

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personlig brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

SAMFUNDET
FOR DANSK
GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE
STIFTET 1879

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

82. AARGANG
(14. RÆKKE 4. BIND 3.—4. HEFTE)
1962

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

INDHOLD

Kommandør Carl Christian Holcks Dagbøger som Konsul i Tunis. Af kontorchef <i>Harald Holck</i> †	61
»Skandinavism« vid Medelhavet. Af oberst <i>Gösta Hahr</i>	130
Danske, norske og slesvig-holstenske Studenter ved Universitetet i Leipzig 1660—1709. Ved grosserer <i>H. Friis</i> †	139
Slægterne Lund fra Orelund. Af kontorchef <i>Knud Bierfreund</i> og spare- kassefuldmægtig <i>E. Juel-Hansen</i>	165
Karen Blixen og Jens Aabel. Af arkivar, mag. art. <i>Knud Prange</i>	177
Andreas von Barby og Faurholm 1547—1554. Af videnskabelig assi- stent, mag. art. <i>Erling Ladewig Petersen</i>	181
Herman Friis. Ved kgl. ordenshistoriograf, administrator, dr. phil. <i>Al- bert Fabritius</i>	192
Samfundets regnskab for 1962	194
Register. Ved genealog <i>Alfred Larsen</i> † og fuldmægtig <i>Finn H. Blædel</i>	195

KØBENHAVN — 1962

Oplysningstjeneste.

Medlemmer, der ønsker oplysning eller vejledning i genealogiske og personalhistoriske spørgsmål, kan henvende sig til oplysningstjenesten, der efter evne og spørgsmålenes art besvarer disse, enten direkte til spørgeren eller ved indrykning i tidsskriftet. Spørgsmål indsendes til redaktøren, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Sdr. Fasanvej 46, København Valby. Svarporto bedes vedlagt.

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 25 kr.

Samfundet har siden dets stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. række, bind I–III (1880–82) ved *F. Krarup*.
1. – , – IV–VI (1883–85) ved *G. L. Wad*.
2. – , – I–IV (1886–89) ved *G. L. Wad*.
2. – , – V–VI (1890–91) ved *H. W. Harbou*.
3. – , – I–III (1892–94) ved *H. W. Harbou*.
3. – , – IV–VI (1895–97) ved *G. L. Grove*.
4. – , – I–II (1898–99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. – , – III–VI (1900–03) ved *G. L. Grove*.
5. – , – I–VI (1904–09) ved *G. L. Grove*.
6. – , – I (1910) ved *G. L. Grove* og *Paul Hennings*.
6. – , – II–VI (1911–15) ved *Paul Hennings*.
7. – , – I–VI (1916–21) ved *Paul Hennings*.
8. – , – I–VI (1922–27) ved *Paul Hennings*.
9. – , – I–VI (1928–33) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
10. – , – I–VI (1934–39) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
11. – , – I–VI (1940–45) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. – , – I–III (1946–48) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. – , – IV–VI (1949–51) ved *Albert Fabritius*.
13. – , – I–II (1952–53) ved *Albert Fabritius*.
13. – , – III–VI (1955–58) ved *Sven Houmøller*.
14. – , – I–IV (1959–62) ved *Sven Houmøller*.

I årgangen 1930 findes indholdsfortegnelse til tidsskriftets første 50 årgange og i årgangen 1946 til årgangene 51–66.

Fortegnelse over restbeholdninger af

»PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT«

1.–10. Række. (1880–1939).

Række 1. Bind I–V (1880–84)		Række 2. Bind I (1886)	udsolgt.
	udsolgt.		
Bind VI (1885)		Bind II (1887)	
Hefte 1	udsolgt.	Hefte 1	3 ekspl.
- 2	2 ekspl.	- 2	11 -
- 3	7 -	- 3	6 -
- 4	udsolgt.	- 4	7 -

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

82. AARGANG
(14. RÆKKE 4. BIND)
1962

Udgivet af
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

KØBENHAVN 1962

Redigeret af Samfundets Skriftudvalg
ved
SVEN HOUMØLLER

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S
KØBENHAVN

INDHOLD

Brev fra London, skrevet 1820 af Mendel Levin Nathanson. Kommenteret af sektionsingeniør <i>Inuk Luplau Janssen</i>	1
Generalguvernør Adrian Benoni Bentzon og hans vestindiske Efterkomere. Af kontorchef, cand. jur. <i>H. F. Garde</i>	9
Danske studerende ved Sct. Andrews i Skotland 1595–1610 med et tillæg om de studerende i Oxford 1603–22. Ved arkivar, cand. mag. <i>Harald Ilse</i>	23
Slægten Hallager fra Sydvestsjælland. Ved fuldmægtig <i>Finn H. Blædel</i> .	27
Danske og norske studerende ved Universitetet i Frankfurt a. d. O. 1506–1811. Ved grosserer <i>H. Friis</i> †	36
Slægten Lindam. Ved kontorchef <i>Knud Bierfreund</i> og sparekassefuldmægtig <i>E. Juul-Hansen</i>	39
Samfundets regnskab for 1961.....	56
O. H. Clementsen. Ved afdelingsbibliotekar <i>Sven Houmøller</i>	57
Kommandør Carl Christian Holcks Dagbøger som Konsul i Tunis. Af kontorchef <i>Harald Holck</i> †	61
»Skandinavism« vid Medelhavet. Af oberst <i>Gösta Hahr</i>	130
Danske, norske og slesvig-holstenske Studenter ved Universitetet i Leipzig 1660–1709. Ved grosserer <i>H. Friis</i> †	139
Slægterne Lund fra Orelund. Af kontorchef <i>Knud Bierfreund</i> og sparekassefuldmægtig <i>E. Juul-Hansen</i>	165
Karen Blixen og Jens Aabel. Af arkivar, mag. art. <i>Knud Prange</i>	177
Andreas von Barby og Faurholm 1547–1554. Af videnskabelig assistent, mag. art. <i>Erling Ladewig Petersen</i>	181
Herman Friis. Ved kgl. ordenshistoriograf, administrator, dr. phil. <i>Albert Fabritius</i>	192
Samfundets regnskab for 1962.....	194
Register. Ved genealog <i>Alfred Larsen</i> † og fuldmægtig <i>Finn H. Blædel</i> ...	195
Tillæg: Dødsfald i Danmark 1960. Ved redaktør <i>Niels Friis</i> .	

KOMMANDØR
CARL CHRISTIAN HOLCKS DAGBØGER
SOM KONSUL I TUNIS

AF

HARALD HOLCK †

CARL CHRISTIAN HOLCK blev født i København d. 25.12.1758 som Søn af den i Norge fødte Sekondløjtnant, senere Oberst CARL PHILIP HOLCK (1719-98) og LOUISE SOPHIA VON LEBEN (1729-89), se min i 1951 udsendte lille, dupligerede Biografi af disse. Der henvises iøvrigt til min omfattende, dupligerede Biografi af C. C. Holck og hans Hustru (1951).

Han blev indskrevet som Volontør ved Søkadetakademiet, da han var godt 4 Aar gl., og virkelig Kadet blev han 12 Aar gl. Den 27.12.1780 udnævntes han til Sekondløjtnant. I 1783 var han med Orlogsskibet „Oldenburg“ i Middelhavet. Det havde forlængst vist sig nødvendigt for de søfarende Nationer i Europa at afslutte Traktater med Barbaresk-Staterne i Nordafrika om betydelige „Presenter“ til disse for at undgaa, at Handelsskibene skulde blive kapret og Mandskabet gjort til Slaver. „Oldenburg“ gik først til Algier og afleverede de medbragte Presenter til Beyen, hvorefter det sejlede til Tunis og overleverede et Kondolencebrev fra Kongen i Anledning af den tidligere Beys Død og en Række Presenter til den ny Bey. I 1788 under den kortvarige Krig med Sverige var han Chef for Kongebaaden „Maagen“. Til Premierløjtnant blev han udnævnt d. 6.3.1789 og til Kaptajnløjtnant d. 31.7.1790 (han maatte dog nøjes med Premierløjtnantsgage til 3.3.1796). I Aarene 1789-96 var han Indrullerings-officer i Aalborg, men havde ogsaa i denne Tid adskillige Udkommandoer.

D. 2.9.1796 blev han udnævnt til Chef for Briggen „Sarpen“, der skulde slutte sig til Fregatten „Thetis“, som var sendt til Middelhavet for at beskytte Handelen og søge tilvejebragt Fred med Tripolis. Her havde den nye Pascha erklæret Krig og var begyndt at kapre danske

og norske Skibe, fordi Danmark-Norge ikke vilde gaa ind paa hans Fordring om yderligere „Presenter“ for at forny den gældende Traktat. Chefen for „Thetis“, Kaptajn LORENTS HENDRICH FISKER (f. 1753, † 1819 som fhv. Kontreadmiral) havde nu set sig nødsaget til at erklære Blokade af Tripolis' Kyster fra 1.1.1797.

„Sarpen“ synes først at være blevet sejlklar langt hen i November 1796 og kom ud i haarde Storme med svær Søgang, som tvang Briggen til at gaa ind til Christianssand, idet nogle Beskadigelser maatte udbedres og desuden ca. 35 Mand af Besætningen havde faaet Frost i Fødderne og andre Sygdomme og maatte erstattes af andre. Ualmindelig vedholdende vestlige Storme hindrede yderligere i ca. 1 Maaned Briggen (og mange andre Skibe) i at komme ud af Havnen, og først i Slutningen af Februar 1797 kunde de komme af Sted. Til Middelhavet naaede Briggen omkring Midten af Marts, men ogsaa her var der „overalt ont Veyr“, og den kom først d. 4. August til Malta, hvor der laa Ordre til, at den skulde afvente Fregatten „Thetis“ Ankomst. I København var det imidlertid blevet bestemt, at denne Fregat skulde vende tilbage til Danmark, og d. 2. Maj kom saa Fregatten „Najaden“ under Kaptajn STEEN ANDERSEN BILLE (f. 1753, † 1833 som Admiral og Geheimstatsminister) ind til Malta. Her laa en lille, af Kapt. Fisker fragtet Chebec med maltesisk Besætning, over hvilken Premierløjtnant paa „Sarpen“ HANS MUNCK (f. 1766, † 1822 som fhv. Kommandørkaptajn) fik Kommandoen. Sammen opsøgte de 3 Skibe saa Fregatten „Thetis“, og Overleveringen af de 2 mindre Skibe til Kaptajn Bille, der skulde føre Overkommandoen over dem og den endnu ikke ankomne Fregat „Triton“, fandt Sted d. 14. Maj.

D. 16. Maj 1797 stod Kapt. Steen Bille saa langt ind imod Byen Tripolis, at han kunde iagttage de 6 tripolitanke Korsarer, der laa i Havnen. Det var et Fregatskib med 10 Kanonporte, en tremastet „Polacre“ med 9 Kanonporte, en Koffardifregat med Kanonerne paa Dækket, et lille tremastet Skib med Kanoner paa Dækket, en Latinsejler med Kanoner forud og et Fregatskib med 9 Kanonporte. (Det viste sig senere, at to af Tremasterne havde hver 28 Kanoner). Efter at han fra et af sine andre Skibe havde hentet en „bekiendt Mand“, stod han med „Najaden“ forvoent gennem en Aabning i Stenrevet ind i Havnen, hvor han blev heftigt beskudt af de 6 Skibe, der havde en utallig Mængde Mennesker ombord; men han vendte lige paa Siden af dem og gav dem sit Lag og desuden noget af Kanonerne agterud. Straks da han var kommet ud af Havnen, satte Ski-

bene efter ham, men han braste op og afventede Angrebet, der var meget heftigt, da de 5 af Skibene holdt en tæt sluttet Linie. „Sarpen“ og Chebecen var nu kommet ned til ham, idet de havde faaet hans Tilladelse til at „følge den Comānderende, om vi ville“. Kampen begyndte Kl. 5^{1/2} Em., og i C. C. Holcks Rapport siges det, at da „Sarpen“ var „paa Skud nær, gav Vi de fiendtlige Skibe vores Styrbords Batterie, samt af de agterste Canoner, holdte under Den Comānderendes Læ-Laaring, og skiød forlig, gjorde 2de Slag for at komē de fiendtlige Skibe nærmere, da vi derved kunde giøre, og gjorde desto kraftigere Effect med Vores Skydning. Vi battaillerede fra førstbemeldte Tiid continuerlig saa godt som mueligt “ Kl. 7^{1/2} holdt alle de fjendtlige Skibe tværs ned paa dem under megen Skrigen. Under den fortsatte Kamp jog en Tremaster stærkt ind paa Briggen og den lille Chebec, og Kapt. Bille holdt af for at kaste sig imellem. C. C. Holck skriver, at „en svær Chebeque holdt ned paa vores Lue-Laaring, og det saa nær, at Vi hvert Øyeblik ventede Entring. Vi holdt noget tættere, for at komē til at bruge vores agterste 6 pundige Canoner . . . som gjorde os i denne Affaire en væsentlig Nytte. Da Vi havde givet ham adskillige Skud for ind med samē Canoner, tilligemed Gevæhrer og Pistoler, indtil Kl. 8, da den Comānderende paa samē Tiid holdt ned paa ham, drejede han af fra os . . . “ „Najaden“ fulgte efter Tremasteren og kom den saa nær, at der fra Merserne kunde kastes Granater ned i den, og gav den tillige det hele Lag. Tremasteren svarede kun med Musketild, men den var saa stærk som den stærkeste Haglbyge. Nu var Mørket imidlertid faldet paa, og Kampen hørte op.

I sin Rapport roser Kapt. Bille Officerernes og Mandskabets udmærkede Forhold og tilføjer: „Capitaine Lieutenant Holck som comānderer Briggen maa jeg underdanigst recommandere det høje Collegium. Han har manoevreret sin Brig overmaade Vel. Der kom en Ild fra Hans agterste toe Canoner, som gjorde dem megen Ære der manoevrerede den. Han har virkelig ved denne Lejlighed vist sig som en brav Mand.“

Paa dansk Side faldt kun een Mand, medens Fjenden havde over 100 døde. Under Kampen havde Fjenden overhovedet ikke med sine Kanonskud ramt Skibsskrogene, men han havde selv faaet mange Grundskud. Hans Skibe havde i det hele lidt mest; paa de danske Skibe var Dæk, Master og Takkelage mærket af talrige Musketkugler; et Par Kanonskud var gaaet gennem Sejlene. Alle Paschaens danske Fanger maatte tjene paa hans Skibe under Kampen. (Sam-

tidige Billeder af Træfningen findes paa Frederiksborg og i Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg).

Kaptajn Bille vedblev at krydse ud for Tripolis' Havn, men de fjendtlige Skibe vovede sig ikke ud af Havnen, og der skete ikke noget før d. 22. Maj, da Paschaen tilbød Fredsforhandlinger. Traktaten blev underskrevet d. 2. Juni, og Freden ansaas i Tripolis for den ærefuldeste, der var sluttet – og efter Omstændighederne for meget godt Køb. Allerede forinden havde Bille faaet overleveret 21 danske Slaver; deres Behandling havde været haard, og kun faa havde beholdt deres Helbred.

I en Skrivelse af 4. August 1797 tilkendegav Admiralitetet Kapt. Steen Bille Hans Majestæts naadigste Bifald med hans Mod, Tapperhed og gode Manøvre i Aktionen d. 16. Maj, samt at han maatte bekendtgøre Chefen for Briggen „Sarpen“, Kaptajnløjtnant v. Holck, og alle de under hans (Billes) Kommando staaende Officerer og hele Mandskab Hans Majestæts allernaadigste Velbehag med deres ved denne Lejlighed afgivne Bevis paa Duelighed, Mod og Standhaftighed.

En Kopi af denne Skrivelse sendte Kapt. Bille d. 31. August til Holck og skrev „Jeg troer vi har aarsag at gratulere hverandre til saa angenem en Skrivelse som denne er“. (Han meddelte ogsaa, at han i samme Maaned havde faaet Kammerherrenøglen).

– Middelhavstogtet med dets mange vanskelige Situationer, navnlig under Konvoyeringen af danske og norske Handelsskibe, naar de krigsførende Landes Orlogsskibe vilde visitere dem eller Kapere opsnappe dem, klarede C. C. Holck med Bravour (jfr. bl. a. Steen Bille (d. y.): „Det danske Flag i Middelhavet i Slutningen af det 18. Aarh.“, Kbh. 1840).

I en Konduiteliste fra 1799 gav daværende Kommandørkapt. Bille ham en udmærket Omtale.

„Sarpen“ ankrede først op ved København d. 23.8.1799; den havde da været borte i $2\frac{3}{4}$ Aar. Forinden var C. C. Holck d. 14.6.1799 blevet udnævnt til Kaptajn. D. 6.9. s. A. blev der ved kgl. Resolution tilstaaet ham $1\frac{3}{4}$ Aars Gage i Dusør for Togtet med „Sarpen“, og d. 27. s. M. blev hans Gæld til den kgl. Kasse, 1661 Rdl., eftergivet ham, da han som en brav og duelig Officer fortjener Soulagement i hans Forfatning. Med samme Motivering blev hans Gæld til den kgl. Kasse fra Togtet med „Sarpen“, 791 Rdl., eftergivet ham d. 6.6.1800.

D. 18.4.1800 blev han udnævnt til Chef for Fregatten „St. Thomas“, der laa som Vagtskib i Øresund.

Ved kgl. Resolution af 13.2.1801 blev han derefter udnævnt til kgl. Konsul i Tunis (uden dog definitivt at forlade Sætetaten), og d. 26. s. M. udstedtes der til Legitimation for ham et paa Latin affattet kgl. aabent Brev om hans Udnævnelse, bl. a. til Forevisning for Beyen.

Han skulde nu komme i nær Berøring med det blodbestænkte – og farverige – middelalderlige Liv i en despotisk styret Stat, der hovedsagelig levede af Sørøveri.

I 6 Aar var han og hans Familie borte fra det danske Monarki, hvortil kom 1 Aars Ophold i Holsten, inden de vendte tilbage til København. Fra dette Tidsrum foreligger der enkelte større Optegnelser og en Række Dagbogsnotater fra hans Haand.

Han rejste hjem paa Orlov, men fik senere forlænget Permission. D. 28.6.1809 udnævntes han til Ridder af Dannebrog, og d. 1.8. s. A. fik han Afsked fra Sætetaten som kar. Kommandørkaptajn. Han optoges d. 19.4.1810 i den danske Adel tilligemed Broderen Oberstløjtnant (senere Oberst) FRIDERICH CARL FERDINAND VON HOLCK (1761–1836), gift 1° 1798 med MARGRETHE WILHELMINE CASTENSCHILD (1777–1813), 2° 1823 med CHRISTIANE NICOLINE HUNDRUP (1784–1856). Om Sagens Forhistorie og Behandling henvises til P. T. 1923 p. 240 ff samt til de Modifikationener heri, der fremgaar af P. T. 1948 p. 99–101 og Tillægget til den dupligerede Udgave af min Biografi af Oblt. Ole Holck, 1949.

– D. 28.4.1810 fik han Afsked som Konsul. D. 22.11.1812 blev han kar. Kommandør og udnævnt til Chef for det franske Linieskib „le Dalmate“ paa Schelden, men blev ved Konjunkturerne hindret i at tiltræde og kom kun til Altona.

Af alt, hvad der foreligger om ham, faar man det Indtryk, at han har været en djærv, klog og beslutsom Officer og Diplomat og en bundreel, god og retsindig Mand, der havde let ved at vinde Venner – og beholde dem – og let ved at omgaas Mennesker af alle Kredse, fra Kongehuset til den jævne Mand; men han vilde (eller maatte) leve paa en ret stor Fod, og det blev efterhaanden ikke let. I de sidste Aar, han levede, var han tynget af Pengesorger. Under deres Ophold i Tunis var hans Hustrus Moder død og havde efterladt hende en Kapital, der viste sig at være paa godt 50.000 Rdl., men det var dyrt at leve (og repræsentere) i Tunis, og hans Hustrus Sygdom og langvarige Ophold i Italien inden Hjemrejsen, og Udgifterne under dette Ophold og under Hjemrejsen og i det Aar, de inden Hjemkomsten til København opholdt sig i Altona og Kiel, havde

været ret betydelige, ligesom de havde lidt Tab ved Strandingen af et Skib, hvor en Del af deres Ejendele var ombord, og mistet forskellige Papirer, der dokumenterede hans Udlæg for Regeringen. En ret betydelig Del af Arven har dog nok været i Behold, da de kom tilbage, og han har vel regnet med at have tilstrækkeligt at leve af, naar Hensyn toges til hans Pension. Men Pengekrisen og Statsbanke-rotten medførte, at Formuen efterhaanden smuldrede helt hen. – Fra det sidste halve Aar af hans Liv findes en Udgiftsbog med korte Dagbogsnotater.

I Berlingske Tidende 1816 nr. 30 er indrykket følgende:

„Det blev min tunge Lod, med dyb og veemodig Smerte, at anmelde for Familie og Venner, at min høitelskede Mand Commandeur C. HOLCK efter langvarige og haarde Lidelser blev mig ved Døden berøvet den 6te April i hans Alders 58de Aar. Forvisset om bliid Deeltagelse i min trykkende Sorg, af dem, der kiendte ham, begræder jeg tilligemed tvende Sønner Tabet af den ømmeste Mand og kiærligste Fader.

Kiøbenhavn, den 9de April 1816.

HENRIETTE HOLCK
født LUND“.

Hendes fulde Navn var BOLETTE HENRICHE MARGRETHE LUND, og hun var d. 5.5.1792 i Sebber Kirke blevet gift med daværende Kaptajnløjtnant Carl Christian Holck, der ved kgl. Res. af 6.1. s. A. havde faaet Tilladelse til Indgaaelse af Ægteskabet. Hun var født d. 31.7.1776 paa Skivehus som Datter af Over- og Underretsprokurator PEDER LUND (1736–91) og MARIA GLEERUP fra Sebberkloster (1748–1805).

Peder Lund var en Bondesøn, der med en utrolig Energi havde arbejdet sig frem gennem Ridefoged- og Fuldmægtigstillinger, til han ved sin tidlige Død ejede 3 Herregaarde og andet Jordegods, ialt 950 Tdr. Hartkorn. Paa hans Kisteplade stod der bl. a.: „Ved en klog Anvendelse af Lykkens Goder Eier af Skivehuus, Kyøe og Sebberkloster“. Han har sikkert været en stridbar og egenraadig Forretningsmand, men tillige „En trofast Mand, en kjerlig Fader, en sjelden Ven, som fast er rar“ (Kistepladen). Maria Gleerup blev i 1793 gift igen med Huslæreren CASPAR PETER SVINDT (1762–1835), fra hvem hun dog blev skilt i 1797. (Skivehus blev solgt 1791, Kyø 1797, Sebberkloster 1806 efter Maria Gleerups Død).

Henriette Holcks Stambog, der tilhører Kontorchef H. Holck,

har paa Bladet hendes Initialer og Aarstallet 1793; det fremgaar af den, at hun og hendes Mand først havde deres Hjem i Aalborg, hvor ogsaa deres ældste Søn Carl Peter blev født († 1796), samt at de i Efteraaret 1793 flyttede til København. Efter Vejviseren for 1794 boede de da i Store Kongensgade 27.

Hendes Svigerfader skriver i Oktb. 1793 i Stambogen:

„Hvem kan vel ønske sig En Beedre Sviger-Datter!

En Hver, Dig kiender, seer, strax Goedhed for Dig fatter“

Forrest i Bogen staar et Stambogsblad, dat. København, d. 20. Juli 1794, skrevet af daværende Premierløjtnant og Indrullerings-officer i Aalborg, Nordmanden CORT PAULUS HOLTERMANN (f. 1764, † ugift 1806 som Kaptajnløjtnant; han var i 1796–97 C. C. Holcks Næstkommanderende i Briggen „Sarpen“ og deltog i Affæren ved Tripolis). Det indleder Stambogen som en Fanfare:

„Med Minerva Gratzer stride
Yndigste! om Rang høs Dig,
Man kan ikke rigtig vide,
Hvo der mest er seirrig;
Wid der spiller i Din Tale,
I Dit Smiil boer Yndighed,
Snille Kone! Hvo kan male!
Dig og Din Fuldkommenhed!“

Hun var den Gang kun 18 Aar gl., men hvor elsket eller afholdt, beundret og agtet hun var hele Livet igennem, ikke alene af sin Mand, men ogsaa af alle andre, baade Mænd og Kvinder, kan man se af en Række Stambogsblade, Breve, Optegnelser og Vers, som er bevaret, og maaske ogsaa af den mangeartede Hjælp, hendes og hendes Mands Venner senere ydede hende efter hans Død. – Der findes en Række Breve fra hende, dels fra Tiden før Rejsen til Tunis, dels efter hendes Mands Død; de viser (trods den mangelfulde Orthografi, der da ikke var usædvanlig, men hun var vist iøvrigt ordblind), at hun var velbegavet, saa vel som videlysten og elskværdig; hun skrev godt for sig, levende og naturligt. – Hun led desværre meget under et svagt Helbred og fik mange store Sorger og Bekymringer i Livet.

D. 8.1.1796 fødte hun i København en Søn MARTIN LUDVIG GEORG FERDINAND. Han blev under Opvæksten svagelig og fik senere til hendes store Sorg en om Epilepsi mindende Sygdom, der tidlig nodte ham til at opgive sin Stilling som Fuldmægtig i Generaltold-

kamrets Havnekontor og efter Lægens Raad flytte fra hende ud paa Landet. Han døde 20.1.1838 i Thorslundemagle.

Hun havde ogsaa haft svært ved at komme over sin Sorg, da hun i Tunis mistede sin eneste lille Pige MARIA LOUISE HENRIETTE, født og død i Januar 1806.

Hendes yngste Søn var PETER CARL CHRISTIAN, f. i Tunis d. 3.1.1802, † i Fredericia d. 10.12.1865 som Herredsfoged og Etatsraad (se P. T. 1926 p. 35 ff). Han blev hendes Glæde og Støtte.

Ved hendes Mands tidlige Død i 1816, var hun 39 Aar. Hun flyttede straks hen i en mindre Lejlighed med sine to Sønner, af hvilke Ferdinand da var 20 Aar, Carl 14 Aar. Hun havde kun 200 Rbd. S. V. i Pension og 200 Rbd. S. V. ialt fra to Enkekasser og var saaledes meget vanskeligt stillet under Pengekrisen. Hendes Lavværge var Familiens gode Ven, daværende Kammerherre, Deputeret i Generalitetet og Oberst a la suite, senere kar. Generalmajor og Ordensskatmester FREDERIK JULIUS VON HAXTHAUSEN (1772–1834), gift med Baronesse ANNE BEATE HOLCK (1773–1842); han ordnede hendes Forhold paa bedste Maade og var hende en udmærket Støtte; han blev ogsaa Værge for Børnene. Hendes Mands Fætter, Kontorchef under Toldkamret IACOB ELIAS HOLCK (1776–1842) hjalp hende ligeledes til Rette i mange Forhold. En meget væsentlig Hjælp fik hun fra sin tidligere Lærer, hendes Moders 2. Mand C. P. Svindt, der nu var Proprietær paa Vesløggaard ved Thisted og gennem en Aarrække hjalp hende og hendes Børn med meget betydelige Beløb og Naturalier. (I et i Vesløs Kirke opsat Epitafium pristest hans redelige og retskafne Tænkemaade; det slutter saaledes: „Sin Formue delte han rigelig med andre og stedse var han en Ven i Nøden . . .“).

Hendes Søn Carl, der i 1821 blev Student fra Metropolitan-skolen og 1826 cand. jur., blev boende hos hende, til han i 1829 blev Auditør i Aalborg; han havde da forlovet sig med ADELAÏDE EMILIE CAROLINE LAUB, f. 2.4.1812 i København, † 28.11.1889 paa Frederiksberg, (Datter af Major Georg Laub og Emilia Andrea Sophia Golding), og hun flyttede saa hen til hans Moder, der skriver om hende, at hun er „en god og Velopdragen ung Pige, hendes udvortes er særdeles skiont og hendes Siæl og forstand svarer dertil . . . Han faaer en god Pige – som Jeg Elsker som min egen Datter“. Hun blev boende hos sin Svigermoder til Brylluppet, der fandt Sted i København d. 4.8.1832. Saa flyttede Henriette Holck over til de unge Folk i Aalborg og senere til Fredericia, da Carl i 1842 blev forflyttet som Auditør til denne By, hvor han ogsaa blev boende, da han i 1846

udnævntes til Herredsfoged i Elbo, Holmans og en Del af Brusk Herred. Hun saa i dette Hjem sine 5 Børnebørn vokse op og levede i fuldstændig Harmoni med alle sine kæreste.

D. 20.12.1846 døde hun i Fredericia, 70 Aar gl., efter at have overlevet sin Mand i 30 Aar.

1801

D. 10.2.1801 skriver Henriette Holck fra København til sin Moder paa Sebberkloster:

„ igmaaer fik min Mand brev fra grev Berenstorf at hans Majestet havde udnævnt ham som Cunsoul i Tunis, og C: Prindsen har værret saa naadig at sige, at hans Plads skal staae ham aaben, naaer Det skulde behage ham, at træde i Etaten igien, Prindsen har veed den Leylighed sagt adskilligt til min Mands Lov – som Jeg ikke vil anførre – min Mand er i Dag hos C: Prindsen – ellers havde han selv skrevet, min Mand har beedet min Moder meget hilse, gud værre Lovet vi har faaet vorres ønske opfyldt – og at vi nu veed vorres Egen flid kan see ud af vorres giæld; uden at værre nogen til Byrde; Jeg Læser nu hver Dag fransk – Engelsk kan Jeg og Lit tysk – men fransk og Italiensk er det mest herskende Sprog der – og Det skal Jeg nok komē efter – men beste Moder hvad som gjør mig mest ont er at Jeg ikke kan komē til Jylland, Kameherre Bille Sagde mig i Dag, at om en par Maaneder i det Seneste kom vi til at Reyse – alle De forretninger vi her har, gjør Det umuligt at Reyse nogen steds hen, vi skal have Solgt alle vorres Meubeler vi Beholder intet uden Dække tøy og Lined – og det er saadan en kold tiid at min Moder nok ey tør vove Reysen her over – vi Bliver Borte 8te til 10 aaer gud, Beste Moder, hvor Jeg er glad over at see vorres omstændigheeder Bædere “.

I et Brev af 24.3. skriver hun: „Jeg har faaet et fruentimē som følger med mig til Selskab, en Jomfrue Ollerik, et meget vel opdraget fruentimer“. Det var ANNE MARGRETHE OLRİK (f. 1777, † ugift 1833), Datter af den norsk fødte Justitsraad Christian Magnus Olrik, Hospitalsforstander og Viceborgmester i Helsingør, kendt som statistisk Forfatter.

I Tiden før Afrejsen blev der i hendes Stambog indført mange venlige Ord fra deres Venner og malet mange fine eller dog velmente Akvareller, deriblandt et meget omhyggeligt udført Billede af Castenschioldernes Gaard Frederikslund fra hendes Svogers Hustru Wilhelmine, f. Castenschiold.

Kaptajn Carl Christian Holck, forlod d. 13.7.1801 København for at rejse til Tunis sammen med sin Hustru og deres 5-aarige Søn Ferdinand.

Han selv var da 42 og Hustruen 25 Aar gl. Med dem rejste, foruden Jomfru Olrik, Anders Bentzen, en Matros fra Rungsted, som han 23/2 1801 havde faaet Admiralitetets Tilladelse til at medtage som Tjener.

Hans „Udgiftsbøger“ med Dagbogsnotater for Tiden 13.7.1801–31.12.1808 findes nu hos Kontorchef H. Holck.

(Heraf er der i det følgende givet udførlige Uddrag (og Referater), om end en Del har maattet udelades; dette gælder saaledes om næsten alle Regnskabsnotaterne og mange Notater om Mennesker, de traf, om mange Breve, de skrev og modtog, om Størsteparten af de utallige Visiter og det livlige personlige og selskabelige Samkvem – af og til med Baller og Maskerader –, der i Tunis udviklede sig med de andre Staters Konsuler m. fl., om de rutinemæssige konsulære Forretninger – og i de fleste Tilfælde om de meget betydelige Drikkepenge, der efter Sædvane gaves ved enhver Lejlighed. – De udviste stor Gæstfrihed, ikke sjældent kunde 4–5 af deres Bekendte komme paa Besøg og blive der til Middag eller Aften, og ny ankomne blev ofte inviteret; bl. a. blev meget hyppigt de danske Koffardikaptajner, der anløb Havnen, indbudt til Middag; derimod blev der yderst sjældent holdt egentlige Selskaber).

– Det lille Rejseselskab tog med Paketbaaden til Kiel, hvortil de kom d. 16. Juli. Herfra aflagde han et Besøg i Preetz hos Baron Rehbinder, der i en Aarrække havde været dansk udsendt Konsul i Algier. Til Altona ankom de d. 22. Juli. Fra Opholdet her skriver han bl. a.: „Hr. (C. L.) Matzen i Altona viste mig uendelig megen Venskab, hans Kone har ligeledes vist min Kone megen høflighed. Ligeledes har Lt. nant Joh. Krieger vist mig og min Kone megen høflighed“. D. 24. Juli noterer han: „Spiste ombord hos Lt. Johannes Krieger paa Briggen „Størren“ – han gav mig Salut af 11 Skud, som jeg med Erkientlighed Erindrer af mine Kamerater“. (JOHANNES KRIEGER, f. 1773, † 1818 som Kommandørkaptajn, var da Premierløjtnant og Chef for „Størren“, der laa som Vagtskib paa Elben; han havde 1797–99 været med Briggen „Lougen“ i Middelhavet).

D. 30. Juli var han i Hovedkvarteret i Reelingen til Audiens hos Prins Carl, og saa der bl. a. Prinserne Frederik og Christian. Om Aftenen traf han „Professor Hansen, en Svoger til Professor Rahbeck i Kiøbenhavn“. (Prins Carl maa være Landgreve Carl af Hessen

(1744–1836), der var Statholder i Hertugdømmerne og gift med Kong Christian VII.s Søster, Prinsesse Louise; de boede paa Louisenlund ved Slesvig. – C. F. Hansen (1756–1845), den fremragende Arkitekt, gift 1792 med Anna Margrethe Rahbek, † 1811).

Allerede d. 2. August blev C. C. Holcks Hustru syg; de maatte flere Gange hente Læge, og hun blev aareladt. Under hele Opholdet i Altona og indtil Ankomsten til Livorno var hun plaget af Sygdom og følte sig kun sjældent rask. D. 8. September skriver han: „min Kone er syg, lider meget, denne sieldne og foretreffelige Kone“.

– I Altona ventede de paa Skibslejlighed; den første Skipper, de havde akkorderet med, kunde ikke blive færdig i rette Tid, men ved Premierløjtnant Kriegers Hjælp kom de i Forbindelse med en Kapt. Jæger, der førte Briggen „Grev Berenstorff“, og traf Aftale med ham om at sejle dem til Livorno for 1000 Mark. I Ventetiden gjorde de Udflugter (i Ottense noterer han en rørende Gravskrift over Digteren F. G. Klopstocks unge Hustru Margrethe, der 1758 var død i Barselseng), opsøgte eller traf en Mængde Bekendte, bl. a. Sø- og Landofficerer, gjorde mange nye Bekendtskaber og var stadig inviteret ud eller havde Gæster hjemme (de logerede hos en Franke). Hans Hustru var dog ofte forhindret i at være med.

De kom bl. a. sammen med Overkrigskommissær Jessens (Overkrigskommissær FREDERIK CHRISTIAN JESSEN (1761–1820) var Broder til Kontreadmiral Carl Wilhelm J. og gift med Wilhelmine Ernestine Møller, f. 1767) og med Kapt. Seiersted (Nordmanden Johs. Klingenberg S., f. 1761, † ugift 1823 som norsk Generalløjtnant).

– D. 7. Aug. tog han sammen med Premierløjtnant Krieger til Glückstadt for at besøge Kapt. G. F. Ulrich, som var Chef for et Stationsskib der, og i nogle Dage gøre Udflugter i Omegnen. – D. 9. Aug.: „Capt. Ulrich besøgte os, vilde have os til Middag, men blev hos os. Konen hentede vi om Eft.Mid.; de har 4re Børn. Da det var Søndag, roede op af Revieret, som gaar til Hertzhorn, hvor vi drak The, kom hiem til os selv; der spiste Capt. Ulrik, Lt. Schmidt og Califiori med os til Aften . . . om E. M. i Herbsthude og saa Illuminationen i Slavenhof“. (Kaptajn i Søetaten GEORG FREDERIK ULRICH, der 1788–98 havde været i russisk Tjeneste, var født 1762, han blev 1805 udnævnt til Konsul i Algier, men ankom først dertil i Maj 1806. Det var ham, der i 1808 blev kastet i Fængsel af Beyen, som var vred over, at det danske Presentskib ikke var kommet. I Decbr. 1815 blev han kaldt tilbage, men har sikkert først kunnet rejse, efter at den nye Konsul, Kaptajnløjtnant Holsteen var ankom-

met i Juni 1816. Ulrich døde i 1830 som kar. Kommandør, Geheimelegationsraad, Generalkrigskommissær og Toldforvalter i Frederiksstad; han blev gift 1° 1787 med GERTRUD BIRGITTE KAAS, f. 1767, † 1814 i Algier, 2° 1817 med HENRIETTE MARIE MOURIER, f. 1788, † 1882).

Holcks sluttede sig iøvrigt særlig til Matzenz – Stambogen har 22. August en Indførsel af Charlotte Matzen med en Akvarel: et løvombundet Anker og et Overflødighedshorn, fyldt med Roser og Forglemmigejer – og til Premierløjtnant Krieger, hvem C. C. Holck gav et „Reyse Chatoul“. De førte ogsaa en udstrakt Korrespondance. – Flere Teaterbesøg omtales: 5. Aug.: „saa Zauber fløten af Schikaneder, Musik af Mozart – den blev givet af Md^e Lippert og Hr. Beinhøfer meget godt, men slet af Mad. Ernst som var die Königin der Nacht“. – D. 12. „Barbe Bleue“ i Hamborg. – D. 20. „Das Donau Weibken oder Nixenn Konningin“.

Den 31. August lettede Skibet fra Altona, men maatte snart ankre op igen, da Vinden blev skral. De kom først af Sted d. 6. September; en Musikus Paul Struck fra Wien var med som Passager. – D. 19. om Aftenen mødte de to engelske Fregatter, hvorfra der kom en Officer ombord, som efter at have set Kaptajnens Papirer var meget høflig og lod dem sejle videre. – D. 22. skriver han: „I Aften kom en Petri bark Kl. 8 paa Siden, Raabte til os, vilde været over i Skibet, men vi styrede vores Cours, vi antog Dem for Røvere, da de bandede os“. – D. 28.: „en 40 Canon Fregat gjorde Jagt paa os, Braste op for ham, men han lod os gaae uden at Praje os, havde amerikansk Flag til“. – D. 5. Oktober (efter at de havde passeret Tanger): „Kl. 8 i Morges kom en Engl. Caper ud fra Tarifa i en baad armeret med 10 Mand, skiød 2de Flinte skud, vi Drejede bie, De kom ombord, saa Skipperens Papirer; da jeg viste mig udj min Mundering, blev de høflige, lod os gaae, bad om noget Smør og 1 Pund Tobak; baaden var armeret med Pistoler, Sabler, Muskedoener og en Falkenet for paa“. – D. 13.: „saa en Engelsk Capper Cutter, som vi brasede op for, han kom ombord og fortalte os, freden var sluttet“. – D. 18. kom de til Livorno og blev straks hilst velkommen af Løjtnant A. Rasch, der kom i Fregatten „Thetis“ Chaloup, senere af Fregattens Fører, Kaptajn A. G. v. Ellbrecht (f. 1757, † 1819 som Kontreadmiral) og Chefen for den danske Eskadre i Middelhavet, Kommandørkaptajn G. A. Koefoed (f. 1752, † 1808 som Kommandør), der kom paa Siden af Skibet. Efter et Ophold i Karantænehuset, hvor de fik Besøg af en hel Del Søofficerer og andre, deriblandt Kommandørkaptajn

Koefoed, der holdt en lang Konference med ham, og efter at han havde antaget en Franskmand Julien som Sekretær, købt nogle Møbler og antaget en Kok, gik de ombord i Fregatten, der lettede d. 25. Oktbr. og d. 29. s. M. kom til Ankers paa Tunis Red.

– Danmark havde nylig været i Krig med Tunis. Ved den endelige Fredsslutning d. 8. Marts 1801 blev der betalt 24.000 algerske Zechiner for danske Slaver, vistnok 86, og givet Beyen Løfte om Presenter til et Beløb af 100.000 tunesiske Piastre (62.000 Rdl.); desuden skulde de sædvanlige Konsulatspresenter gives, naar den nye Konsul kom og hejste sit Flag. – Det viste sig, at disse sidste Presenter kom til at koste ca. 20.000 Rdl.

D. 30. Oktober 1801 var Vicekonsul LOUIS JOSEPH HAMMEKEN kommet ombord i Fregatten. (Han var født i Tunis 1778 som Søn af Konsul Louis Hammeken, der døde i Tunis i 1793, efter at have været Konsul der i 21 Aar, og var selv blevet Vicekonsul 1797. I 1801 kom han til København, udnævntes 1809 til kar. Kaptajn og virkede som Lærer i Fransk ved Sø- og Landkadetakademierne til henholdsvis 1820 og 1831; 1820 blev han Legationsraad. Han døde i Kbhvn. 1852. I 1809 var han blevet gift med ANTOINETTE DOROTHEA LÜTKEN (1790–1868), Datter af Kommandør Chr. Lütken).

D. 31. blev først C. C. Holcks Familie og Følge sat i Land tilligemed Bagagen. Dagbogen fortsætter herefter: „Kl. 12 gav Fæstningen Golette 21 Skud i Salut for Fregaten og blev besvaret fra Fregaten Thetis med 21 Skud. Kl. 12 gik jeg i Land med Comand. Kofoed; da jeg gik fra Borde, fik jeg 7 Skud, og da jeg kom i Land paa Golette 11 Skud – fik Caffé hos Agaen“ (Benævnelsen Aga synes at blive brugt om højere staaende Officerer, men ogsaa om Generaler); „ved min Bortgang gav ham 6 Piastres fortes. Var inde gjorde Vissite hos Oberste Frank og Søn paa Golette. – Kl. 4 kom ind i Consulat huset – alle Consulerne gjorde Vissite. De ere: den Bataviske Consul Nyssen og 2de brødre – den yngste Cezar Nyssen er V. C. i Tunis, den ældste Charles Nyssen V. C. i Algier –, Hombert Batavisk Ing. Capt., den spanske Chargé d'aff. Soler, den Americanske Consul Eaton og en Americansk Doctor Turner, den Engelske Consul Magra og den Engelske V. C. Clark“.

D. 2. Novbr.: „I morges Reyste jeg til Bardo, efter nogen Tid fik Audience hos Beyen, han var meget Artig og tog imod os udi sin Store Sahl, han sagde til Comand. Kofoed, at endeel af Plankerne var Raadne. Jeg gav en Guld Daase med Diamanter og en Diamants Ring; derfra gik til Sappa Tappa en Vissite, hvor vi maatte opholde

os noget, han sagde, at han maatte have Plankerne ombyttet, da de alle var Raadne. Efter lang Tid at tale derom, fik vi Tilladelse at heyse Flaget paa Consulat huuset paa Onsdag. I stæden for de 2de 18Pundige Canoner, som sprang ved Prøven, skulde gives 2de Andre. Omsider kom Sappa Tappa med Svar, at vi kunde kome ind til Audiencen hos Beyen, som var meget Naadig. – Gav ham, nemlig Sappa Tappa 1 Guld Daase med Diamanter garneret og en Diamant Ring, begge deele havde ikke den Værdie som Beyens – gav til Slaverne 18 Spanske Piastre. Der kom en Jøde d. 3. November som forrige Consul Hamēken skylder 7000 p.ftes. – som var en Algiersk Jøde Azzulai – bemeldte Jøde var yderlig Grov ved Hamēken, vilde have man skulde bringe ham med Jern om Benet til Algier. Pascha Cassai Nicola kom og krævede 400 Piastre fortes som forrige Consul Hamēken skyldte ham. – Commandeur Koføed vilde have at Consul Hamēken skulde gaee ombord Dagen efter“.

– Den daværende Bey og „Pascha af 2de Heste Rumper“ var SIDI HAMŪDA, der regerede fra 1782 til 1814 (da han blev dræbt af sin Fætter Sidi Machmoud, som derefter blev Bey). Han residerede i det S. Ø. for Byen Tunis liggende pragtfulde Bardopalads, der er bygget i maurisk Stil og har en berømt Løvegaard. – Sappa Tappa var Beyens Storseglbevarer og Minister og betegnedes som hans Favorit.

I nogle senere Optegnelser af C. C. Holck om historiske og militære og civile administrative Forhold i Tunis skriver han, at Beyen i sin Regeringstid har istandsat alle Fæstningsværkerne i Landet og paa Golette anlagt en Havn til sine „Corsairer“ og bygget en Sluse. „Sidi Hammuda Bey er en Prinds med megen Naturlig Genie, men hans Feyl er en yderlig Grad af Gierrighed m. m.“. Divanet er Beyens Raad og bestaar af 37 Officerer, der daglig spiser i Huset, hvor Divanet holdes. „En Aga eller general, som kaldes Mela Laschkar er Chef af Divanet eller Dar Pascha“.

„Bardo Er et Palais $\frac{1}{4}$ Dansk Miil fra Byen Tunis, den er omringet med Grave og Vinde Broer til at trække op om Aftenen, og Rundt om besat med Canoner, Bardo seer ud uden fra som et Castel, og inden i som en liden Bye; der er Magazin og et Pulver Taarn etc. etc. Ved Solens Nedgang lukkes Portene paa Bardo og Portene i Tunis og alle Byer i De mahomedanske Statter Paa Bardo haves 4re Vagter at Passere, den yderste Vagt besat af Maurer, den inderste Vagt besat af Mammelukker, men inde i Palais eller Seraillet som det kaldes, er de Christne Slaver som ere til Beyens opvartning; disse ere udvalgte til at beskytte Beyens Person. Af

Mammelukker haves ikkuns et Lidet Antal, Deres Chef kaldes Basch Mammeluk og er stedse paa Bardo hos Beyen og hører til hans hof Stat og er betragtet som en Generals Person, Corpset bestaar af 2de Corporaler og 50 Mammelukker, der alle har været Christne. – De har ingen anden benævnelse paa en Officeer hos Dem end Corporal Basch Hampe Tyrk er general over Beyens Garde, hans undergivne kaldes Hamper; han maa stedse følge Beyens Person for at høre hans Ordre, han bruges af Beyen til stille Uordener og Oprør baade i Byen Tunis og paa Landet. Basch Hampe Maure er ligeledes en Eneste Person og kaldes General over Spahia, som er Beduinerne nær Tunis, saame ere Maurer til hest og Beyens Garde, disse Hamper er ganske under Basch Hampe Maure. Disse 2de Garder af Tyrker og Spahia udgjør ey over 500 Mand. – Infanteriet Commanderes af en Kait eller Generalissimus, under ham en Aga, der og er General, desforuden er der Siouser, det er Officerer, der hører til General Staben. Beyens Armée bestaar af 200 Telte eller Pavillons, 27 Mand udj hver Telt, dette Mandskab bestaar af Tyrkere og Corugli, som er Sønner af Tyrker og Mamelukker, som er Dem der tilforn har været Christne, deraf fratages 50 Telte til Fæstningerne i Landet, altsaa haves 150 Telte til at gaae i Marken med. Der følger Cavallerie med, som har til Chef en Kait Spahia som er Generalissimus, og under ham en Aga, der er General, men som maa være Indfødte Tyrker. Basch Topsis er Chefen eller Generalen over Artilleriet, der stedse er en Mameluk, som udj Europa kan være en meget Maadlig Constabel, men hos Maurerne spiller en stor Rulle; naaer han kan træffe Skiven, Troer De han er en stor Artillerist. – Beduinerne eller Bønderne fra Indre Landet, som er til Hest og kaldes Spahia, de forstaae Godt at manøvrere med Deres Gevær og Hest. Ligeledes haves Sioavi til Hest – disse ere meget Stridbare folk.“ (Af Sioavi er 3000 Mand regulære Tropper, medens 7000 Sioavi og alle Beduinerne nærmest Tunis, 50.000 Mand, ikke er regulære Tropper).

– „D. 4de November 1801, som var en Onsdag blev Flaget heist Kl. 11^{1/2}, (gav et Maaltid for Consulerne), heele Divanets og Beyens Musik – gav Penge; beværtede med Caffé og Moriske Confecturer, kostede 154 Spanske Piastre; spiste til Middag hos den Holanske og Americanske Consul, min Kone, Jfr. Olrik, Ferd. og ieg, Comd. Kofoed, Capt. Elbrecht, Lt. Holsteen, Doctoren, Hr. forvalter Hetting, havde Trompeterne i Land. Alle Consulater havde Flag til.“ (Løjtnant Holsteen er vistnok FRED. CHR. HOLSTEN (1783–1816), død ugift som fhv. Kaptajn. – Hetting havde været Forvalter ombord i

„Sarpen“, maaske den exam. jur. E. F. Hetting, der tog Eksamen 1790, blev Sorenskriver i Norge og døde 1836). – D. 5. November var han igen paa Bardo sammen med Kommandørkapt. Koefoed, og Sappa Tappa fremkom her med et gammelt Krav om 12.000 P. f., som tilhørte Mustapha Coggi, der var gift med Beyens Søster; Pengene havde været ombord i et dansk Skib, der blev taget af en engelsk Fregat. Han havde desuden mange Pretentioner, der ikke stod paa Listen over Presenterne – (Beyen fordrede bl. a. Juveler, en kostbar Flint og en diamantbesat Dolk (Attagan), hvad Koefoed afslog). – „Fik The Serviset igien og Thebollen. fik Brev fra Mariana Stenca, ledsaget med en Ring, han gav tilbage igien. Comand. besvarede sam̄e. – skal bringe paa Søndag 174 Pik Klæde til Bardo.“ – D. 8.: „Var til Audients paa Bardo Vi var hos Sappa Tappa, han modtog Uhre og Penge, gjorde sig vred for Brocaden, maatte tage den igien. Kom til Beyen. der var vred, at vi havde glemst Doletti – er Gouverneuren i Byen, En Tyrk- og Kajten af Campen“ (Generalissimus), „som han sagde var større Folk, den første sagde Beyen var større end han“. (Regenten i Tunis kaldtes fordem Doletti.) „Jøderne fra Algier kom og klagede – Beyen dømte, at Comand. skulde udstede Vexel paa Livorno paa 30 Dage, og kom sam̄e protesteret tilbage, skulde jeg betale Dem strax ud her“. – D. 9. spiste han hos den amerikanske Consul i Anledning af et engelsk Flaadebesøg. – D. 10.: „var paa Bardo. Comand. maatte tilstaae Sidi Jussuf present som Sappa Tappa og Minister, maatte accordere 143 Reiser „(Chefer)“ 4 pik Klæde hver i steden for 113 Reiser“. – D. 12.: „Sendte den Algierske Consul en Guld Daase paa Comand.^{ens} Anmodning, som han sendte tilbage og sagde, han var intet Barn; jeg gav ham ingen anden. Var i Dag hos Doletti 1 Uhr med Guld Klæde, en Diamants Ring og et stykke Satin den tunesiske Admiral kom, fik et Uhr med Perler, 1 Diamants Ring, 12 Pik fint Klæde. Købt Hamekens Møbler for 600 p. ftes“. – D. 13.: „sendte Klædet til Ministeren Sidi Jussuf paa Bardo, fik det igien; at Brodere paa sagde han, det var for fint, han vilde selv skikke Comandeur Kofoed Prøve af Klæde, og hvad Couleurer han vilde have. Brev fra Mariane Stenca i Ministerens Navn om Present til Beyen. – Ministeren begierede til Schek Medina eller Politimesteren i Byen 100 p. ftes, 4 Pik Klæde, et Uhr“.

– D. 14. Novbr.: „En ydmygende Scene. I Morges var på Bardo, men da Beyen holdt Justitie, maatte vi blive til Retten var forbi. Beyen kom og gik for at see paa nogle Bygninger, maatte staae fra

om Morgen Kl. 8 til Middagen Kl. 12 – dette var for at Chikanere Commandeur Kofoed.

Endelig fik vi Audience, Commandeuren vilde paa ingen Maade accordere Presenterne. Beyens svar var, det vilde være upassende for ham at begiere noget, men hans Minister havde Erindret at begiere Beyens Rettighed. Commandeuren sagde at han vilde seyle og var upasselig, Beyen bad ham at komme igien i Morgen. – Sapa Tapa sagde han havde faaet sin Present 12.000 Sp. P. Talte med Beyen af Porto farine“ (Porto Farina) „som erklærede Bielkerne gode – vilde for 12 Pund Kugler have Krudt. Betalt paa Bardo til Muhamed R. 25 Venetianske Zeqviner, skal endnu have et Uhr. – I Eftermiddag var hos Kajten af Porto farine, fik et Guld Rept. Uhr, en Diamants Ring, en Guld Daase med 20 Zeqviner udj. – begierede endnu et Par Pistoler belagt med Guld, Klæde og 2de stykker Brocade – 1 Tunesisk Pik er 1 Tomē og 8 Linier større end en dansk Alen.“

(I sine fornævnte Optegnelser anfører C. C. Holck: „Beyen har, naaer han holder Iustitie, 4re Personer, der Ere meget Høye og Svære Folk og kaldes Basch Schatter. De skal stedse have været Christne, da De tages af Mammelukkerne. Deres Officier kaldes Schiaus Selem, som Raaber for at forkynde Beyens Ankomst for Folket: Selem ou Rakmet alla Sious Selem, og de 4re Basch Schattere ere Dem der er nærmeste om Beyens Person for at forsvare ham, om nogen uvedkommende skulde nærme sig. De ere meget stærkt Armerede med Sabler, Dolke og Gevehrer; naaer Beyen tager ud med sin Musik eller som den kaldes Nubaen, følger De paa Siderne af hans heste. Deres Forretninger er at være paa Siderne og Beyen nærmest i Iustitie Sahlen, og hver Eftermiddag Kl. 3 slet, eller som De kalder Lasser /: det er paa en Tid, at der Raabes fra Moskeerne til Bøn:/ der omringe De en stol der sættes i Iustitie Sahlen, som skal forestille som om Stoer Herren sadte paa samē, og saa opføres der Musik for at vise at Beyen er Stor herren lydighed skyldig, Torsdags Eftermiddag Undtagen, da Stor herren holder Musik hos sig selv“).

D. 15. Novbr.: „Den americanske Consul spist her i Dag til Middag – Kajten af Porto farine bragte sin heele Present tilbage, fik ham til at beholde alt paa De 20 Zeq. nær, som han fandt var for ringe en Present.“ – D. 16.: „var paa Bardo. Commandeur Kofoed tog afsked med Beyen, som sagde til Comand. at han vilde skrive Kongen af Danemark til om presenter til sig selv. Comand. var hos Sapa Tapa, som begierede Porcelainet tilbage og Sølv Kaffe Kanden samt en Sølv Presenter Bakke. – var hos min Vert Prinds Sidi Ismael

Bey, gav ham en Guld Daase, vil have et Repeteer Uhr“. (Han var Søn af en ældre Broder til Sidi Hamūda Beys Fader og altsaa nærmere til Tronen, men fandt sig dog i at blive forbigaaet). – D. 17.: „Beyens Doctor Mr Mai gjorde Vissite. Haggi Junes Ben Junes var her – udstedte Vexel til ham, nemlig Com. og jeg gav bevis for at betale ham om 4re Maaneder, ifald der kom protest, 5500 p. de Tunis; ligeledes udstedt i Dag til Casnadaren Haggi Stellen stor 2000 Sp. P. ftes, som Hameken skyldte disse Personer“.

Samme Dag skriver han til sin Svigermoder (det er det eneste berede Brev fra Familien i Tunis til Danmark): „Uendelig mange Forretninger gjør at ieg skriver min kiære Moder et meget kort Brev til. – Min Gode Jette har nok i sit Brev meldt vores Ankomst hertil, som var i 4re Dage fra Livorno Gud være Ewig lovet at vi har vores udkomme og Lever vel, Gud give min Elskede Kone og Liden Dreng God helbred og lade os nyde mange Glade Dage i dette fortræffelige Land.“.

Dagbogen 18. Novbr.: „I Morges gik Comāndeur Kofoed og forrige Consul Hameken ombord“. (Fregatten sejlede samme Aften). „ ved min Hjemkomst viste Peres mig bevis fra Hameken, at han skulde have 1060 Tunesiske Piastre Hameken skylder endvidere Baba Muhamed som er Drogmand“ (Dragoman = Tolk), „2de Mabub“ (tunesisk Guldmønt = 4^{1/2} tunesiske Sølv-Piastre) „samt Peres adskilligt meere han har udlagt for ham“.

– I en Rapport af 23. Novbr. til Admiralitetet (2499/1801) skriver Kommandørkaptajn Kofoed: „ efter at have presenteret den nye Consul for Landets fyrste Beyen blev det Danske flag opsadt paa Consulat Huuset d: 4de November med alle de Ceremonier som i et Land som dette gøres nødvendig, for at holde flaget i sin tilbørlige Agt. Efter at Consulen var indsadt, mødte der utallige Chicaner ved Presenternes Uddeling og til at handle med disse Slags Mennesker behøves meere phlegma end den Jeg besidder, detaillert af alt dette haver Jeg meldt den Kongelige Africkanske Consulat Direcktion ligesom og hvad der er passeret med Vice Consul Hamćken og mit forhold for at faae dette skadelige Menneske fra Landet, som endskiøndt den haver kostet noget, troer Jeg dog at have gjort vel ved nu at have ham om Bord i Fregatten Thétis saaledes at have forebygget alle viidere Konster af ham til at faae Penge og agter Jeg at holde ham om Bord som Arrestant indtil Directionen viidere befaler hvad der med ham skal foretages“

Dagbogen 20. Novbr.: „leveret Mariane sin Guld Daase og Solitair Ring fra Comāndeuuren, bad om en Nye Drogmand Tyrk,

gav til Mariane, som de Christne Slaver skulde have i anledning af freden, 35 venetianske Zechiner. gav den Sorte Nægresse afsked, da hun tog Mad hiem og kastede Kaffen langs Kiøkkengulvet“. – D. 21.: „Baba Mahomed tog til Bardo for at presentere den Nye Drogmand Tyrk“ (Sidi Achmed). „Fik en ny Maur Seide til at side i Porten og holde Værelserne rene. . . . Kl. 12 kom den Franske Mameluk, som er Drogmand for mig, bragte Tyrken med som Beyen gav mig til Drogmand og befalede ham at passe mig vel, og forebygge alle Kiedsommeligheder hieme i huuset. . . . Mariane Stinca, Garde Golfo og Secretair for den udenlandske Correspondence, han er født i Napel og er en Slave, sagde mig, at han af den Svenske Commandant havde Faaet Rept. Uhr, Guld Daase, Ring, Sukker, The, Café, Klæde etc. etc. – Var hos Værten af huuset Sidi Ismael Bey vilde have R. Uhr og flere Ting, var ikke fornøiet med sin Daase“. – D. 22.: „jeg kom til den Engl. Consul at spise til Middag, min Kone var syg. Leveret Dromændene Deres Sølv Uhre med Sølv Kiæder og hver en Sølv Tobaks Daase og 4re Pik Klæde. . . . hos den Engl. Consul var den Sv. Charge d'aff. (Fraumerie), siden kom Capt. Frank, spille Whist“. – D. 23.: „Fik en Nye Pige ved Navn Angelicka fra St. Pierre – var Slavinde.“ (I 1798 havde Konsul Hammeken i Tunis i Anl. af en Meddelelse, Regeringen hade modtaget om, at tunesiske Korsarer havde bortført Indbyggerne paa Øen St. Pierre ved Sardinien, hvoriblandt den danske Konsul med Familie, Tjenerskab og Ejendele – faaet Ordre til at kræve af Beyen, at de sattes i Frihed og fik deres Ejendele tilbage. Det ses ikke, hvilket Resultat der kom ud heraf, men i 1799 blev de paa St. Pierre tagne Slaver løskøbt af Kongen af Sardinien. Mellem C. C. Holcks Papirer findes en Kladder og 2 Renskrifter (1 Eksp. ligger ogsaa blandt Skiftets Akter) af en udførlig Beretning paa Fransk om de Grusomheder, Tuneserne gjorde sig skyldige i ved Overfaldet paa St. Pierre d. 3.9.1798 og under Beboernes Transport til Tunis og deres Ophold der. Denne Beretning, der slutter med en flammende Opfordring til de europæiske Regeringer om at gøre en Ende paa saadanne Skændsler, er i det hele en let omredigeret Gengivelse af en ældre Beretning, men med Tilføjelser om Fangerne, af hvilke de gamle, Børnene og de svage, der ikke kunde bruges til Slaver, uden nogensomhelst Hjælp blev efterladt paa Gaderne i Tunis. Her siges det bl. a. nu, at alle de kristne Indbyggere, og navnlig Konsulerne tog sig af dem og hjalp dem ikke alene med Penge og Klæder, men gav dem Ophold og Kost i deres Huse igennem 5 Aar. – En af de nævnte Renskrifter viser C. C. Holcks Haandskrift). – D. 26. Novbr.: „sendt min Drogmand

med en Guld Daase og 1 Guld Uhr til Grand Duanieren med et Italiensk brev; i Efterm. kom Kajten af Porto farine, Viceadmiralen Mustapha Arnaut, 2 Tyrker og Secretairen. De drak Caffé – Consul Nyssen kom, Talte om det, Beyen havde sagt, der er 3 Maader at Tale paa, den med Anstændighed, den med Friehed og den med Uartighed“. – Af et Notat d. 27. Novbr. ses det, at C. C. Holck holdt Heste og Muler, men „fra denne Datum til den 7. Januari 1802 kan intet anføres, da Noten er bleven borte i England mellem mine Papi-rer, hvor endeel mangler“.

1802

Dagbogen for 1802 begynder med en Indførsel, hvortil han ikke har behøvet de forsvundne Noter: „udj Aaret 1802 d. 3. Januari kom min Kone i Barselseng Kl. 10 om Aftenen med Peter Carl Christian, der er en Sund og Frisk Liden Dreng.“ – D. 7.: Beyen bad ham skrive til den danske Regering om de 12.000 spanske Piastre fortes, som tilhørte Mustapha Coggie. – D. 8.: „Ramazans Tiden eller Maurernes Faste. – betalt Drogmændene og mine 2de moriske betientere 30 P. de T. til Sorbet i Ramezanstiden, som brug er“. – D. 17.: „Der kom paa Reden 2de Tunesiske Corsairer, som har gjort en deel Christne Slaver“.

– D. 18.: „I Dag leyet et Landsted paa la Marsa.“ (15 km N.Ø. for Byen Tunis i Nærheden af Carthagos Ruiner) – D. 19.: „2 Lejre, som bestaaer af 20^{ve} Telte, 25 Mand i hvert Telt, under Kajten af Campen Ben Ajets Comando, som afgaaer for at indkræve Skatterne.“

D. 2. Februar: „gav en Mabub til den Catholske Pater som bragte et Indviet Lys. – gav mine Catholske Piger saame.“ – D. 3.: „Kom forbi med en Dukke som er Enden paa Ramadan.“ – D. 4.: „I Anledning af „den lille Paaske“ gratulerede hos Beyen, Sappa Tappa m. fl. – D. 7.: „var paa Bardo, hvor et Firman blev oplæst af Grand Singioren“ (Tyrkiets Hersker), „at Egypten gaaer tilbage til ham, derefter blev holt Bøn, der blev holt Musik og Canonerne hørtes paa alle Casteller – alle fik Caffé, Sorbet og stænket med Rosenvand, 4te og 4te Personer kom at kysse Beyens haand – gav ud paa Bardo 12 Piastre f^{tes} d’Esp. til Slaverne som brug er.“ – D. 9.: „kom Beyens Musik og spillede for mig, fik 16 Piastre f^{tes} d’Esp., om Eftermiddagen kom Vivanets Musik, fik 6 Piastre f^{tes} d’Esp. og de andre som til Paasken, fordi Storre Kairo og Alexandrien er komne tilbage til Grand Herren.“ – D. 26.: „hver Fredag er det Maurernes hellig Dag, da Stadens Porte lukkes i Tunis og i enhver Tyrkisk eller Mahomedansk Stad naar Maurerne Raaber til Messe. Aarsagen dertil

er, at der er en gammel Tradition som siger, at en Fredag precise Kl. 12 om Middagen, naar Indbyggerne ere i Mosken eller Kirken, skal Byen blive indtaget af de Christne. . . . Tripoli i Barbariet Blokkeret af den Svenske Esq. under ad. Cederstrøms Commando.“

D. 12. Marts: „Sidi Ismael Bey sendt Bud og begieret et Engl. Uhr.“ D. 15.: „I Dag kom den danske Fregat „Tritton“, ført af Capt. Berger, til Ankers paa Reden.“ (JOHAN HARTVIG ERNST VON BERGER var født 1757 og døde 1809 som Kommandørkaptajn). – D. 16.: „gik til Bardo, meldte Freg. ankomst til Beyen, som spurgte mig om det var en stor Capt^e, hvortil jeg svarede, at han var af 1ste Rang.“ – Paa Grund af haardt Vejr kom han først næste Aften ombord hos Kapt. Berger, der havde 6 Stykker Klæde, 3 Geværer, 2 Par Pistoler og 11 Ure med Kæder med. Den følgende Morgen gik han i Land med Kapt. Berger, der var indbudt til at bo hos ham. – D. 19.: „var paa Bardo. Beyen begierede af mig Krudt fra Fregatten ved Ministeren, som sagde, de havde intet, jeg nægtede Beyen samē.“ – D. 20.: „Fik Audience hos Beyen med Capt. Berger, fik Caffē, spurgte om Nyt. – derfra gik til Ministeren, fik Caffē – kendte Capt. Berger fra Cartago – var hos Hr. Gay fik Caffē og Liqueur. – bragte 3de Gevæhrer og 2 Par Pistoler, 6 stykker Klæde og 7 Uhre med Kiæder, deriblandt 4re Repeteer Uhre – Ministeren talte om Presenter Bakken“ Herefter omtales Presenternes Fordeling. Man undlader ikke at vise ham de amerikanske, meget kostbare Foræringer.

D. 21. Marts kom han efter Beyens Anmodning til Bardo. „Blev opkaldt til Beyen i hans Sove Kammer; da jeg kom ind saa jeg Beyen sidde med mine Pistoler afskruede for sig, han viste mig samē og spurgte mig om det var Guld; jeg tog dem i haanden, saa paa dem og svarede: Geværerne ere Messing Godt forgyldt og Pistolerne Sølv med en Tynd Guld Plade. – Beyen havde ikke ventet sig det, da han troede jeg skulde paastaet at det var Guld, som Comāndeuren havde lovet. Beyen sagde til Ministeren som var nærværende: Consulen er en Ærlig Mand; Beyen sagde mig: var Comāndeuren her skulde jeg sætte ham Gevæhrer og Pistoler i Hovedet. – Jeg forestilte Beyen at det paa ingen Maade var Comāndeuren eller Commissionairernes skyld, da det gik igennem saa mange hænder, inden det kom hertil – ej heller var det Fabrikken i Vairsseille „(Versailles)“, der havde skylden; da man „(derfra havde)“ bestilt med Guld beslag, var det skeet“. Han lovede Beyen andre Geværer og Pistoler og bad ham give sig Maal, hvorledes han vilde have dem. Det endte dog med, at han fik alt tilbage, ogsaa 7 Ure, Klæde og en Diamantring.

– D. 22. Marts: „Fik af Capt^e Berger forærende 6 Stole, 1 bord af Eg, betræk paa Stolene. Døbte min Søn selv i Eftermid. Kl. 5¹/₂; vare Faddere Capt. Berger, Lt. Berg“ (JOHAN PETER BERG, f. 1782, † 1826 som fhv. Kaptajnløjtnant og Toldinspektør i Stubbe-købing), „forv. Hertz, Doctoren fra Fregat, Secretair Steenersen“ (alle fra Fregatten „Triton“. – Steenersen er maaske CHRISTOPHER MOE STENERSEN, f. 1771, der 1798 tog Afsked som Fændrik i Nordenfj. gew. Inf. Rgt. og samme Aar tog dansk juridisk Eksamen, hvorefter han senere drog udenlands og døde ugift i Vestindien), „Hr. Fraumerie Svensk Chargé d’Aff., „Hr. Levingston“ (engelsk Købmand), Mr. Clark, min private Secretair Jullien. Min Kone bar Barnet og Mlle Olrik holdt huen. – Barnet blev kaldet Peter Carl Christian.“ (– Samme Dag skrev Kapt. Berger nogle venlige Ord i Stambogen: „Lykken forfølge Dem værdigste Kone“) – D. 26. gik Kapt. Berger ombord – og fik Beyens Geværer og Pistoler og næsten alle Urene med. Samme Dag havde den tyrkiske Dragoman stukket en Maurer i C. C. Holcks Tjeneste i Laaret med en Attagan. Sagen blev forligt „ved 2de Skrivere“ den næste Dag, saaledes at Maureren fik 25 Pst de Tunis. – D. 28.: „den engelske Consul bad mig forvalte de Engl. Affairer i hans Fraværelse, som jeg lovede ham.“ – D. 30.: „Den Am. Consul kom og talte, om ieg vilde gjøre Forlig for ham med den Bat. Consul, som jeg gik til og bragte det nogenledes i Orden.“

D. 1. April: „Den Bataviske Consul Nyssen og den Americanske Consul Eaton kom her i Aften; forligte Sagen imellem Dem, gav hinanden hænderne, og ieg brændte Deres kiedsomelige Correspondence imedens De var her, saa alt er bragt i Rigtighed og De vare Venner fra denne Dag af.“ – D. 2.: „Heiste Flaget til Ære for mit Fædrenelands Forsvarere d. 2. April 1801 paa Kiøbenhavns Reed.“ – D. 7.: „I Aften fik Contracten af Consul Nissen paa Haugen paa Landet.“ – D. 9.: „Fik Sehle tøyet og Vognen fra Md^{me} Soler som ieg har kiøbt for 650 p. d. Tunis.“ – D. 28.: „Fandt en Scorpion i Sophæn i Sahlen.“

D. 9. Maj: „var hos den Engl. Consul kaldte mig og Mr. Clark ind udj i et andet Kammer og bad mig, om Mr. Clark i hans Fraværelse skulde Døe, jeg da vilde tage mig af De Engl. Affairer.“ – D. 14.: „Rejste paa Landet i Dag med min Familie for at blive der i Sommer“.

– I Byen havde de hyppigste Gæster i Hjemmet været den svenske Chargé d’affaires Fraumerie, den engelske Vicekonsul Clark, den hollandske Konsul Nyssen og hans Brødre, den amerikanske Konsul

Eaton og Hr. Levingston (Livingston), ligesom Dr. Gai (Gay), der var Familiens Læge, og den engelske Konsul Magra jævnlig havde været Gæster hos dem. Ogsaa Bascia Cassak havde været der.

Under Opholdet paa la Marsa gik han næsten hver Morgen til Stranden og iagttog de Skibe, der gik ind eller ud. Senere paa Dagen var han i Reglen ude at spadserere med Familien, flere Gange i de smukke Haver ved Landstederne, saaledes i Kajten af Porto Farinas Have, der tidligere havde tilhørt Beyens Fader, Sidi Ali Bey. De gjorde ogsaa Ture til Vogns, f. Eks. til Byen Sidi bou Said, eller de red ud. Adskillige tunesiske Notabler og en Del af Konsulerne havde deres Landsteder her, og med flere af Konsulernes Familier var der selskabelig Forbindelse. Adskillige Venner og gode Bekendte kom ud paa Besøg, overnattede af og til eller var inviteret til længere Ophold. Hyppige Gæster paa la Marsa var Fraumerie, Vicekonsul Charles Nyssen, Clark og Kaptajn Frank fra la Golette, men ogsaa Eaton, Dr. Gai og den hollandske Kaptajn Humbert var der jævnlig. Kaptajnen var af den hollandske Regering stillet til Raadighed for Beyen til Fortifikationsarbejde. – Flere Gange maatte C. C. Holck naturligvis til Byen, bl. a. d. 1. Juni, da han rejste til Bardo i sin Vogn, fordi Beyen var utaalmodig over, at de 12.000 spanske P. ftes ikke blev udbetalt. – D. 4. Juni saa han om Morgenen en dansk Orlogsfregat komme ind paa Reden. Næste Dag tog han ind til Golette og derfra ud til Fregatten; det var „Triton“, og han blev ombord om Natten. – D. 7. Juni var han paa Bardo, hvor han overgav en Sølv-Præsentterbakke og en diamantbesat Gulddaase, som Capt. Berger havde haft med. „Fik samme tilbage igien om Efterm. fra Sidi Jussuf med et uartig brev, som jeg strax besvarede ret Godt at han fik ikke anden Daase, da jeg alene havde Kongen og Fædrene-Landet for Øynene“. – D. 21.: „Vice Admiralen Ali Spandut lod sig melde at vilde komme her og blive hos mig nogle Dage“.

D. 17. Juli hørte han, at Mr. Clark var syg af Rystelse og havde faaet en Blodstyrtning. – D. 19. kom en tunesisk Kaper ind; den havde taget 5 smaa Børn paa Sicilien. – D. 30.: „I Dag var det min Gode Kones Geburtz Dag – Gud lad hende Leve i Mange Aar, og Gud lad det gaae os vel“.

D. 2. August: „i Consulat huuset fundet 3de Skorpioner i Skabene og 1 udj Spise Stuen“. – D. 5.: „Fik brev fra den Americanske Consul Eaton om at paatage mig De am. Affairer“. – D. 21. fik han en Kasse Brocade i Land og gav Beyen 8 Stykker (som blev antaget). – D. 23. og d. 24. var han ombord paa Fregatten „Thetis“, der var

kommet paa Reden d. 22. og sejlede d. 24. Den Dag fik han at vide paa Bardo, at Clark „var sprungen fra 3. Etage paa Gaden“. – C. F. Wandel nævner i „Danmark og Barbareskerne“, Kbhvn. 1919, at Konsulen fraraadede Kommandørkaptajn Koefoed at gaa i Land, da han mente, at Beyen havde frafaldet sin Fordring; han vilde da sige, at Koefoed kun var ankret for at høre, om Presentskibet var kommet. (Dette Skib var gaaet fra København d. 11. Juni med Presenter til en Værdi af ca. 30.400 Rdl.).

D. 11. September: „I alt er 17 Corsicanere blevne Frie for Slave-riet, i Dag var den Franske Admiral paa Bardo. givet Corsair Pas ud i Dag, dette er den 42 Corsair, som er ude“. – D. 18.: „blev i Dag Frigivne 22 Tabarkinere – Beyen foræret 10 Hæste til Bonaparte, sendt Mustapha Armault som Ambassadeur til Paris“. – D. 22.: „De Franske faaet af Beyen 2de Mauriske Fruentimere Klæde- dragter, 1 Løve, Struds Fugle og Gaseller 60 stykker, 10 Hæste“. – D. 26.: „Corsairerne bragt endeel Slaver fra Sicilien. Byttet endeel Neapolitanere for 84 Tyrkiske Slaver som kom fra Neapel, i alt 33 Neapolitanere“.

D. 20. Oktober: „Reyste fra Byen i Morges til Golette. De Holandske Skibe Bat., da vi kom, samt skiød Salut for Beyen, Sappa Tappa, Admiralen og Raiserne“ (Kaptajnerne). „Det var skaaler hver for sig. Da Sappa Tappa gik i Land, blev sendt med 50 Bariller Krudt i 2de Chalouper, som fulgte ham fra Det Holandske Adm. Skib. – Sappa Tappa gav ombord hos den Holandske Admiral, foruden Stude, Faar etc., 500 Ven. Zeq. og 40 Ven. Zeq. til Chalouperne, som bragte Krudtet. – Mødte Sappa Tappa, gik ombord med Admiral Chaloup alle Consulerne, blev Saluteret da vi kom over og Folkene i Vanterne. Admiral Dewinther er en meget behagelig og oplyst Mand“. – De var overalt i Admiralskibet „Albardeveld“, der havde en Besætning paa 350 Mand og førte 68 Kanoner, og han har givet en detailleret Beskrivelse af Skibets Indretning. Først næste Dag tog han i Land paa Carthago og derfra til la Marsa. – I den følgende Tid var der rundt omkring hos Consulerne en Række Festligheder, og d. 30. Oktober spiste Admiralen og hans Officerer til Middag hos ham paa la Marsa.

– D. 2. November ankom fra Livorno en sardinisk Ambassadør, som kom for at faa Tabarkinerne fri. – D. 6. fik C. C. Holck Nøglen til et nyt Hus med Have paa Gamast, som han havde lejet af Beyens Søster. – C. 11. blev han inviteret ombord i Admiralskibet, gik ombord med Admiralen og „fornøede mig meget godt. . . . Admiralen

gav mig sit Portrait“. Han overnattede ombord og spiste til Middag hos Admiralen. „Jeg Morede mig meget ombord, og var meget rørt ved vores Afsked fra Disse gode Mennesker“. Om Aftenen sejlede den hollandske Eskadre. – D. 21.: „min Kone Syg havde en Knude udj sit bryst“. – D. 23. flyttede de fra Landet ind til Byen.

D. 9. December: „Fik et faar fra Nægerlandet forærende af min Vært Sidi Ismael Bey – sender det til Kammerhr Schubart i Livorno“. – D. 10.: „Kiøbt en Karet af Soler“. – D. 16.: „Gav Baba Hamed 60 p. de Tunis til Hamekens Børn og Moder med den ulykkelige Familie“. – D. 18. var han paa Bardo og talte med Beyen og Ministeren om Presentskibet (ført af Kapt. Nicolaysen), der var kommet den foregaaende Dag. – D. 24.: „Min Kone sendt Hamekens Pige Lidet Tøy og 20 P. de Tunis“. – D. 30.: „Min Kone sendt Mlle Rosa et brev med 6 mabub, 1 Domt. Vin, Caffé, Sukker, Kiød“.

1803

Fra 1803 og til Afrejsen fra Tunis anfører han næsten hver Dag Vindretningen og Vejrliget.

– D. 21. Januar 1803: „Baba Hamed Drogmand faaet 500 p. de T. til Laans for at kiøbe sig Et huus“. – D. 23. kom Kanonerne fra Presentskibet i Land.

D. 10. Febr. var lille Ferdinand syg og spyttede Blod. – D. 14.: „I Middags var opstand imellem de nye Ankomne Arnauuds og De gamle Tyrker som varede i 2de Timer, De havde sluttet Dem inde udj Beyens huus i Byen. – Vice Admiralen Ali Spandut og endeel Hamper“ (Soldater af Beyens Garde) „bragte Sagen i Rigtigheed, saa at De gik til Deres Garnisoner. kiøbt en Græsk Medaille i god Stand for 11 p. d. T.“. – D. 16.: „Kiøbt af Peres Senzaler 1 Grækisk Penge i Guld for 10 P. d. Tunis“. – D. 19.: „kiørte til Bardo i en maurisk Vogn bragte 5 Gevæhrer og 5 par Pistoler indlagt med Guld, 2de Rep. Uhr med Diamanter paa Viserne og 2de Guld Kiæder til Ministeren. – 1 Simpelt Uhr med Kiæde til Mahommed Reccid. – Givet Slaverne paa Bardo 20 P. d. T. – givet Cheffen for Artilleriet 20 Mabub eller 90 P. de. T. – Kayen af P. farino givet 1 Par Pistoler med Guld beslag. – I Eftm. var Vice Ad. Ali Spandut her og fik sit Uhr. Talte med Ministeren om de 12 Tusinde Pst. ftes som Beyen fordrer efter Afdøde Minister Mustapha Coggia“. – D. 20.: „Baba Hamed bragte 2de Rep. Uhre til Bardo – bragte mig Brev fra Ministeren i Beyens Navn“. – D. 23.: „I Gaar

kom en Græk ind paa Reden med 350 Arnauths“. – D. 24.: „Fik Brev fra Mariane Stinca i Ministerens Navn om at betale det halve, som jeg har tilbudt, med 6000 pftes. . . . I Dag ankom et Græsk Skib med 350 Arnauths“. D. 25.: „Fik brev fra Mariane Stinca, at Beyen troede at have givet i Commission til V. C. Hameken om 10 Køer og 8 Stude, 2 Tyrre som var vandte at trække Karrer, dernæst vilde blive til de 6000 p. ftes ankom. Besvaret strax Marianes brev“. C. F. Wandel nævner, at Konsul Holck havde indberettet, at Beyen var tilfreds med, hvad Presentskibet havde bragt, og at han havde hævet 1700 P. ftes til en Present i Anledning af Beyens Gemalindes Nedkomst, samt at han havde protesteret mod Beyens Forlangende om de nævnte Kreaturer, men lovet at skrive hjem om det. – D. 26.: „Brev fra Kayen af Porto farino i anl. af det Uhr, han har bedet om“. D. 28.: „skrevet Vice Consul Manucci og tilsendt ham De begierde 50 p. d. T. til Laans. . . . De Tyrkiske Soldater Arnauths som kom Forleden Dag, skal gaae igien“.

D. 1. Marts: „bud fra Sidi Ismael Bey om meget fint Krudt, Daasen af Guld og Guld Rep. Uhret, V. C. Hameken havde lovet ham. . . . Lod Baba Hammed bringe noget Tøy, som jeg gav Hamekens barn og dets Moder“. D. 4. Marts: „Jeg gjorde den Americanske Esq. Chef og Consul Cathgarth fra Algier og De andre Skibs Chefer Vissite. – I Morges vilde de gaae ombord, men Hagi Unis vilde ikke Lade Dem gaae, sagde at Esq. Chefen og en Capt. maatte blive i følge af at De, nemlig Beyen vilde først have Eatons giæld betalt“. (Hagi Unis var Douanier).

D. 5. Marts: „Vind Sydl. Veyret meget haardt. Regnede og blæste Stærkt. Veyret i Dag har været meget besynderligt, hele Dagen har Luften været meget Disig, og en Rød skiær i Luften som gjorde alle Gienstande røde; Kl. 12 om Middagen var det som en Formørkelse, da jeg næsten ey kunde se at skrive, Folkene følte at det Qvalmede Dem for Hiertet, Kreaturerne i stalden var urolige og brækkede . . . alle Symtomer var der af et Forestaaende Jord skiælv, /: som vi Gud skee Lov ey Fik:/. Nogle Gange blev Luften klam, Regnede meget lidet, men de Draaber som faldt var Svovel og fin Sand, som gluttede hvor det faldt; mod Aftenen blæste det haardt, Vinden Sydlig og S.O., Luften klarere men dog Tyk og Maanen skinnede meget Svagt; saa ingen Skyer heele Dagen og Luften Tyk over alt, kunde ikke gaa uden for en kort Distance, i Aften meget koldt, men Godt Veyr, dog kom der imellem stærke Vindstød af S.O. – I Eftermiddag kom Consul Eaton for at gjøre mig en Vissite, sagde mig at han paa

Bardo havde været meget opbragt mod Ministeren Sidi Jussuf og sagt ham Sandheden i Beyens Nærværelse, da han alene var Aarsag udj at Esq. Chefen og Americanerne maatte blive i Land. Mod Aftenen sendte den am. Esq. Chef mig et bud med mange Undskyldninger at Forretninger af Vigtighed holt ham hie^me, derfor bad han mig at gjøre ham den Ære at ko^me til sig da han havde en Sag af Vigtighed som han vilde Raadføre sig med mig om. Man bad mig at sige God for Consul Eaton hos Hagi Unis Ben Unis, da han vilde give mig Fuldmagt at trække 7000 Sp. Pstes paa ham, ifald hans Skib i Livorno var solgt, men var bemeldte Skib ikke solgt, skulde Skibet sendes til Tunis. Mit Svar var at min Formue tilbød mig ikke at Cautionere for nogen, det eneste som kunde giores i folge af den gode Forstaaelse der Herskede imellem den Americanske Regiering og den Danske Konge, vilde jeg endog paatage mig, at sige God, om Vexlerne udeblev, Naar Esq. Cheffen med den Am. Consul Cathgarth fra Algier samt en Orlogs Capt. og Charge d'Aff. Doctor Davis vilde give mig skriftlig at De Americanske Statter vilde Godtgjøre min Regiering, om man ikke betalte Vexlerne, som jeg havde sagt God for, til Forfalds Tiden. – De takkede mig meget og gav mig hvad jeg forlangte skriftlig under Deres haand. – Jeg tilmeldte Directionen strax hvad der var foregaaet. – Hagi Unis Ben Unis var fornøyet at jeg tog mig det paa, med de andre Consulere vilde han ikke have at bestille og nogen havde endog nægtet at vilde hielpe Dem. Den franske Consul sagde at han vilde hielpe Dem, men paa Condition at han vilde have en skriftlig Tilstaaelse at uden Den franske Nation var de ikke bleven hiulpen. Jeg Saa der en Scene der var meget ydmygende og næst Hamekens som dog ikke var saa Gal har jeg ikke seet Magen. – Esq. Cheffen sagde mig at han ikkuns havde 22.000 p. ftes ombord – og gielden var over 30.000 Sp. Piastre, som Ministeren Sidi Jussuf skulde have af Consul Eaton. Forinden jeg tog mig betalingen paa for Eaton, begierede Hagi Unis at til Pengene kom, skulde blive som Pant den am. Consul Cathgarth og en Orlogs Capt.“.

D. 7. Marts: „sagde Consul Eaton at jeg maatte have Sikkerhed, om Vexlerne blev protesteret. Andrea Poggi kom fra Hagi Junis, og bad mig skrive at jeg vilde udstæde Vexlerne – jeg svarede: naar jeg først havde fuldko^men Sikkerhed“. – D. 10.: „I Dag Kl. 2¹/₂ Reyste Eaton til Golette for at gaae ombord, alle Consulerne fulgte ham. Kl. 4 Afseylede De Americanske Orlogs Fregatter“. – D. 11.: „Jeg har været meget Syg i Dag“. – D. 13.: „havde meget ondt i

mine Øyne. Den Franske Consul „(Devoize)“ er en hæders Mand og altid min Wen“. – D. 14.: „Gav til Hamekens efterladte ulykkelige Familie Caffé, Sukker, The og 20 P. d. T. – Peres begyndte at læse Arabisk med min Kone. Den Unge Pige som har barnet med Hamēken som var Vice Consul, kom til min Kone, gav hende 20 P. d. T.“. – D. 28.: „Nægræsser Fraya fandt en Scorpion i Mlle Olrichs Kammer tet ved lille ferdinands Seng“. – D. 30.: „Den Am. Consul forærede min Kone en Schawl. Sagt Julien op i Dag“.

D. 2. April: „ulidelige Smerter i min Arm. – Kjørte til Bardo i Dag da det er den større Paaske, var hos Beyen, Ministeren“. – D. 4.: „var i Cassa di Baschia, saa dem Dandse Lytten. – Soliman Aga var der, som er Chef for Daer Baschia „(Divanet),“ bet. 4 Mab. og til Caffetiaren og 1 til den som passer paa Skoene“. – D. 6.: „Fant en Skorpion paa Væggen til Juliens kammer“. – D. 9.: „Faaet et Kammer til Hamekens Pige og barn, bet. 6 P. d. T. Maanedlig, givet Moderen og Barnet til Paaske Høytiden 15 P. d. T. Clark i en bedrøvelig Tilstand“. – D. 12.: „I Morges kom Mr Clark og bad mig tage sig i mit huus, fortalte mig alle de Syner han havde haft – tog ham i huuset og fik ham til Sengs“. – D. 15.: „Den Bat. Consul overfalden af 6 Tyrker som sadte Geværerne ind i Vognen for at vilde have Penge, da han kjørte fra Bardo; man havde seet det paa Bardo, udsendte Hamper som lod dem strax Bagbinde og føre til Bardo“. – D. 18.: „Kl. 6 i Morges gik til Golette for at hente de 12.000 p.ftes som jeg fik fra Capt. Abs. Bartholomai. Faaet en Marmor Soel-skive forærende af Capt. Humbert. Betalt Hamekens Gield til Senzalen Peres og Obergisten Hr. Eymond 626 p. ftes 8 Carub, mod at forevise mig Hamekens beviis som er udj mit Væрге. Flere gange har jeg tilmeldt Directionen samē, men ikke bekommet Svar“. (Den Kongelige Africanske Consulat-Direction, hvorunder Forholdet til den marokkanske, algierske, tunesiske og tripolitanske Regering henlagdes, var blevet oprettet d. 2.5.1800). – D. 21. gav han 55 P. d. T. til den Tabarkiner Pige, som har et barn med Vicekonsul Hameken, til hende, Barnet og hendes Moder, samt „Reyse Penge til denne Ulykkelige Familie 30 Pftes, som er af brave Folk sendt“. – D. 25.: „min Kone, børnene, Mlle Olrik, Hr. Clark kjørte i den Sp. Vogn til Gamast Kl. 8 om Morgenen og ankom Kl. 10¹/₂ slet. Gud, hvor det er et Dejligt Sted“. – D. 26.: „I Dag kjørte til byen og til Bardo, bet. de 6000 Pst ftes til Casnadaren, havde Audientze hos Sidi Jussuf, alt var godt; fik at vide at Tabarkinerne var Frigivne. Gav til den Ulykkelige Familie af Hamekens barn 30 Pftes“. – D. 29.: „Clarks Drogmand kom fra Byen for at hente ham“.

D. 5. Maj: „I Dag vores 11 Aars Bryllupsdag. Gud opholde os og Børn og lad os see vores kiære Fædreneland igien. – Lille Charles syg. – Kl. 8¹/₂ kom Oberste frank fra Golette, blev her i Nat. – Mr. Clark og Am. Ch. d’Aff. Davis var her. . . . Vi vare Glade og For-
noyede“. – D. 6.: „Lille Charles bedre. – Denne Aften var Guddom-
melig, Maanen skinnede Deyligt, var med min Kone oppe paa Ter-
rassen“. – D. 15.: „I Gaar embarqverede 100 Tabarkinere – i Dag
ligesaa mange“. – D. 24.: „Afseylet 484 Tabarkinere“. – D. 25.:
„Min Kone meget Syg“.

D. 5. Juni: „gik til Marsa for at gjøre Vissite til Mme Solair og
Ch. Nyssen“. – D. 8.: „Rygte om Krig mellem England og Frankrig“. –
D. 17.: „Fik brev fra min Fætter Holck, at hans Fader, min Oncle
Døde d. 6. April 1803“ (Brygger i Kbhvn. Andreas Sevald Høyelse
Holck, f. 1724). – D. 20.: „var paa Bardo, Beyen leyede det Danske
Skib“. (Kapt. C. Carstensens Skib „Greve af Bernstorff“ af Sønder-
borg, der netop var kommet ind paa Tunis Red). – D. 26.: „I Dag
Seilede det sidste af Selskabet, som har været Slaver her, til St. Pierre
i Sardinien“.

D. 10. Juli: „Clark meget syg, havde Convultioner be-
gyndte at faa Syner. Lod Anders vaage over ham i Nat“. – D. 12.:
„Clark er gal“. – Henriette Holcks Helbredstilstand havde i
længere Tid været svingende, hun var snart rask, snart mere eller
mindre syg, men hun havde dog – vistnok efter Dr. Gays Anordning
– næsten hver Dag taget Strandbad. I 4 Dage fra 20. til 23. Juli var
hun meget syg, „Nærve Syg“. – (Dagbogens mange Notater om min-
dre alvorlig Sygdom medtages i Reglen ikke i det følgende). – D. 23.:
„Fik brev fra Jullien med en Secretair, som er Ex Chevalier
Louis Ovidius Doublet, som bragte mig sin Quittering at han havde
faaet 125 écus Maltais samt Contracten“. – D. 24.: „Min Kone noget
bedre, tog badet i Dag – Jeg har været meget syg, i Formiddag Laae
jeg. – Mr Doublet er 53 Aar Gamel, har 4re børn etc., har været
Secretair for den udenlandske Correspondance paa Malta“. – D. 25.:
„Mr Doublet begyndte at læse med Ferdinand“. – D. 29.: „Kom i
Dag et Dansk Bark Skib, de 3 Venner, ført af Capt. Wogens
kom fra Livorno, har 1 Rais og 39 Tyrker ombord som har været
Slaver i Livorno. . . . Brev fra Consul Cathcart i Liv., at Eatons
Gield var bet. og min Caution hævet“. – D. 30.: „I Dag min Gode
Iettes Geburtzdag, hun finder sig vel, Gud opholde og bevare hende“. –
D. 31.: „Min Kone begyndt i Dag sin Cour, Hr. Gay har ordineret
hende. Børnene og min Kone badet sig. . . . Min Kone Syg i Aften“.

D. 1. August var hans Hustru meget syg, men badede dog. – Han

tog til Golette og gik ombord i det danske Skib, hvor de nævnte Tyrker netop var kommet for at hente deres Tøj; de blev trakteret med Likør; men den Flaske, han fik skænket af, viste sig at indeholde „Terpentin Spiritus“. Han siger selv, at det var en Lykke, at han just kom ned i Kahytten og blev budt først, da Tyrkerne ellers vilde have troet, at Kaptajnen vilde forgive dem. Han spyttede det straks ud, men noget maa han have faaet ned: „havde usigelige Smerter i Maven og Brænden i halsen, da jeg Dog Drak meget Melk, Smerter heele Natten og krampagtige Anstød . . . “. – D. 2. nævner han, at Hustruen har Hovedpine næsten hver Aften. – D. 5.: „kom af sig selv Beyens Familie Prinds Sidi Arsuna Serby, spiste her til Middag, Reyste i Aften – havde 2de Renegater med sig“. – D. 11.: „En fransk Capper bragt ind 2de Engl. Brigger og 1 Sicilianer under Engl. Flag“. – D. 12.: „Den sp. Consul Nogeros og V. Consul Solair var her for at sige Farvel, da De vil Reyse, da Aff. med den Spanske Regiering og Beyen af Tunis“. – D. 14.: „Min Kone meget Syg. . . . I Aften kom En Engl. Orlogs Brig paa Reden, som jagede en Fransk Avis Skib ligetil Strandbredden af Marsa“. – D. 16.: „Min Kone ikkuns Maadelig . . . var hos den sp. Consul, alt er godt for det første, Vice Consul Solair skal Reyse til Spanien. . . . Jeg var meget Syg i Aften“. – D. 17.: „Min Kone ikkuns Maadelig, har Badet sig i Dag“. – D. 18.: „Min Kone inderlig Syg i Aften“ – D. 19.: „Min Kone meget Syg, badet sig“. – D. 20.: „bad Am. Doctor Davis kome, naaer han havde tid“. – D. 23.: „Min Kone meget Syg“. – D. 25.: „sendt Barket med brev til Hr. Gai og Davis, – Syg i Aften af Hoved Pine“. – D. 26.: „Charles Nyssen kom og fik under min haand, at Consul Nyssen havde understøttet Slaverne fra St. Pierre. . . . Hr. Davis kom i Dag, Reyste igien“. – D. 27.: „Min Kone bedre – badet sig, begyndt med sit Medicament af Piller“. – D. 28. og 30. er Dr. Davis hos dem.

D. 8. September: „Americanerne paa Bardo. Beyen vil ikke antage Consul Cathgarth, gik ombord“. – D. 10.: „I Em. kom Hr. Davis, fortalte mig Consul Cathgarths gemeene behandling. . . . Min Kone meget Syg“. – D. 29.: „lille Charles Syg af hoste – gaaet og baaret ham heele Natten“.

D. 1. Oktober: „En Corsair taget 2de Neapolitanske Skibe og giort 18 Mand til Slaver . . . En Corsair bragt 14 Neapt. ind som Slaver“. – D. 14.: „min Kone meget Syg“. – D. 20.–23.: „min Kone meget Syg“. – D. 24.: „Min Kone meget Syg, har ont inden i halsen, gjør hende meget ont, naar hun Taler, har hoved Pine, Suusen for

Ørenene, stikken i alle sine Lemmer og afskyelige Drømme. Skrev Hr. Davis al dette til. . . . Min Kone sikkert faaet sin Sygdom af det kolde Bad, hun har ont i sin hals og blød i striber ud af saame, hun har sikkert en . . . betændelse i halsen. – Gud, han velsigne og bevare hende. – Min Kone ikkuns Maadelig i Aften. Sendt Barket til Hr. Davis og bedt ham om endelig komme, da min Kone er overmaade Syg“. – D. 25.: „Min Kone overmaade Syg, hendes Tunge ganske Sort, kunde ey Trække sit Veyr, ont i halsen. Hr. Davis kom, gav hende et Vometif, hun brækkede sig meget Let, fik derefter nogle Draaber, hun var meget slet; efter nogle Timer kom hun sig, i Aften var hun bedre, fik Porter at drikke med Vand udj og et stykke Ristet Brød i saame“. – D. 26.: „min Kone meget bedre Davis lavet en Medezin i en Trakt, hvoraf min Kone faaer en Skee fuld hver Time. – Hun har nogen hoved Pine og Feber i Dag Vaager hos min Kone i Nat. . . . I Aften min Kone meget slet af trangbrystighed, saa hun ey kunde Tale uden det gjorde hende meget ont. O min Gud, jeg har aldrig seet hende saa syg – fik nogle Draaber, blev bedre. Gud, jeg var Ret nedslagen og utaalmodig i Aften og i Nat“. – D. 27.: „Min Kone bedre i Dag, men Gyselig Mat, havde sovet noget i Nat – kaldte paa Davis Kl. 6, men min Kone sov, kaldte paa ham Kl. 7, da han gav hende Decocteren, Lavede China Bark til hende i Decocteren. . . . vaaget i Nat hos min Kone“. D. 28.: „Min Kone bedre, men for meget slim for brystet Jeg var syg og har ei Sovet i Nat. . . . Min Kone oppe i Formiddag 1¹/₂ Time, men meget mat“. – D. 30.: „Min Kone ikke bedre, havde heele Natten stærk D. . . . klagede sig over en svær Vægt paa Brystet“. – D. 31.: „Min Kone bedre, har været oppe og spist i mit Kammer. . . . i Aften min Kone meget Syg“.

D. 1. November: „Min Kone meget syg, det er en Ond Artet Feber, Kl. 5¹/₂ i Morges lod hun mig kalde . . . kaldte Hr. Davis, som gav hende ind at vomere paa, omsider Sov hun lidet. – Gav Doctor Davis Et meget smukt Guld Uhr, fordi han passer min Kone saa Godt“. I den følgende Tid gik det langsomt fremad, dog med flere Tilbagefald, bl. a. D., som Dr. Davis sagde ikke maatte standses, og en stærk Tandpine. D. 13. gjorde den amerikanske Fregat „Philadelphia“ Jagt paa en tripolitansk Korsar, men stødte paa Grund ud for Tripolis og strog Flaget, hvorefter Officerer og Mandskab (307 Personer) gik i Land og blev gjort til Slaver. – D. 22.: „var hos Beyen og Sidi Jussuf spurgte mig, hvor Present Skibet blev af, om Presenterne for Beyens Person, om 6000 pftes bliver betalt,

hvortil jeg svarede, at jeg skulde skrive om alt. B. vilde at jeg skulde fragte et Skib for at hente hans Regaler. Beyen blev jeg Eenig med, at han vilde give 4re Maaneder Tid til Svaret. – Da vi selv havde Skibe fandt jeg at det vilde være noget som jeg paa ingen Maade kunde tage Deel udj“. – D. 30. rejste de alle til Byen, hans Hustru var meget syg og blev 2 Gange tilset af Dr. Davis.

I de første Dage af December var hun meget syg, derefter noget bedre, men 5. Decbr. igen meget syg „af Feberen, som hun har haft hele Tiden“. Dr. Davis kom i denne Tid flere Gange om Dagen og kunde d. 9. Decbr. meddele, at Feberen var forbi. Derefter havde hun det i Resten af Maaneden ret godt, men var dog meget syg d. 24. Decbr.

Der er intet indført i hendes Stambog i dette Aar.

I 1803 har Clark, der i Aarets Løb er blevet Chargé d' affaires, været en ganske overordentlig hyppig Gæst hos dem, næst efter ham kommer Chevalier Barthez, derefter Kaptajn Humbert (fra hvem der bl. a. er bevaret en „à Madame Holck“ stilet meget omhyggelig Vejledning i Akvarelmalingens Teknik) og Chargé d' affaires Dr. Davis, Dr. Gay og Konsul Eaton, den holl. Konsul Nyssen og Hr. Preben, Charles Nyssen, fransk Købmand Turk og spansk Konsul Nogeros, Kapt. Biellik fra Ragusa, Ch. Gouff, Dr. Frank fra Ægypten og „den tyske Renegat“ („den tyske Mameluk Schatter“), Cezar Nyssen og Bascia Cassak, fransk Konsul Devoize, Hr. Livingston og spansk Vicekonsul Solair. (Der er bevaret et langt italiensk Brev, dat. Tunis 24.7.1803 fra Lægen Luigi Frank til C. C. Holck, der havde bedt ham om at besvare nogle Spørgsmaal, som Dr. Scheel havde opstillet i en Memorial om Pesten; Dr. Frank havde studeret denne Sygdom i Ægypten).

Det kan iøvrigt eksempelvis nævnes, at C. C. Holck i 1803 bl. a. skrev til sin Svigermoder, sin Søster Charlotte, sin Broder Ferdinand og hans Hustru, sin Svoger Meincke og sine Fætre Knud Carlheim og Iacob Holck i Kbhvn. (SOPHIE CHARLOTTE LOUISE HOLCK (1764–1817), ugift. – Hans Søster ULRICA GEORGINE (1766–92) var 1785 blevet gift med Medejer af Røraas Kobberværk, cand. jur. IOHAN HENRICH MEINCKE, (1754–1831). – KNUD CAROLUS HOLCK CARLHEIM (ca. 1760–1817), Dattersøn af Oberstlt. Ole Holck, Handelsfuldm. i Helsingør, 1809 Postmester i Korsør. – IACOB ELIAS HOLCK (1776–1842), Søn af Brygger Andreas Holck, var exam. jur. og i 1803 Kopist i søndenfj. Told- og Konsumtionskontor, senere Chef for jyske Told- og Konsumtionskontor og Justitsraad). – Endvidere skrev han til

Caroline Castenschiold (f. 1771 † 1831, F. C. F. Holcks Svigerinde, gift 1810 med Oberst Frederik Gustav Jacob von Suckow, f. 1781, separeret), til Obelitz^{es} (Kommandørkaptajn OVE VON OBELITZ (1750–1804), gift med en Halvkusine til Henriette Holck, CATHRINE GLEERUP (1771–1821)), Etatsraadinde Knudsen (SARA THOMINE KLINGENBERG (1774–1851) var gift med Deputeret i det danske Kancelli, Etatsraad (senere Konferensraad) CHRISTIAN KNUDSEN (1752–1813)), Lovise v. Westen (LOUISA VON WESTEN (1778–1840), gift 1803 med Kaptajn JACOB AUGUST CASTENSCHIOLD (1765–1828)), Fru Matzen i Altona, Fru Wilster (ANNA (ANNETTE) JUUL WINDE fra Aalborg (1770–1840, gift 1794 med Højesteretsadvokat CARL HEINRICH WILSTER (1772–1837)), med hvem hun fik Sønnen Christian Wilster, Homers Oversætter. Efter at hendes Mand i 1801 var flygtet fra Danmark, blev hun 1810 gift med Kancelliraad Rasmus Palludan i Slagelse), Legationsraad Pløyen (Cand. jur. FREDERIK ADELER PLØYEN (1764–1849) var 1791–96 Konsulatssekretær i Algier, derefter Legationssekretær i Stockholm, blev 1798 Sekretær i Departementet for de udenlandske Sager, 1802 Legationsraad, 1812 Geheimelegationsraad) og „min Ven Holtermann“ (nu Kaptajn).

1810

Dagbogen viser, at hans Hustrus Helbredstilstand i 1804 har været daarlig. I ca. Halvdelen af Aarets Dage har han noteret: „Min Kone ey vel“ eller „Min Kone syg“. Hun har dog ofte paa disse Dage været ude at spadsere eller køre (eller enkelte gange ride), har aflagt Besøg eller været inviteret ud eller haft Gæster. I det følgende omtales kun de Dage, hvor hun har været meget syg.

Nytaarsgratulationerne er efterhaanden blevet mere omfattende: D. 1. Januar 1804 sendte han „Vissite Billietter“ rundt til alle Konsulerne med Damer, til Enkerne efter Konsuler og Vicekonsuler og til de franske Købmænd (hans Kone skrev til Damerne); en stor Del af disse og flere andre kom til ham, og selv gjorde han Visit hos de fleste af dem, han skrev til. – D. 7.: „den Sp. Consul Nogeros ilde beegnet paa Bardo, vil forlade Tunis, den franske Consul slaaet Olie paa Ilden“. – D. 8. kommer Dr. George Davis om Aftenen og skriver i Henriette Holcks Stambog, idet han giver Udtryk for sin Beundring og sit varme Venskab for hende. Der tales om en forestaaende Bortrejse. – D. 14.: „En Ambassadeur fra Constantine med en Suite af 150 Personer, 50 heste og prægtige Pistoler givet Beyen. – En Sious

komne fra G^r Segnioren at Capt. Pasca er Død“. – D. 17.: „ . . . Hr. Manucci fra Biserta kom, Logerer her“. (Han var dansk Vicekonsul). – Efter at det danske Presentskib „Continence“, Kapt. Nicolaysen, var kommet, tog Holck d. 22. til Bardo og meldte dets Ankomst „og bet. De 6000 Pfts“.

(Herhen hører formentlig følgende Oplysninger, som C. F. Wandel henfører til 1804, men med en vistnok urigtig Dato for Presentskibets Afgang fra Kbhvn.: Skibet medførte 20 Ctnr. Krudt, 20 Stk. 24-pundige Karonader og 300 Skraasække. Holck havde tidligere faaet Ordre hjemmefra om at bestille de af Beyen ønskede personlige Presenter: Juvelerne, Flinten og den diamantbesatte Dolk i Frankrig, men fik nu Besked paa at tilbyde Beyen 16.000 p.ftes i Stedet for Dolken).

D. 23. Jan. var hans Hustru meget syg. – Sammen med Kapt. Rudebeck tog han til Bardo og klagede over en maurisk Købmand, der ikke vilde betale Kaptajnen Fragten eller Overliggedage. „Beyen befalede en Arbitrage. – Som vi stod for Beyen kom en Maur ind og begierte Guds Dom af Beyen, da han beskyldte Capt. for at have Dræbt hans broder, som han til beviis havde broderens Burnus der var fuld med blod, ligeledes skal Senge Klæderne være fulde af Blod. – Capt^e Rudebeck blev da jeg sagde ham det, /: som jeg dog indklædte nogenledes:/, som han skulde falde i Afmagt, jeg sagde ham at han skulde ikke være bange, da om De satte ham fast, skulde de arrestere mig med, men det havde ingen Nød, da han skulde komme til at tage hiem med mig at Spise. – Jeg forestillede Beyen at jeg vilde lade mit hoved nedlægge for hans Fødder, om Capt^{en} havde dræbt ham, men at dette skede, fordi den mauriske Købmand . . . ikke vilde betale Fragten, derfor opfandt han alle mulige Kunstgreb for at faae Capitainen til at gjøre alt hvad han vilde. Beyen bød os Farvel og bad os kome igjen i Morgen, da han gav Order til at Passagerene skulde komme for Beyen i Morgen og aflægge Deres Vidnesbyrd. – I Eftermiddag gik jeg og Capt^e til Toldhuuset hvor Arbitragen blev holdt. . . . Da vi dog havde en Retfærdig Sag maatte vi endog underkiøbe Mauren og Jøden samt give Penge til Dem, da de ere alle større Carnailier“.

D. 24. Jan.: „Mødte for Beyen som befalede Vidnerne at træde frem. Der Declarerede baade Mauren og Jøden, at Capt. Rudebek havde været meget God imod Dem og paa alle Maader været Dem til Tieneste, at Maurerne vare Døde af Pest Sygdom. Den Maur som havde beskyldt Capitainen spyttede Beyen af og sagde han skulde

have Bastonade. – Dernæst befalede Beyen, at Dornieren skulde give mig beviis, at disse 3de Maurer vare Døde af Pest“. Den mauriske Købmand blev dømt til at betale Fragten, men ikke Overliggedagene. – D. 28.: „Beyen befalede en Nye Arbitrage som Dømte Capt. Rudebeck til at betale 100 P.ftes“. – I Januar har C. C. Holck købt „Antikker“ for 19 p. d. T.

D. 2. Februar: „Clark spiste her, er begyndt at Tude i Vin hornet“. – D. 6.: „skrev Ansøgning til Direktionen om at Reyse til Italien og hjem med Capt. Rudebek. Clark spiste her i Aften, havde et godt Svinehoved“. – D. 7.: „Hr. Clark begyndt at drikke“. – D. 14. sendte C. C. Holck Pibehoveder og Tobak til sin Broder, Ploeyen og sin Fætter Holck i Arendal (Apoteker ANDREAS SEVALD HØVELSE HOLCK (1769–1811), Søn af Bryggeren af samme Navn, var cand. pharm. og fik Bevilling som Apoteker i Arendal i 1799), og skrev bl. a. til „Cousin J. E. Holck“ (den anden tidligere nævnte Søn af Brygger Andreas Holck). – D. 19.: „Bager Ovnene Lukkede af Beyen“. – D. 21.: „lod Børnene holde sig fra Kiød i følge Inoculation“. – D. 24.: „sendte 2de Tiger Skind i en Casse med brev til General Adj. Lindholm, som er en Present af mig“ (HANS LINDHOLM, f. 1757, † 1815 som Kontreadmiral, var da Kommandørkaptajn). – D. 26. afsendte han en Række Foræringer, bl. a. Shawler til Fru Knudsen og Kammerherreinde Bille (FREDERIKKE WILHELMINE CHARLOTTE BORNE-MANN (1771–1851), gift 1790 med Kmhr. Steen Bille, der i 1803 var blevet Deputeret i Admiralitetet) og „en Kurv med stene udj“ til Etatsraad Sporon (Højesteretsassessor, Etatsraad FREDERIK GOTTLIEB SPORON, f. 1749, † 1811). Til Direktionen tilbagesendte han en Kasse med 10 Stk. Brocade, en diamantbesat Daase og et Par gulddindlagte Pistoler.

D. 1. Marts: „En Jøde Flygtede ind for 2de Maurer“. – D. 5.: „Hr. Davis fortalte mig, at den Am. Orl. Skonnert, som er paa Reden, har været inde i havnen af Tripolis og brændt den Am. Orlogs Fregat Philadelphia, som var taget af Tripolitanerne, samt giort adskillige Priser“. – D. 24.: „kiøbt Medaillier for 46 P. d. T.“. (Regnskabsopgiørelsen har: „Antikker købt for 76 P. d. T.“) – D. 29.: „Clark begyndt at drikke“.

D. 1. April: „var ude at kiøre til Ariadne“ (Nu El Ariana. – Dette var Maalet for adskillige Spadsereture og Køreture med Familien, af og til var han til Hest, ligesom han jævnlig ellers foretog Rideture) – „... Hr. Davis fortalte, at siden den Am. freg. er brændt, sidder De Am. Off. indsluttede i Kieldere under Jorden“.

– D. 3.: „min Kone ulidelige Smerter i sine been“. – D. 4.: „Beta-lingen paa Bardo i denne Tid af De 6000 pst.ftes som resterede“. – D. 6.: „Beyen lod sig udj De 5 Consulater at Consulerne skulde strax Reparere Kirke Gaarden St. Georgs, hvis ey lod Beyen bygge en Casserne“. – D. 7.: „Tog i Dag paa Gamast mit Land-Stæd med min Familie“. – D. 16.: „min Kone meget syg. . . . Vores Hauge solgt til Kajten af Sfax og Suza“. – D. 20.: „Doublet skrev min Kone til om at blive“. – D. 21.: „fra den Af. Direction, at der er ansat en Consulat Secretair ved Consulatet i Tunis“. – D. 24.: „Beyen af Tunis har giort en Present til Paschaen af Tripoli af 10 Christne Slaver og 10 Nægre“. – D. 26. besøgte Beyen nogle tunesiske Notablers Landsteder, „hvor jeg gjorde Beyen Vissite, saa tog han til byen for at bade sig. Beyen sendte Bud efter Caffé, som jeg sendte med Baba Hamed og Anders“. – D. 28.: „Jeg tog med min Familie til Golette i Dag, spiste hos den Gl. Oberste Frank. – gjorde Vissite til Kajten af Porto farino og Admiralen“.

D. 3. Maj: „Clark været fuld i 14 Dage. En Neapolitaner er giort Pris af Hagi Junis Corsair, 19 Christne bleven Slaver“. – D. 5.: „I Dag vores 12 Aars Bryllupsdag. Gud give os helbred og lade os leve samen udj Mange Aar“. – D. 9.: „Jeg Elendig af Smerte udj min Arm“. – D. 11. Maj: „Var ude at Spadsere med min Kone og Børn til Udsigten og sad der. Doublet gav lille Carl en Mandel, men Tabte samē, den lille bukkede sig for at tage samē og blev stukken af en Scorpion. Jeg som var en afstand fra Dem, saa min Kone jamre sig, – jeg kom til og saa al denne Elendighed nemlig min Kone ude af sig selv, og Barnet skrige af De Græsselige smerter. Vi hastede hiem, og for at gøre alt ret skrækkelig Stak min Kone en Torn ind udj sin Fod. Drogmanden Baba Hamed gik tilbage og tog Scorpionen, som ferdinand min Ældste Dreng havde traadt ihjel, og han var den som opdagede samē. Alle de vi mødte af Maurer spurgte vi om ingen kunde trække Giften ud af Fingeren paa vores lille Dreng; man svarede os at vi havde Manden som forstod det i huuset, nemlig Gartneren Hagi Mahamed. Da vi kom hiem var vi saa lykkelige, at han var der, da han nylig var komēn fra byen, han tog Drengen paa sit Skiød, skar med en Rage Kniv 3de Kaars udj Fingeren paa Barnet og Suede blodet af same til den blev ganske hvid /: forinden var Fingeren ganske blaae, vi havde bunden et baand neden om Saaret for at standse blodets Circulation:/. Barnet var urolig, vilde give samē Teriak, men fik intet udj ham, han sov heele Aftenen paa Mlle Olriks Skiød, og vilde paa ingen Maade ligge i Sengen, Barnet havde

en Art Feber, men al Giften var ude af Fingeren. – Da Gartneren Sidi Mahamed havde udsuget Giften Spyttede han saame ud, bad mig om en Carub, en liden Sølv Penge, gik uden for huuset, Mumlede nogle Ord og kastede Caruben i Luften. – Jeg spurgte ham, hvorfor han gjorde det, hvortil han Svarede, at det var for Santen eller hans Helgen. Jeg gav ham Penge som han ikke modtog, da han derved tabte sin Kunst. – Min Kone havde Skrækket sig meget, tog hofmandsdraaber gik strax tilsengs da hun havde bekommet Tornen af Foden. – Ferdinand en resolveret Dreng som opdagede Scorpionen og Dræbte Den. – Min Kone Elendig og inderlig Syg, og jeg udj Tusinde Angester“. – D. 12. Maj: „Min Kone ikkuns maadelig, Charles svet meget Stærk i Nat og har haft en Kold Sved heele Dagen, ellers Rask. – Prindsen Sidi Arsonna kom her i Formiddag, blev her til Middag“. – D. 19.: „Bonaparte bleven Kayser, var hos den Spanske og Franske Consul gjorde Visitte. Red langs Stranden“. – D. 26.: „Capt^e Humbert kom og fortalte os, at han var gift“.

D. 12. Juni: „Min Kone meget syg. . . . En liden Corsair har bragt 20 Christne ind som Slaver“. – D. 13.: „Beyen talte med mig, at Presenter ey kom. Ministeren sagde at om jeg vilde give ham 10 Pftes skulde han gjøre hvad han kunde i denne Sag, gik til accord med ham da Beyen stod paa at vilde have betaling strax og sende Skib efter hvad han skulde have af Presenter, men jeg skulde betale Fragten. – Gelulli bad om at faae huuset paa 8te Dage“. – D. 14.: „var hos den Spanske Consul, som med Fornøyle vil tage imod os“. – D. 16.: „Gelulli, Søn etc. kom, gav dem Caffé“. (Gelullis Søn rejste d. 22.) – D. 21.: „kommen paa Reden som Pris en Neapolitaner, der har 27 Mand, 2 Foresatte og 1 Præst, som er gaaet til Slaver“. – D. 24.: „bet. Tripoli for hver Americansk Slave 150 Spanske Piastre ftes, ialt 40.000 p. ftes“. – D. 26.: „Kl. 3 i Eft. Middag hørte Svære skud paa Golette, det var 1 Neapolitansk Orlog Skib, 2 fregatter og 1 Corvette, 1 Brig som holdt under Seil Skiød bestandig, fra fæstningen Golette blev kastet en deel Bomber, – alt rolig i Aften og i Nat. Sent i Aften forlod 2de Neap. Fregatter og 1 brig Reden. Alle Soldater gaaet til Golette fra Tunis“. – D. 27.: „Adskillige Skud fra Golette, alle Canon baadene ude“. – D. 28.: „Saa en Brig i Goulffen af P. farino, Neapolitanerne havde taget ved Cap Bon, en Corsair fra Tunis med en Siciliansk Prise“.

D. 7. Juli: „Min Kone meget Syg Reyste i Dag til det Spanske huus paa Landet. . . . Flyttede fra Gamast, da jeg Gad ikke være der med min Familie, naaer Gelulli, som har kjøbt Gaarden,

var der“. – D. 13. gik han ombord i Fregatten „Najaden“, der den foregaaende Dag var ankommet og laa til Ankers ved „Sidi Bue Saib“ (Sidi bou Said); den førtes af Kapt. „Frederik Fischer“ (FRIDERICH CHRISTIAN FISKER, f. 1756, † 1814 som Kommandør); Premierløjtnant Johannes Krieger var Næstkommanderende. Den nye Konsulatssekretær Lundbye kom med Fregatten. (Paa denne gjorde den senere Kommandør Jens Jacob Paludan Tjeneste som Sekondløjtnant, og i sine Ungdomserindringer, Kbhvn. 1908 p-119-20, siger han, at Lundbye „var en bekjendt, men ikke berømt Poet, en underlig Person, som ikke stod sig godt med Officererne, fordi han spillede den fornemme Mand“. Han nævner iøvrigt, at Konsulen kom ombord og meddelte, at der var Pest i Tunis. HENRIK WILHELM LUNDBYE (1772-1830) vendte først tilbage til Danmark i Slutningen af 1811, idet han efter C. C. Holcks Afrejse varetog Konsulatsforretningerne, indtil den nye Konsul, Gierlew, ankom til Tunis. Lundbye var litterært interesseret, Redaktør af „Svada“, og skrev Digte; i de sidste Aar, han levede, udgav han en fortjenstfuld Oversættelse af Camoens Heltedigt „Os Lusiadas“; han var Farbroder til Krigsministeren, Oberst C. Lundbye og Maleren J. Th. Lundbye, se Hauch – Fausbøll: Slægthaandbogen og Biografien i N. C. Østs „Materialier til et dansk biographisk-literairt Lexicon“, Kbhvn. 1835 ff., Sp. 822, 825. Han var en Ungdomsven af Dr. jur. Jens Kragh Høst, der i sine Erindringer, Kbhvn. 1835, priser hans ædle Hjerter og rene Karakter og taler om den dybe Følelse i mange af hans Digte; flere af Lundbyes Digte har han aftrykt som Bilag). – D. 14. gik C. C. Holck og Sekretær Lundbye i Land og tog fra Golette til det spanske Hus paa la Marsa. – D. 21.: „Efterretning, at den Sp. Consul Nogeros Tienner Le Bon var Død; den gamle Spanske Francisco meget Syg“. Næste Dag tilbød den hollandske Konsul ham sit Landhus paa la Marsa, og d. 25. flyttede han med sin Familie dertil. Den følgende Dag var hans Kone meget syg, og d. 27. skriver han „vaaget hos min Kone i Nat. – Secretairen Lundbye meget Syg. Davis givet ham Medecin“. – D. 30.: „I Dag min Kones Fødselsdag. Hun er 28 Aar gl. Gud bevare denne Gode Engel i Mange Aar“.

D. 3. August: „Min Kone og jeg blev Enige om ikke at Reysc, da Secretairen er saa syg“. – D. 7.: „sendte min Vogn til Tunis efter Pater Caroni og Mr. Davis, som kom. Pateren er en klog og lærd Mand. . . . Morede os meget i den kloge Pater Caronis Selskab“.

Efter Dagbogen synes han at have boet hos dem i nogen Tid derefter. I Henriette Holcks Stambog har han tegnet en smukt udført

Medaille til hendes Pris. Paa Forsiden ses under Indskriften „Ara Amicitiae“ et blomstersmykket Alter med en Offerild og herunder „Carthagine Die XI. Aug. MDCCC IV.“, paa Bagsiden en Dedikation til hende, hvor han kalder sig „Felix Caron. Barnabit. Mediolanensis.“ Under Medaillen er prentet:

„Ai beneficj tuoi grato il cuor mio
Come fiamma perenne arde sull ara
In ramentarli sfiderà l'oblio.“

Han har ogsaa s. A. til C. C. Holck udført en fin Tegning af dennes Agat med et Minervahoved. (Tegningen tilhører nu Kontorchef H. Holck).

D. 10. Aug.: „Gud see i Naade til os, at den Fattige faar noget at spise, vi faar Hungers Nød da alt er saa umaadelig Dyrt“. – D. 19. kom den nye spanske Konsul Segui og hans Familie i Land fra en spansk Fregat. C. C. Holck og Hustru gjorde Visit i det spanske Hus. Af Corsairerne blev indbragt 5 Mænd og 5 Kvinder, taget paa Kysten. „Burlande inoculerede børnene for Koe Kopper“. – D. 26.: „Kiørte til Gamast, havde Baba Haïmed med, gjorde Vissite til Sahib Tappa, som var udj Haji Junis huus. . . . Sendte Confect til Sappa Tappa“. – D. 28.: „meget Varmt $83\frac{1}{2}$ Grads heede største heede 88 Grader“. – D. 29. præsenterer han Sekretær Lundbye for Beyen paa Bardo og aflægger med ham Visiter hos de forskellige Konsuler. Næste Dag noterer han: . . . meget Varmt. – Min Kone meget syg“.

D. 3. September: „Skrevet et afskeds brev til den brave Consul Nogeros og Gud give ham en lykkelig Reyse til sit kiære Fædreland Spanien, Gid han her maae Nyde al den Lykke og alle de Glæder som denne interessante Mand og Menneske-Ven fortiener. – Jeg Glemmer ham aldrig. – Haabet om at sees udj i en bedre Verden er det Eneste som vi har at haabe, Gud være med ham paa alle hans Veye“. – D. 4.: „Kayt Gellulli bekoimet Tolden over heele Kongeriget Tunis. Hvad han giver for saime vides ikke, da det er imellem Beyen og Gellulli – som vedbliver at være Kayt af Sfax. – Gellulli gav da han blev udnævnt af Beyen 100.000 Spanske Pst. ftes til at underholde Beyens Sko med“. – D. 9.: „var med min Kone og Børn paa Cartago ved Sisterne, hvor vi spiste Frokost“. – D. 14.: „Leyede Hassan Cassans huus, hvor jeg var, da jeg først kom til Tunis“ (Det var et Landsted paa la Marsa). – D. 15.: „Fik nogle Antikke Stene fra Hr. Manucci i Biserta“. – D. 16. blev hans Tjener Anders syg af Feber, der varede ca. 3 Uger, ogsaa en af hans indfødte

tjenestefolk fik Feber. D. 24. blev Børnene „inoculerede af Koe Kopper“. – D. 29.: „Pater Caronni Barnabit kom og bød Farvel, han har faaet sin Frihed“. – D. 30.: „Spiste ved Cisternerne paa Cartago Frokost med min Familie og Pater Caronni . . . havde en heel Cartago Steen hiem med. Det er Mosaik og et Fodstykke af et Tempel“.

D. 8. Oktober rejste de til Byen for at blive der om Vinteren, næste Dag blev Ferdinand igen inoculeret. – D. 10. var Clark syg og overdrog ham de engelske Affærer. – D. 11.: „hentede den Gl.“ (vistnok Forkortelse for: den Gale) „Clark ud af sit liderlige Levned“. – D. 14.: „Clark har drukket og vilde have at Drikke i Nat. – Sidi Hagi Junis bad mig saa meget om De 2de Muler; gav ham saame, da han kan være Nationen til Tieneste“. – D. 15.: „Min Kone ey vel for sin gamle udmattede Nervesygdom“. – Den næste Dag taler han derom med Dr. Davis, der saa tager hende under Kur. – Efter at Hr. Doublet var blevet syg, begyndte Sekretær Lundbye d. 26. at læse med Ferdinand. – D. 27.: „begyndt at bruge en Grøn skiern for Lyset, da jeg har ont i Øynene.“ – D. 29.: „Clark begynder at Pimpe“. – D. 31.: „givet ud til en Neapolitansk Slave af Stand 10 P. d. T.“.

D. 5. November var hans Hustru meget syg; Dr Gay kom og saa til hende. Hun havde i de næste Dage store Smerter i alle Lemmer, var syg og mat; endnu d. 11. noterer han, at hun har „stærk Nærve Svækkelse“. – D. 9 : „Beyen spiste hos Hagi Junis, da han var i Byen. Men han spiser altid allene, ingen kan spise med ham“. – D. 11.: „Clark begynder saa lumsk paa sin Syndige Vane“. – D. 12.: „Beyen givet en Siciliansk Baron med sin Kone Deres Frihed med 2de Tieneste Folk. De er udj det Engelske huus hos Clark“. – D. 13. gjorde Baron di Rabici di Trapani og Baronessen Visit hos dem og blev og spiste til Aften; de var frigivet efter den engelske Regerings Anmodning. „ . . . En Maur stukken en anden Maur i halsen, som gik med brød, fordi han ikke vilde deele med ham. Man sloges om brød hos Baggerne, da her er stor Mangel“. – D. 14.: „Det er Tungt at see al den Uorden som skeer af Indbyggerne for at faa brød. . . . En Tyrk stukken en Corugli i hiel paa Gaden for brød“. – D. 15.: „Der er Folk i Biergene Som ey vil Erkiende Hamuda Paschia Bey af Tunis for Deres Regent. Deres Navn er Metelit. . . . Min Kone og jeg var ude at Ride med Hr. Davis til Ariadne igiennem Oliven Skoven til Venstre haand over Belvederen og hiem“. (Han og Davis rider ofte ud sammen, naar de er paa Landet). – D. 22.: „En Maur paa Bardo faaet 1500 Bastonade da man mistænkte ham for at være

udj en Complot med Andre som var Stratenrøvere, han vilde ey bekiende men døde under Executionen; bemeldte Maurs Kone blev Pidsket, bekiendte, at Der vare 3 endnu. Beyen lod henrette 9 Tyrker, nemlig Strangulere. Frigiven Anføreren da han bekiendte alt Strax. De 2de af disse blev halshugne og Huget udj Smaae stykker“.

D. 6. December: „Min Kone meget syg, faaet Medicamenter og Fodbad baggerne faaet Bastonade; de beriger Dem, og Folket bagger slet brød af bedærvet korn“. – D. 8.: „Clark er fuld som et Svin“. – D. 12.: „Capt. Frank kom her, fortalte, at Neap. Slaver er Deserteret fra Golette i en Sandal uden Baglast, de havde Deres Øxer med, da de var Tømmermænd, og satte dem til Modværge, da De blev eftersat. De 9 blev Bastoneret med 1000 Slag hver, og Deres 3de Anførere mistet Deres Hoved paa Golette“. – D. 13.: „Clark begyndte at Drikke. – En heel Jøde Familie uddød nu, Fader, Moder og 2de Døttre, klagede Dem over Hoved Pine om Morgenen og Døde om Middagen“. – D. 15.: „Fik Endelig Clark til at gaae til Bardo, gik da jeg havde holt Spectakel med ham“. – D. 17.: „Den Sp. V. Consul Soler kom og bad mig at give et Engelsk Passeport paa Hr. Clarks Vegne hvortil jeg Svarede Ney“. – D. 21.: „var hos Clark i Aften, han kunde ey koñne, da han var beruset“. – D. 22.: „sendt Clark Suppe. Kunde ikke blive Balberet da han Ryster meget paa hænderne“. – D. 23.: „var hos Clark i Morges, havde stærk Næseblod“. – D. 24.: „Beyen Red om byen og ud af Baba Cadre. Soldaterne bad ham om Penge, Beyen spurgte hvortil; til Grønt, var Svaret, Beyen Sagde, gaae ud paa Landet og tag, hvor i kan faae det. . . . Kiøbt 2de Ringe og 4re Antikker for 36 P. d. T.“. – D. 25.: „var hos Hr. Clark i Aften 2^{1/2} Time, kunde ikke faae ham med“. – D. 26.: „holdt Forelæsninger for Clark, var saa heldig at faae (ham) herhend; Drukken Rask i 12 Dage uden at Spise“.

– Samme Dag indførte Lundbye i hans Hustrus Stambog med en fin og omhyggelig Skrift et langt smukt Digt om Venskabets Engel. Han tilføjede disse Linier:

„Snart, sjeldne Kone, De forlader os,
og bitter Afskeedstimen er for Hver,
som kjendte Deres Hjerte, Deres Aand,
og som var Deres ædle Venskab værd. –
For mig, som Deres skjøñne Vandel seer,
som Deres Venskab nyder, o for mig
vil Afskeedstimen blive smertelig.

Men, hvor end Skjæbnens Bud mig fører hen
skal Deres Minde stedse følge mig,
og jeg taknemmelig velsigne det!“

D. 29. Decbr.: „Min Kone meget Syg“. – D. 30.: „Hr. Clark syg i Dag, lod hente Hr. Davis“. – D. 31.: „Hr. Davis var her hos Clark. . . . Clark spiste med os i Dag. . . . I Eftermiddag kom til Ankers paa Reden det Danske Presentskib Continnence under Capitain Nicolaysens Comando“.

– I 1804 er Clark og Davis kommet overordentlig meget hos dem; Dr. Gay, den algierske Vicekonsul Charles Nyssen, der midlertidigt boede hos Broderen i Tunis, og den amerikanske Sekretær Allegro er ogsaa kommet hyppigt. Andre jævnlige Gæster har været Kaptajn Humbert, den holl. Konsul Nyssen, og hans Broder, Vicekonsul Cezar Nyssen, den spanske Konsul Nogeros, den tyske Mameluk, Chancellier Sielve, Kapt. Biellik, de franske Købmænd Turck og Gouff, den franske Konsul Devoize, og dansk Vicekonsul Manucci fra Biserta.

1805

– Efter Dagbogen har hans Hustru i 1805 kun meget sjældent været – eller følt sig – rask. Ellers noteres der hver Dag „ey vel“, bortset fra de ca. 25 ret spredte Dage, hvor der staar „meget syg“. Nogle Gange anføres det, at hun er stærkt bevæget eller har Krampe eller stærk Tandpine.

D. 1. Januar 1805 kom alle hans Venner og Bekendte og ønskede glædeligt Nytaar. „Clark oppe i Dag og inde hos De Fremmede,“ – Næste Dag var Holck med Lundbye og de to Tolke paa Bardo og gratulerede Beyen, Ministeren Sidi Jussuf og andre tunesiske Notabler, samt gjorde Visit hos alle dem, der havde gratuleret ham. – D. 4.: „blev kaldt til Bardo . . . var hos Gelulli Gen. Told forpagteren og Kayen af Porto farino, som jeg gav Listen“. – D. 5.: „Tog til Bardo i Morges. Talte med Beyen, siden Ministeren, forelæste ham Noten, havde at indvende, at han ey havde faaet Kugler med, og at der ingen Skraae Sække var med, som han havde begiert, nemlig Beyen, fik ham til at hæve denne Fordring og afstaae Godtgjørelse for 2de Tønder Tiære som var udlækket. . . . Maatte Drikke Caffé da jeg var hos Sappa Tappa, talte med den Danske Mameluk Sechir“. – D. 9.: „I Dag kom Bascha Tobesci eller Chefen for Artilleriet, der skal Prøve de 2de Canoner, at spise her. Gav ham 30 Ven. Zeq.

(= 247¹/₂ P. d. T.) – bemeldte Canoner er komne med Capt. Nicolaysens Skib, der har bragt Presenten. – Dersom Artillerie Chefen ikke bliver bestukken, saa maae De springe, som De foregav andre som han lod springe fordj at Com. K. vægrede sig for at give noget“. – D. 11.: „Vechilen af Algier har Beyen ladet arestere“. (Vechil synes at betyde: Sendebud eller befuldmægtiget). – D. 13.: „gik tidlig til Sengs da jeg havde større Smerter i mine Øyne“. – D. 16.: „Kl. 9 tog til Bardo med 3 Mauriske Vogne, derudj var alt Klædet, 8 Rep. Uhre med Deres Guld Kiæder, 1 Rep. Uhr med Diamanter besadt paa Uhr og Kiæde, 1 Solitair Ring, 1 Kasse Atlas (k). Diamanternes paa Uhret Værd er 2325 Pst. de Tunis, Solitair Ringen 1100 P. de T.“. – D. 17.: „Secretairen Lundbye Syg, ey spist hele Dagen“. (Han var ogsaa syg næste Dag).

– I Henriette Holcks Stambog skriver Charles Nyssen d. 17. Jan. en Hyldest til hende paa Fransk (hvori han nævner, at hun skal rejse). Den slutter med disse Verslinier:

„Quel Apollon peut garantir
D'exprimer ce qu'un Coeur inspire
On a tant d'ame pour sentir
Et de peu d'Esprit pour le dire“.

– D. 24. Jan.: „var paa Bardo og gjorde Vissite hos Beyens Kone og Lilla Cadusa“. (Den sidste var Beyens Søster og Enke efter Minister Sidi Mustapha Coggia). – D. 27.: „Charles Nyssen kom med et maskeret Selskab som Dandsede 1¹/₄ Time – (Saadanne Besøg af „Masker“ var ikke helt sjældne).

D. 2. Februar: „Var i Dag paa Bardo hos Beyen, som sagde mig ved Ministeren Sidi Jussuff, 1) at han ikke var fornøyet med Uhret og Kiæden besat med Diamanter, 2) Med den Diamants Ring, som var en Solitair, var Beyen fornøjet, 3) Beyen syntes godt om Klædet, men vilde at jeg skulde godtgjøre ham De Alen som manglede, 4) Skibs Raaer manglede, men var flere udj antallet af bielkerne, som er 2de Tomer Smækkere, men noget længere end de andre Bielker – for at tilhugge Ræer af, 5) 100 Tønder Tiære og 100 Tønder Beeg fik jeg Beyen til at eftergive samt 2de Tønder Tiære som var udlækket paa Reysen. Sappa Tappa var vel fornøjet med Canonerne og Raperterne, Beyen syntes godt om Dem, og lader gjøre af den Façon Raperter til Større Canoner. – Var saa heldig at Beyen frafaldt sin begiering paa Skraa Sækkene. . . . Ladet gjøre Uhr Nøgler og Signeter til 9 Uhre som Beyen var vel Fornøyet med, men ey

med Kiæderne. – Nu mangler intet af hvad som blev begieret og lovet ved Freden undtagen Gevæhrer og Pistoler indlagt med Guld, Brok-kaden og Attaganen garneret med Diamanter“. – D. 12. kom der et dansk Skib med en Kornladning. – D. 20.: „Clark begyndt at drikke“. – D. 21.: „Levingston sendt en Polakker fra Malta til Gerbi, Tyrken er gaaet ombord og masakrerede Mandskabet – taget Skibet og gaaet til Søes med same. . . . Clark fuld og laae i Dag“. – D. 23.: „Var hos Den nye Doletti og gjorde Vissite gav ham et guld Repeter Uhr med Kiæde og en Deamants Ring“. – D. 24.: „Der er komet et Skib fra Marseille med den Svenske Consul Tullin hertil“. – D. 27.: „Consul Tullin og Familie kom her i Eftermiddag“. – D. 28.: „I For-middag gjorde Vissite med Sec. Lundbye hos den Svenske Consul Tullin; han har en Kone 2de Døttre, 3 Sønner; hans Kones Søster Md^m Capriata med Søn og Datter“.

D. 5. Marts: „Clark syg, bløder stærkt“. – D. 8.: „var hos Clark i Aften, sendt ham Mad og Vin“. – D. 13.: „Beduinerne nærmer sig Byen, men bliver afviste – de har intet at spise paa Landet og naaer Varmen komer i Veyret vil vi vist faae epedemiske Sygdomme“. – D. 18.: „Beyen igiennemheglet Davis i den Bataviske Consuls Nær-værelse“. – D. 19.: „Bartetz, Fransk Kiøbmand Aresteret paa Bardo, i Morgen gaaer De franske Kiøbmænd for at bede Beyen om hans Løsladelse. . . . 17 Skibe fra Malta med Korn“. (Næste Dag kom-mer endnu 15 Skibe med Korn). – D. 22.: „Til Beyens Nye Bygning i Byen, for 30.000 Piastre ftes komer fra Italien, Tronen af Marmor med 4re guld Piller og 4re Kugler, 36.000 Dusin Fliser fra Spanien, givet den Spanske Consul i Commission, Rødt Guld Brocade fra Lyon den Franske Consul i Commission, 80.000 P. ftes til Malons. 80.000 P. ftes til Glas, 40.000 Tappisserie“. (1000 kristne Slaver og 900 Mau-rer arbejder daglig paa Opførelsen af Paladset). – D. 23.: „Hr. Pottier bragt mig en Attagan besat med Diamanter som han har under Arbeyde for Hagi Junis, og som af ham skal gives som Present til Beyen af Tunis, Vi fandt den alle meget kiøn“. (Efter Beyens Ønske indhentede C. C. Holck Overslag fra en lokal Juvelerer paa en Atta-gan, besat med Diamanter, der i Tunis kunde udføres billigere end i Europa, og som med Skede af Guld vilde koste 34.172 Piastres de Tunis). – D. 30.: „Menneskene Dør paa Gaden af hunger i Tunis, spiser Græs og Jord. – Beyen giver hver Morgen til de Fattige som komer paa Bardo 2 Carub hver om Dagen, der komer Daglig 6 a 700 Mennesker, og 900 Mand, som der gaaer paa Arbejde gives 2de Carub og 2de brød“. – D. 31.: „Beyen vil ikke betale det Korn som komer“.

(Af Opgørelsen ved Maanedens Slutning fremgaar, at Holck, som ofte før, har laant „den Tydske Mameluk Mah. Schatter“ et mindre Beløb, at han har betalt 15 p. d. T. for „Nægeren Umbark, som har skudt en anden i Laaret af Vaade; han har tient mig og er en brav Karl“, og at han har købt 8 Medailler af Sølv for 14 P. d. T. og en „Antik“ for 25 P. d. T., samt betalt Pottier 14 P. d. T. „for en Ring at indfatte“.)

D. 8. April: „Lykkelig har jeg været at Beyen har frigivet 2de Danske Skibe som han vilde have udj sin Tieneste. Ved min hielp blev Capt. Nicolaysen fri for at hente Korn. Til saame Brug har Beyen taget et Svensk Skib der med en Ladning Korn er blevet opbragt af De Engelske til Malta hvor ladningen er blevet Condamneret, Skibet er bleven frigiven men ingen Fragt bleven betalt. Nu begierer Beyen af Tunis af den Svenske Regiering 100.000 Spanske Piastre, og at det Svenske Skib som ankom i februarij d. A. skal gjøre en Reyse for Beyen til Constantinopel“. – D. 9.: „Hr. Marthes kom ud i Dag fra Bardo“. – D. 12.: En Eskadre, der førte engelsk Flag havde samlet sig paa Reden. „3de Skibe af Esqvadren krydsede sig ind, heiste Neapolitansk Flag og Skiød under Flaget. Kl. 1 var De 3de Skibe til Ankers. Kl. 9^{1/2} om Morgenen begyndte at skyde fra Golette og det 3de Gange“. – D. 14.: „Et Skib kom fra Livorne blev skudt efter af den Neapolitanske Commanderende, som bad at hilse hans Nations Consul event. Skibs Capt. og bede ham sige Beyen, at hans handel skulde blive uforstyrret, men at De ey tillod Corsairerne at gaae ud. . . . Gav min Kone en liden Diamants Ring“. – D. 23.: „I Aften fandt en Skorpion i Spise-Kaameret“. – D. 24.: Efter Meddelelse fra den franske Købmand Turk anfører han de tunesiske Afgifter for Ind- og Udførsel; Indførselsafgifterne er meget forskellige for de forskellige Lande, størst for Spanien og Amerika. „ . . . Clark begyndt sin Syndige Vane“. – Maanedsopgørelsen viser, at Holck har købt Medailler for 30 P. d. T. og „En Didon og 2de Antiq. Stene“ for 10 P. d. T.

D. 2. Maj: „Hr. Pottier bragt Klingen til Attaganen. . . . Baggerne som (blandede) Kalk og Gibs i Kornet bekomet 500 slag under Fødderne og arbeyder paa Carascken. . . . Beyen vil have af Sardinien 6 Tyrker for 1 Capitain og 3 Tyrker for en Christen“. – D. 5.: „I Dag er det vores 13de Aars Bryllupsdag. Gud opholde og bevare min Fortræffelige Kone og Børn“. – D. 6.: „Gelulli forærede Beyen en Diamants Ring, saame var sendt fra Jøden Settebon i Marseille til en Jøde her for at kiøbe en Ladning Olie. Gelulli kiøbte bemeldte

Ring af Jøden. Beyen spurgte Gelulli om Ringens Værdie som svarede 30.000 Piastre de Tunis. Beyen beholdt Ringen og sendte Bud om Pengene hos Gelulli som han fik strax udbetalte. Saa lod Beyen Jøden i Tunis kalde, sagde ham at Setterbon skyldte ham Penge, derfor beholdt Beyen den Diamants Ring. – Paa denne Maade beholdt Beyen baade Ring og Penge“. C. C. Holck sendte Kammerherre Schubarts „et Faar, sendt fra Nægerlandet med sin Unge“, og hans Hustru sendte Dadler og 1 Shawl. – D. 7.: „Capt. Biellik fik 3 Schawler og 1 Æske med Perler til Frue Knudsen til videre Befordring“ – D. 9.: „Beyen af Tunis haver 22 Canon baade med Seil og 10 uden Seil – paa de første 10 haves 1 Morteer af Metal, og paa alle De øvrige En 24 Pundig af Metal“. – D. 13.: „Clark begyndt sit Syndige Liv“. – D. 18.: „kiøbt en Eselinde med sit Føl at min Kone kan faa Eselindemælk at Drikke“. – D. 24.: „Hr. Doublet bad Farvel og Flyttede Sit Tøy“. – D. 27.: „kiørte med min Familie fra Byen Kl. 2¹/₂ E. M. og Ankom til Marsa Kl. 5“. – D. 28.: „Clark Syg, den Engelske Consul kom i Land i Dag“. – D. 29. gik 4 Korsarer ud fra Tunis for at tage en spansk Korsar, der havde giort Jagt paa 3 tunesiske Sandaler, ladet med Korn. – D. 30.: „Rejste til Tunis for at hilse paa den Engelske Consul Oglander“. (Maanedsopgørelsen: „Kiøbt Antikke Stene for 60 P. d. T.“).

D. 1. Juni: „Min Kone læser Daglig Engelsk“. – D. 2.: „Secretairen meget Syg“. (Ligeledes d. 4.) – D. 6.: „Secretairen Hr. W. Lundbye bad mig om at skrive hiem om at han maatte for sin helbred giøre en Reyse til Italien“. I den følgende Tid – langt ind i Juli – var Lundbye hyppigt meget syg, og C. C. Holck, der ogsaa af og til var syg, talte med Dr. Davis og Dr. Gay om L.s Sygdom. Samtidig var hans Hustru ofte meget syg, og lidt senere faldt Tjeneren Anders i en langvarig Sygdom. – D. 14. fik han Brev fra Direktionen om at lade forfærdige Attaganen med Diamanter. – D. 23.: „Prindsen Sidi Assonni spiste her til Middag“. – D. 29.: „Skrev i Sec. Lundbyes Stambog“. – D. 30.: „Ladet hente Daglig Vand her paa Landet fra langt bort liggende Steder, som har Sødt Vand, da dette Vand er stærk Brak Vand“. – I et venligt Brev fra Livorno af 16. Juni 1805 havde Kammerherreinde Schubart takket Henriette Holck for Shawlet og Dadlerne. Hun sendte hende med den gode Ragusæiske Kapitajn en Æske med forskellige Mode-Bagateller, der næppe kunde faas i Barbariet, og tilbød fremtidig at være hendes Kommissionær i saadanne Sager.

D. 6. Juli: „var paa Bardo med Gevæhrer, Pistoler og Brocaden“.

– D. 10.: „Sidi Ismael Bey“ (der flere Gange før har rykket) „sendt en Jøde efter Rept. Uhret; sagde ham, naar det ankom skulde det blive sendt“. – D. 13.: „Var i Morges i Malga og ved Cisternerne paa Carthago med Sec. Lundbye“. – D. 16.: „Skrevet til Directionen 2de Doctor Attester og Sec. Lundbyes brev Sec. Lundbye givet mig bevis for 392 P. d. T. 11 Carub, han skylder mig. Givet Sec. Lundbye til Reysen 24 Fl. rød Vin, Rom og Brændevin 12 Fl., En Skinke 4 Tunger, 20 Fransk brød, 1 . . . med fine Beskøyter, Caffé, Sukker, The etc. etc. etc.“. – D. 17.: „Reyste til Golette med Sec. Lundbye, som Reyser til Livorno; paa Veyen fra La Marsa til Golette faldt han af Burrikken paa halv Veyen. Spiste med ham hos Oberste Frank til Middag. Bød i Eft. Md. Sec. Lundbye Farvel, som gik ombord med Chalouppen fra Skibet“. – D. 18.: „Hr. Davis sagde mig, at Alegro i Gaar er Presenteret for Beyen som Chargé d’Affaires i hans Fraværelse. Davis siger, at han er udnævnt Consul her. . . . 25 Stakke Korn er brændt . . . tog Afsked med Davis“. – D. 20.: „Mr. Clark Reyste i Morges til Byen. Arbeyd, Som om du skulde Lenge Leve. Lev som om Du skulde Døe Strax“. – D. 21. gik Davis ombord med sit Tøj paa den amerikanske Fregat, men da Kaptajnen sagde, at der skulde komme en amerikansk Eskadre paa 20 Sejlere, gik Davis i Land igen for at melde det til Beyen. „Beyen har sendt Command. Rodgers brev til Presidenten af De Am. Stater. Bemeldte brev var meget impertinent Skrevet og uden Segl. Beyen begierede Satisfaction. – Comand. fordrer Satisfaction og vil ey give Corsairen og De 2de Priser tilbage, da Blokeringen er bleven meldt, men som Beyen ey vilde erkiende. 1) vil Comm. Rodgers have Satisfaction for den Personlige Fornærmelse han er tilføyet, da han blev forbuden at gaee ombord udj sit Skib udj Eatons Affaire. 2) at Beyen havde ey givet Capr. Cambell Aud. men ladet ham staae i Flere Timer med Blottet hoved i en kold gaard uden faae andre i Tale end Ministeren Sidi Jussuf som affærdigede ham. 3) vilde Comand^r. have Satisfaction fordi at Beyen havde udskieldt Davis som Deres Chargé d’Aff. for en buona Voglio, en Hund, og en Vand-Troende“. – D. 30.: „Min Gode Kones Fødselsdag, hun er 29 Aar gammel – født 1776 . . . Gud opholde hende og give hende sin Helbred udj Mange Aar. Gav hende en Deamants Ring“. – D. 31.: „Var ved Udsigten . . . Saa Den Am. Esq. seile ind til Golette den bestod af 4re Fregatter, 3 Brigger, 3 Skonnerter og 8te Canoner Baade. . . . Tulin kom med en Russisk Capt^e Silva, som har været Slave i Algier og Recomand. af Consul Bille i Algier til mig“.

D. 3. August: „Var hos Davis, sagde ham min Mening om Vexel Affairen i anledning af de 1000 Spanske Piastre fortes“. (D. 29. Marts havde han laant Davis dette Beløb, som han skulde have igen fra Konsul Nissen i Tripolis der skyldte Davis en tilsvarende Sum, og d. 3. April havde han skrevet til Nissen derom). „Davis var paa Bardo, har anlagt Consuls Epauletter“. – D. 5.: „Fik Brev fra Capt. Frank i Anl. af Davis og at Comod. Rodgers vil at Beyen skulde gjøre en Afbigt udj den Engelske og Franske Consuls Nærværelse. . . . 4te Tyrker som vilde stiele Vindruer paa Abdalie har slaget 4te Maroccanske Guardianer ihjel“. – D. 8.: „Sidi Assonni og hans Broder kom her for at Drikke og blive i Nat, lod Dem gaee Kl. 11 kom Mahomed Smila med et Brev fra Davis for at kome til Byen og tage De Americanske Affairer“. – D. 9.: „var hos Davis i Morges, var med ham paa Bardo og sagde til Beyen at han havde givet mig De am. Affairer efter at have overtalt mig til at Modtage samme“. – D. 10. fortalte Allegro ham, at Beyen havde sendt et Brev til Davis, og at Sappa Tappa gennem Allegro havde anmodet Davis om en Sammenkomst paa et af Skibene. Generalkonsul Lear havde skrevet til Beyen. Allegro bragte ham et officielt Brev fra Davis, dat. 10. Aug. fra den am. Fregat „Constitution“, om at paatage sig de am. Affairer. – D. 12.: „Beyen har skrevet Gen. Consul Lear til og Inviteret ham i Land. Gen. Consul Lear kom i Land og op til Byen“. – D. 13.: „I Aftes Reyste til Byen, Complimenterede Gen. Cons. Lear, overleverede ham de Am. Statters Affaires, tilbød mig at følge ham og presentere ham for Beyen, hvorfor han Takkede, da han har en Tolk med som Taler Italiensk. Consul Lear været i Dag paa Bardo; gjorde mig Vissite i mit huus. Spiste hos den Franske Consul Devoize til Middag med Consul Lear“. – D. 14.: „spiste hos den Engl. Consul til Middag med Leard, jeg kom igen Drak The og spiste til Aften. – Hr. Davis har fordærvet alt. En Brig kommen fra Suracus og Malta, Eaton med samme“. – D. 15.: „var hos Consul Lear og bad Farvel, viste ham Hr. Davis Brev, . . . sagde, at han bragte en som skulde bestride Affairerne. Consul Leard gik ombord i Dag“. – D. 19.: „Capt. Bielich, Ragusair og vores Gode Ven, ankom hertil i Gaar. Var ved Udsigten med min Familie og Gamle Clark“. – D. 20.: „gik til det americanske huus for at gjøre Vissite til Md^m Leard og Oberst Leard, Doctor Doge som skal være Chargé d’Affaires her – med Americanerne var en Reysende ved Navn Lord Gordon, der har 12.000 Pd. Sterling Indtægt, sagde at De vilde kome og spise hos mig i Morgen“. – D. 22.: „Der er 45 Corsairer

ude paa Krydstog“. – D. 30.: „Hr. Eaton gaaet til Bardo med G. Consul Lear“. – D. 31.: „Jeg var Reist til Byen i Morges for at hilse paa General Eaton, men var gaaet til Goulette. . . . Spiste hos den franske Consul, der var Eaton“.

D. 1. September: „Consul Lear og Kone gik ombord i Morges, Eaton og de andre Americanere gik ombord Kl. 11 F. M., var og bad dem alle Farvel“. – D. 4.: „Kl. 4 Afseilede den Am. Esq. Chef og den Fregat som gaar til America herifra med den tunesiske Ambassadeur Melli Melli“. – D. 16.: „Deyen af Algier er sadt fra Regjeringen og Dræbt af Soldaterne“.

– Stambogen har d. 18. Septbr. „An der Goulette“ en Blyants-tegning af et halvt udgaaet Træ og derunder følgende Linier af Oberst Frank:

„Bey diesem alten Baume

erinneren Sie sich würdige Frau eines bejahrten Mannes, der sich Ihrer schätzbaren Freundschaft mit dem wärmsten Herzen empfiehlt und dessen Hochachtung für Ihre seltene Tugenden nur mit dem letzten Blatte seines Lebens verwelcken wird.“

Den næste Dag skriver Kaptajn Frank et hollandsk Vers om Venskab og tilføjer: „Pour des Coeurs Corrompus L’Amitié n’est point faite“.

– D. 17. Oktober: „ . . . Den Americanske Chargé d’Aff. Dodge kom og blev her i Nat“. – D. 29.: „ . . . Tog i Dag med min Familie . . .“. (Maanedsopgørelsen: „Kiøbt Antikker for 35 P. d. T.“).

– D. 6. November: „Bekom af Consul Tulin 1 Guld Rep. Uhr, som jeg har kiøbt af ham. Gav Sidi Ismael Bey samme“.

– D. 14. Novbr. skriver „Your ever oblidged friend Henry Clark“ i Stambogen.

– D. 15. Novbr.: „Min Kone fik sine Ørenringe, bet. 100 P. d. T.“.

– D. 22.: „Reyste med Clark til Goulette. . . . Clark gaaet ombord for at seyle til Malta og England“. (Maanedsopgørelse: „Kiøbt Antikker for 88 P. d. T. . . . Kiøbt Tyrkiske Tæpper 2de Storre og et Lidet 291 P. d. T.“)

– I November skriver I. D. (Dodge) i Stambogen „Lines to a Sister, on being presented with a lock of hair“.

– D. 15. December: „betalt Pottier for en Bryst Naal at indfatte, for en Ring at indfatte, for en Brasiliansk Topas udj en Bryst-naal, 77 P. d. T.“. – D. 24.: „Charles Tulin kom og bad os til sine Forældre i Morges, sagde Ney, da min Kone ikke ved sig nogen Dag

sikker“. (Maanedsopgørelse: „ . . . en Bryst Naal med en Carniol udj og en Hæst udskaaren i Samē, funden paa Cartago, 60 P. d. T.“.)

I 1805 ankom jo til Tunis den svenske Konsul Tulin og hans Familie og den nye amerikanske Chargé d’Aff., Dr. Dodge, til hvilke de sluttede sig stærkt. Ellers har Gæsterne – bortset fra de fraflyttede – i det hele været de samme som det foregaaende Aar. Foruden disse kan som mere eller mindre hyppige Gæster nævnes Kapt. Frank fra Golette og hans Fader Oberst Frank, fransk Vicekonsul Billon, Dr. Burlande, Bascia Cassak, den franske Købmand Pottier, den spanske Konsul Segui og Vicekonsul Soler samt den engelske Konsul Oglan-der.

1806

– Ved Begyndelsen af 1806 søgte C. C. Holck om at blive „rap-peleret“; han kunde ikke klare sig med sin Gage, da Dyrtiden havde gjort, at alt var steget 100 p.ct. Han havde en Gæld paa 7000 P.^{tes}, som han ansøgte om at faa dækket. Af Helbredshensyn ønskede han nu at benytte den tidligere givne Tilladelse til at rejse til Italien.

– D. 4. Januar 1806 tegnede Iames Dodge i Stambogen to Amo-riner der trækker et Forhæng („veil of Memory“) til Side for et Billede af København, og skrev i Henriettes Navn nogle Vers om hendes Længsel efter sit Hjem og Glæde over, at hun maaske snart skulde se det igen.

– Efter Dagbogen for 1806 har hans Hustru under Opholdet i Tunis kun været meget syg nogle enkelte Dage, men for alle de øvrige Dage staar der opført „Min Kone ey vel“.

D. 6. Januar: „Min Gode allerkiæreste Iette blev forløst Kl. 10¹/₂ i F. M. med et velskabt Pige Barn . . . sendt bud overalt og ladet hendes Nedkomst vide. Md^{me} Tulin spiste her til Middag og Aften“. – I den næste Uge gik det godt, og alle deres gode Venner og Be-kendte lod høre til hendes Befindende eller kom paa Besøg. – D. 14.: „Barnet var meget Syg. Resolverede til at Døbe vores lille Datter, kaldte hende i Daaben Maria Lovise Hendrike. Hr. Dodge var utret-telig ved Barnet – gav det Medicamenter etc., omslag etc. Md^{me} Tulin og Datter var her“. – D. 15.: „det lille Barn syg af Convul-tioner heele Dagen. Hr. Doctor Dodge gav barnet bad og Lavement“. – D. 16.: „Barnet bedre men haft Convul-tioner. . . I Morges kom Md^{me} Tulin, som spiste her til Middag og Aften“. – D. 17.: „Kl. 1¹/₂ Døde Vores lille Datter Maria Lovise Sophie af Convul-tioner paa Hr. Dodges Skiod. Md^{me} Capriate og Md^{me} Tulin kom“. (Der er

opbevaret et smukt Digt „Consolitary lines om the death of an Infant“, skrevet af James Dodge en Time efter den lille Piges Død). – D. 18.: „Min Kone ey vel, meget Sorrigfuld. Gud giøre alt til det beste. . . Vi vare meget bedrøvet i Dag“. – D. 19.: „Min Kone ey vel, meget bedrøvet. . . I Morges Begravede jeg min lille Datter „den Engel Maria Lovise Henriette paa St. Georgs Kirkegaard. . . Anders bar hende . . . Jeg fulgte hende alene og kastede selv Jord paa“.¹ – D. 20.: „Min Kone ikkuns maadelig, inderlig bedrøvet“. – D. 21.: „Campen som har været ude at kræve skatter ind, kommen fra Besek, blev saluteret af Castellerner“. – D. 23.: „Min Kone ey vel, tager sig den Lilles Dødsfald inderlig Nær“. – D. 27.: „Gav min Kone en smuk Ring“. (I hele Tiden fra Barnet blev sygt, modtog de stadig Vidnesbyrd om den største Deltagelse). – D. 28.: „Gav Dodge et Guld Uhr med Kiæde. . . for, at han var Doctor hos os“. (Maanedsopgørelse: „Kiøbt Antikker og Medailler 261 P. d. T.“)

D. 4. Februar: „Gl. Oberst paa Bardo, Beyen givet ham 4re Slaver som var udj hans Tieneste, ham selv 2000 pftes d’Esp. og hans Søn 1000 pftes d. Esp.“. – D. 9.: „Den Gl. Oberste frank og Søn Reiste i Dag med et Skib som gaær til Marseille. . . Capt. Humbert

¹ Cand. mag. Frk. Ellen Arnstrøm har velvilligst oplyst, at der i den nordlige Mur paa den nu nedlagte protestantiske Kirkegaard lige udenfor den tidligere Carthagoport i Byen Tunis er indmuret en stor firkantet Sten med en Indskrift, der – efter Ændring af nogle af Stenhuggeren misforstaaede Bogstaver – lyder saaledes:

„Her under dette Marmor hviler
 Maria Lovise Henriette Holck
 Fød 6/1 1806 Død 17/1 samme Aar.
 De faa dage Du levede var Du
 til dine Forældres Glæde og
 bedrøvede Dem ved Din Død.
 Hvil roligt og modtag denne sidste
 Erindring af en kiærlig fader og
 en ensom Moder som ere
 Carl Chr. Holck, Capitain udi den
 kgl. danske Søetat og Dansk Gene-
 ralconsul udi Kongeriget Tunis
 og Henriette Margrethe Holck født Lund“.

(Da de danske Konsuler i Berberiet først ved kgl. Res. af 21.1.1821 fik tillagt Titlen Generalkonsul, ligger det nær at antage, at Stenen først er opsat efter dette Tidspunkt, altsaa af Henriette Holck som Enke. Da hendes Mand imidlertid nævnes som Kaptajn, hvad han jo var under Opholdet i Tunis, og ikke som Kommandør, hvad han var ved sin Død i 1816, og da deres Søn Carl i sin Ridderbiografi kalder ham Generalkonsul, kan det dog tænkes, at han har faaet Titel af Generalkonsul, før den almindelige Ordning blev truffet).

ansadt af Beyen paa Golette“. – D. 11.: „Sappa Tappas Corsair bragt 41 Slaver hertil“. – D. 16.: „Tøy fra Constantinopel og Malta . . . Min Kone fik 6 Schawler, 4 Graae og 2 Rosenrøde som er farvet i Constantinopel – og 2de Ægte Ostindiske Schawler“. – D. 23.: „brev . . . med en Schawl fra min Kone til Frue Schubarth“. (Opgørelse: „for en Ring med Medaillon og en Antik Ring 54 P. d. T.“)

– I det ommeldte, paa Fransk affattede Brev til Kammerherreinde Schubart, dat. Tunis 20.2.1806, skrev Henriette Holck bl. a.: „ . . . Desværre kan jeg ikke give Dem gode Efterretninger fra os. Min Mand har været rigtig syg i denne Vinter og er endnu ikke helt kommet sig; han kan lige saa daarligt taale Klimaet her som jeg, navnlig hans Øjne lider meget. Vore Børn trives udmærket, men jeg er næsten stadig syg. Den sidste Sommer, der var yderst hed, har svækket mig saa meget, at jeg har tabt mine Kræfter. Ganske vist gik Fødselen meget lykkeligt, men Tabet af min lille Pige 11 og en halv Dag efter at hun var født, har medtaget mig meget. Jeg havde altid ønsket at faa en Pige; jeg opnaaede denne Lykke, men den blev snart berøvet mig. Hvis mine Pligter mod en kær Mand og to kære Børn ikke gav mig Styrke, vilde jeg bukke under for mine Sorger. Jeg føler nu mere end nogensinde Nødvendigheden af at forlade Barbariet, hvor alt minder mig om det Tab, jeg har lidt . . . “ – Jacqueline de Schubart svarede hende fra Pisa d. 22.3.1806 i et venligt og medfølelse fransk Brev: „ . . . Mit Hjertes Ønske er, at De snart kunde forlade disse sørgelige Egne og komme her og prøve Toscanas mildere Luft. Jeg længes efter at møde Dem og mundtlig gentage Tilbudet om min Hjælp, hvis jeg kan være Dem til Tjeneste med noget. . . . Godt Mod og lad Dem ikke slaa ned! . . . “ (Hun sender desuden nogle Modesager, af hvilke Diademmet lige er kommet fra Paris; hun har paa dette anbragt de Baand, som er nødvendige for at fæste det paa Hovedet).

– Der findes en lille Bog med Afskrifter af Vers og Sentenser paa Dansk, Tysk, Fransk, Italiensk og Engelsk, skrevet dels med en ældre Haand, dels – hovedsagelig – af Henriette Holck. De følgende italienske Linier med vedføjede franske Oversættelser kunde tænkes indført paa denne Tid:

„Grato m'e il sonno e piu l'esser di sasso,
mentre che il danno e la vergogna dura,
non veder, non sentir m'e gran ventura;
per non mi destar, deh parla basso“.

(Il m'est doux de dormir, et plus doux d'être de marbre, aussi longtemps que dure l'injustice et la honte, ce m'est un grand bonheur de ne pas voir et de ne pas entendre; ainsi donc ne m'éveille point, de grace parle bas.) –

„Ahi! null'altro che pianto al mondo dura“
 Petrarque.

(Ah! dans le monde rien ne dure que les larmes).

– D. 6. Marts: „En Maur Døde af Hunger uden for vores huus“.
 – D. 7.: „Februar Marts April og Mai ere De Maaneder, man i Tunis er underkastet mange Sygdomme, besynderlig naaer ingen Regn er falden i December og Ianuari. – Aarsagerne til Sygdommene ere først Tørke, siden den Fugtige Luft, og naaer der ey komer Regn. – Ved St. Hans Dags Tider er der ingen Sygdome. Udj Pestens Tid gaar enhver ud af Qyarantainen paa den Tid. – Pesten er ey Andet end en Forraadnelses Feber i den Høyeste Grad, Sygdomen tager af med Fuld Maane og til med Nye og tiltagende Maane . . . Her hersker uendelig megen Sygdom, og besynderlig imellem Jøderne. Denne Pest Sygdom vi haver, herskede Forige Aar i Constantinopel, hvor ligeledes var hungersnød og utalige Døde. – Beyen giver i denne Tid til hver Beduin som arbejder i Porto farino og Golette 4 Carub 2de brød. Udj hvert Kirke Sogn fødes De Fattige Qvinder og børn. Saa længe den Dyre Tid varer tager Beyen ingen Tiende af Folket“.
 – D. 8. Marts: „Uendelig megen Sygdom, Morerne ligger Strøede paa Gaderne i denne Regn, det er Dem som er Flygtet ind fra Landet, har intet, og om De og kunde betale, kan de ey Rummes. Stadens Porte ligge Fuld af Maurer. Naar man er nød til at Ride ud af Porten, kan man ikke uden væmelse komme igiennem for en skrækkelig Stank. – Min Kone bekom sine Diamant Ørenringe“. – D. 10.: „Beduinerne slages Daglig om Brød“. – D. 25.: „Beyen af Constantine kom hertil i Lænker. Deyen af Algier begiert alle sine Sujets“. – D. 26.: „Var paa Bardo. Talte med Beyen og Sappa Tappa. Talte om Plankerne, bad mig om Dem som en Regale, hvilket jeg accorderede Dem“. (Det var Planker, som han havde i sit Magasin). – D. 30.: „Fik brev og Notte fra Beyen for at give en Present Ladning, sendte Svær, men vilde ey Completere Noten som Beyen ønskede“. – D. 31.: „Tog til Bardo i Morges, talte med Beyen om Notten, at det var umuligt at udfylde den uden at resiquere mit hoved, da det var alene min Konge som kunde give saa stor en Present. Dernæst spurgte jeg, om hans Minister kunde give noget bort af Beyens, hvortil han sva-

rede Ney og Sagde Lad Notten gaae og lad ham fylde den ud, men skriv Du godt Consul. . . Charles Nyssen kom og sagde mig at han var bleven gift i Løverdags med Mlle Barbara Soler, og at han Reyser til Holland“. – Samme Dag flyttede C. C. Holck med sin Familie ud til la Marsa. – Det er vistnok til den nævnte Samtale med Beyen, der sigtes, naar Wandel paa Grundlag af Indberetningerne anfører, at Beyen paany havde forlangt Present med den Bemærkning, at naar Deien af Algier, der er meget svagere end Tunis, faar Present, hvorfor skulde han da ikke have, og havde faaet det Svar, at dette, som tidligere udtalt, var bestemt ved Traktat. Endvidere at Beyen med Utaalmodighed ventede Attaganen, til hvis Udførelse der foreløbig var udstedt en Veksel paa 10.500 pesos.

D. 3. April: „Begyndt i Dag at hente Vand fra Gamast“. – D. 16.: „Var med min Familie paa Cartago, fik et Antik Fodstykke, lagt saame i Casse“. – D. 17.: „Deyen af Algier er dræbt“. – D. 20.: „kom hiem i Aften til min Inderlig Elskede Kone og børn, i hvis Selskab jeg glemer al gienvordighed“. – D. 26.: „1) De ortodoxe Secter er d’Hamishe Lærdom, 2) Araberne har Seaffie Lærdom, 3) Malechie Lærdom er Folkets af Tripoli, Tunis og Algier 4) Nazareths beboere lever mellem Mahomedanere, Druser og Christne, troer paa en Gud og at Jesus Christ er Profet. – Hr. Dodge overmaade Syg“.

D. 4. Maj: „Givet Prindsen Sidi Assoni Løbe Pas“. – D. 19.: „Tog med den Engl. Consul i Karet til Bardo, hvor der var en Cermonie i Anledning af en Caftan Beyen har bekommet af Stor Herren og en Sabel af Capt. Bascia samt Flag, som er Velsignet, fra den nærværende Stor Vissir, der har været Beyens Vechil i Constantinopel“. – D. 22.: „Saa i Aften en Slange som sadte paa min Kones Vindue og imellem Jernstengerne uden for Vinduet“. – D. 31.: „Jeg har gigt udj mit hoved“. (Opgørelse: „kiøbt Antikker for 9 P. d. T.“)

D. 10. Juni: „ . . . Man Ruster stærkt i P. farino, Biserte og Gollente, paa hvilket sidste Sted man armerer Canon Baadene. – Beyen ladet Corsairerne kalde ind“. – To Agaer afgaar til Kaf og Besch, til deres Camper, hvoraf den ene er under Sappa Tappas Anførsel. – D. 15.: „Sagde min Kone at min Sviger Moder ved Døden er afgaaet d. 1. Octobr. 1805“. – D. 17. noteres det, at der i den seneste Tid bl. a. er afgaaet 1000 Ryttere og 2000 Mand Fodfolk samt Artilleriet, alt til Kaf og Besch. – D. 19.: „Givet af min Kone til Mlle Capriate sin Dame Sahle“. – D. 29.: „skrevet Gr. Schimelman, Bernstorff og Kammerh. Bille til om min Afløsning“.

– Til Stambogen malede Caroline Tulin og M. Tulin Blomster-

buketter, og Susanna Tulin skrev sine gode Ønsker, alt vistnok d. 6. Juli. De skrev alle paa Engelsk.

– D. 8. Juli: „til Bardo, fik Teskerie for min Kone og Familie“. – D. 9.: „I Dag kom min Kone og Børn til Byen. . . . Min Kone bad Farvel over alt i Tunis i Consulaterne og hos De (gifte) franske Kiøbmænd, alle gjorde Contra Visitter og ønskede en Lykkelig Reyse. Spiste hos Tulin til Middag, kiørte hiem til Marsa, den Sv. Consul Tulin tog med“. – Til Stambogen skriver samme Dag paa Engelsk Margaret Capriata og Angelena Capriata og udtaler deres gode Ønsker. – D. 10.: „Consul Tulin var ude at tegne Situationen af Landstedet“. – Det er vistnok denne Akvarel, der er indklæbet i Stambogen med en Dedikation paa Fransk fra Charles Tulin. Landstedet paa la Marsa er omgivet af hvide Mure med en hvælvet Port; i Haven er der flere Cypresser. Hovedbygningen har et aabent Galleri i øverste Stokværk. I Baggrunden ses Bjergene. – En anden Akvarel med engelsk Tekst, undertegnet Clark Charles Tulin, viser et Landskab med enkelte Palmer og Cypresser; i Mellemgrunden gaar en hvælvet Bro over til en større Bygning (Fæstning). Man ser ud over Vandet mod tre fjerne Bjerge; foran Bjerget til højre ligger en Kystby. – Endelig er der en Akvarel fra „your very devoted little friend Alexandre Tulin.“ Ogsaa her er der i Forgrunden bl. a. Palmer og en Cypres. Til venstre ligger bag en fremspringende Halvø en By med en Kuppelbygning og Minareter, til højre ser man udover Vandet mod to Bjerge, vistnok de samme som i den forrige Akvarel, set fra en anden Synsvinkel; foran Bjerget til højre ligger en By ud mod Vandet. – D. 12. har „C. Pottier fils“ paa la Marsa skrevet paa et nu forsvundet løst Blad til Stambogen. – D. 13.: „sendt Tøy ombord til Capt. Hansens Skib“. (Kapt. Severin Hansen førte det danske Barkskib Christiane Caroline, med hvilket C. C. Holcks Hustru og Børn skulde rejse til Livorno). – D. 15.: „Den Sorte Næger Sahle, som var Gartner her, Døde i Aften, han var en Brav Mand“.

D. 17. Juli skriver James Dodge et Blad til Stambogen: „Reflections on parting with a Friend“ paa Vers og en smuk Efterskrift paa Prosa med de bedste Ønsker for Fremtiden fra „your ever affectionate friend and humble servant“. – D. 18.: „i Dag den varmeste Dag vi har haft i den Tid jeg er her. Min Kone gav Drikke Penge til alt her i huuset. – Tog, efter vi havde spist, med min Kone, 2de Børn, Mlle Olrik, Stine“ (den danske Pige) „og Anders til Golette, . . . gik i Aften i Land fra min Kone og Børn med et Inderlig bedrovet hierte! Gud holde sin haand over Dem. . . . Blev paa Golette hos

Humbert i Nat“. – D. 19.: „var Tidlig oppe i Morges, saa Capt. Hansens Skib under Seil Kl. 5 . . . Min Elskede Kone og Børn er Der ombord. Gud holde sin haand over disse Engle og bevare Dem og alle inden borde, det Gud i Naade hørre. Kl. 7 i Morges Red hiem fra Golette. – var fleere Gange ved Udsigten, saa Dem til Sildig i Aften – Vind O.N.O. og N.O. godt Veyr, stak ud fra Landet; var ved Udsigten lige til det var Ganske Mørkt. – Gud give Dem en Lykkelig Rejse, Gud opholde denne min Guld Mine, og lad mig leve og Samles med Dem igien. Gud holde sin haand over Dem og bevare Dem“. D. 20.: „Gud hvad min Tid er Kiedsoemelig naaar jeg Tænker paa Kone og børn Gud holde sin haand over Dem og bevare Dem. – Foræret Consul Tulins alle Fuglene og Fugle burrene. . . . blev buden at Spise hos den Sp. Consul, kom ikke“. – D. 23.: „Gud velsigne og bevare min Kone og Børn“ (paa lignende Maade skriver han nu hver Dag til Hjemkomsten) „ . . . kom hiem i Aften til Marsa. Gik paa mit Galerie i Aften at spadserere. Efesse spille paa Violin og Charles paa sin Fløyte“ (de var begge i hans Tjeneste, den sidste var Kok. I den følgende Tid gaar han ofte Ture med sin Dragoman Baba Hamed). – D. 26.: „Campen Reiste i Dag med meget Artillerie“.

D. 14. August: „Betalt Hr. Pottier for et halsbaand og en halv Maane 658 p. d. T.“. – D. 15.: „I Dag Napoleons Fødselsdag, buden hos den franske Consul til Middag og Aften; der var alle De Consuler, hvis Nationer er i Fred med den Franske Kayser – det franske huus Ilumineret og Afbrændt et fyrværkerie, ved Flagets heisning 21 Skud, ligeledes ved skaalerne“. – D. 17.: „kiøbt af Hr. Pottier 2de Didoner 24 p. d. T., En Ring med en Amoer udj 30 p. d. T.“.

– Ifølge Indberetning af 18. Aug. fra C. C. Holck havde Beyen forlangt to danske Skibe fragtet til at hente Porcellænsjord, hvad han ikke turde modsætte sig af Hensyn til Fragtfarten i Middelhavet – Beyen vilde kun give 500 og 400 pj. ft. i Fragt, medens Holck maatte love Skipperne 2850 og 2450 pj. ft. og 5 pct. i Kaplak.

– D. 22. Aug.: „Aga Speis er skudt i hans Telt som har faaet 40 Skud, det er dem som hæver Contributionerne og en Baschia Hampe“. – D. 23.: „gav min Vice Consul Mannucci i Biserta Pass for at afgaae til Corsica og siden til Marseille. Hr. Manucci er en Fetter til Kayser Napoleon“. – D. 31.: „Kl. 9^{1/2} kom en Maur fra Tunis med brev fra Andre Poggi, at min Kone var ankommen til Livorno, men kunde ey læse meere da brevet var udslidt af Regn og at Mauren havde baaret det under sinne Klæder, som var bleven vaade“. (Selv har han skrevet adskillige Breve til hende).

D. 1. September: „Gud ved jeg er inderlig misfornøjet over at jeg ingen brev fik fra Livorno. . . . 16 Algirenske Tyrker Deserteret hertil, 115 af samme til Tripolis. 500 gaaet over til Scherifen og har indtaget Maskerie til bevis paa Deres Troskab – Fanden stole paa Dem“. – D. 2.: „Efter Rygtet er det Skib der havde min Kone og børn ombord komne til Livorno i 9 Dage“.

Direktionen skrev d. 9. Septbr. til ham, at Kongen havde tilstaaet Beyen en Present til 20.000 Rdl. Værdi, og d. 10. s. M., at Lundbye havde faaet Ordre til at komme tilbage fra Italien og fungere under hans Orlov.

D. 15. Septbr.: „bekom brev fra min Dyrebare Kone, dat. Lazaretet St. Leopold i Livorne. Gud skee Lov og Tak som bevarede denne Engel og mine kiære børn“. – D. 27.: „Funden en liden Graae Slange i Patuaen i Dag. – Gud lade mig snart komme til min Familie, da jeg længes inderlig efter Dem“. – Han har i Septbr. betalt 79 p. d. T. for „2de Vindues Ramer med Messing Traad i Sahlen og Sove Kameret til ingen Scorpioner kan komme ind“.

D. 2. Oktober: „Breve fra min Elskede Kone af 15' og 16. Septbr.“. – D. 10.: „Agaen paa Golette kappet hoved af Achmed Comissio fra Tripoli efter Beyens Ordre . . .“. – D. 14.: „Hr. Dodge laae i det Svenske huus, hvor han fik en Blodstyrting i Aftes“. – D. 15.: „saa Dodge i Dag som er ikkuns maadelig“. – D. 16.: „Brev fra min Elskede Kone af 14. Aug. fra Lazaretet St. Leopold. . . Var hos Dodge, er ikkuns slet“. – D. 17.: „var hos Dodge i F. M., er slet“. – De to følgende Dage lod han høre til Dodge, der stadig var meget syg, og d. 20' og 21' var han hos ham, den sidste Dag havde Dodge det noget bedre. – D. 22.: „I Nat Klokken 3 Døde James Dodge, Americansk Chargé des Affaires her i Tunis; han var min Ven og en Redelig og God Mand. Fred være med hans Aske“. – D. 23.: „Hr. Sielve – Arnaud kom og tilbød mig en betydelig Vinding i Spanske Piastre, om jeg vilde ligge mit Navn til, saa vilde De Franske Kiøbmænd afsende endeel Ladninger til Europa paa mit Navn – som jeg ganske Nægtede og blev vred at De vilde gjøre slige Propositioner for mig“. – D. 24.: „Anders kom her i Dag fra min Kone i Pisa, bragt mig brev fra min Kone“. – D. 27.: „Campen kommer i Dag“. – D. 31.: „Laant Allegro 750 p. d. T. til at betale afg. Dodges begravelses omkostninger“.

– Ifølge Indberetning af 31. Oktober har han maattet fragte et dansk Skib i Beyens Tjeneste og samtidig lovet Beyen, hvis der i Livorno ligger et dansk Skib, at fragte dette til at hente Tømmer i

Neapel. Denne Lejlighed benyttede han til at faa Prisen paa Attaganen nedsat til 5000 p. ftes.

D. 4. November: „kom i Morges fra Marsa til byen, det var sidste gang jeg var der i dette Liv og saa dette mit kiære Sted“. – D. 6.: „Beyen aresteret De Soldater som er komne fra Levanten og skulde gaae til Algier“. – D. 13.: „Andrea Poggi kom og lod mig vide fra Hadji Junes at Capt. Hansen paa min Anmodning er fric for at giøre en Rejse for Beyen“. – D. 17.: „I Eftermd. kom Consulat Sec. Lundbye fra Italien . . . breve fra min Elskede Kone og ferdinand, fra Hr. Svint i Jylland, fra Kh^r Schubart“. – D. 20.: „I Aftes kom 150 Tyrker fra Levanten hertil med et Russisk Skib“. – D. 25' og 26. gjorde han Visit med Lundbye i Konsulaterne og „hos de Personer som komne til os, og de Christne som er der“. – D. 27.: „Der Tales om at der er 2de Alg. Corsairer uden for. . .“. (Efter Opgørelsen har han i Novbr. laant Lundbye 85 p. d. T.)

D. 7. December: „var til Kronings-Festen hos den Franske Consul hvor den blev Celebereret“. – D. 12.: „I Dag er det Maurernes Lille Paaske eller Beyrams Fæst – var med Sec. Lundbye paa Bardo hos Beyen og Sidi Jussuf, hos Doletti og de Storre og Gratulerede til Fæsten. Giorde Vissite hos den Nye Americanske Ch. d’Aff. . . ved Navn Caks“. – D. 19.: „Basch Hampen Melli Melli komne fra America. En amerikansk Doctor komne med. – Gav min Skræder Oratzio Venetiano en Dametion Vin, da han er meget Syg og en brav skikkelig Mand paa 80 Aar“. – D. 22.: „Hr. Cocks sendt mig Bud med Allegro om jeg vilde tiene ham i at laane ham paa De Am. Statters Vegne 1000 p. ftes. . . Soliman Melli Melli kom og giorde Vissite“. – D. 25.: „Jeg er i Dag 48 Aar gl. . . var buden til Tulins, gad ikke gaae derhen til Middag, da jeg ey var vel og i et Skit Houmeur, da min Familie ikke er nærværende“. – D. 30.: „Var paa Bardo sagde Beyen at jeg Reyste paa en kort tid til Europa, bad ham intet at begiere af Secretair Lundbye, som bliver Chargé d’Aff. i Tunis, da han intet kan give eller love Beyen, da alt maae blive til jeg komne tilbage; var hos Sappa Tappa, sagde ham det samme“. – D. 31.: „Slaven fra Gamast kom og Takkede mig at han havde bekommet sin Frihed“. – Ifølge Maanedsopgørelsen har han kiøbt Medailler for 188 p. d. T., Koraller for 192 p. d. T. og laant Lundbye 150 p. d. T.

1807

D. 1. Januar 1807: „Gud han velsigne og bevare min Inderlig Elskede Kone og børn fra Sygdom og alt ont udj dette Nye Aar, Gud være Evig lovet som har bevaret os alle udj det forgangne Aar for al skade og Fare. . . . Taget imod Nyt Aars Gratulationer og været ude og gjøre samē“.

– I et Brev, dat. Tunis d. 1. Jan. 1807, Midnat, skriver Sekr. Lundbye til Henriette Holck: „ . . . Det har gjort mig usigelig ondt, at De, som Marassi i et Brev har berettet mig, har været sat i en saa piinlig Frygt for Consulen, som De troede var paa Søen, da den skrækkelige Storm rasede. Til Lykke er denne Frygt ugrundet, først om et par Dage skal jeg miste denne sjeldne Ven og overlades til en sorgelig Eensomhed. Til Uheld var jeg paa Ariana, da Brevene kom til Byen, og havde iforvejen bedt Consulen aabne min Brevpakke og, ifald der skulde være noget Brev fra Marassi, gjennemlæse det, for at besørge de Breve afsendte, som mulig kunde være inde-sluttede deri og efterse om der ikke var en eller anden Kommission, som ingen Opsættelse taalte. Dette var Aarsagen til at Consulen var bleven underrettet om Deres Bekymring og Ængstelse, førend jeg kom tilbage; thi ellers skulde jeg have søgt at holde denne ubehagelige Efterretning skjult for ham. Hvor ilde blev jeg ikke tilmode, da jeg ved min Tilbagekomst saae al den Smerte, han leed. Jeg søgte at trøste ham saa godt som jeg kunde . . . Consulen fattede den Beslutning at gaae til Livorno med Amle . . .“. – I en Fortsættelse d. 12. Januar skriver han: „ . . . Consulen tager imorgen tidlig bort, og hans bortgang maae . . . være særdeles smertelig for mig . . . ; thi Hvo skjænker mig et Selskab som hans, eller en Ven som ham . . .“.

– Efter at C. C. Holck havde afleveret Arkivet til Lundbye, præ-senteret ham for Beyen og Sappa Tappa som Chargé d’Affaires og taget Afsked med alle Venner og Bekendte, fulgte alle Konsulerne ham d. 13. Januar til Marinen. Her mødte han den lige ankomne Generalkonsul Lear fra Algier og blev med dennes Chaloup roet til Golette. Herfra gik han med hele sin Bagage ombord paa den danske Kapt. Amles Galease, der skulde sejle ham til Livorno. Hr. Charles Andrea Sera, der skulde til Neapel, var med som Passager. Skibet gik under Sejl ved Midnat.

D. 14. Jan.: „Vind N.W. blæste haardt. I Morges blev vi opbragt af 2de Algierske Orlogs Fregatter, som laae sig En paa hver Side af os, og Truede at skyde os i Senk ifald vi ikke strax sendte Fartøyt

ombord. Førend vi Braste op Forcerede vi Seil, til fregatterne heiste Engelsk Flag og skiød efter os, vi var da nødt til at brase op. Imedens vores Chaloupe var ombord paa den Algierske fregate, blev sendt en Tyrk ombord, der begierede Rom, Caffé etc., han tog den Jøde vi havde som Cargadør med sig. Siden blev sendt fra Fregatterne 3 Tyrker og 6 Beduiner ombord, siden kom den Tyrk som vilde have Caffé; Tog et Faar og Høns fra os. Nu skulde vi da gaae til Algier hvor Ladningen skulde bedømmes og Papirer Efterses. – Da vores Capt. gik ombord lod ieg Raisen eller Capt. af Fregaten sige at jeg var ombord, som gjorde at der blev given Ordre til Tyrken som havde Comando ombord hos os, at jeg og mit Tøy skulde Respecteres, Ligeledes skulde vores Eqvipage eller Tøy paa ingen Maade Røres, da vores Nation var i Fred med Algier. Vi styrede ud efter til om Aftenen da den Algierske Fregat gik fra os, da vi var bange for Esquirk, holdt vi ind efter i Goulffen efter Tyrkens Anmodning. Jeg proponerede Kl. 4 E. M. da Stormen tiltog af N.W. og Nordl., at Ankre ved Cap Cartage som Tyrken i Førstningen var Enig om, men da Aftenen kom vilde Tyrken holde under Seil, som vi gjorde, men dagen efter d. 15. Januar 1807 holdt krydsende i Goulffen imod Vinden af Nord og N.W., gjorde Forsøg at staae til Søes, men da Stormen tiltog og vi ikke kunde ligge Imbra forover, maatte vi holde ind udj Goulffen. – Raisen eller Tyrken vilde at vi skulde Ankre paa 22 à 24 favne Vand som var umueligt da vi udsatte os for at miste Anker og Touge; da Natten kom proponerede jeg at gaae til Ankers under Cap Sibib, men det vilde Tyrken ey, men vilde at vi skulde holde udj Goulffen som vi gjorde ved at holde til og fra Landet. Kl. 12 om Natten Stødte Skibet meget haardt, Vinden N.W. Maadelig Kulling, stødte hele Natten. Kastede Seilene Bak, førte et Varp Agter ud, begyndte at Varpe, siden førte et Svær Anker ud“. – D. 16. Jan.: „udj Dag Brækningen heyste Flag og Skiød Nød skud, Skibet stod paa Sandbankerne uden for Porto farine, heiste Flag i Siouv og Flag paa Mésans Masten. – Kl. 8 om Morgenen kom en baad ud med Capt. Riso, en Spanier og Don Antonio Spansk Skibbygger Mester, som tog mig og 1 Kuffert i Land. Kom i Land hos Gaspari og spiste hos Kaya af Porte farines Søn (Sidi Achmed) som er Vice Kayt. Kl. 5 om Eftermiddagen sendte den unge Kaya en Chaloupe med 10 Mand ombord for at tage de 3 Tyrker og 6 Beduiner i Land fra Skibet, som var sadt der ombord af de Algirenske Fregater. – blæste en Flyvende Storm Skibets Chaloupe slog sig

ombord ved Skibet. – Da jeg gik i Land bød jeg min Tiener Anders at gaee i Land med, men han vilde ikke gaee fra Tøyet“.

D. 17. Jan.: „I Aften Kl. 10¹/₂ kom Andrea Sera i Land i Skibets baad efter at have været 7 Timer Undervejs“. – D. 18.: „Capt. Riso gik ud og tog mit Tøy endeel af saame som var bedærvet, Anders kom i Land med saame Leylighed. Consulat Sec. Lundbye og Baba Hamed og Beyens Mameluk kom hertil fra Tunis. – Jeg Logerede hos Gaspari og Spiste hos Kayen med Andrea Sera“. (Gaspari var Christen og Konstruktør i Porto Farina; han var dansk Vicekonsul). – D. 22. hørte han af Kayen, at Freden var blevet sluttet med Amerikanerne. – D. 23. skriver han: „Aldrig kan jeg glemme disse kiære børn og Deres uforglemmelige Moder, som er mig saa kiær, og som har gaacet saa meget igiennem for min Skyld“. – I Tunis havde han i Januar – foruden 2 Tæpper til 70 p. d. T., et Halsbaand og en Ring – kiøbt „En Complet Tyrkisk fruentimmer og Mandfolke Dragt“ til 355 p. d. T. (Disse Dragter tilhører nu Kontorchef H. Holck). I Porto Farina købte han „en Antik“ til 250 p. d. T.

Opholdet i Porto Farina kom til at vare længere end forudset. Bl. a. paa Grund af haardt Vejr lykkedes det først d. 2. Februar Kapt. Amle at faa Skibet bragt ind i Havnen tæt ved Kastellet. Saa skulde det udlosses og repareres. (C. C. Holck sendte af og til Brød og Kød ud til Kaptajnen). Paa Holcks Anmodning laante Kayen Kaptajnen Spiger og Brædder. Skibet blev kalfatret, men da det blev „vunden over“ d. 23. Februar, viste det sig, at Stævnen var brækket og Straa-Kølen borte. Af Kayen fik han saa en 12 Tommers Køl fra Arsenalet. – Men allerede tidligere maa C. C. Holck have opgivet at vente, til Kapt. Amle blev sejlklar, og da han havde set 2 amerikanske Orlogsskibe, en Fregat og en Skonnert, gaa ind til Golette, skrev han d. 20. Febr. til Lundbye „om Skonnerten“, antagelig for at høre, om han kunde komme med den. – Under hele Opholdet havde den unge Kay vist ham den største Opmærksomhed og Gæstfrihed og næsten hver Dag indbudt ham til Middag. Af og til fik han Besøg af Lundbye (og Baba Hamed), der da ogsaa var med ham hos Kayen. Her mødte han ogsaa den unge Sidi Abdulla, der d. 20. Febr. forærede ham 6 Lam 15 Høns foruden Æg og Olie. – D. 3. Febr. fortalte Kayen ham en Del om Porto Farinos og Tunis' Historie og omtalte bl. a. Generalen af Campen Hassen Ben Ali, som da den 8' Pascha og Bey Ebrahim skulde vende tilbage fra Algier, hvortil han var rejst for at slutte Fred, sendte en tunesisk Corsair

for at hente ham, idet han forestillede ham, at det vilde være farligt for ham at rejse hjem til Lands. Da Skibet kom til Cap Sibeb, sendte han Folk ud for at halshugge ham. Hovedet blev ført til Tunis, og Hassen Ben Ali blev Bey; han var den nuværende Beys Farfader. – D. 3. Febr.: „Reyste i Dag til Utica med Kayen af Porto farino i Selskab med Iman, eller Præsten, i Porto farino Sidi Assein og Gasparie i hans Vogn – samt Kayens Domestiqver. Da vi kom til Utica blev der slaget en Otte Kantet Teldt op, hvor vi spiste; havde sin Karet med Mad. Fandt en Piedestal paa Utica som var op gravet der, da Beyen lader Grave efter Qvadersteen mellem Ruinerne. Paa Piedestalen stod følgende:

LIBERO PATRI
AVG
SACRVM

Der har været en Mandlig figur med Langt nedhengende Haar, som var nøgen, men Mahomedanerne som ikke lider figurer har hugget Hoved, Hænder, Fødder og den Mandlige Lem af, kastet figuren og en Hund, som stod ved same, paa Maven i Vandet. Kayen gav Ordre til Strax at tage figuren af Vandet, som blev efterlevet imedens vi var der“.

D. 23. meddelte Kayen ham, at han havde ladet en Guardian tage Kapt. Amles Skibsdreng, der vilde „renegere“ og flygte ind til Santen, Kayen havde samtidig givet Ordre til, at Kapt. Amles Søn ikke maatte gaa ind i Kastellet eller i Byen. Skibsdrengen var en Smedesøn fra København, hvis Forældre var døde; han var opdraget i den reformerte Religion, som Forældrene tilhørte. – „Bemeldte Dreng lod jeg sætte i Jern paa Bunden af Skibet, til Skibet Seiler. – Kayen af Porto farine bad mig ey at sige det til nogen, at han havde ladet ham gribe af en af sine hengivne Tienere; Aarsagen dertil var, naar han kom til ham og sagde han vilde være Tyrk eller Mahomme-dan, kunde han ey nægte ham det, men udj hans Egen overbevisning maatte han tilstaae, at den der forandrede sin Troe kiendte den ikke, og – sagde han – hvad kiender han til vores Lære, enten gjør de Christne det for at undgaae straf for at have gjort et Skielmstykke, eller af vinde syge for, om De har forstand, at kunde komme til at spille en Roulle hos os. Kierlighed til Deres Venner, og at have lært Deres Egen Religion, har De ikke; da at komme fra os er næsten umuligt, og naar den klogere Alder kommer, maa De længes til Døde efter Deres Fædreneland; derfor er det best at blive ved Deres Fædres

Love. – Denne Klogskab, som Vice Kayen af Portoferine har, kan han alene Takke sine Rejser i England, Frankrig og Italien med sin Fader som blev sendt som Ambassadeur fra Beyen“. – D. 24.: „Ben Ayet gaet med Campen i begyndelsen af Januari d. A., tager 3000 Mand til hæst og 7000 Mand til Fods af de Beduiner som før har været paa Grændsen af Tripoli og Godemgi for at gaee til Gerid og Basch for at støde til Dem som gaee til Kef“.

D. 1. Marts: „I Aften kom den Americanske Orlog Skonnert til Ankers paa Reden. Bad Farvel med den Sieldne Mand Kayen af Portefarines Søn, som er Vice Kay der, imedens at Faderen Com-manderer paa Golette“. – D. 2.: „Kl. 5^{1/2} i Morges Gik ombord med Anders og mit Tøy udj Orlogs Skonnerten „Enterpreis“, ført af Capt. Porter“. – D. 4. lettede Skonnerten, men maatte ankre paa Golettes Red, hvor han gik i Land d. 5. sammen med Kapt. Porter og gjorde Visit hos Kayen; Lundbye og Baba Hamed kom. Næste Dag kom en Række af hans Venner fra Tunis for at hilse paa ham. Han spiste til Middag hos Kapt. Humbert sammen med alle disse og de amerikanske Officerer og Generalkonsul Lear. Sammen med denne og Lundbye og Baba Hamed gik han ombord i den am. Fregat „Constitution“, der d. 7. Marts, efter at de to sidstnævnte var gaet fra Borde, lettede og om Eftermiddagen kom ud for en Orkan, der nødte dem til at søge ind mod Golette. „Det var et skræksomt Veyr, kom ganske nær Soliman paa 28 favne saa Landet.. Saa slog Vinden om, og de kunde fortsætte Reysen. D. 15. Marts forærede han Lear „til hans Kone en Antik, En Didon og nogle Kaaber Penge til ham“. – D. 20. ankrede de i Bugten ved Algier, og den danske Konsul Ulrick kom om Eftermiddagen ombord for at bede ham komme i Land. (Det var Kapt. G. F. Ulrich, som han havde besøgt i Glückstadt i 1801).

Sammen med ham red han derefter til den hollandske Konsul Fresinet, hvor de spiste, og til den svenske Konsul Norderling, hvorefter de tog til Ulrichs Landsted, hvor han traf Jomfru Bruun og Hr. Suhr. Næste Dag var han hos den franske Konsul Thinville, og spiste senere hos Konsul Ulrich sammen med Generalkonsul Lear og Chefen for Fregatten, Kapt. Campbell og alle de fremmede Konsuler. („Der blev Dandset, vi morede os godt“). Han overnattede hos Ulrich og tog næste Dag til Byen („i Morges Tidlig havde et Iordskielv“). Han spiste her hos Lear sammen med alle Konsulerne og overnattede i det danske Konsulats Hus i Byen. – I Algier købte han et tyrkisk Skærf for 16 Sp. Pfes (Tilhører Kontorchef H. Holck).

– D. 23. spiste han til Middag hos den engelske Konsul Blanking og gik saa ombord i Fregatten, der samme Aften afsejlede til Cagliari paa Sardinien. – D. 29.: „Vind N.O., Kulte meget haardt i Nat. Kl. 6³/₄ i Morges blev det Stilte og Vinden Forandrede sig til S.W. fik en Bræk Søb ind i Cahyttens Vinduer fordj man paa Dækket ey sadte Seil til. Cahytten fyldte med Vand – til Lykke slog det alle Kamre“ (Karme?) „og skeder ned i Cahytten . . .“.

Fra Cagliari sejlede de videre til Malta, Syracus, Messina og til Øen Zipari med kortere eller ret langvarige Ophold de enkelte Steder. I Syracus flyttede han over paa Skonnerten. Hele Rejsen med Amerikanerne kom til at vare 2²/₃ Md.

D. 26. Maj: „Kom til Ankers (i Livorno) Kl. 3 i Morges . . . vi fik 20 Dages Qvarantaine – gik i Land til Lazaretet med Capt. Porter“. (Her var adskillige Bekendte mødt frem, Kmhr. Schubart havde sendt et Brev med 4 Flasker Porter). „ . . . Fik min Kones brev af 20. Mai d. A. skrev min Kone til i Dag førend vi kom ind“. – D. 27.: „I Morges kom min Kone og børn her. Gud være lovet jeg her saa De Engle hos mig. . . . I Eftermiddag bragte min Kone mig den behagelige Nyhed at hun vilde gaae i Q^{tn}e med mig; blev hos mig til de lukkede“. – D. 28.: „Gud være lovet at jeg er hos denne Engel af Kone . . . som tilligemed børnene og Mlle Olrik gik i Qvarentaine“.

Under Karantæneopholdet fik de mange Besøg, oftest af den danske Konsul Nissen fra Tripolis og den danske Vicekonsul i Livorno, Marassi. (NICOLAI CHRISTIAN NISSEN (1772–1836) siges at være en Søn af Struensee, men blev opdraget som Søn af Kapt. v. Prins Frederiks Regt. C. C. Nissen og Hustru Justine Hansen; han var 5 Aar i Kina i Asiatisk Co^s Tjeneste, blev exam. jur. 1792 og i 1793 ansat i Kommercekollegiet, hvor han 1797 blev Fuldmægtig. I 1799 blev han udset til Konsul i Tripolis, men fik først 10.11.1800 Ordre til at begive sig til sin Post, naar han havde faaet sin Tiltrædelsespresent anskaffet. D. 2.8.1805 udnævntes Sekretær Meldal til Konsul i Tripolis for at remplacere ham, men ankom først til Tripolis sidst i 1806. Da Nissen skulde vende hjem, opnaaede han Finanskollegiets Tillaelse til at blive omtrent 5 Maaneder i Toscana for at oppebie Holcks Ankomst fra Tunis, saaledes at de kunde foretage Hjemrejsen sammen. Efter Hjemkomsten i 1807 blev Nissen udnævnt til 3. Direktør i det kgl. Bank- og Vekselkontor i Kbhvn., men fik Ordre til at blive i Rendsborg – og derefter i Kiel – med en Afdeling af Bankkontoret, hvilket varede til 1810. I 1815 blev Nissen, der da var Legationsraad,

udsendt til Tripolis for at føre Fredsforhandlinger, Freden blev sluttet i Januar 1816, hvorefter han vendte hjem. I 1817 blev han Medlem af Den afrikanske Konsulatsdirektion, senere Etatsraad og – i 1833 – Konferensraad; han var ugift, jfr. Bricka: Dansk biographisk Lexikon og Østs Materialer). – Ogsaa Konsul Wulffen i Livorno, Hr. Sera, der var med paa Kaptajn Amles forliste Skib, og Konsul Ulrich var der adskillige Gange (Johan Christian Ulrich, i mange Aar dansk Konsul i Livorno). Kapt. Porter (som C. C. Holck forærede en Brystnaal) og hans Officerer besøgte dem ogsaa flere Gange indtil Skonnertens Afsejling d. 31. Maj, ligesom Kammerherre Schubart var der et Par Gange, een Gang med sin Hustru; han sendte dem ogsaa en Dag 5 Flasker Vin.

D. 9. Juni kom Konsul Nissen og meddelte, at „Vognen skulde koste 90 Seqviner“. (Det var en Rejsevogn, som de aftalte at være fælles om) – D. 15. gik de ud af Karantænen og gjorde straks Visit hos Kammerherre Schubart og Konsul Nissen. Den følgende Morgen kørte de i en Karet fra Livorno til Pisa „til min Kones huus hos Brøggerens de la Laure, var hos Kh^r Schubart, hos Kh^r Buchvald. Saa Illuminationen med Schubart som var Deylig at see; min Kone og børnene kørte med frue Schubart, vi andre med Kh^r Schubart, Hr. Olinto og Gik derfra udj en Barque at Spise og Roe omkring paa Canalen som var meget Deyligt, og er den smukkeste Illumination jeg har seet“. (Kammerherre HERMAN SCHUBART (1756–1832), der havde været Premierløjtnant i Livgarden, Legationsssekretær i Dresden og Haag og Gesandt i Holland og Madrid, var 1801 blevet Gesandt i Neapel (til 1805) og Generalhandelsintendant i de italienske Havne, senere blev han Friherre og Geheimekonferensraad. Hans Hustru Jacoba Elisabeth van Wieling var født 1764 og døde 1814. – Af hans Søstre var Sibylla gift med Grev Johan Ludvig Reventlow til Brahe-Trolleborg, Charlotte med Statsminister Grev Ernst Schimmelmann. – Kammerherre FRIEDRICH VON BUCHWALDT, f. 1747, † 1814 i Pisa, fhv. Stiftamtmand i Odense, havde en Ejendom i Lucca i Italien).

I Pisa var de nogle Dage og besøgte bl. a. Kammerherre Schubart og var paa Komædie. – D. 19. Juni spiste Abbé le Blanc hos dem, og sammen med ham var de i Domkirken og paa Campo Santo og spadserede langs Arno. – Næste Dag flyttede de til Livorno, hvor han var godt kendt fra Middelhavstogtet, og hvor et livligt Samkvem, med gensidige Visiter og Invitationer, hurtigt udviklede sig, bl. a. med Marassi, Konsul Ulrich, den amerikanske Agent Degen og Fa-

milien Partridge. De var ogsaa jævnlig paa Komædie. – D. 23. Juni fik han i Michaelis Butik „Attagan Fouteralet“ og betalte det med 35 Seq. Senere købte de „3 Kobbere og endeel Tegne Stykker“ til Ferdinand. – D. 28.: „KHerre Schubart og Hr. Olinto kom, Presenterede mig en Dansk Maler fra Kiel som kalder sig Lund. Er koñnen sidst fra Rom“. (Den sidste var den senere Historiemaler I. L. Lund, f. 1777, † 1867. – OLINTO DAL BORGO DI PRIMO (1775–1856) var født udenfor Ægteskab og blev først 1807 adopteret og legitimeret af Faderen. Han havde studeret i Pisa og deltaget i Felittoget 1799 som Løjtnant ved den toskanske Batl. Han afgik fra den militære Tjeneste som Eskadronschef og Adj. hos General Vacca og blev i 1806 Privatsekretær hos Kammerherre Schubart. 1811 blev han dansk Legationsraad og giftede sig 1812 med Grev Ernst Schimmelmans Adoptivdatter Louise Wesselhøft, adlet von Schimmelman, (1790–1844). – I et Brev fra 1811 omtaler Nicoline Reinhardt, at Olinto oversætter „Correggio“ paa Italiensk med Bistand af Grevinde Schimmelman, der først oversætter den for ham paa Fransk, og at Oehlenschläger er fuldkommen tilfreds med Oversættelsen! – I 1817 begyndte hans Tjeneste i Udlandet, i 1821 blev han Geheimelegationsraad og endte sin Karriere som dansk Ministerresident i Madrid og London. – I 1846 blev han spansk Baron del Asilo. – I 1815–16 kom han jævnlig hos C. C. Holck i Kbhvn.) – D. 30. var Henriette Holck meget syg, hun spiste dog til Middag hos Konsul Ulrich sammen med Mand og Børn. Lund kom hjem til dem om Aftenen.

– D. 1. Juli sendte han 27 Kasser og Kister samt 2 Kasser Likør og 1 Kasse med Marsala Vin ombord paa Kapt. Scheels Skib (tidligere havde han sendt 18 Numre ombord). – D. 6. lod han „det Øvrige Tøy“ bringe ombord, og lod det „Tøy“, som han vilde sælge, vurdere for 960 Pund Sterling; næste Dag sendte han en Kasse med „The Tøy“ ombord. – D. 9. var hans Hustru – ligesom Dagen før – meget syg. Kammerherre Schubart spiste til Middag hos dem. Sølv-tøjet blev pakket ind, og deres danske Pige Stine (Christine Huus), der havde været nogle Aar hos dem, gik ombord hos Kapt. Scheel, der samme Dag gik under Sejl. – D. 10. rejste de til Schubarts Landsted paa Monte Nero, hvor de traf Malerne Eberlin, Mathei og Lund og spadserede om Aftenen. Næste Dag var de om Aftenen i Kirken og i Klostret, horte Musik. – D. 12. var de om Formiddagen i Kirken. Konsul Nissen og Marassi kom. „Der var Comoedie i Aften – alle Præsterne kom“. Fra denne Dag er et dobbelt Stambogsblad med et italiensk Vers fra Elise de Schubart og desuden følgende:

„Vort Liv er kun en stakket Reise
 paa denne underlige Jord
 hvor nogle krybe, andre kneise
 men hvor ey stadig Lykke boer.
 Den ene leer, den anden græder,
 og oftest dromme de
 skiondt den, som drømmer kun om Glæder
 er steds den Viseste!

Gid De mine dyrebare Venner ved at gennemlæse disse
 Linier ville stedse med Venskab mindes

Deres oprigtige Landsmand
 H. Schubart.“

La Salute i Monteneros
 yndige Bierg Egn den 12. Juli 1807.

– Den næste Dag rejste de fra Montenero og besøgte James og Eliza Partridge i Ardenza, „hvor vi Morede os“. og fra hvem de modtog elskværdige Bidrag til Stambogen d. 14. og 16. Juli.

– D. 16. Juli sendte C. C. Holck Konsul Ulrich 3 store Kasser med Tæpper, 1 Kasse med Sølvtoj, 1 Kuffert for ham selv og 1 for Konsul Nissen samt „1 blek fouteral med Kaabere, alt mærket C. Holck“. Om Aftenen rejste de over Pisa til Florents.

I den store Rejsevogn, der adskillige Gange under Rejsen gik i Stykker, og ad daarlige Veje – og med Natteleje i ofte slette Værts-huse – kørte de sammen med Konsul Nissen videre gennem Italien, som de forlod d. 7.8.1807, kom over Schweiz til Paris d. 23. s. M., rejste derfra d. 27.9. og kom til Altona d. 20.10., hvorfra C. C. Holck to Dage efter tog til Kiel for at melde sig hos Kronprinsen og Udenrigsministeren. Fra Altona flyttede Familien d. 10.5.1808 til Kiel, hvor de blev til 1.11. s. A., idet han dog foretog en Rejse til Aalborg i Juni for at faa afsluttet Boet efter Svigermoderen og hilse paa gamle Bekendte. Først den 6.12.1808 naaede de til København, sinket af engelske Krigsskibe, der krydsede i Storebælt.

Gennem Dagbøgerne kan man, indtil de slutter ved Udgangen af Decbr. 1808, da C. C. Holck igen har faaet indrettet sig i København, følge hans Færden og se, hvilke Mennesker han traf eller omgikkes. Frederik VI. og Dronning Marie Sophie Frederikke synes at have sat Pris paa ham; han færdedes i de bedste Kredse og kendte mange Mænd i fremtrædende Stillinger.

I det Tidsrum, Dagbøgerne spænder over, er flere Portrætter af Carl Christian Holck og hans Hustru blevet til.

Under Opholdet i Paris har han d. 20.9.1807 indført i Dagbogen:

„Fik Kobber Plader og 8te Kobere i Ramme af min Kone, mig og Børn og endeel løse Kaabere“. – Herfor betalte han „Tegne Mester Chrestien“ 10 Louis d'or.

Det er runde Profilportrætter under hvilke der staar: „Dess. et gr. p. Chretien inv. du Physionotrace“. (Pladerne findes nu hos Orlogskaptajn Preben Holck). – Kobberstikket af ham, der er gengivet i „Søetatens Officerer“, viser ham i Uniform med Ankerknapper; han bærer Epauletter og har to lyse Dobbeltstriber paa langs ad den opstaaende høje Krave og paa Opslagene; han har sort Halsklæde. Haaret er pudret, og i Nakken er der en lille Pisk med mørk Sløjfe. Han har en høj, hvælvet Pande og en ret lang Næse med en Krumning lidt nede. Udtrykket er fast, harmonisk og venligt. Paa Stikket af Hustruen ser man hende i Empiredragt med ganske korte posede Ærmer; om Halsen har hun et Fichu, der gaar spidst ned til Bæltet. Hendes Haar krøller i Panden og Tindingerne; i Nakken er Fletningerne samlet til en Knude, hvori der sidder en buet Pyntekam; en enkelt Fletning gaar tværs over Issen. Hun bærer en rund Ørenring. Hendes Skikkelse er spinkel. Næsen er ganske lidt buet; om Munden og Øjnene er der et let Smil.

I August, September og Oktober 1808, da de endnu boede i Kiel, er der i Dagbogen adskillige Notater om, at de har været hos „Malerne“; en enkelt Gang skriver han: „Sad for Maleren Hr. Grøger“.

– Resultatet af Besøgene hos „Malerne“ blev 2 store Oliemalerier og vistnok 2 Miniaturemalerier. De 2 store, smukke Billeder er gengivet i D.A.A. 1925 (Fotografiet af hans Portræt har dog været for lyst, hvorved Hovedet er kommet til at se en Del bredere ud end paa Maleriet, hvor hans venstre Side ligger i stærk Skygge). Billederne er malet af den holsteenske Maler FRIDERICH CARL GRØGER (1766–1838). Han havde vundet Anseelse som Portrætmaler i Hamborg, hvorfra han altsaa paa det her omtalte Tidspunkt var taget til Kiel, hvor Hoffet residerede og mange Notabiliteter blandt civile Embedsmænd og Officerer opholdt sig. I 1809 malede han et Portræt af Frederik VI, og i 1813 kaldtes han til København for at male den kongelige Familie, ligesom han har malet en Række andre Portrætter, deraf i 1815 et af Oehlenschläger og af F. Høegh-Guldberg og hans Hustru. – Malerierne af C. C. Holck og hans Hustru er Brystbilleder i naturlig Størrelse; paa begge Malerier er Overkroppen drejet lidt,

medens Hovedet ses næsten en face. Baggrunden er mørk grønlig, Farverne i det hele smukke og harmoniske. Det er udprægede Repræsentations-Portrætter, Ansigtet er fuldstændig i Ro, Blikket rettet lige mod Beskueren. – Hans Uniform er mørkeblaa med forgyldte Ankerknapper og Guld Epauletter med een Knap; den røde, opstaaende Krave er foran aaben og giver Plads for noget hvidt Lintøj og en stor sort Sløjfe. – Det solbrændte Ansigt med den høje Pande er ret bredt, Øjnene er blaagraa, Udtrykket kraftigt og behersket. Haaret er graaligt (pudret); Nakkepiskan, som han havde paa Stikket fra 1807, ses ikke. – Hun er i en hvid Empiredragt med en Flæse i Kanten af den firkantede dybe Udskæring; et halvt gennemsigtigt hvidt Slør gaar fra højre Arm og Skulder op over Issen, idet det ogsaa paa Siderne dækker lidt af Haaret; bag om venstre Skulder kommer det igen frem og dækker en Del af hendes venstre Arm, der er bøjet hen under Brystet. Hun har et ovalt Ansigt med en høj Pande; det blonde Haar krøller over Panden, hvis midterste Del dog lades fri. Næsen er ret lang og velformet, Øjnene er store og blaa. (Malerierne er deponeret hos Kontorchef H. Holck, men skal senere tilfalde Forstkandidat Christian Erik Holck).

De 2 Miniaturemalerier af Ægteparret er ovale og i Rammer af Guld. Hans Portræt er større end hendes; paa Bagsiden af hendes Billede er indsat et Fletværk af hendes smukke blonde Haar. Miniaturerne opbevaredes i et ovalt Etui, betrukket med grønt Firbenskind. Billederne minder i Stilling og Opfattelse meget om de store Malerier, men de er noget kraftigere malet og – navnlig for hans Vedkommende – mere levende, og Farveholdningen er en anden; Dragterne er de samme, men hun bærer her intet Slør. Da der i Dagbogen stadig tales om „Malerne“, maa Grøger vel have haft Atelier sammen med en anden Maler, som eventuelt kunde have udført disse Billeder. – Direktøren for Kunstmuseet, Kunsthistorikeren Karl Madsen har dog i sin Tid udtalt, at de godt kunde være malet af Grøger, og Museets Konservator Rønne, der havde haft flere af Grøgers Miniaturemalerier til Restaurering, sagde, at de to Miniaturer maatte være malet af Grøger. (De tilhører Civilingeniør Ole Holck).

„SKANDINAVISM“ VID MEDELHAVET

AF

GÖSTA HAHR

1840-talet har i Nordens historia blivit känt som en student-skandinavismens jubel- och klangperiod. 1842 höll FR. BARFOD vid ett besök av Lunda-studenter i Köpenhamn sitt tal för Nordens enhet och frihet. 1843 skedde det första stora studenttåget från Köpenhamn och Lund till Uppsala, och PLOUG krävde vid ett tal i Kalmar Sveriges hjälp i den strid, som utkämpades för danskhetens bevarande mellan Eider och Kongeå. Samma år bildades ett „Skandinaviskt sällskap“ i Köpenhamn, och under dess ledning hölls där ett stort möte 1845, i vilket även norrmännen deltog. Hänförelsen steg till sin höjdpunkt. ORLA LEHMANN tog i sitt kända tändande tal löfte om ett obrottsligt fosterbrödralag för det härliga Nordens bästa. Studentungdomen hade erkänt Sveriges och Norges förpliktelse, att vid Danmarks sida kämpa för Slesvigs bevarande åt den „skandinaviska“ Norden. Skandinavismen fick härmed en bestämd politisk färg med dess kända följdverkningar från Sverige-Norges sida, i någon mån positiva 1848, men däremot helt negativa 1864.

Nu kan man fråga sig, vad allt detta har med Medelhavet att skaffa? Räckte den skandinaviska intressesfären så långt vid denna tid? Ja, otvivelaktigt, fastän numera säkerligen utplånat i det allmänna medvetandet. Danmark och Sverige hade vid denna tid gemensamma intressen att bevaka gentemot de nordafrikanska sjörövarstaterna Tripolis, Tunis, Algeriet och Marocko. Sedan mitten av 1700-talet hade deras härskare efter då slutna fördrag uppburit en för de båda länderna förödmjukande tribut och mottagit dyrbara skänker som villkor för, att handelsfartygen skulle gå fria från att kapas och deras besättningar att bli slavar.

Frankrike hade 1830 intagit Alger och därmed befriat Sverige och Norge liksom även Danmark icke blott från den tribut, de erlade dit, utan även den till Tripolis och Tunis. Marocko däremot avsåde

sig tribut från alla kristna nationer *utom* de tre nordiska länderna. Sveriges-Norges årliga tribut dit uppgick till 20.000 piaster¹, Danmarks till 25.000. Från år 1761, då de första fredsunderhandlingarna mellan Sverige och Marocko började, t.o.m. år 1843 hade Sverige „för fredens underhållande“ utbetalt något över 3 miljoner riksdaler, oberäknat kostnader för konsulat och sjöexpeditioner för att överföra skänker. Den motsvarande danska underhandlingen var av år 1767. Danmark hade icke inbetalt någon tribut sedan 1841.

En ändring i denna för de nordiska länderna speciella beroendeställning måste, såsom varande ett intrång på deras värdighet som fria stater, med all kraft genomföras. Därmed äro vi inne på det egentliga ämnet „skandinavismen“. I detta fall dock icke i festlandets utan i det praktiska samförståndets och handlandets tecken².

Den gemensamma skandinaviska aktionen började 1843, sedan en överenskommelse träffats de tre berörda länderna emellan att upptaga underhandlingar med sultanen Muley Abderrhaman om tributens avskaffande. Samtidigt begärde man Englands och Frankrikes bemedling. Den engelske utrikesministern lord ABERDEEN uppdrog åt generalkonsuln i Tanger sir DRUMMOND HAY att såsom medlare biträda de nordiska staterna. Han förklarade vidare hotfullt, att engelska regeringen skulle, om Marocko icke upphörde med sjöröverierna, vidtaga de mått och steg, som hindrade marockanerna att överskrida gränsen av de bruk, vilka äro antagna av de civiliserade nationerna. Frankrikes utrikesminister GUIZOT gav motsvarande uppdrag åt dess chargé d'affaires i Tanger NYON.

De nordiska länderna utsågo på våren 1844 sina generalkonsuler i Tanger, för Sverige-Norge överstelöjtnanten J. M. EHRENHOF (f. 1777, d. 1854 i Tanger) och för Danmark geheimelegationsrådet J. A. H. CARSTENSEN såsom underhandlare. Den senare hade redan dessförinnan avlåtit en i bestämda ordalag hållen not till sultanen, i vilken han, under hänvisning till traktaten av år 1767, bl. a. anförde, att förmånerna av denna traktat fortforo för Marocko, men hade upphört för Danmark sedan sultanen gjort stora eftergifter till många andra nationer, utan att Danmark därav haft någon vinst. Sjööverriet liksom bruket att göra kristna till slavar hade numera upphört och kunde aldrig förnyas, då hela Europa förklarat sig däremot. Danmark hade genom förlusten av Norge förlorat hälften av sina

¹ 1 piaster = 2 riksdaler 24 skilling i svenskt mynt.

² Källor: Kommersekollegiets och konvojkommisionens handlingar i svenska riksarkivet. J. H. Kreuger: Sveriges förhållande till Barbareskstaterna, Sth. 1856.

stater, och folket i Danmark klagade över en pålaga till Marocko, varav de icke hade den ringaste nytta. Konungen av Danmark begärde icke annat än att få åtnjuta samma fördelar som andra nationer eller att „fredsafgiften“ måtte upphöra. Han vore för den skull beredvillig att betala de för 1842 och 1843 resterande avgifterna och intilldess en traktat hunne avslutas, men icke längre.

Den svensk-norska skrivelsen innehöll förutom tillkännagivandet av Oskar I:s tronbestigning ungefär det samma som Carstensen's nyss anförda. Den var översatt till arabiska av den svenske konsulatsekretären J. FR. CRUSENSTOLPE¹, en broder till den kände författaren och publicisten M. J. CRUSENSTOLPE.

Sir Drummond Hay överlämnade den samtidigt med en egen beskickning personligen till sultanens utrikesminister BEN DRISS. På samma gång avgåvos även särskilda skrivelser i ärendet från såväl Hay som den franske medlaren Nyon.

Kort derpå utbröt öppet krig mellan Frankrike och Marocko med bl. a. bombardemang av Tanger, varifrån Ehrenhoff och Carstensen togo sin tillflykt ombord på norska korvetten Nordstiernen. Där emottogo de också sultanens svar, vari han utan angivande av minsta skäl bestämt avskog de gjorda framställningarna.

I augusti och september pågingo ännu resultatlösa underhandlingar. De fingo dock ny fart på grund av de franska framgångarna och den engelske ministerns i Spanien BULVER ingripande. På dennes befallning avsände Hay ett brev till utrikesministern Ben Driss med förslag till svar, som Bulver själv skrivit, och enligt vilket Ben Driss borde tillkännage, att sultanen lyssnade till Englands råd och ville vidtaga åtgärder för att inom 6 månader bringa de nordiska rikenas sak til slutligt avgörande. Vidare borde bestämmas, huru mycket varje land skulle en gång för alla erlægga för att avskaffa framtida tribut och skänker.

I oktober hade man äntligen nått så långt tack vare Drummond Hays energiska arbete, varvid han verksamt understöddes av Crusenstolpe, att en pro memoria kunde avsändas till Ben Driss av följande innehåll: Sverige-Norge och Danmark ville leva i fred liksom

¹ f. 1801, d. 1882. Avsked som löjtnant 1825, deltog i Grekiska frihetskriget, kom utblottad till Tripolis, där han blev handsekreterare hos konsul GRÅBERG och sedan hos dennes efterträdare HAHR. Den sistnämnde hjälpte honom in på den diplomatiska banan, där han avancerade till ministerresident i Lissabon. C. var den förste svensk, som översatt Koranen. Källa: Svenskt biografiskt lexikon och Hahrskas slåktarkivet.

förut med sultanen. De önskade icke annat än samma förmån, som övriga nationer åtnjöto, dvs. att icke behöva erlägga någon tribut. Men de ville likväl gottgöra sina skulder nämligen:

Danmark rest för 1841	piaster	3.500
1842		25.000
1843		25.000
och därtill en skänk av		25.000
	<u>Summa piaster</u>	<u>78.500</u>
Sverige-Norge skuld i augusti 1844	piaster	20.000
och därtill en skänk av		25.000
	<u>Summa piaster</u>	<u>45.000</u>

Sultanens underhandlare utrikesministern Ben Driss och guvernören i norra Marocko SIDI BUSELMAN skulle därjämte erhålla skänker från vardera nationen för omkring 6.000 piaster.

Sultanens svar emottogs den 21. oktober. Svaret var svävande och ställde det hela på framtiden. Kort därpå ratificerades den i Tanger den 10. september ingångna freden mellan Frankrike och Marocko, varvid de franska delegaternas ledare, LOUIS markis DECAZES de GLÜCKSBERG, ej försummade att som en ytterligare påtryckning framhålla Frankrikes stora intresse av att de nordiska ländernas trängande angelägenhet fick ett slut.

Carstensen, vilken i likhet med sin kollega Ehrenhoff alltjämt vistades i Gibraltar, dit de överförts av Nordstiernen, hade ungefär samtidigt haft turen att genom en morisk handlande därstädes komma över en avskrift av sultanens hemliga instruktion till guvernören Sidi Buselman, handlandens gode vän, för de fortsatta underhandlingarna. Aktstycket, typiskt för arabisk diplomati, förtjänar att i översättning här citeras:

„Sedan du börjat med att begära en miljon spanska piaster av de tvenne nationerna¹, vilket synes mig osannolikt, att de bevilja, framför allt som de hava de två stora folken England och Frankrike för sig, så ger jag dig befallning, att av dem förskaffa dig så mycket, som du kan få. Även om det är en ganska liten summa, är det bättre än intet, och om den icke skadar vårt anseende för dess ringhet, är det säkraste är att giva efter, så att de tvenne folkslagen blifva oss

¹ Sverige-Norge ansågs tydligen som en och samma nation.

förbundna för vår gunst och nåd. Men du skall ej visa dem denna nåd, förrän du försökt att få något av dem, men krig vill jag ej hava.“

Tack vare detta värdefulla dokument hade de nordiska underhandlarna fått ett säkert underlag för sina vidare steg. Sultanens ställning var vid denna tid ingalunda avundsvärd. Visserligen var fred slutet med Frankrike och den inre upprorslågan dämpad, men skattkammaren var uttömd, och till råga på allt måste han i mycket mot sina undersåtars vilja fullgöra det hårda fredsvillkoret att ur sitt rike fördriva Frankrikes oförsonlige fiende ABD-EL-KADER. Franske övervakaren för denna bestämmelses efterlevnad generalen greve DE RUE underlät ej heller att med sitt maktspråk påfordra upphörandet av de nordiska ländernas tributskyldighet.

Sir Drummond Hay var vid denna tid allvarligt sjuk och avled den 27. februari 1845. Han ersattes redan under sin sjukdom av sin son JOHN. Denne unge man och löjtnant fick i faderns ställe glädjen att den 15. februari i Gibraltar framföra en inbjudan från guvernören Sidi Buselman till de nordiska ländernas ombud att komma över till Tanger, där de skulle bli väl emottagna och nå en överenskommelse.

Här må infogas en kort redogörelse över de militära maktmedel, som de nordiska länderna disponerade i Medelhavet för att ge eftertryck åt de diplomatiska förhandlingarna. I juli och augusti månader lågo vid Gibraltar svenska fregatten Josephine samt norska fregatten Freja. De hembeordrades emellertid, och då funnos endast kvar svenska korvetten Karlskrona, chef kaptenen friherre RUUTH, och skonerten l'Aigle, jämte den norska korvetten Nordstiernen, chef kapten KONOW.

Danmark hade 1844 i Medelhavet 2 fregatter, briggen Mercurius och flottans nyaste och största ångfartyg Hekla, chef kapten MOURIER. Då Carstensen förstod, att förhandlingarne gingo bra, hemkallades de 2 fregatterna.

Eftersom de marockanske underhandlingarna ännu i september ej nått något slut, utrustades i Sverige ånyo fregatten Josephine för att med kommandörkaptenen C. H. ULNER som chef avgå till Gibraltar. Han skulle där bli svensk-norsk eskaderchef och därjämte som Kungl. Maj:ts ombud med generalkonsul Ehrenhoff deltaga i underhandlingarna. Fregatten ankom till bestämmelsesorten den 12. november 1844.

De nordiska ombuden efterkommo den af Hay överlämnade marockanska inbjudningen och begåvo sig den 21. februari 1845, Ehrenhoff och Ulner på Josephine, samt Carstensen på Hekla till Tanger. Men döm om deras harm, när deras inbjudare Sidi Buselman

icke mötte dem eller fanns tillstädes, utan helt nonchalant satt kvar i sin residensstad Larrasch. Först avsändes ett barskt brev, vari de förklarade sig icke kunna vänta längre, utan voro beredda att, som termen, lydte stryka sina konsulatsflaggor och lämna landet, dvs. avbryta de diplomatiska förbindelserna. De utspridde därjämte ett rykte om starka sjörustningar i Sverige och Danmark. Men då ej heller detta hjälpte, följde våra underhandlare Mohameds visa råd och förfogade sig själva till berget, dvs. Sidi Buselman i Larrasch. De åtföljdes dit av Drummond Hay jr. och franske konsuln MAUBOUSSIN och anlände den 26. mars.

Efter en del krav och motkrav med tillhörande kompromisser undertecknades dock till sist den 5. april 1845 det så länge eftertraktade fördraget. Generalkonsul Ehrenhoff ansåg sig själv böra överföra traktaten till konung Oscar. Crusenstolpe, som verkställt dess översättning, fick övertaga konsulatet under tiden och anskaffa de nödvändiga skänkerna, och kommandörkapten Ulner fick i uppdrag att avsluta en del mindre ärenden, som stodo i samband med konventionen.

Ehrenhoff och Carstensen begåvo sig till Gibraltar, varifrån de alltjämt i varandras sällskap fortsatte ombord på Hekla mot Norden.

Ehrenhoff och Ulner blevo för sina förtjänster om konventionen hugnade med kommandörstecknen såväl av Nordstjärne- som Dannebrog-orden. Carstensen och de båda franska medlarne markis Decazes de Glücksbjerg och generalkonsul Nyon blevo Nordstjärnekommendörer¹. Det räknades nämligen Frankrike främst till för-

¹ Det heldige udfald af forhandlingerne affødte en lang række ordenstildelinger fra dansk side. Kommandørkorset fik foruden Carstensen – hvem Kongen personlig overrakte det – svenskerne generalkonsul Ehrenhoff og kommandørkaptajn Ulner, englænderen sir John Drummond-Hay og franskmændene Nyon. Ridderkorset blev tildelt ADOLF SKRIKE, kaptajnlejtant JOHN CHRISTMAS, konsulatsekretær MARCUS PAULI MARCUSSEN og følgende svenske statsborgere: 1. sekretær CARL ADOLPH STERKY, konsulatsekretær JOHAN FREDERIK CRUSENSTOLPE, kaptajnlejtant GEORG BAGGE og lejtant JACOB EMIL ECKMANN, samt franskmændene MAUBOUSSIN og den neapolitanske generalkonsul GIACOMO DI MARTINO. – Endvidere fik Decazes, der i forvejen var dansk kammerherre og kommandør af Dannebrog, Dannebrogsmændenes hæderstegn. Det kan tilføjes, at han 20. marts 1874, da han var fransk udenrigsminister, blev storkorsridder.

Til Drummond-Hays udnævnelse knytter sig den omstændighed, at den engelske regering afslog hans ansøgning om bæretilladelse, hvorfor han i 1846 måtte tilbagesende decorationen. Det skal tilføjes, at det normalt er vanskeligt for civile englændere at opnå bæretilladelse til fremmede decorationer, således at man ikke af den grund skal formode, at der har været noget i vejen med den engelske lejtant.

tjänst att med sin vapenmakt bakom orden hava bragt de sega underhandlingarna i hamn och därmed gjort bestämt slut på beskattningen från Barbaresk-staternas sida. Den skandinaviska *gemensamma* aktionen hade burit frukt. Den *praktiska* skandinavismen i Medelhavet hade för alltid befriat den nordiska sjöfarten från sjöröveriets våldsdåd och en förödmjukande friköptribut till dess utövare.

Tillfällen till festtalandets och skålandets skandinavism, sådan vi känna den från studenttågens dagar hade under förhandlingarnas pågång väl tillvaratagits ombord på de nordiska örlogsfartygen. Främst kommer den tillsynes i samband med julfirandet 1844 på redde till Gibraltar.

Där lågo då från Danmark ångkorvetten Hekla, från Norge korvetten Nordstiernen och från Sverige fregatten Josephine och dess flottas stolthet, här kallad „le bijou de la rade“, korvetten Karlskrona. Ombord på denna befann sig en skicklig tecknare premierlöjtnant G. A. INDEBETOU, död såsom kommendör 1891, och en författare och skald, skeppsläkaren HERMAN SÄTHERBERG, död 1897, särskilt känd för sina av vår svenska prins Gustav tonsatta dikter „Glad såsom fogeln i morgonstunden“ och „Sjung om studentens lyckliga dar“. Den förre ha vi att tacka för bl. a. 6 teckningar av danska sjöofficerare på Hekla, den senare för reseskildringar från Karlskronas expedition 1844—45 från trycket utgivna under titeln „Utflykter på havet“. Det är ur dessa „utflykter“, som materialet till följande skildring av den „skandinaviska“ julfesten annandag jul 1844 ombord på fregatten Josephine är hämtat.

Vid de 74 gästernas ankomst bjöds kaffe och té – cock-tailen var då ännu ej i bruk – varpå manskapet förevisade en tablå med de tre visemännen med stjärnan, ängeln Gabriel och Josef timmerman. Efter en stunds dans var det officerarnes tur att framträda med en fornnordisk tablå, i vilken en svensk föreställde Oden, en dansk Tor och en norrman Frej. „Det lyckades förträffligt, man ropade da capo och kunde icke nog betrakta de starka männen av fordom, vid vilkas minnen våra hjärtan klappade av stolthet“, skriver Säterberg. Man märker här ett tydligt inslag av andan från Götiska förbundet, som med skäl kan anses vare en föregångare åtminstone till den svenska studentskandinavismen.

Men man glömde ej heller antikens gudar! Neptun kom seglande i sin snäcka med alla julklapparna och med Fortuna som tjusande ledsagerska. Till vänster på scenen stod den undersköna Flora med ett stort ymighetshorn vid fötterna, ur vilket flödade en mängd

blombuketter försedda med lottsedlar. Stor julklapsutdelning med åtföljande juldanser och lekar tills det blev dags att framföra en speciell komedi „Aenæas i Kartago“ med skeppsbarden Satherberg som författare och regissör. Aenæas, iförd „blårandiner“ och „sydväst“ och med en stor cigarr i munnen i stället för den „böjlige pipan“, satt alldeles som fordom och suckade till Dido „Infandum o regina jubes renovare dolorem“. Succés pyramidal!

Kl. 11 em. serverades supén. Salen, dvs. fregattens batteri, var dekorerad med stora nyss brutna apelsin- och citrongrenar, blandade med lager och andra söderns sköna blomster. Någon julgran omnämnes däremot icke. Den hade ännu ej fått nordiskt „rotfäste“.¹

Den första skålen föreslogs av svenska eskaderchefen kommandörkapten Ulner och gällde de nordiska majestäten och följdes av folksången. Den andra skålen föreslogs av danske chefen på Hekla Mourier och gällde de tre nordiska nationerna med deras mariner. Härvid avsjöngos skeppsbardens nedanstående verser på melodi av „Det gamla Göta lejon“ med motto av Tegnér: „Och hållen I tillhoppa I söner tre / Er överman – det vet jag – skall Nord ej se“. Återigen talar andan från Götiska förbundet.

En skål för sagans hjältekummel,
 En skål för gamla Skandiens land.
 Ännu bland vilda vågors tummel
 Vi dricka den med bröst i brand.
 Vål solen ej i Norden glöder
 Så varm, så alstrande som här,
 men ingen slav där heller blöder,
 Och intet mörker hyllas där.

En skål för Svea, Nore, Dana
 En varm, en trofast brödraskål,
 Vi fäkta under samma fana,
 Och Rätt och Sanning är vårt mål.
 Vår gamla tvist är slutad vorden,
 Varann vi provat nog i strid.
 I ständig endräkt blomstre Norden
 Tredubbelt stark i fejd och frid.

¹ Dette gælder dog ikke Danmark, hvor skikken indførtes mellem 1810 og 1820. Alexander Wilde har i „Fra Sø og Land“, 1891 (s. 206) givet en tilsvarende skildring af den samme fest; det hedder her: „Flora . . . anviste gennem et Lykkehjul enhver af Selskabet en Julegave paa det pragtfulde Juletræ“. *Red. Ann.*

Kapten Konow, den norske korvettchefen, föreslog till sist den tredje skålen, vilken enligt gammal sjömannsed gällde „absent friends“.

Det var en äkta „skandinavistisk“ julfest, där julglädjen och den nordiska hänförelsen på främmande botten „knöto förbund“. Stämningen låg ingalunda „i lå“, för att tala sjömannspråk, till vad studentmötena i den vägen brukade prestera. Säterbergs egen kommentar var, att festen blef dubbelt angenäm, då man betraktade den uppriktiga och varma vänskap, som yttrade sig mellan de trenne brödrarfolken. „De nordiska folken behöva blott lära känna varann för att även lära älska varann“ lyda hans slutord. – Sådant har sagts många gånger både tidigare och senare. Ha vi sedan dess och på den vägen kommit varandra närmare? Jag ställer mig ganska tvivlande, icke minst med hänsyn till nyligen (och *ofta* påkommande) i det känsliga ämnet förd pressdiskussion. Kanske dock, vad jag har nedskrivit, kan intressera danska vänner och bli ett bidrag i samförståndets tecken, som med många andra kan bli en droppe „quæ cavat lapidem non vi sed sæpe cadendo“.

Redaktionen har ved oberst Hahrs velvillige mellemkomst opnået tilladelse fra Svenska sjöhistoriska Museet til at få fotograferet de 6 portrætter, som G. A. Indebetou har tegnet af Heklas officerer, og som har været den ydre anledning til ovenstaaende artikels fremkomst. Portrætterne findes nu i Det kongelige Biblioteks billedsamling. Det drejer sig om følgende:

1. PEDER HERSLEB CLASSEN SMIDTH (1809–69), premierløjtnant, næstkommanderende i Heckla 1844–45, død som kommandør og kammerherre.
2. PETER ANTON SEIDELIN (1814–72), premierløjtnant, død som kommandør.
3. PETER GOTTLIEB SCHÖNHEYDER (1818–91), sekondløjtnant, død som orlogskaptajn og chef for Orlogsværftets regnskabsvæsen.
4. OTTO ALEXANDER KLEMME WILDE (1815–96), sekondløjtnant, død som kommandør.
5. FRIEDRICH ERNST AUGUST EMIL LUND (1823–1907), sekondløjtnant, død som kontreadmiral.
6. MAGNUS CHRISTIAN THULSTRUP (1808–73), premierløjtnant, død som kommandør.

Red.

DANSKE, NORSKE OG SLESVIG-HOLSTENSKE STUDENTER VED UNIVERSITETET I LEIPZIG

1660–1709

VED

H. FRIIS†

I Ny Kirkehistoriske Samlinger 2. Bind har T. A. Becker givet en Fortegnelse over danske og norske Studenter ved Universitetet i Leipzig i Aarene 1409–1660.

Her følger nu en Fortsættelse for Aarene 1660–1709, i hvilken ogsaa Slesvig-Holstenere er medtaget.

1660

Joh. Becker, Appenroda-Holsat. (imm. 1660, Jena, 1661 Giessen).

Joh. Noltho, Brunebuttel. Dithmars.

Joh. Dressenius, Dithmarsus, dep. Marburg.

Pe. Holste, Eiterstad. Holsat. (PETER HOLST, 1637–1716, Præst i Stenbjerg; imm. 1655 Rostock).

Erasm. Moldenit, Eidero-Sax. (ERASMUS MOLDENIT, død 1687, Præst i Vollerwiech; imm. 1656 Rostock, 1658 Jena).

Joh. Müller, Flensburg. Holsat. (JOHAN MÜLLER, død 1702, Dr. jur.; imm. 1658 Rostock).

Christ. Hermanni, Gardinga-Holsat.

Arn. Mecklenburg, Holsat.

Pe. Trogillius, Husa-Holsat. (PETER TROGILLIUS, død 1713, Præst i Witzwort; imm. 1662 Jena).

Frdr. Erasm. Jessen, Chilonen.

Joh. Albinus, Hevera-Orientis Eistadionum Holsat. (JOHANNES ALBINUS, død 1692, Præst i Ø. Hever).

Nic. Laurentius, Sleswizen.

Joh. Heye, Sleswig. Holsat.

- Nic. Witte, Sleswizen. Holsat.
 Christ. Eddovius, Tunderanen. (CHRISTIAN EDDOW, død 1686, Præst i Nykirke).
 Christ. Fischer, Tunderen. Holsat. (imm. 1666 Kiel).
 Jac. Hoffmann, Weselfötarius Holsat. (JACOB HOFFMANN, 1641–1710, Præst i Wevelsfleth; imm. 1661 Wittenberg).
 Christ. Mart. Dorn, Wilstria-Holsat. (CHRISTIAN MARTIN DORN, født 1644, kgl. Raad i Hertugdømmerne; imm. 1660 Jena, 1664 Heidelberg).
 Joh. Ehlers, Wilstria-Holsat. (imm. 1656 Jena).
 Ulr. Henr. Franck, Wilstria-Holsat.
 Ern. Gunth. Helm, Sunderburgo Holsat.

1661

- Thom. Niemann, Altenkrempa-Holsat (imm. 1659 Jena).
 Joh. Frdr. Alberti, Eiderstaden. (imm. 1658 Rostock).
 Joh. Boëtius, Flensburg. Holsat.
 Frdr. Aug. Hahn, Glückstadt. Holsat.
 Jac. Stoll, Glückstad. Holsat. (imm. 1657 Rostock).
 Balth. Hacke, Hademarsia-Holsat.
 Abel von Spiess, nob., Holsat. (imm. 1664 Tübingen).
 Alex. von Spiess, nob., Holsat.
 Geo. Dorn, Itzehoa-Holsat.
 Dietr. Hanibal, Chilon. Holsat.
 Nic. Petrejus, Chilon. Holsat. (imm. 1662 Jena, 1666 Kiel).
 Paul Witte, Chilon. Holsat. (imm. 1664 Tübingen).
 Ant. Woldrich, Meldorf. Dithmars. (imm. 1662 Jena).
 Joh. Adolph. Tideman, Schleswic. Holsat. (imm. 1661 Wittenberg).
 Frdr. Christiani, Sonderburg. (FREDERIK CHRISTIANI, 1642–1692, Præst i Sønderborg).
 Joh. Geo. Petri, Steinbecen. Holsat. (imm. 1667 Kiel).
 Joh. Dorn, Wilstra-Holsat. (imm. 1660 Jena).
 Sam. Døgius, Euterstad. Holsat. (SAMUEL DØGEN, død 1690, Præst i Oldensworth).

1662

- Dietr. Anderson von Minden, Eiderstat. (DIEDRICH ANDREÆ, 1638–1700, Præst i Welt; imm. 1655 Helmstedt, 1661 Jena).
 Eberhard. Vette, Flensburg. Holsat.
 Joh. Graube, Meldorff. Ditmars. (imm. 1663 Wittenberg).

1663

- Thom. Mavius, Anglo-Holsat.
Christ. Kühn, Nicöping, Danus (imm. 1668 Jena).
Laur. Jessen, Preza-Holsat. (imm. 1661 Rostock).
Rich. Jessen, Preza-Holsat. (imm. 1659 Rostock).

1664

- Abr. Calovius, Aalborg, Danus (ABRAHAM CALOV, født 1645, død i Udlandet; imm. 1663 Königsberg, 1664 Wittenberg).
Trochillus Arnkiel, Apperoda-Holsat. (TROELS ARNKIEL, 1638–1712, Præst i Aabenraa; imm. 1667 Kiel).
Henr. Sigism. Hessius, Eythina-Holsat.
Eberhard. Nausenius, Hafnia-Dan. (EVERT HANSEN NANSEN, ca. 1644–ca. 1670; imm. 1661 Kbh., 1666 Strassburg, 1667 Leyden).

1665

- Christoph. Garman Hermanni, Berga Norweg. (CHRISTOPHER HERMANSEN GARMANN, 1639–1721, Præst i Os; imm. 1664 Franeker, 1666 Strassburg, 1667 Leyden).
Joh. Frdr. von Schade, nob., Danus.
Laur. Ioasen, Eidero-Holsat.
Christ. Frdr. Moldenit, Eutro-Holsat. (CHRISTIAN FRIEDRICH MOLDENIT, død 1685, Raadmand i Tønning; imm. 1656 Rostock, 1658 Jena).
Bartholom. Richardi, Förden. Holsat. (BERTEL RICHARDSEN, død 1689, Præst paa Føhr; imm. 1665 Jena).
Emmich Nedergordius, Cimber (EMMICHE ANDERSEN NEDERGAARD, ca. 1636–1692, Præst i Køge; imm. 1656 Kbh., 1663 Orleans, 1663 Leyden, 1664 Franeker, 1664 Strassburg, 1667 Leyden).
Henn. Eckleff, Sleswig. Holsat.

1666

- Frdr. Aug. Jahnus, Tychopolitan. Holsat. (imm. 1675 Wittenberg).
Geo. Christ. a Rondeck, eq., Halsiac. Sax.
Detlev. Walther, Husen. Holsat.
Laur. Fossius, Hafnia-Danus (LAURITS NIELSEN FOSS, 1637–1703, Forstander for Sorø Skole; imm. 1656 Kbh., 1662 Leyden, 1663 Oxford, 1667 Wittenberg, 1670 Padua).

Pe. Jan. Scalderop, Norweg. (PEDER JENSEN SCHELDERUP, imm. 1664 Kbh., 1667 Wittenberg, 1668 Strassburg, 1670 Oxford).

Joh. Giebel, Oldenburg. Fris., dep. Rinteln.

Nic. Rheder, Rosenburg. Holsat.

1667

Joh. Baggerus, Danus Sax.

Willer Dressenius, Maria Ditmars.

Thom. Haugk, Eiderstad. Holsat.

Reimar. Albr. Rund, Holsat. (imm. 1666 Kiel).

Herm. Koch, Ihever. Fris. Sax.

Joh. Henr. Gerdes, Oldenburg. Sax.

Joh. Rosa, Oldenburg. Frisius Sax.

Joh. Frdr. a Schagen, eq., Oldenburg. Fris. Sax.

Dan. Braun, Oldenvorden. (imm. 1670 Strassburg).

Nic. Owmann, Wilstria-Holsat. (NICOLAUS OUWMANN, 1646-1693, Præst i Tumby; imm. 1664 Rostock, 1671 Kiel).

1668

Joh. Schmidt, Bergen. ex Norvegia (HANS HANSEN SCHMIDT adlet LILLIENSCHIOLD, ca. 1650-1703, Amtmand; imm. Kbh. 1668).

Jon. Schmidt, Bergen. ex Norvegia (JONAS HANSEN SCHMIDT adlet LILLIENSCHIOLD, ca. 1648-1691, Amtmand; imm. Kbh. 1668).

Nic. Stobaeus, Bergen. ex Norvegia (NIELS KJELDSSEN STUB, 1638-1723, Præsident i Kristiania; imm. 1652 Kbh., 1656 Leyden, 1663 Oxford, 1669 Padua).

Joh. Frdr. a Wida, Doetlingo-Oldenburg. (imm. 1670 Kbh.).

Jul. Christ. Fabricius, Delmenhorst. Oldenburg.

Joh. Dan. Trübe, Elmshorna-Holsat.

Melch. Knölcke, Itzehoa-Holsat. (MELCHIOR KNÖLKE, død 1676, Præst i Friedrichsort; imm. 1672 Kiel).

Pe. Grunerus, Christianen. Norveg. (PEDER PEDERSEN GRÜNER, imm. 1667 Kbh.).

1669

Severin. Dolmarus, Danus (SØREN RASMUSSEN DOLMER, ca. 1637-1708, Præst i Ry-S.; imm. 1657 Kbh., 1664 Padua, 1664 Wittenberg).

Ibarus Hoëg, Danus.

Jac. Dröning, Tychopolitan. Holsat.

Jac. Grøning, Tychopolitan. Holsat. (vel den samme som foregaaende).

Joh. Frdr. Klinge, Husum. Holsat. (imm. 1669 Kiel).
 Jac. Owmann, Wilstria-Holsat. (imm. 1672 Jena).

1670

Joh. Backisen, Eitrostadt. Holsat.
 Ummo Ummius, Esenhamen. Butjadam.
 Joh. Balich Hoppius, Felderwerda-Kniphusan.
 Joh. Henr. Brethawerus, Tychapolitan. Holsat.
 Frdr. Lud. Schneidebach, Tychopolitan.
 Joach. Reich, Holsat. (JOACHIM REICH, Amtsforvalter i Segeberg;
 imm. 1673 Strassburg, 1680 Jena).
 Jac. Christoph. Reich, Holsat. (imm. 1673 Strassburg).
 Broderus Boysen, Husio-Holsat. (BRODER BOYSEN, født 1640, Borg-
 mester i Husum; imm. 1657 Helmstedt, 1659 Hamburg, 1676
 Leyden, 1678 Rinteln, 1681 Kiel).
 Gerhard. Schröder, Hafnia-Danus (GERHARD HERMANSEN SCHRÖDER,
 1645-1677, Kancelliraad; imm. 1660 Kbh., 1665 Padua).
 Pe. Bartholini Holst. Christiansand. Norveg.
 Christ. Henr. Maul, Oldenburg. Fris. (imm. 1674 Kiel).
 Stephan. Jepsen, Rensburg. Holsat. (STEPHAN JEBSEN, 1651-1760,
 Præst i Flensborg; imm. 1673 Königsberg, 1680 Kiel).

1671

Abr. a Gencher, Dittmars. (imm. 1674 Kiel).
 Jac. Eug. Janus, Tychopolitan. Holsat.
 Esdras Boy, Kilon. Holsat. (imm. 1667 Kiel).
 Bernhard. Claussen, Kilon. Holsat. (imm. 1667 Kiel).
 Joh. Hudemann, Crempa-Holsat. (JOHANN HUDEMANN, 1653-1696,
 Præst i Borsfleth; imm. 1667 Rostock, 1669 Utrecht).
 Ant. Günth. Busseius, Oldenburg.

1672

Mart. Lutherus, Breclingen. Holsat. (imm. 1671 Kiel).
 Theod. Lutherus, Breclingen. Holsat. (THEODOR LUTHER, 1651-1732,
 Præst i Breklum; imm. 1671 Kiel).
 Joh. Christiani Mullenius, Danus (HANS CHRISTENSEN MULE, ca. 1647-
 1684, Præst i Karise; imm. 1667 Kbh., 1671 Leyden).
 Bened. Voigt, Glückstad. Holsat.
 Christ. Braun, Holsat. (imm. 1676 Kiel).
 Henr. Büchenschmied, Itzehoa-Holsat. (HEINRICH FRIEDRICHSEN

- BÜCHSENSCHMIDT, død 1712, Præst i Hohenfelde; imm. 1674 Kiel, 1680 Kbh.).
- Geo. Frommius, Hafnien. Danus (imm. 1669 Kbh.) (se 1679).
- Casp. Lange, Crempa Holsat. (imm. 1672 Jena).
- Frdr. Schreiber, Rendsburg. Holsat. (imm. 1670 Kiel).
- Nic. Brandes, Sunderburgen. (NICOLAUS BRANDT, 1650–1693, Præst i Sønderborg; imm. 1669 Jena, 1674 Rostock, 1677 Kiel)
- Pe. Brandes, Sunderburg. (PEDER BRANDT, 1651–1707, Ærkediakon i Sønderborg; imm. 1673 Kbh., 1677 Kiel).
- Paul. Brand, Sunderburgo Holsat. (POUL BRANDT, 1654–1687, Stadsfysikus i Bergen; imm. 1675 Kbh.).
- Christ. Brendel, Sunderburgo Holsat.
- Ludolph. de Bähr, Tundera Holsat. (LUDOLPH DE BÄHR, Præst i Svans; imm. 1666 Kiel, 1668 Rostock).
- Wolfg. de Bähr, Tundera Holsat.
- Frdr. Gerbrand. Burgundien, Tonning. Holsat. (imm. 1671 Groningen).
- Frdr. Rheder, Wiilstria Holsat.
- Jac. Jebsenius, Austropolitan. Holsat.

1673

- Joh. Lassiuss, Burchhorsten. Holsat.
- Herm. Lud. Schlaff, Braunstad. Holsat.
- Ant. Gunth. Faselius, Jever. Fris. (imm. 1687 Wittenberg).
- Etzard. Hancken, Jeveran. Fris.
- O. Mencke, Oldenburg.
- Joh. Phil. Tob. Ellebracht, Delmenhorst.
- Christ. Detlev. Rode, Itzehoa Holsat. (CHRISTIAN DETLEV RHODE, 1653–1717, Præst i Burg; imm. 1671 Jena).
- Eckard. Tode, Itzehoa-Holsat. (imm. 1670 Jena).
- Salom. Walther, Itzehoa-Holsat.
- Christ. Cajus Grassow, Colmar. Holsat. (CHRISTIAN KAJ GRASSAU, død 1691, Præst i Kollmar; imm. 1674 Wittenberg).
- Henr. Mahsenius, Schleswicen. Holsat. (imm. 1674 Wittenberg, 1675 Kiel).
- Geo. Blank, Schönkirchen. Holsat. (GEORG BLANK, Præst i Haseldorf; imm. 1669 Kiel, 1672 Wittenberg).
- Joh. Blank, Schönkirchen. Holsat. (imm. Holsat. (imm. 1669 Kiel, 1672 Wittenberg).
- Tycho Thomæus Tychsen, Tundera-Holsat. (TYCHO THOMÆUS TYCHSEN, død 1708, Præst i Ravsted; imm. 1671 Kiel).

1674

- Christoph. Hnr. Valenkampf, Altena-Holsat.
Iessen. Broderi, Flensburg. Holsat.
Joh. Ulrici Lantz, Jeveran. Fris. (se J. U. Cautz 1676).
Conr. Lübben, Jeveran. Fris.
Dietr. Gramberg, Varel. Fris. Orient.
Mart. Bern. Corbach, Oldenburg.
Ant. Günth. Fabricius, Oldenburg. Fris.
Ant. Günth. Spiesmacher, Oldenburg.
Adolph. Tramen, Oldenburg.
Dan. Frd. Walther, Itzehoa-Holsat.
Jac. Woldenberg, Koppenhagen. Danus (JACOB WOLDENBERG, ca. 1643-1737, Fysikus i Bergen; imm. 1661 Wittenberg, 1662 Königsberg, 1677 Kbh.).
Joh. Jebsen, Sunderburgo Holsat.
Reinhold. Jebsen, Sunderburgo Holsat.
Frdr. Sam. Siverts, Tonning. Holsat. (imm. 1671 Groningen, 1671 Franeker, 1672 Jena).
Joach. Dose, Wilstria-Holsat.
Math. Bremer, Wilstria-Holsat. (imm. 1673 Jena).
Joh. Hasse, Wilstria-Holsat.

1675

- Boëth. Martini, Braunsbüttel, Dittmars. (imm. 1672 Wittenberg).
Dan. Hasenmüller, Uthyn-Holsat. (imm. 1670 Kiel).
Ulder. Christ. Piper, Holsat. (imm. 1672 Kiel).
Dietr. Eric. Meyen, Jever.
Joh. Bernhard. von Glen, Jever. Fris.
Helmerich Ant. Harmersen, Jever. Fris.
Herm. von Horn, Oldenburg.
Joh. Ant. Koch, Oldenburg.
Luder. Mencke, Oldenburg.
Erasm. Bremer, Chilon. (imm. 1671 Kiel, 1677 Jena).
Joh. Griess, Crempa-Holsat. (JOHAN GRIES, 1656-1696, Diakon i Neuenkirchen; imm. 1677 Wittenberg, 1681 Kiel).
Joh. Woldenberg, Lansano-Holsat. (imm. 1673 Kiel, 1679 Jena).
Mathi. Döge, Selendio-Holsat. (MATHIAS DØGEN, død 1728, Præst i V. Hever; imm. 1673 Kiel, 1679 Königsberg).
Nic. Döge, Selendio-Holsat. (imm. 1673 Kiel).

1676

- Nic. Schmed, Berga Norweg. (NIELS PEDERSEN SMED, 1655-1716, Biskop i Bergen; imm. 1672 Kbh., 1677 Leyden).
- Christ. Henning. Smetius, Berga-Norweg.
- Bartholin. Thomsen, Flensburg. Holsat. (imm. 1675 Kiel).
- Phil. Petersen, Glücksburg, Holsat. (PHILIP PETERSEN, død 1703, Præst i Broager).
- Dettleff Ahlefeld, eq., Holsat. (DITLEV AHLEFELDT, født 1656, imm. 1676 Jena, 1680 Padua).
- Goscke Ahlefeld, eq., Holsat. (GODSKE AHLEFELDT, 1654-1683, imm. 1676 Jena, 1676 Kiel, 1680 Padua).
- Joh. Ulr. Cautz, Jevera Fris. (se J. U. Lautz 1674).
- Nic. Elers, Itzehoa-Holsat. (NICOLAI EHLERS, død 1710, Diakon i Neuenbrook; imm. 1675 Wittenberg, 1677 Kiel).
- Joh. Schmid, Itzehoa-Holsat. (imm. 1671 Kiel, 1674 Wittenberg).
- Balthas. Schregel, Itzehoa-Holsat. (imm. 1674 Wittenberg).
- Bened. Blome, eq., Holsat.
- O. Nic. Lindholtz, Chilon. (OTTO NICOLAI LINDHOLTZ, imm. 1664 Wittenberg, 1666 Kiel, 1669 Jena).
- Nic. Lubbeke, Chilonien. (imm. 1674 Rostock, 1675 Kiel).
- Joh. Brochmannus, Haffnien. (HANS RASMUSSEN BROCHMAND, ca. 1654-1697, Borgmester i Kristiansand; imm. 1674 Kbh., 1677 Leyden).
- Joh. Öhme, Haffnien.
- Andr. Hoier, Corluno-Holsat.
- Sim. Bonenberg, Crampa-Holsat. (SIMON BONENBERG, død 1701, Præst i Münsterdorf; imm. 1673 Rostock, 1675 Kiel).
- Pe. Griess, Krempa Holsat.
- Joh. Langemacke, Neostad. Holsat. (JOHAN LANGEMACK, 1655-1712, Præst i Neustadt; imm. 1675 Kiel, 1677 Jena).
- Joh. Bogislav. Brand, Sonderburgo-Holsat. (JOHANNES BUGISLAUS BRANDT, 1658-1743, Præst i Igen; imm. 1678 Kbh., 1679 Kiel).
- Nic. Beselin, Stenwicen. Holsat. (imm. 1673 Kiel).
- Pe. Petersen, Tundera Holsat. (PETER PETERSEN, ca. 1654-1701, Præst i Klangsøl; imm. 1674 Kiel, 1678 Kbh.).
- Joh. Henr. Molanus, Wilshusa Westphal.

1677

- Joh. Bornholtius, Bilsena Holsat.
- Pe. von der Benck, Eyderstad.
- Zachar. Fabricius, Eyderstad. Holsat. (imm. 1673 Kiel).

- Reinhold. Lang, Flensburgo-Holsat. (imm. 1677 Jena, 1678 Wittenberg).
- Phil. Luders, Sundrupen. Cimbr.
- Joh. Möller, Flensburg. Holsat. (JOHAN MOLLER, Rektor i Flensburg, imm. 1676 Kiel).
- Henr. Müller, Flensburga Holsat. (HENRIK MÜLLER, Hører i Flensburg, imm. 1673 Kiel, 1674 Königsberg, 1678 Jena).
- O. Blancke, Holsat. (OTTO BLANCK, imm. 1675 Kiel).
- Marc. Steffens, Itzehoa-Holsat. (MARCUS STEFFENS, ca. 1650-1736, Præst i Berlin; imm. 1674 Kiel, 1676 Wittenberg).
- Laur. Nicolai, Kellinghusa Holsat. (imm. 1673 Kiel, 1675 Jena).
- Nic. Pe. Schlange, Hafnio-Dan. (NIELS PEDERSEN SLANGE, 1656-1737, Konferensraad; imm. 1674 Kbh., 1677 Wittenberg, 1678 Leyden, 1679 Oxford).
- Herm. Butjenter, Oldenburg. (imm. 1678 Kiel).
- Mart. Strackerjan, Delmenhorsto (imm. 1681 Wittenberg).
- Adolph. Clasen, Sudersea-Holsat.
- Joh. Hoyer, Tunderen. Holsat. (JOHANN HOYER, 1660-1726, Præst i Karlum; imm. 1681 Kiel).

1678

- Casp. Fabricius, Appenrada Holsat. (CASPAR FABRICIUS, Præst i Scharenbeck til 1734; imm. 1676 Kiel).
- Joh. Christ. Fabricius, Appenrad. Hols. (JOHAN CHRISTIAN FABRICIUS, 1659-1716, Præst i Hostrup; imm. 1676 Kiel, 1682 Königsberg).
- Jac. Hauschild, Eidera-Holsat. (JACOB HAUSCHILD, død 1697, Præst i Kotzenbüll; imm. 1676 Kiel).
- Jac. Ehlich, Glückstad. Hols.
- Helmeric. Bierhausz, Esena Fris.
- Hartwic. Pflug, Itsehoa Holsat. (HARTVIG PFLUG, 1657-1726, Præst i Neuenkirchen; imm. 1673 Kiel, 1676 Wittenberg).
- Joh. Heisser, Haffnia Dan. (HANS HANSEN HEISTER, imm. 1674 Kbh.).
- Joh. Langius, Haffnien. (HANS LANGE, ca. 1654-1711, Landsdommer i Viborg; imm. 1673 Kbh., 1677 Leyden).
- Pe. Langius, Haffnien. (PEDER LANGE, 1657-1718, Stiftprovst i Kristiania; imm. 1673 Kbh., 1677 Leyden).
- Joh. Schröder, Haffnia-Dan. (JOHANNES HANSEN SCHRÖDER, 1650-1711, Præst i Helsingør; imm. 1673 Kbh.).
- Andr. Wilhadius, Crempa Holsat. (ANDREAS WILHADUS, død 1692, Cap. i Horst; imm. 1676 Kiel).
- Mart. Boëtius, Langenhorn. Holsat.

Dan. Burchardus, Oldenburg.
 Henr. Alb. Gödeke, Quickborn. Holsat. (HENRICH ALBRECHT GÖDEKE, død 1729, Præst i Quickborn; imm. 1671 Kiel, 1682 Giessen).
 Joh. Frdr. Eggers, Suderovia Hols.
 Mumme Luddens, Tonninga-Holsat. (imm. 1675 Kiel).
 Joh. Witte, Utersa Holsat.

1679

Henning Sturm, Utino-Holsat. (imm. 1677 Kiel).
 Joh. Bollmann, Jevera Fris.
 Frdr. Svaningius, Hafnia-Dan. (FREDERIK SVANE, død 1725, Ejer af Tamdrup Bisgaard).
 Geo. Frommius, Haffnia-Danus (se 1672).
 Joh. Nifanius, Marne Dithmars. (imm. 1680 Kiel).
 Joh. Bohlemann, Oldenburg.
 Joh. Balth. Dugend, Oldenburg.
 Joh. Phil. Kopf, Oldenburg. Sax. (imm. 1681 Wittenberg).

1680

Christoph. Rauchius, Dan.
 Joach. Echardi, Eiterstad. Hols.
 Sievert. Sievertz, Eiderostadio Holsat. (SIEGFRIED SIEVERTS, død 1695, Præst i Oldensworth; imm. 1680 Kiel).
 O. Beyer, Flensburgo Hols. (OTTO BEYER, imm. 1680 Jena).
 Joach. Gerhard. Ram, Glückstad. Holsat.
 Christ. Reich, Glückstad. Holsat. (imm. 1678 Jena).
 Conr. Henr. Galenbeck, Holsat.
 Henr. von Qualen, eq., Holsat. (imm. 1680 Rostock, 1682 Giessen, 1686 Tübingen).
 Geo. Hennings, Huso Hols. (imm. 1677 Kiel, 1682 Jena).
 Joh. Ant. Silckensted, Delmenhorsto.
 Reinhard. Theodorici, Delmenhorsto.
 Sievert. Sievertzen, Tonninga-Holsat (formodentlig den samme som ovenfor nævnt).

1681

Engelbert. Ambros. Hardenbergk, Dan. (ENGELBRECHT HARDENBECK, Søn af Stiftprovst i Bergen; imm. 1677 Kbh., 1691 Leyden).
 Joh. Wilde, Heida-Ditmars. (JOHAN WILDE, 1660–1722, Præst i Tellingstedt; imm. 1681 Rostock, 1683 Kiel).

- Numannus Redhelfson, Holsat. (imm. 1678 Kiel).
Christ. Brouhn, Ligomonasterien. (CHRISTIAN BRUHN, Præst i Nr. Løgum; imm. 1678 Kiel).
Henr. Adelör, Norwegien. Dan. (HENRIK NIELSEN ADELER, 1660–1718, Stiftamtmand i Kristiansand; imm. 1679 Kbh., 1683 Orleans).
Ant. Günth. Hanneken, Oldenburg. Fris.
Jac. Nasser, Thoeninga-Holsat. (imm. 1678 Kiel).

1682

- Ant. Günth. Bülthoff, Jever. Fris.
Gerhard. Taden, Jevera Fris.
Ant. Günth. Bloccius, Oldenburgo Fris. (imm. 1684 Wittenberg).
Joh. Frdr. Faltenius, Oldorpio-Jeveren.
Mich. Glan, Sengwarda Kniephusan.

1683

- Magn. Andreae Regelius, Arthusien. Dan. (MOGENS ANDERSEN REGEL, ca. 1656–1722, Præst i Borup; imm. 1676 Kbh., 1680 Oxford, 1688 Rostock).
Rud. Dietr. Eiffler, Altonao-Hols. (RUDOLPH DIEDRICH EYFFLER, død 1712, Præst i Rellingen).
O. Beyer, Flensburgen. Cimbr. (OTTO BEYER, imm. 1680 Jena).
Joh. Henr. von Glaan, Gotzwerda Fris.
Gabr. Masius, Holsat.
Frdr. Hugo Retesoon, Holsat.
Christ. Carstens, Jevera Fris.
Gabr. Honorich Kercker, Jevera Fris.
Geo. Baumann, Melldorfio Dithmars.
Ant. Günth. Kercker, Oldenburg. Westphal.
Ant. Günth. Schemmering, Ovelgonna Fris.
Jac. Becker, Tonningen. Hols. (JACOB BECKER, 1663–1692, Diakon i Kating; imm. 1681 Kiel, 1684 Jena).
Joh. Wilh. Beselin, Tönninga Eiderostad. Hols. (JOHANN WILHELM BESELIN, 1661–1716, Præst i Wollerwiek; imm. 1680 Kiel, 1680 Wittenberg).

1684

- Joh. Herm. Wilckens, Altenoa Holsat. (JOHAN HERMAN WILKENS, død 1703, Præst i Wedel; imm. 1690 Jena).

- Christ. Zoëga, Hadersleben. (CHRISTIAN ZOËGA, død 1743, Præst i Bockhorn; imm. 1681 Kiel).
- Nic. Classenius, Heyden. Ditmars.
- Joh. Henr. Ahlefeld, eq., Hols. (JOHAN HENRIK AHLEFELDT til Kønigsförde, 1668–1741, imm. 1683 Kiel).
- Joh. Valent. Stemann, Helsinghøra Dan. (JOHAN VALENTIN STEMANN, født 1662, Kancellisekretær; imm. 1679 Kbh., 1679 Rostock, 1683 Kiel).
- Joh. Bartram. Ernesti, Haffnio Dan. (JOHAN BERTRAM ERNST, 1663–1722, Politimester i Kbh.; imm. 1681 Kbh., 1682 Rostock).
- Frdr. Friderici, Haffnien. (FREDERIK FREDERIKSEN COLDING, ca. 1659–1698, Magister; imm. 1678 Kbh., 1687 Leyden).
- Joh. Oesenius, Haffnia Dan. (JOHANNES THOMSEN OCKSEN, født ca. 1661, Præst i Brokdorf; imm. 1681 Kbh., 1683 Kiel, 1685 Giessen, 1685 Wittenberg).
- Nic. Joh. Leth, Dan. (NIELS HANSEN LETH, 1660–1713, Etatsraad; imm. 1678 Kbh., 1681 Helmstedt).
- Sim. Andr. Oxenvad, Christiania Norweg.
- Pe. Brönstorfius, Holsato-Dan. Ripen. (PEDER PEDERSEN BRØNSDORPH, født ca. 1663, imm. 1681 Kbh., 1685 Leyden).
- Casp. Joh. Nicolai, Seberga Holsat. (imm. 1681 Kiel, 1685 Wittenberg).
- Nic. Jessenius, Tundera Holsat.
- Stephan. Kenckelius, Tunderen. Hols. (STEPHAN KENCKEL, 1661–1732, Tolldirektør i Helsingør; imm. 1681 Kiel, 1690 Rostock).
- Casp. Petraeus, Tundera Holsat. (CASPAR PETRÆUS, ca. 1662–1742, Præst i Højer; imm. 1682 Königsberg, 1687 Kbh.).
- Herm. Busch, Tonningen. Hols. (imm. 1682 Kiel).
- Joh. Lobek, Tonningen. Holsat. (imm. 1684 Kiel).
- Mart. Schele, Wilstria Holsat. (MARTIN SCHEEL, død 1729, Ærkediakon i Itzehoe).

1685

- Bened. Messner, Alberstorfiø Dithmars. (BENEDICT MESSNER, 1664–1734, Præst i Albersdorf; imm. 1687 Giessen).
- Joh. Oldenburg, Altona. Holsat.
- Pe. Troil, Berga Norweg. (PEDER TROJEL, ca. 1663–1696, Hører i Bergen; imm. 1682 Kbh., 1687 Leyden).
- Sam. Oldermannus, Eiderostad. (imm. 1685 Wittenberg, 1687 Kiel).
- Jac. Ovenus, Eidero Holsat. (imm. 1684 Kiel).

- Joh. Rud. Sievertz, Eiderostad. Holsat. (JOHAN RUDOLPH SIEVERTS, ca. 1661–1727, Præst i Katharinenheerd; imm. 1682 Kiel) se 1687).
- Pe. Aug. Sievertz, Eiderostadien. Holsat. (PETER AUGUST SIEVERTS, død 1717, Præst i Tønning; imm. 1688 Kiel).
- Joh. Sievertz, Eiderostad.
- Marc. Brasche, Holsat. (imm. 1681 Kiel).
- Christ. Schuchardus, Huso-Holsat. (imm. 1683 Kiel).
- Christoph. Schuchardus, Huso-Holsat.
- O. Carstens, Jevera Fris.
- Detlev. Feers, Itzchoen.
- Joh. Klage, Kilon. Hols. (imm. 1677 Kiel).
- Pe. Musaeus, Holsato-Kilonien.
- Frdr. Bering, Hafnia Dan. (FREDERIK BERING, født 1664, imm. 1685 Kbh., var 1690 i Strassburg).
- Hilarius Hirnklow, Havnian Dan. (EJLER LAURITSEN HIRNKLOW, ca. 1650–1706, Rektor i Kristiania; imm. 1669 Kbh., 1686 Giessen).
- Frdr. Hojer, Hafnia Dan. (FREDERIK HANSEN HØYER, imm. 1680 Kiel, 1682 Kbh.).
- Arpold. Phil. Kopf, Oldenburg. (imm. 1685 Wittenberg).
- Mich. Thom. Gude, Rensburgo Hols. (imm. 1674 Kiel).
- Aug. Jac. Langelott, Schleswiga Holsat.

1686

- Jac. Wilckens, Altona Holsat.
- Nic. Reichardus, Eiderstad. Holsat. (imm. 1685 Wittenberg).
- Ant. Dahme, Flensburg.
- Joh. Hansen, Flensberg. (JOHANNES HANSEN, 1667–1714, Præst i Humtrup; imm. 1687 Jena).
- Joh. Iansen, Flensberg. (imm. 1687 Jena, 1692 Giessen).
- Henr. Lysius, Flensberg. (imm. 1687 Jena).
- Joach. Wette, Flensberg. (JOACHIM VETTE, død 1717, Præst i Dreisdorf; imm. 1687 Jena).
- Urb. Flor, Föhra-Schelswic.-Hols. (URBAN FLOR, død 1739, Præst i Morsum; imm. 1686 Wittenberg).
- Joh. Laur. Bensen, Glückstad. Hols. (JOHAN LORENZ BENSEN, Kancelliraad i Glückstadt, Dr. jur.; imm. 1692 Franeker, 1699 Utrecht).
- Borchard. von Suhm, eq., Hols.
- Ern. Henr. von Suhm, eq., Holsat.

- Casp. Rechelius, Husumen. (CASPAR RECHEL, 1667–1709, Præst i Kotzenbüll; imm. 1686 Kiel).
- Joh. Adolph. Reiher, Kilien. (imm. 1693 Kiel).
- Christ. Alb. Storning, Kilien. (imm. 1685 Kiel).
- Esaias Fleischer, Haffnien. (ESAIAS ESAIASEN FLEISCHER, 1669–1711, Præst i Taarnby; imm. 1683 Kbh., 1690 Kiel, 1691 Giessen, 1692 Leyden).
- Esaias Klaumann, Haffnien. (ESAIAS KLAUMANN, 1656–1719, Præst i Visby-H.; imm. 1676 Kbh.).
- Joh. Henr. von Stöcken, Haffnien. (imm. 1682 Tübingen, 1685 Frankfurt).
- Joh. Ern. Wandalinus, Hafnien. (JOHAN ERNST WANDAL, 1666–1714, Præst i Nyborg; imm. 1684 Kbh., 1689 Leyden).
- Frdr. Weigkens, Hafnien. (FREDERIK WEIGBERG, død 1720, Diplomat; imm. 1685 Utrecht).
- Balthas. a Wida, Oldenburg. (imm. 1694 Wittenberg).
- Thom. Mau, Slesvico Hols. (imm. 1683 Kiel, 1684 Rostock, 1688 Strassburg).
- Casp. Blank, Schönkirchen. Hols. (CASPAR BLANK, 1665–1737, Præst i Kirchmüchel; imm. 1686 Kiel, 1687 Jena).
- Henr. Grellius, Sengwerda Fris.
- Thom. Lundius, Tunderen. (THOMAS LUND, 1668–1703, Diakon i Horsbøl; imm. 1686 Kiel).

1687

- Detlev Joh. Werner, Aspen. Holsat.
- Detlev Reimers, Breitenberg. Holsat. (DETLEV REIMERS, 1666–1716, Præst i Breitenberg; imm. 1688 Jena, 1692 Kiel).
- Joh. Schultze, Danus.
- Frdr. Phil. Piper, Holsat. (FREDERIK PHILIP PIPER, død 1701, Præst i Wilster; imm. 1678 Kiel, 1680 Jena).
- Nic. Pallea Jungius, Dithmars.
- Wilh. Brand, Jevra Fris.
- Joh. Dan. Trechow, Itzehoa Holsat. (imm. 1685 Wittenberg, 1688 Jena).
- Frdr. Christ. Adler, Haffnia Dan. (FREDERIK CHRISTIAN ADELAER, 1668–1726, Gehejmerraad; imm. 1683 Franeker).
- Paul. Motth, Haffnia Dan. (POUL MOTH, født ca. 1661, Amtmand o. Sorø og Ringsted A.; imm. 1686 Kbh.).
- Herm. Schöller, Haffnia Dan. (HERMAN SCHÖLLER, 1669–1705, Justitsraad; imm. 1686 Kbh.).

- Ant. Günth. Coldewey, Oldenburg.
Ant. Wilh. Preuser, Oldenburg.
Ant. Günth. Wolffteig, Oldenburgo Fris.
Joh. Rud. Sievertz, Oldenswordia-Holsat. (se 1685).
Joh. Henr. Rüdinger, Oldenschlavia Holsat. (imm. 1691 Wittenberg).
Nic. Jungius, Pallea Dithmars.
Marc. Henr. Dencker, Tellingstad. Dithmars. (imm. 1689 Kiel).
Joh. Langemack, Utersa Holsat. (JOHAN LANGEMACK, 1668–1712, Diakon i Kollmar; imm. 1685 Kiel, 1687 Wittenberg).
Nic. Breide, Wilstrien. Hols. (imm. 1692 Franeker, 1700 Utrecht).

1688

- Gerhard. Borchers, Bosovien. Hols. (imm. 1685 Jena, 1686 Wittenberg).
Joh. Keldelius, Ditmarsch.
Dan. Iessenius, Flensburgo Holsat. (DANIEL JESSEN, 1664–1732, Præst i Bov; imm. 1683 Kiel).
Nic. Müller, Flensburgo Holsat. (NICOLAI MÜLLER, imm. 1683 Kiel, 1688 Jena, 1693 Königsberg, 1694 Mag. Kbh.).
Joh. Christ. Petri, Glückstad. Holsat.
Joach. Conr. Schwertfeger, Glockstad. Holsat.
Joh. Schlichtius, Jevera Fris.
Joh. Fuchss, Kilonien. (imm. 1687 Kiel).
Pe. Becker, Haffnien.
Geo. Christ. Bremer, Haffnia Dan. (JØRGEN CHRISTIAN BREMER, 1668–1690, des. Prof. i Kbh.; imm. 1681 Rostock).
Barth. Deichmann, Hafnien. (BERTHEL DEICHMANN, 1671–1731, Biskop i Kristiania; imm. 1688 Kbh., 1689 Jena).
Joh. Hagenius, Haffnien. (imm. 1685 Kbh., 1685 Kiel).
Laur. Kreier, Haffnien. (LORENTS KREYER, 1665–1743, Assessor i H. R.; imm. 1682 Kbh., 1686 Rostock, 1690 Leyden).
Christ. Lergard, Hafnien. (CHRISTIAN HANSEN LEERGAARD, 1664–1727, Kancellisekretær; imm. 1683 Kbh., 1685 Oxford, 1687 Strassburg, Leyden og Orleans).
Geo. Leth, Haffnia Dan. (JØRGEN HANSEN LETH, 1663–1713, Præst i Storehedinge; imm. 1683 Kbh., 1689 Jena, 1690 Leyden, 1690 Utrecht).
Nic. Schreve, Haffnia Dan. (NIELS VILLADSEN SKIVE, ca. 1661–1733, Rektor i Viborg; imm. 1681 Kbh., 1689 Leyden, 1689 Jena).
Geo. Tranberg, Hafnien.

- Olaus Wilh. Worm, Haffnien. (OLE VILLUMSEN WORM, 1667–1708, Prof. i Kbh.; imm. 1685 Kbh., 1688 Kiel, 1689 Leyden).
 Geo. Zimmer, Haffnien. (GREGERS HANSEN ZIMMER, 1666–1720, Præst i Nykøbing F.; imm. 1685 Kbh.).
 Joh. Frdr. Bartholinus, Haffnien. (JOHANNES FREDERIK BARTHOLIN, 1665–1708, Prof. i Kbh.; imm. 1683 Kbh.).
 Pe. Deichmann, Haffnia Dan. (PEDER PEDERSEN DEICHMANN, født 1667, Læge i Odense; imm. 1685 Kbh., 1689 Jena, 1689 Leyden).
 Josua Jac. Schwartz, Londino Dan. (imm. 1688 Kiel).
 Nic. Schwartz, Londino Dan. (imm. 1688 Kiel).
 Steph. Tolz, Meldorp-Holsat.
 Eric. Mülenius, Otthinia Dan. (ERIK MOGENSEN MULE, 1669–1751, Konrektor i Odense; imm. 1686 Kbh., 1689 Leyden, 1689 Jena).
 Geo Langreuber, Oldenburgio Fris. (imm. 1689 Wittenberg).
 Joh. Frdr. Fabricius, Oldenburg.
 Christ. Alb. Musius, Sleswico Holsat.
 Henr. Braemerus, Tonninga Eiderstad.

1689

- Hans Buch. Hasse, Anglo-Schleswic. (imm. 1688 Kiel).
 Nic. Wandalinus, Danus (NICOLAUS WANDAL, døbt 15/11 1667 i Kbh., Søn af Biskop Hans Hansen Wandal).
 Joh. Dethlerus, Ditmars. JOHANNES DETLEVI, 1666–1705, Diakon i Delve; imm. 1687 Kiel).
 Frdr. Christ. Helm, Glückstad.
 Wilh. Henr. Schumacher, Haderslebien. Holsat. WILHELM HENRICH SCHUMACHER, ca. 1669–1724, Præst i Stepping; imm. 1685 Kiel).
 Christ. Alb. Feddersen, Huso-Hols. CHRISTIAN ALBERT FEDDERSEN, død 1741, Præst paa Helgoland).
 Jensen. Petersen, Huso-Holsat. JENS PETERSEN, 1674–1726, Præst i Mildsted; imm. 1691 Jena).
 Gerhard. Folten, Jeveran.
 Joach. Giessaeus, Kilon. Hols. JOACHIM GIESE, død 1729, Præst i Schönkirchen; imm. 1686 Kiel, 1691 Wittenberg).
 Frdr. Grammius, Kilon. Hols. imm. 1683 Kiel).
 Alb. Bartholinus, Haffnien. ALBERT THOMSEN BARTHOLIN, 1668–1703, Borgmester i Kbh.; imm. 1686 Kbh.).
 Joh. Doppelstein, Hafnia Dan.
 Joh. Steinbuch, Haffnien. HANS CHRISTENSEN STEENBUCH, 1664–1740, Prof. i Kbh.; imm. 1683 Kbh., 1685 Oxford, 1690 Giessen).

- Laur. Luja, Othinien. Dan. (LAURITS CHRISTENSEN LUJA, 1668–1732, Prof. i Odense; imm. 1686 Kbh.).
 Cornel. Janson, Schleswic. (imm. 1688 Rostock, 1691 Altdorf).
 Thom. Laurentius, Schleswic. Holsat. (THOMAS LAURENTIUS, 1670–1719, Medikus i Aarhus; imm. 1688 Kiel, 1692 Leyden, 1693 Hardervijk).
 Ant. Günth. Hoffmann, Delmenhorst.
 Joh. Meierus, Wilstria Holsat. (imm. 1689 Jena).
 Christoph. Conr. Schnobelius, Wilstria Holsat.

1690

- Nic. Matthiesen, Burgo Ditmars.
 Conr. Kay, Haderslebien. (imm. 1689 Wittenberg).
 Pe. Würffel, Haderslebien. (PETER WÜRFFEL, 1662–1733, Præst i Halk; imm. 1682 Kiel, 1685 Jena, 1689 Wittenberg).
 Joach. Schumacher, Helsingor. Dan. (JOCHUM SCHUMACHER, 1668–1706, Rektor i Næstved; imm. 1685 Kbh.).
 Joh. Henr. Brauer, Hänstad. Dithmars. (imm. 1689 Kiel).
 Joh. Andr. Witter, Jeveran. (imm. 1680 Königsberg).
 Nic. Bruhn, Meldorf. Dittmars. (imm. 1689 Kiel).
 Henr. Sitam, Neostad. Holsat. (imm. 1682 Kiel).
 Aegid. Detmers, Oldenburg.
 Johan Anton Kercker, Oldenburg.
 Broder. Thomae, Pelworm. Holsat. (BRODER THOMSEN, 1668–1701, Præst paa Pelworm; imm. 1687 Kiel, 1688 Jena).
 Joh. Adolph. Kriebel, Sleswic. (imm. 1687 Kiel).
 Joh. Bartholom. Nasser, Slesvic. (imm. 1688 Kiel).
 Christ. Frdr. Thomson, Slesvicen. (imm. 1689 Altdorf, 1693 Strassburg).
 Nic. Laurenti, Sunderburgo Holsat. (NICOLAUS LORENZEN, 1671–1729, Præst i Lysabild; imm. 1688 Jena, 1692 Rostock).
 Joh. Henning. Roda, Wilstria-Holsat. (JOHAN HENNING RODE, 1665–1740, Præst i Erfde; imm. 1686 Kiel, 1688 Jena).

1691

- Eggard. Hasse, Anglo-Holsat. (EGGARD HASSE, 1673–1737, Præst i Barkau; imm. 1692 Jena, 1699 Oxford).
 Jac. von Hübsch, eq., Danus.
 Henr. Ram, Glückstad. Holsat.

- Christ. Ahlefeld, eq., Hols. (CHRISTIAN AHLEFELDT, 1673-1695).
 Joh. Adolph. Thomsen, Holsat.
 Detlev. von Cölln, Holsat. (DETLEV V. CÖLN, død ca. 1706, Præst i Hohn; imm. 1688 Kiel, 1689 Jena).
 Nic. Niemann, Husa Holsat. (NICOLAI NIEMANN, 1699-1736, Præst i Lindholm; imm. 1684 Kiel, 1685 Jena).
 Christ. Albr. Clasen, Huso Hols. (CHRISTIAN ALBRECHT CLAUSEN, født 1670, Kammerraad i Kiel; imm. 1684 Wittenberg, 1690 Rostock, 1694 Halle).
 Henr. Pape, Itzehoa Holsat. (HENRIK PAPE, 1667-1717, Diakon i Marne; imm. 1689 Jena, 1691 Rostock, 1701 Kbh.).
 Wolfg. Christoph. Franck, Kilonio (WOLFGANG CHRISTOPH FRANCKE, 1669-1716, Ærke diakon i Kiel; imm. 1685 Kiel).
 Steph. Reitzer, Hafnia Danus (STEPHEN REITZER, ca. 1669-1701, des. Prof. i Kbh.; imm. 1687 Kbh.).
 Traugott Schreiber, Krempa Holsat.
 Joh. Scherenberg, Oldenburg.
 Dan. Fischer, Oldenschloen. Holsat. (imm. 1689 Jena).
 Herm. Almerss, Osterstaden. Sax.
 Jac. Nic. Schröder, Rensburgo Holsat. (imm. 1689 Kiel).
 Car. Nasser, Schlesvic. Holsat.
 Frdr. Christ. Nasser, Schlesvic. Holsat.
 Bartholom. Schöel, Schlesvicen. Holsat.

1692

- Jac. Oldenburg, Berga Norweg. (JACOB OLDENBURG, 1667-1713, Præst i Bergen; imm. 1687 Kbh., 1689 Rostock).
 Severin. Petri Moslinus, Bragernesla, Norweg.
 Gerhard. Ram, Holsatia Dithmars. (imm. 1694 Kiel).
 Joh. Johannsen, Holsatiae Dithmars.
 Christ. Pohle, Utinen. (imm. 1691 Wittenberg, 1694 Kiel).
 Detlev. Gude, Flensburg. Hols. (imm. 1688 Kiel, 1691 Jena).
 Balth. Krysing, Flensburg.
 Gothard. Laurentii, Flensburg. Hols. (GOTTHARD LAURENTII, 1672-1713, Adjunktus i Ulsnæs).
 Pe. Malmogius, Flensburgo Holsat. (PETER MALMØ, død 1731, Præst i Kropp; imm. 1698 Kiel).
 Herm. Syndermann, Hadersleben. Holsat. (imm. 1693 Kiel).
 Joh. Phil. von Amlunxen, Jevra Fris.
 Wilh. Günth. Brugge, Jever.

- Joh. Javen, Jevra Fris.
 Joh. Henr. Stephani, Itzehoen.
 Henr. Dassow, Coldenb. Eyderostad. (imm. 1699 Kiel, 1701 Wittenberg).
 Christ. Frdr. Brasch, Haffnien. (CHRISTIAN FREDERIKSEN BRASCH, imm. 1686 Kbh., 1691 Jena, 1691 Wittenberg).
 Herm. Lindemann, Haffnien. (imm. 1687 Kbh.).
 Janus Boikenius, Oldenburg.
 Bartholom. Schöel, Sleswicen.
 Joh. Thom. Schwermann, Tondera Holsat. (imm. 1689 Kiel).

1693

- Christoph. Venninghausen Bramstad. Holsat. (imm. 1691 Jena).
 Henr. Blohme, Marca-Dittmarsch. (imm. 1691 Wittenberg).
 Eberhard. Vette, Flensberg. Holsat. (EBERHARD VETTE, 1666-1736, Præst i Sønderborg; imm. 1686 Jena).
 Henr. von Buchwald, eq., Hols. (HENRIK HENNINGSEN V. BUCHWALD, 1673-1717, Landraad; imm. 1689 Kiel, 1696 Siena).
 Casp. von Buchwald, eq., Hols. (CASPAR HENNINGSEN V. BUCHWALD, 1675-1731, til Futterkamp; imm. 1689 Kiel, 1696 Siena).
 Joh. Frdr. Mau, Holsat.
 Ant. Christ. Bornholz, Jevra Fris.
 Balth. Christ. Gercken, Jevra Fris.
 O. Halwas, Jevra Fris.
 Geo. Laur. Tode, Kilonien. Holsat. (imm. 1695 Kiel).
 Joh. Traellund, Hafnia Dan. (JOHANNES TRELLUND, 1669-1735, Biskop i Viborg; imm. 1686 Kbh., 1693 Rostock, 1694 Oxford).
 Nic. Fossius, Hafnien. (NIELS PEDERSEN FOSS, 1670-1751, Ejer af Juelslund; imm. 1697 Oxford).
 Paul. Paulsen, Meldorf. Holsat. (imm. 1690 Kiel).
 O. Florus, Neukirchen. Holsat. (OTTO FLOR, imm. 1691 Jena, 1693 Rostock).

1694

- Joh. Laasbye, Arhusien. (JENS JENSEN LAASBY, Præst i Høje Taastrup; imm. 1689 Kbh., 1693 Leyden).
 Leopold. Westhoff, Alten-Krempa Holsat. (LEOPOLD WESTHOFF, død ca. 1735, Præst i Lensahn; imm. 1696 Kiel, 1698 Rostock).
 Christ. Westhoff, Alten Krampa, Holsat. (imm. 1693 Kiel).
 Joh. Christ. Iessen, Altena-Holsat.

- Joh. Bröggerus, Berga Norweg. (JOHANNES LARSEN BRØGGER, ca. 1669–1729; imm. 1689 Kbh.).
- Olaus Fasterupius, Berga Norweg. (imm. 1691 Wittenberg).
- Joh. Widingius, Berga Norweg. (JOHAN JACOBSEN WIDING, ca. 1669–1736, Præst i Bergen; imm. 1691 Kbh.).
- Joh. Adolph. Ovens, Eiderstad. Holsat.
- Gerlach. Henr. Struve, Hohenfelda Holsat.
- Franc. a Rantzau, eq., Holsat.
- Hans Rumohr, eq., Holsat. (HANS RUMOHR til Aschau, 1675–1719, Hofmester og Kammerherre hos Enken efter Kurfyrste Johan Georg af Sachsen).
- Ivo Axen, Huso Holsat. (født 1673; imm. 1693 Jena, 1697 Kiel).
- Arnas Magnenum Dalas, Island.
- Jac. Noodt, Kilon. (imm. 1695 Kiel).
- Geo. Claudin. Warberg, Haffnien. (JØRGEN CLAUSEN VARBERG, født ca. 1668, cand. theol.; imm. 1685 Kbh., 1695 Oxford, 1711 Leyden).
- Bernhard. Pranger, Crempa Holsat.
- Joh. Detlev. Johansen, Meldorphio Holsat. (imm. 1691 Kiel).
- Ant. Schmidt, Oldenburg.
- Ant. a Wida, Oldenburg.
- Irs. Noodt, Slesvic. (ISRAEL NOODT, 1670–1728, Diakon i Slesvig; imm. 1690 Kiel).
- Joh. Mathi. Sommer, Suderhast. Dithmars. (JOHAN MATHIAS SOMMER, 1671–1705, Præst i Süderhastedt; imm. 1692 Jena).
- Joh. Hennings, Tundera Hols. (JOHAN HENNINGS, 1672–1730, Præst i Møgeltønder; imm. 1692 Jena, 1698 Oxford, 1709 Kbh.).

1695

- Joh. Christoph. Haugwiz, eq., Dan.
- Jac. Brodersen, Helsingora Dan. (JACOB BRODERSEN, født 1668, Søn af Raadmand Bendix B. i Helsingør).
- Christoph. Phil. Kercker, Jeveran.
- Dietr. Langenfeldt, Kellenhusa Holsat. (imm. 1693 Rostock).
- Casp. Dan. Morhoff, Kilon. Holsat. (imm. 1695 Kiel, 1697 Wittenberg).
- Christ. Lud. Tiedemann, Hafnia Dan.
- Alex. Tilemann Heespen, Oldenburg.
- Rud. Ibbeken, Oldenburg. Westphal.
- Aegid. Lorenzen, Schleswiga Holsat. (GJØDE LORENTZEN, 1674–1734, Præst i Bordelum; imm. 1692 Kiel).

- Aug. Christ. Mein, Schleswiga Holsat. (imm. 1691 Kiel).
 Bartholom. Nasser, Tundera Schleswic. (imm. 1691 Kiel).
 Joh. Sam. Nicolai, Tonninga Eydorus Slesvicen. (JOHAN SAMUEL
 NICOLAI, død 1704, Diakon i Witzworth; imm. 1693 Wittenberg,
 1696 Kiel).
 Pe. Steffens, Wizworda Eiderostad. (imm. 1693 Kiel).

1696

- Mathi. Iessen, Altena Sax.
 Henr. Iessen, Bretstätta Holsat.
 Conr. Henr. Johannsen, Dittmars.
 Henr. Christ. Elers, Eydrostadto Slesvic. (HEINRICH CHRISTIAN ELERS,
 død 1726, Præst i Tating; imm. 1692 Kiel).
 Paul. Buchholtz, Flensburgo Hols. (PAUL BUCHHOLTZ, 1677-1753,
 Præst i Hanved).
 Joh. Christoph. von Bergen, Glückstad. (imm. 1700 Wittenberg).
 Just. Vith, Jevra Fris.
 Laur. Petri Moss, Christianiae Dan. (LAURITS PEDERSEN MOSS, ca.
 1675-1742, Trælasthandler paa Strømsø; imm. 1691 Kbh.).
 Henr. Heinboeckel, Meldorf. Ditmars. (imm. 1694 Kiel).
 Canut. Petreius, Nordstrando Holsat.
 Thom. Rasch, Oldensworda Holsat. (imm. 1693 Kiel).
 Detlev. Bocatius, Ranzov. Hols. (imm. 1697 Wittenberg, 1698 Jena).
 Joh. Frdr. Henningsen, Sleswic. (imm. 1694 Kiel).
 Christ. Adolph. Rachelius, Sleswic.
 Gosche Blanck, Schwanza Holsat.
 Sam. Wakker, Temera Holsat. (SAMUEL WACKER, 1672-1709, Diakon
 i Landkirchen; imm. 1693 Kiel).
 Pe. Clausen, Tundera Hols. (PETER CLAUSEN, død 1732, Præst i
 Rødenæs; imm. 1698 Wittenberg, 1701 Kiel).

1697

- Joh. Frdr. Jessen, Bretsteda Holsat.
 O. Frdr. Müller, Flensburgo Holsat. (OTTO FREDERIK MÜLLER, imm.
 1695 Kiel).
 Aug. Böhmer, Flensburgo Holsat.
 Jac. Knudt, Glückstad. Holsat. (JACOB KNUDT, 1673-1735, Præst i
 Münsterdorf; imm. 1694 Wittenberg).
 Christ. Böhmer, Holsat.

- Nic. Mohr, Itzehoa Holsat. (imm. 1696 Kiel, 1701 Kbh.).
 Sebast. Kortholt, Kilonien. (imm. 1692 Kiel).
 Frdr. Gebhard. Mutzenbecher, Kilonio Holsat. (FREDERIK GERHARD
 MUTZENBECKER, død 1715, Præst i Trittau; imm. 1695 Jena,
 1699 Kiel).
 Ant. Frdr. Brunecker, Oldenburg. (imm. 1695 Wittenberg).
 Pe. Addressenius, Pellwurmo Hols.
 Geo. Mathi. Kriebel, Slesvico Holsat. (imm. 1695 Kiel).
 Joh. Geo. Löscher, Schlesvicen. Holsat. (imm. 1695 Kiel).
 Arnold. Henning. Arendts, Tundera Hols. (imm. 1701 Rostock).
 Geo. de Bähr, Tundera Holsat.
 Joh. Wilde, Wilstria Holsat. (JOHAN WILDE, 1678–1735, Ærke diakon
 i Hamburg; imm. 1701 Kbh.).

1698

- Christ. Eiffler, Altona (CHRISTIAN EYFFLER, 1678–1738, Præst i Wedel,
 imm. 1701 Kiel).
 Thom. Wilh. Iessen, Altena (imm. 1701 Kiel).
 Frdr. Kamphövener, Apenroda Holsat. (FRIEDRICH KAMPHÖVENER,
 1679–1746, Præst i Ris; imm. 1700 Kiel).
 Nic. Jungius, Heida Ditmars.
 Mich. Joh. von der Burgk, Elmshorn. Hols. (imm. 1699 Kiel).
 Henr. Lillius, Flensburg. (imm. 1696 Kiel).
 Mathi. Lobedantz, Flensburg. (imm. 1696 Kiel).
 Henr. von Lütten, Flensburg. (imm. 1701 Kiel, 1701 Kbh.).
 Valer. Valentin, Flensburg.
 Joh. Vette, Flensburg.
 Helmar. Vette, Flensburg.
 Henr. Dreyer, Genba Holsat.
 Mathi. Schreiber, Gottorpio Holsat. (MATHIAS SCHREIBER, 1677–1746,
 Præst v. Sct. Petri K. i Kbh.; imm. 1697 Kiel).
 Christoph. Mathi. Krüger, Hadersleben.
 Joh. Koch, Heida Ditmars. (imm. 1696 Kiel).
 Mart. Tetens, Heida Ditmars. (MARTIN TETENS, 1677–1749, Præst
 paa Pelworm; imm. 1695 Kiel).
 Bernhard. Osewald, Husum Holsat.
 Ant. Weltzien, Jeveran.
 Pe. Clüver, Crempa Hols. (imm. 1696 Königsberg, 1697 Wittenberg).
 Joh. Greverus, Oldenburg.
 Joh. Gerhard. Dassovius, Oldenswerda Hols.

Pe. Diderichsen, Slesvicen.

Severin. Steinlose, Sonderburgen. (SEVERIN SAMUELSEN STEENLØS, 1677-1737, Diakon i Sønderborg; imm. 1700 Rostock, 1703 Kbh.).

Joh. Clausen, Tonderen. (JOHANNES CLAUSEN, 1679-1744, Præst i Emmerlev; imm. 1702 Kbh.).

Nic. Clausen, Tonderen.

1699

Laur. Anders, Anglo-Cimber (LAURENTIUS ANDERSEN, 1678-1729, Præst i Hyrup; imm. 1696 Kiel).

Frdr. Arnkiel, Apenrada Slesvic. (imm. 1699 Kiel, 1711 Jena).

Christ. Albert. Volkhard, Apenrada Slesvic. (CHRISTIAN ALBRECHT VOLCKHARD, 1669-1739, Præst i Bjolderup; imm. 1689 Jena, 1699 Kiel).

Claud. Hohn, Drama Norvag.

Burch. Christ. Möller, Eckenforden. Holsat. (imm. 1696 Kiel).

Balth. Holst, Flensburgo Cimber. (imm. 1699 Wittenberg, 1706 Rostock).

Nic. Möller, Flensburgo Cimber. (NICOLAI MØLLER, død 1740, Præst i Dreisdorf; imm. 1699 Wittenberg, 1702 Rostock).

Conr. Ant. Wolff, Glückstad. Holsat. (imm. 1695 Rostock).

Joh. Bolte, Lüchtenburgo Hols. (imm. 1697 Wittenberg).

Joh. Conr. Operinus, Neomonasterien. Holsat. (imm. 1698 Kiel).

Detlev. Geo. Gans, Oldenburg.

Ant. Maess, Delmenhorsto Sax.

Christ. Friese, Tondera Hols. (CHRISTIAN FRIES, 1680-1745, Præst i Abild; imm. 1700 Kiel, 1703 Rostock).

Mathi. Friese, Tondera Hols. (imm. 1701 Kiel).

1700

Paul. Petersen, Brocklunien. Holsat. (PAUL PETERSEN, 1678-1754, Præst i Fjolde; imm. 1700 Wittenberg).

Nic. Ern. Stemper, Tychopolitan. Holsat.

Herm. Eden, Fris. Orient.

Joh. Jac. von Holtzen, eq., Holsat.

Jan. Lodberus, Haffnien. (JENS CHRISTENSEN LODBERG, 1680-1741, Læge i Aalborg; imm. 1696 Kbh., 1703 Oxford).

Joh. Henr. von Stöcken, Rensburg. Holsat. (imm. 1701 Frankfurt).

Nic. Brand, Sonderburg. Hols. (imm. 1699 Rostock).

Henr. Peters, Tonningen. (?HEINRICH PETERSEN, død 1713, Præst i Koldenbüttel; imm. 1703 Kiel).

Jac. Dese, Wilstria Hols.

1701

- Jac. Cordus, Jevera Fris.
 Ant. Balich, Oldenburg.
 Pe. Crusius, Stoltlundien. Cimber. (imm. 1698 Kiel).
 Laur. Alzen, Witzworda Eiderstad.

1702

- Joh. Joach. Grot, Bargarusthil. Holsat. (JOHAN JOACHIM GROT, død 1753, Præst i Oldenburg; imm. 1699 Rostock, 1700 Kiel).
 Joh. Henr. Bensen, Dithmars. (imm. 1698 Kiel).
 Andr. Buchholtz, Flensburg. Hols. (ANDREAS BUCHHOLTZ, 1682–1753, Præst i Jevenstedt).
 Theod. Thrullszén, Husum Holsat. (imm. 1704 Halle).
 Dietr. Henr. Tannen, Jeveran.
 Gerhard. Günther, Jevera Fris.
 Jac. Hansen, Cimbria Dan. (JACOB HANSEN, 1681–1722, Præst i Agri; imm. 1698 Kbh., 1704 Leyden, 1704 Oxford).
 Joh. Hansen, Cimbria Dan. (HANS HANSEN, ca. 1683–1720, Præst i Knebel; imm. 1697 Kbh., 1704 Leyden, 1704 Oxford).
 Joach. Poulsen, Jütland. Dan. (JOACHIM POULSON, 1681–1756, Ejer af Vaar; imm. 1699 Kbh.).
 Frdr. Pfenning, Kilon. Holsat. (imm. 1695 Kiel).
 Henning. Detlev. Selmer, Pinneberg. Holsat. (imm. 1700 Kiel).
 Joh. Geo. Hagen, Delmenhorst.
 Ant. Gunth. Tieffenbroch, Varela Fris.
 Henr. Bremer. Wilstria Hols.

1703

- Henr. Frdr. Fischer, Eydero Holsat.
 Pe. Sibbersen, Eyderostad. Holsat. (PETER SIBBERSEN, 1684–1712, Diakon i Lunden; imm. 1703 Kiel).
 Christ. von Jungius, Holsat.
 Christ. Albr. Harding, Husum Schlesvic. (CHRISTIAN ALBRECHT HARDING, 1678–1722, Præst i Tetensbüll; imm. 1699 Kiel).
 Mart. Boysen, Husumo Schlesvic. (MARTIN BOYSEN, 1683–1720; imm. 1702 Kiel).
 Popke Datters, Jevera Fris.
 O. Helmeric. Bierhausz, Iseno Fris.
 Lud. Clerff, Iseno Fris.

- Josias Henr. Optius, Kilon. Holsat. (JOSIAS HENRIK OPITIUS, 1680–1719, Præst i Tønning; imm. 1699 Kiel, 1708 Jena).
- Joh. Frdr. Spiesmacker, Oldenburg. (JOHAN FRIEDRICH SPIESMACKEK, 1682–1751, Præst i Bergen; imm. 1711 Kbh.).
- Dietr. Wittmack, Breetz Holsat. (imm. 1701 Kiel, 1702 Jena).
- Baggo Secrusius, Ripen Jütland. (BAGGE SØRENSEN SEERUP, 1684–1714, cand. theol.; imm. 1700 Kbh., 1705 Oxford).
- Christ. Ulr. Schreiber, Schlesvicen. Holsat. (imm. 1697 Kiel).
- Ant. Günth. Griepenkerl, Delmenhorst.
- Joh. Henr. Hartung, Segeberg. Hols. (JOHAN HEINREICH HARTUNG, Præst i Leezen; imm. 1702 Rostock).
- Geo. Cruconius, Sunderberga Hols. (skal vel være Crucovius).
- Joh. Casp. Veltmann, Stholhammen. Oldenburg.
- Christ. Albert. Jürgens, Tondera Hols. (imm. 1698 Kiel, 1699 Rostock).

1704

- Henning Gether, Anglo-Holsat. (imm. 1708 Kiel).
- Ant. Vieth, Heida Ditmars.
- Joh. Schacht, Herzhorna Holsat.
- Henr. Harder, Cappela Slesvic. (imm. 1700 Kiel).
- Christ. Alb. Sturm, Lunden. Ditmars.
- Joh. Fran. Lassenius, Norburg. Dan.
- Henr. Christ. von Elswieg, Rensburg. (HENRICH CHRISTIAN V. ELSWICH, 1682–1729, Præst i Grube; imm. 1702 Rostock, 1705 Jena).
- Joh. Herm. von Elswieg, Rensburgo Holsat. (JOHAN HERMAN V. ELSWICH, 1686–1721, Præst i Stade; imm. 1703 Rostock, 1709 Wittenberg).
- Laur. Baggæus, Ripa Jutland. (LAURITS JENSEN BAGGESEN, 1681–1750, Proviandforvalter i Nyborg; imm. 1700 Kbh.).

1705

- Severin Lugge, eq., Dan. (SØREN SØRENSEN LUGGE, 1678–1730, Præst i Holstebro; imm. 1699 Kbh., 1704 Oxford).
- Christ. Münden, Burgo Femarien.
- Adam. Dietr. von Bergen, Tychopolitan. Hols. (ADAM DIETRICH V. BERGEN, ca. 1685–1743, Ærke diakon i Krempe; imm. 1714 Kbh.).
- O. von Qualen, eq., Holsat.
- Olaus Lettingius, Hafnia Dan. (OLUF PEDERSEN LETH, ca. 1675–1720, Klokke v. Holmens K. i Kbh.; imm. 1694 Kbh.).
- Laur. Fischer, Husmen. Holsat. (imm. 1702 Jena, 1708 Kiel).

- Joh. Brandt, Nordburgo Cimber (JOHANNES BRANDT, 1685–1752,
Diakon i Hagenbjerg; imm. 1702 Halle, 1711 Kbh.).
Joh. Cläsen, Nordstrand. Hols. (imm. 1709 Kiel).
Geo. Fabricius, Schlesvico Hols. (imm. 1705 Rostock).
Mart. Luther. Delmenhorst.
Frdr. Wilh. Bingius, Sonderburgo Hols. (imm. 1705 Wittenberg).
Frdr. Wilh. Burg, Sonderburgo Holsat.
Phil. Henr. Lundius, Sonderburgo Hols. (PHILIP HINRICH LUND, død
1737, Præst i Dybbøl).
Nic. Alardus, Toenningen-Hols. (NICOLAI ALARDUS, 1683–1756, Præst
i Hamburg; imm. 1703 Wittenberg).
Detlev. Frdr. Claussen, Utena-Hols. (DETLEV FRIEDRICH CLAUSEN,
1683–1739, Præst i Slesvig; imm. 1701 Kiel).

1706

- Mart. Anckerson, Danus (MORTEN ANCHERSEN, imm. 1702 Kbh.).
Ioach. Böhmer, Flensburgen. Holsat. (imm. 1710 Kiel).
Christoph. Woltereck, Glückstad. Holsat.
Frdr. Zitzschär, Glückstad. Holsat.
Henr. Lange, Holsat. (imm. 1705 Francker).
Pe. Heldt, Haffnien. (PEDER CHRISTENSEN HELT, 1684–1713, Kancelli-
sekretær; imm. 1702 Kbh., 1706 Halle).
Laur. Adolphi, Pelworma Hols.

1707

- Hilar. Gerhard. Mannshold, Nienda-Jeveran.
Christoph. von Asseln, Oldenburg.
Just. Corthum, Salfeld. Holsat.

1709

- Andr. de Windig, eq., Dan. (vel Widing?).
Pe. Mommens, Eyderstad. Holsat. (imm. 1701 Kiel).
Joh. Frdr. Sievertz, Eyderstad. Holsat. (imm. 1706 Kiel).
Aug. Frdr. Sandel, Euthin. Holsat.
Bernhard. Clasen, Huso Hols. (imm. 1711 Jena).
Gerhard. Herm. Mencke, Oldenburg. (imm. 1708 Wittenberg).
Abr. Schetzel, Tönninga Holsat. (imm. 1713 Kiel).

SLÆGTERNE LUND FRA ORELUND

AF

KNUD BIERFREUND OG E. JUEL HANSEN

1. JENS PEDERSEN (PHIL), kaldes 13. Jan. 1664 forrige Foged paa Ulstrup (Fyenbo Landstings Skøde- og Panteprotokol II, 51) og boede da paa Østerbygaard i Holevad Sogn (ibid. II, 54), i 1669 paa Orelund i Sandager Sogn (ibid. IV, 45), købte 13. Maj 1672 Rynkebygaard, Ringe Sogn; Orelund skænkedes ham „udi Consideration for sin lange og tro Tjeneste“ 12. April 1676 af Stiftsbefalingsmand, Geheimeraad Christen Jørgensen Skeel (f. 1623, † 1688) (som 1. Marts 1667 (ibid. III, 35) havde købt den af Kaptajn Leo Bartholomeus Kempfer von Silschofens Børn af Ægteskabet med Ide Eriksdatter Heidersdorf); gav 1669 en Sølvkalk til Sandager Kirke, † før 15. Okt. 1682; g. 12. Maj 1662 i Dalby m. MARGRETHE HENRIKSDATTER (haandskrevet Bryllupsdigt af J. L. F(agoppidan) (se Personalhist. Tidsskr. 6-V-200, det findes nu paa Det kgl. Bibliotek), han kaldes heri Herre til Orelund). Børn: Nr. 2-5:
2. a. GERTRUD JENSDATTER PHIL arvede Rynkebygaard, som hun og hendes Mand KJELD PEDERSEN TRANE 12. Juni 1684 solgte til hendes Broder Axel og Svogeren Sognepræst Niels Hansen.
3. b. AXEL JENSEN PHIL arvede Orelund, købte som ovenfor nævnt i Forening med sin Svoger Rynkebygaard, der 9. Juni 1691 solgtes til Henrik Gyldenstjerne; † 15. Marts 1697 paa Orelund, begr. 24. April i Sandager; g. 16. Aug. 1691 (iflg. Leerbech: Ringe Sogn, S. 66) m. HELVIG HANSDATTER ROMMEL, f. 22. Aug. 1666 i Sønder-Næraa, dbt. 5. Sept., † 6. Marts 1708 paa Orelund (D. af Sognepræst Hans Juliussen Rommel, f. 5. April 1634 i Odense, † 12. April 1718, begr. 20. s. M. i Sønder-Næraa Kirke; g. 6. Sept. 1665 paa Torpegaard, Sønder-Næraa Sogn, m. Maren Simonsdatter, f. 20. Marts 1636, † 22. April 1719, begr. 28. s. M. i Sønder-Næraa) (g. 1° 18. Sept. 1689 paa Boltinggaard, Ringe Sogn (Bryllupsdigt af I. H. F., Odense)

- m. Sognepræst til Ringe Knud Jacobsen (Wichmand), f. 1634 i Odense, † 4. Aug. 1690 i Ringe (g. 1° (Bev. til Vielse uden Trolovelse og Lysning 5. Juli 1668) 8. Juli 1668 i København m. Anna Pedersdatter Mule, f. ca. 1633, begr. 12. Febr. 1689 i Ringe); 3° 30. Nov. 1698 (iflg. Literis Mando: Bogense Byes og Skovby Herreds Top. og Hist., S. 303) m. Laurids Lauridsen, dbt. 25. April 1666 i Faaborg, der ved sit Ægteskab blev Ejer af Orelund, † 1718 smst., begr. 25. Juli i Sandager (S. af Laurids Hansen, der i 1640erne var Ridefoged paa Lindskov og ca. 1652 blev Raadmand i Faaborg, begr. 13. Dec. 1665 smst. (g. 1° m. Karen Andersdatter Hammer, begr. 13. Febr. 1661 smst., g. 1° m. Raadmand Peder Hansen Møller, † 1649 smst.); g. 18. Jan. 1663 smst. m. Anna Jørgensdatter (g. 2° (Bev. til Vielse i Huset efter Trolovelse og Lysning og tilladt at indbyde saa mange Gæster til Brylluppet, som han lystede, og til at skænke Vin 20. Aug. 1667) 23. Okt. 1667 smst. m. kgl. Skriver og Ridefoged paa Hagenskov Slot, Herredsfoged i Sallinge Herred Laurids Christensen, begr. 1. Sept. 1673 i Faaborg; 3° 12. Dec. 1675 smst. m. Raadmand Jacob Anthonisen Seeblad, † 2. Maj 1681 paa Nakkebølle, begr. 11. s. M. i Aastrup Kirke)) (g. 2° m. Anna Paulina Hvalsøe, f. 1688, † 1762, se LUND II). Helvig Hansdatter Rommels Børn med Axel Jensen Phil og Laurids Lauridsen, se Nr. 6–12.
4. c. BIRGITTE (BERTHE) JENSDATTER PHIL, f. paa Østerbygaard, † 16. Juli 1731 i Sandager; g. 1° (Bev. til Vielse uden Trolovelse og Lysning 7. Maj 1680) m. Sognepræst til Sandager og Holevad NIELS HANSEN, f. 1640, † 1684 (S. af Sognepræst til Sandager og Holevad Hans Boesen Arnou, f. 1606, † 26. Jan. 1658 i Sandager og Margrethe Olufsdatter Bang, † 1640); 2° 6. Dec. 1685 m. Sognepræst til Sandager og Holevad, Magister HANS JACOBSEN HVALSØE, f. 11. Febr. 1656 i Skov-Hastrup, Særløse Sogn, begr. 6. Maj 1712 i Sandager (S. af Sogndegn til Kirke-Hvalsø og Særløse Jacob Hansen Hvalsøe og Maria Terkelsdatter). Om Datteren Anna Paulina Hvalsøe, se LUND II.
5. d. CHRISTENCE INGEBORG JENSDATTER PHIL, f. paa Østerbygaard, † 1744 i Sandager Præstegaard (Skifte 27. Juni); g. m. Sognepræst til Skydebjerg og Orte OLUF JØRGENSEN BANG, f. i Sept. 1665 i Sandager, † 22. Febr. 1736 i Skydebjerg (S. af Sognepræst Jørgen Jørgensen Bang, f. 1628 i Assens, † 1676 i Sandager; g. 22. Juli 1660 i Assens m. Ingeborg Jørgensdatter, † 1681).

LUND I

HELVIG HANSDATTER ROMMEL (se Nr. 3), f. 1666, † 1708; g. 1° 1689 m. Sognepræst til Ringe KNUD JACOBSEN (WICHMAND), f. 1634, † 1690, ingen Børn; 2° 1691 m. AXEL JENSEN PHIL til Orelund, † 1697, 3 Børn, se Nr. 6–8; 3° 1698 m. LAURIDS LAURIDSEN til Orelund, f. 1666, † 1718, 4 Børn, se Nr. 9–12.

Andet Slægtled

HELVIG HANSDATTER ROMMEL's Børn:

- af 2. Ægteskab med AXEL JENSEN PHIL:
6. a. KNUD AXELSEN PHIL, f. 12. Juli 1692 paa Orelund, † 13. Jan. 1700 smst., begr. 14. s. M. i Sandager.
 7. b. ANNA HELVIG AXELSDATTER PHIL, f. 24. Sept. 1694 paa Orelund, † 17 Uger gl.
 8. c. JENS AXELSEN PHIL, f. 28. Nov. 1695 paa Orelund, dbt. (Dag ikke anført) s. M. i Sandager, † 5. Maj 1697 paa Orelund.
af 3. Ægteskab med LAURIDS LAURIDSEN:
 9. d. AXEL LAURIDSEN LUND, f. 31. Juli 1699 paa Orelund, dbt. 8. Aug. i Sandager, 1720 Student fra Odense, 3. Dec. 1725 cand. theol., h., 12. Nov. 1728 Sognepræst til Nørre-Søby og Heden, ord. 3. Dec., † 17. April 1755, begr. 24. s. M. i Nørre-Søby Kirke; g. 13. Juli 1729 i Stenløse m. ANNA CATRHINE HENRIKSDATTER BEHMANN, † 8. Aug. 1788 (D. af Forpagter paa Lindved Henrik Behmann; g. 1. Maj 1703 i Marslev m. Magdalene Sybilla Berner). Børn: Tredie Slægtled, Nr. 13–21.
 10. e. ANNA LAURIDSDATTER LUND, f. 1701 paa Orelund, dbt. 28. Aug. i Sandager, † 7. Sept. 1780 i Odense, begr. 13. s. M. i Graabrødre Kirke (St. Knuds Kbg.); g. 1° m. Sognepræst til Sønder-Næraa og Aarslev JØRGEN NIELSEN BLOCH, f. 1686 paa Barløsegaard, dbt. 21. Dec. i Barløse, † 17. Febr. 1732 i Sønder-Næraa, begr. 25. s. M. (S. af Forpagter Niels Sørensen Bloch og Margrethe Jørgensdatter) (g. 1° m. Cathrine Fasterling Pedersdatter, dbt. 22. Febr. 1695 i Svendborg (V. Frue), begr. 2. Okt. 1724 i Sønder-Næraa); 2° 5. Nov. 1732 smst. m. Sognepræst til Sønder-Næraa og Aarslev CHRISTEN ANDERSEN ESPE, f. 6. Jan. 1699 i Espe, dbt. 12. s. M., † 25. Nov. 1740 i Sønder-Næraa, begr. 2. Dec. (S. af Sognepræst til Espe og Vantinge Anders Christensen, dbt. 27. Febr. 1659 i Faaborg, † 17. Febr. 1731 i Espe, begr. 26. s. M. i Kirken, 72 Aar ÷ 8

- Dage gl., og Bodil Nielsdatter Pougdal, f. ca. 1661 i Espe, begr. 11. Juni 1746 i Espe Kirke).
11. f. HANS ROMMEL LAURIDSEN LUND, f. 31. Okt. 1704 paa Orelund, Skoleholder i Allesø, † 1749 smst. (Skifte 20. Aug. i Oberinspektørens Skifteprotokol, Pag. 506); g. 14. Juni 1743 i Svendborg (V. Frue) m. MARIA HANSDATTER (hendes Svoger var Vinhandler i Svendborg Christian Svitser, begr. 21. April 1774 smst. (V. Frue); g. 12. Juni 1743 smst. (V. Frue) m. Marie Cathrine Hansdatter Friis, f. ca. 1700, † 17. Sept. 1776 i Svendborg, begr. 21. s. M. (V. Frue)). Ingen Børn.
12. g. MAREN LAURIDSDATTER LUND, f. 3. Jan. 1706 paa Orelund, † 1738 i Allesø (Skifte 17. Marts); g. 1728 m. Kapellan til Allesø og Næsbyhoved-Broby THOMAS DIDRIKSEN KINGO, dbt. 28. Juli 1702 i Odense (St. Knud), † 11. Febr. 1749 under et Besøg i Lumby Præstegaard (S. af Vognmester, senere Krigskancellibud Didrik Mathiesen Vendelboe, f. 1678 i Odense, † ca. 1739, og Sille Lambertsdatter Worm, † 22. Febr. 1741 i Allesø) (g. 2° m. nedennævnte Angeneta (Agnete) Hansdatter Boc, se Nr. 44).

Tredie Slægtled

Sognepræst AXEL LAURIDSEN LUND's Børn med ANNA CATHRINE HENRIKSDATTER BEHMANN (se Nr. 9):

13. a. Et Barn, f. 1730 i Nørre-Søby, † straks.
14. b. HEDVIG SYBILLE AXELSDATTER LUND, f. 1731 i Nørre-Søby, † 26. Maj 1798 i Assens, tilkendtes 1790 det kgl. Landhusholdningselskabs 2' Sølvmedaille for Forfærdigelse af Blomster; g. 28. Sept. 1763 (i Farver Jacob Lauridsen Lunds Hus) smst. m. Købmand (Borgerskab 31. Maj 1763) PETER BUNDSSEN, f. ca. 1733 i Flensborg † 11. April 1802 i Assens (g. 2° 7. Sept. 1798 (i Huset) smst. m. Bodil (Bolette Dehn) Andreassen, dbt. 30. Okt. 1757 smst., † 1. Juli 1848 smst.). Om deres Sønner Jes og Axel Bundsen, se Weilbachs Kunstnerleksikon.
15. c. FREDERIKKE AXELSDATTER LUND, f. 1732 i Nørre-Søby, boede 1780 i Slagelse; g. 27. Febr. 1756 m. Sognepræst til Rerslev og Ruds-Vedby SEVERIN CHRISTENSEN, f. 9. Aug. 1718 i Holbæk, dbt. 15. s. M., † 8. Maj 1771 i Rerslev (S. af Prokurator, Raadmand, Birkefoged, Landfiskal, Kommerceraad Christen Christensen, † 8. April 1745, begr. 22. s. M. i Holbæk, og Johanne Marie Gravenhorst, begr. 19. Jan. 1735 i Holbæk).

16. d. HENRIK AXELSEN LUND, dbkf. (Dag ikke anført) i Dec. 1733 i Nørre-Søby, 2. Aug. 1735 indebrændt ved Præstegaardens Brand.
17. e. FREDERIK AXELSEN LUND, dbkf. 10. Dec. 1734 i Nørre-Søby, 1756 Student fra Odense, 27. Febr. 1768 cand. theol., n., opholdt sig en Tid i Norge, 20. Aug. 1771 Sognepræst til Ørslev og Solbjerg, ord. 10. April 1772, † 25. Jan. 1789 i Ørslev, begr. 4. Febr.; g. 7. Sept. 1770 i Mandal m. KAREN DEDEKAM, f. 1746, dbt. i Halsaa Kirke, † 7. Nov. 1818 i Mandal (D. af Købmand og Skibsreder i Mandal Jørgen Otto Tønnesen Dedekam, f. 1707 i Kristiansand, † 1783 paa Malmøen i Mandal; g. 4. Jan. 1741 i Mandal m. Sille Johanne Andersdatter, f. 1718 smst., † 5. Aug. 1795, begr. 12. s. M. i Mandals Kirke). Børn: Fjerde Slægtled, Nr. 22-24.
18. f. HENRICHE AXELSDATTER LUND, f. 1736 i Nørre-Søby, † 25. Marts 1780 i Odense, begr. 1. April (St. Knud); g. 19. Jan. 1770 (i Huset) smst. (St. Hans) m. Arkitekt og Landmaaler GEORG DIEDRIK TSCHIERSCKE, f. ca. 1732, † 30. Marts 1782 i Odense, begr. 5. April (St. Knud) (S. af Hofgartner i Plön Georg Tschierscke). Hans Pas, udstedt af Hertug Frederik Carl af Plön den 24. April 1753 med Anbefaling til A. G. Moltke, findes nu i Det kgl. Bibliotek, Add. 191, IV. Fol., fandtes tidligere i Universitetsbiblioteket i hvis Katalog over Haandskrifter det fejlagtigt anføres som udstedt af Hertug Frederik Carl af Gottorp den 27. April 1753. Se Weilbachs Kunstnerleksikon.
19. g. DORTHE (ELISABETH) AXELSDATTER LUND, f. 1737 i Nørre-Søby, † 23. Juni 1826 i Odense (St. Knud); g. i Juni 1756 m. Sognepræst til Nørre-Søby og Heden CLAUS FREDERIKSEN KÜHL, f. 19. Juni 1729 i Odense, dbt. 21. s. M. (V. Frue), † 28. Febr. 1782, begr. 7. Marts i Nørre-Søby Kirke (S. af Kateket og Klokker ved V. Frue Kirke Frederik Kühl, f. ca. 1699, begr. 15. Nov. 1775 i V. Frue Kirke i Odense; g. 6. Nov. 1727 smst. (St. Knud) m. Margrethe Grønnegaard, f. ca. 1697, begr. 20. Marts 1770 i V. Frue Kirke i Odense).
20. h. LARS AXELSEN LUND, dbt. (Dag ikke anført) i Jan. 1739 i Nørre-Søby, ejede Fuglevig, Moss Præstegæld, Norge, da han kaldes Prokurator, er han vel identisk med den L. L., der 21. Nov. 1753 blev exam. jur. (bekv.).
21. i. MAREN AXELSDATTER LUND, f. 21. Okt. 1740 i Nørre-Søby,

dbt. 25. s. M., † i Barselseng 1772, begr. 16. Marts i Assens Kirke; g. 8. Jan. 1771 (i Købmand Peter Bundsens Hus) smst. m. Købmand (Borgerskab 16. Juli 1771) smst. PEDER MØLLER, f. i Horsens; solgte 11. Juni 1775 sin Gaard i Ladegaardsgade til Byen (se Lauritz Maaløe: Assens gennem 700 Aar, S. 337), hvorefter han synes at have forladt Byen.

Fjerde Slægtled

Sognepræst FREDERIK AXELSEN LUND's Børn med KAREN DEDEKAM (se Nr. 17):

22. a. CATHARINA CECILIA LUND, f. 6. Okt. 1770 i Mandal, dbt. 9. s. M. i Halsaa Kirke, † 7. juli 1833 i København (Trin., hvor hun fejlagtigt kaldes Cornelia Cathrine); g. 1° 28. Sept. 1791 i Mandal m. Foged i Mandals Fogderi, exam. jur. ANDREAS LUDVIG STOUND, dbt. 15. juni 1748 i Kristiansands Domkirke, † 7. Sept. 1792 i Mandal (S. af Amtmand, Justitsraad Jens Stoud, † 19. Febr. 1768 i Kristiansand, og Karen Resen); 2° 22. Okt. 1799 m. Landfysikus i Kristians Amt, senere Læge ved Amtssygehuset i Toten, fra 1815 Læge i Slagelse CARL FREDERIK MICHELSEN, f. 10. April 1771 paa Vodrofsgaard, dbt. 16. s. M. i Frederiksberg Kirke, † 22. April 1817 i Slagelse (St. Peder) (S. af Inspektør ved Sejldugsfabriken Hans Michelsen, f. 1743 (iflg. Ehrencron-Müllers og Erslews Forfatterlexica, henholdsvis V. Bd., S. 382 og Suppl. II, S. 373, i Nakskov, men Daaben findes ikke antegnet der), † 29. Marts 1803 i København, begr. 1. April (Holmens); g. 27. Sept. 1768 (i Huset) smst. (Holmens) m. Maren Gylденlund, f. ca. 1730, † 19. Marts 1802 i København, begr. 23. s. M. (Holmens).
23. b. AXEL GEORG LUND, hjdbt. 23. Marts 1774 i Ørslev, dbkf. 4. Maj, begr. 19. Sept. 1787 smst.
24. c. CHRISTIAN LUND, f. 12. Dec. 1777 i Ørslev, dbkf. 5. Febr. 1778, Købmand i Mandal, † 1. Okt. 1842 smst.; g. 5. juni 1805 smst. m. KAREN MARGRETHE ANDERSEN, f. 21. Marts 1787 smst., † 14. Sept. 1866 smst. (D. af Købmand Tørris Andersen, f. 28. Maj 1757 smst., † 17. Juli 1831 smst.; g. 25. Sept. 1783 m. Hanna Brinck, f. 1763 i Kristiansand, † 13. April 1848 i Mandal). Børn: Nr. 25–32:

Femte Slægtled

Købmand CHRISTIAN LUND's Børn med KAREN MARGRETHE ANDERSEN (se Nr. 24):

25. a. FREDRIK LUND, f. 14. Okt. 1805 i Mandal, Skibsreder smst., † 7. Marts 1883 smst., ugift.
26. b. AXEL GEORG LUND, f. 2. Nov. 1809 i Mandal, Købmand smst., † 26. Aug. 1862 smst.; g. 24. Nov. 1836 smst. m. JOHANNE AMALIE BUGGE, f. 5. Jan. 1813 smst., † 17. Febr. 1891 smst. (D. af Sejlmagermester Christian Bugge, dbt. 5. Okt. 1787 smst., † 9. Okt. 1847 smst.; g. 27. Dec. 1811 smst. m. Margrethe Cathrine Hansen, f. 20. Dec. 1793 i Amsterdam, † 2. Maj 1836 i Mandal). Børn: Sjette Slægtled, Nr. 33–37.
27. c. HANNA THERECIA LUND, f. 23. Juni 1813 i Mandal, † 29. April 1860, ugift.
28. d. JULIANE SOPHIE LUND, f. 14. Juni 1815 i Mandal, † 12. Sept. 1860, ugift.
29. e. JOHAN MATHIAS BRINCK LUND, f. 17. Nov. 1817 i Mandal, Købmand smst., † 28. Dec. 1887 smst.; g. 9. April 1863 m. LUCIE PICKERNELL fra Whitby i England, f. 29. Nov. 1823, † 17. Dec. 1881 i Mandal.
30. f. CARL LUDVIG LUND, f. 6. Maj 1820 i Mandal, Handelsfuldmægtig smst., † 10. Maj 1850, ugift.
31. g. CARL LUND, f. 19. Jan. 1828 i Mandal, Skibsfører, † i Maj 1852 paa Søen, ugift.
32. h. CATHRINE CECILIA LUND, f. 6. Febr. 1830 i Mandal, † 12. Jan. 1892 smst., ugift.

Sjette Slægtled

Købmand AXEL GEORG LUND's Børn med JOHANNE AMALIE BUGGE (se Nr. 26):

33. a. MARGRETHE CATHRINE LUND, f. 14. Juni 1837 i Mandal, † 4. Nov. 1895 i Halshaug ved Mandal; g. 25. Sept. 1865 m. Sagfører EDVARD HJERONYMUS BASSØE WATTNE, f. 14. Juli 1821, † 5. Sept. 1881 i Mandal.
34. b. KAREN LUND, f. 11. Aug. 1838 i Mandal, † 20. Dec. 1863 i Frederiksstad; g. 3. Nov. 1858 m. Købmand JOHAN POULSEN, f. 14. Aug. 1828, † 25. Juli 1873.
35. c. GEORGINE AMALIE LUND, f. 8. Juli 1841 i Mandal, † 27. Jan. 1906 smst.; g. 22. Maj 1873 m. Skibsfører FREDERIK OTTO

- HOLMEN, f. 30. Aug. 1835 i Frederiksstad, † 3. Okt. 1882 paa Atlanterhavet.
36. d. CHRISTIANE MATHILDE LUND, f. 29. Aug. 1843 i Mandal, † 16. Marts 1901 i Trondhjem; g. 19. Okt. 1870 i Mandal m. Dampskibsexpeditør i Trondhjem GERHARD CHRISTIAN RUDE, f. 16. Juli 1843, † 19. Jan. 1918 i Trondhjem (S. af Overtoldbetjent Jens Essendrop Rude og Hanna Dorothea Petersen).
37. e. CHRISTIAN BUGGE LUND, f. 11. Jan. 1847 i Mandal; g. 27. Aug. 1883 i Dublin m. ROSA MATHILDA PAISLEY fra Maryport i Cumberland.

LUND II.

ANNA PAULINA HVALSØE, f. 1688 i Sandager, † 16. Juni 1762 paa Mølleknappe, begr. 22. s. M. i Kerte (D. af Sognepræst til Sandager og Hølevad, Magister Hans Jacobsen Hvalsøe og Birgitte (Berthe) Jensdatter Phil, se Nr. 4); g. 1° m. LAURIDS LAURIDSEN til Orelund, f. 1666, † 1718 (se under Nr. 3); 2° m. HANS JØRGENSEN BOE til Orelund, † 9. Sept. 1721 smst., begr. 16. s. M. i Sandager (S. af Jørgen Boe og Karen Hansdatter, begr. 17. Okt. 1720 i Sandager); 3° m. PEDER HARTVIGSEN til Orelund, som han solgte 11. Juni 1755, 13. Juni 1757 købte han Mølleknappe, f. ca. 1698, † 1766 paa Mølleknappe, begr. 8. April i Kerte (g. 2° 23. Nov. 1765 i Brenderup m. Elisabeth Sørensdatter, f. ca. 1714, † 1780 paa Einsidelsborg, begr. 3. Nov. i Krogsbølle Kirke; g. 1° m. Forpagter paa Søndergaard Hans Henriksen Wædeleé, f. ca. 1714, begr. 6. Dec. 1762 i Rørup; 3° 21. Juli 1769 paa Rønnemose, Haarslev Sogn, m. Birkedommer i Kørup og Einsidelsborg Birker, Kammerraad Hans Rasmussen Holm, dbt. 10. Jan. 1740 i Øksendrup, † 31. Juli 1801 i Odense, begr. 5. Aug. (St. Knud)). Børn: Andet Slægtled, Nr. 38–52.

Andet Slægtled

ANNA PAULINA HVALSØE's Børn:

af 1. Ægteskab med LAURIDS LAURIDSEN:

38. a. HANS LAURIDSEN LUND, f. 1713 paa Orelund, dbt. 7. Febr. i Sandager, Præceptor i Sønder-Næraa Præstegaard, begr. 25. Febr. 1737 i Sønder-Næraa, ugift.
39. b. HELVIG LAURIDSDATTER LUND, f. 1714 paa Orelund, dbt.

30. Jan. i Sandager, † 1716 paa Orelund, begr. 23. Febr. i Sandager.
40. c. BERTHE LAURIDSDATTER LUND, f. 1715 paa Orelund, dbkf. 1. Febr. i Sandager, † 18. Sept. 1785 i Faaborg, begr. 23. s. M. i Kirken; g. 10. Aug. 1735 i Sandager (iflg. Skydebjerg Kbg.) m. Skipper og Købmand (Borgerskab 15. okt. 1735) i Faaborg NIELS HANSEN HELLESEN, † 1753 paa Rejse under Norge, hvor hans Skib strandede (Skifte i Faaborg 6. Febr. 1754).
41. d. JACOB LAURIDSEN LUND, f. 1716 paa Orelund, dbt. 22. Marts i Sandager, konditionerede 1737 hos Farver Teisen i Nyborg, Farver (Priv. 30. Jan. 1739) i Kerteminde, Farver (Priv. 30. Aug. 1742, Borgerskab 20. April 1743) i Assens, † 14. April 1778 smst., begr. 18. s. M. i Kirken; g. 14. Juli 1739 (i Svigerfaderens Hus) smst. m. BIRGITTA KIRSTINE SCHURTZ, dbt. 10. Sept. 1720 smst., fik 16. Maj 1778 Tilladelse til at fortsætte Farveriet, † 13. Okt. 1788 smst., begr. 17. s. M. i Kirken (D. af Farver Christian Urban Schurtz, begr. 25. Jan. 1742 i Assens Kirke, og Margrethe Hvalsøe, f. 2. Nov. 1691 i Sandager, begr. 7. Dec. 1741 i Assens Kirke). Børn: Tredie Slægtled I, Nr. 53-62.
42. e. ANNA MARGRETHE LAURIDSDATTER LUND, f. 1717 paa Orelund, dbkf. 16. Juli i Sandager, † 13. Juli 1752 i Assens, begr. 17. s. M. i Kirken; g. m. HANS JØRGEN KLINGENBERG, f. ca. 1698, begr. 12. Juni 1748 i Svendborg (St. Nic.) (g. 1° m. Maren Christensdatter Bierg, f. ca. 1695, † 8. Nov. 1744 i Svendborg, begr. 12. s. M. (St. Nic.)).

af 2. Ægteskab med HANS JØRGENSEN BOE:

43. f. KAREN MARGRETHE HANSDATTER BOE, f. 8. Maj 1720 paa Orelund (Tvilling), † som lille.
44. g. ANGENETA (AGNETE) HANSDATTER BOE, f. 8. Maj 1720 paa Orelund (Tvilling), begr. 29. Juni 1803 i Faaborg; g. 1. Okt. 1738 paa Orelund m. Kapellan til Allesø og Næsbyhoved-Broby THOMAS DIDRIKSEN KINGO (g. 1° m. Maren Lauridsdatter Lund, se Nr. 12).
45. h. LAURIDS HANSEN BOE, f. 1721 paa Orelund, dbkf. 16. Sept. i Sandager, † 8.-9. Sept. 1827 paa Orelund, begr. 15. s. M. i Sandager.

af 3. Ægteskab med PEDER HARTVIGSEN:

46. i. HANS PEDERSEN LUND, f. 1726 paa Orelund, dbkf. 14. Marts i

- Sandager, konditionerede 1762 hos Sognepræst Böttcher i Haarby, blev senere Forvalter paa Søbo, Jordløse Sogn, begr. 4. Jan. 1802 i Vester-Hæsinge Kirke; g. m. DOROTHEA MARGARETHA GROTH, f. 1731 i Nellemose, dbt. 11. Febr. i Haarby, stiftede ved Gavebrev af 12. Marts 1804, konf. 20. Juli, et Legat med 100 Rdl. til Fordel for Vester-Hæsinge og Sandholts-Lyndelse Sognes Fattigdistrikt, † 11. Juli 1816 i Vester-Hæsinge (D. af Conrad Groth, f. ca. 1702 i Akkerup Præstegaard, Haarby Sogn, 1724 Student fra Odense, 1725 Baccalaur; g. 15. Dec. 1730 i Haarby m. Anna Catharina Heine-mann af Nellemose; de skal begge være døde, da Datteren var 2 $\frac{1}{2}$ Aar, hvorefter hun kom til Pastor Böttcher, der var g.m. hendes Faster). Ingen Børn.
47. j. CATHRINE LUCIA PEDERSDATTER LUND, f. 1727 paa Orelund, dbt. 17. Marts i Sandager, † som lille.
48. k. CATHRINE MARIA PEDERSDATTER LUND, f. 1728 paa Orelund, dbt. 21. April i Sandager, begr. 8. Marts 1766 i København (St. Nic.); g. 16. Sept. 1765 (i Huset) i Kerte m. Arkitekt, senere Renteskriver i Bygningskontoret under Rentekammeret HANS PEDERSEN NÆSS, f. 22. Okt. 1723 i Næs, dbt. 24. s. M. i Sandager, † 3. Jan. 1795 i København, begr. 10. s. M. (St. Nic.) (S. af Gaardmand Peder Pedersen, † 12. Okt. 1748 paa Næs, og Birgitte Clausdatter, † 21. Juli 1740 paa Næs) (g. 2° (Kopulationsafgift betalt 4. Febr. 1769 til St. Nic. Kirke i København) m. Christiane Margrethe Adler, dbt. 9. Sept. 1739 i Vemmetofte, † 4. Jan. 1795 i København, begr. 10. s. M. (St. Nic.)); se Dansk biografisk Leksikon og Weilbachs Kunstnerleksikon.
49. l. ANNA MARIA PEDERSDATTER LUND, † 1729 paa Orelund, begr. 19. Okt. i Sandager.
50. m. ANNA MARIA PEDERSDATTER LUND, f. 1730 paa Orelund, dbt. 30. Marts i Sandager, † som lille.
51. n. DOROTHEA PEDERSDATTER LUND, hjdbt. 29. April 1731 paa Orelund, dbkf. 12. Juni i Sandager, † 5. Jan. 1812 i Bogense, begr. 11. s. M.; g. 12. Okt. 1753 i Sandager m. Premierløjtnant HARCKE BONNICHSEN, † 14. Marts 1771 i Bogense, begr. 21. s. M. i Kirken.
52. o. HARTVIG PEDERSEN LUND, f. 1733 paa Orelund, dbt. 8. Jan. i Sandager, var 1762 Inspektør ved Grev Holsteins Klædefabrik ved Ledreborg, senere Forvalter paa Hønneruplund,

Gelsted Sogn; g. (trolovet 1. Sept. 1763 i Maglebro, Allerslev Sogn) m. MAGDELA (MECTILE) MARIA NIELSDATTER POLT.
Børn: Tredie Slægtled II, Nr. 63-65.

Tredie Slægtled

I

Farver JACOB LAURIDSEN LUND's Børn med BIRGITTA KIRSTINE SCHURTZ (se Nr. 41):

53. a. CHRISTIAN SCHURTZ JACOBSEN LUND, dbt. 20. Okt. 1741 i Kerteminde, begr. 19. Okt. 1745 i Assens Kirke.
54. b. LAURIDS JACOBSEN LUND, dbt. 19. Dec. 1743 i Assens, var 1788 Faktor ved det hollandske Handelskompagni i Kina.
55. c. CHRISTIAN SCHURTZ JACOBSEN LUND, dbt. 5. Maj 1747 i Assens, begr. 25. Aug. s. A. i Kirken.
56. d. ANNA MARGARETA JACOBSDATTER LUND, dbt. 22. Nov. 1748 i Assens, begr. 20. Jan. 1755 i Kirken.
57. e. KNUD JACOBSEN LUND, dbt. 14. Dec. 1749 i Assens, begr. 28. Dec. 1754 i Kirken.
58. f. ANNA JACOBSDATTER LUND, dbt. 30. Juli 1751 i Assens, † 4. Dec. 1822 i Fredericia (St. Mich.); g. 1° 28. Jan. 1772 (i Fade-rens Hus) i Assens m. Bager, senere Købmand i Fredericia HANS JØRGEN OTTESEN, f. ca. 1734, begr. 17. juni 1780 i Fredericia (St. Mich.) (g. 1° 14 Okt. 1761 (i Huset) smst. (St. Mich.) m. Maren Madsdatter Jerløw, f. 6. April 1698, † 5 Okt. 1770 i Fredericia, begr. 12. Dec. (St. Mich.), g. 1° 1724 m. Bager Søren Nielsen, f. ca. 1699, begr. 23. Juni 1750 i Fredericia (St. Mich.), 2° 28. Nov. 1751 smst. (St. Mich.) m. Bager Jacob Pedersen Lycke, 3° 29. Maj 1759 (i Huset) i Fredericia (St. Mich.) m. Bager Christian Sørensen, f. ca. 1726, begr. 6. Maj 1760 smst. (St. Mich.)); 2° 5. Maj 1784 (i Huset) smst. (St. Mich.) m. Købmand HENRIK MOLRATH MATHIESEN, f. 13. Jan. 1760 smst., dbt. 16. s. M. (St. Mich.), † 18. Maj 1825 smst. (St. Mich.) (S. af Konsumtionsbetjent Johan Jacob Mathiesen, f. ca. 1715, begr. 19. Marts 1763 i Fredericia (St. Mich.), og Marie Rebecca, f. ca. 1724, levede som Enke af at bespise Folk, begr. 28. April 1801 i Fredericia (St. Mich.)).
59. g. Udøbt Søn, begr. 30. Maj 1753 i Assens Kirke.
60. h. CHRISTIANA MARGARETA JACOBSDATTER LUND, dbkf. 18. Juli 1756 i Assens, † 12. Marts 1830 smst.; g. 17. Okt. 1800 smst.

- m. HANS DANIEL, dbt. 4. Febr. 1754 i Tønder, Fuldmægtig hos Generalkrigskommissær, Kammerherre v. Driberg, fra 1799 Forvalter paa Lundegaard, † 1807 smst., begr. 30. Juli i Nørre-Brody (S. af Landskriver, Kammerassessor Nicolai Henrik Daniel, f. 1698, † 20. Dec. 1760 i Tønder, og Anna Lemming, f. 1719 i Nyborg, † 26. Juni 1765 i Tønder).
61. i. HANS JACOBSEN LUND, dbt. 5. Marts 1758 i Assens, Farver (Priv. 26. Febr. 1779) smst., † 6. Nov. 1805, begr. 12. s. M. smst., ugift.
62. j. ANNA BOLETTE JACOBSDATTER LUND, dbkf. 23. Jan. 1763 i Assens, † 27. Nov. 1829 smst., ugift.

II.

Forvalter HARTVIG PEDERSEN LUND's Børn med MAGDELA (MECTILE) MARIA NIELSDATTER POLT (se Nr. 52):

63. a. ANNA PAULINA HARTVIGSDATTER LUND, f. 1768 paa Hønneruplund, dbt. 17. Juni i Gelsted, boede før Vielsen i Strærup, Dreslette Sogn, † 30. Juli 1824 i Sarup, begr. i Haarby; g. 5. Maj 1797 smst. m. Skoleholder i Sarup, Organist JØRGEN LARSEN FRIIS, f. 4. Juni 1773 i Gislev, dbt. 13. s. M., † 18. Febr. 1845 i Haarby (S. af Skoleholder i Sarup Lars Ditlevsen (Friis), dbt. 7. Maj 1730 i Ryslinge, † 19. Aug. 1793 i Sarup, begr. 22. s. M. i Haarby, og Abelone Jørgensdatter, f. ca. 1732, begr. 25. Okt. 1805 i Haarby).
64. b. PETER HARTVIG HARTVIGSEN LUND, f. 1770 paa Hønneruplund, dbt. 3. Nov. i Gelsted.
65. c. METTE PETREA HARTVIGSDATTER LUND, f. 1772 paa Hønneruplund, dbt. 23. Marts i Gelsted, † 14. Maj 1854 paa Lundegaard, Veflinge Sogn; g. 8. Jan. 1802 i Veflinge m. Gaardmand RASMUS RASMUSSEN, f. 1772 paa Sø(hus)gaard i Rue, dbt. 26. April i Vigerslev, † 31. Marts 1851 paa Lundegaard (S. af Sognefoged Rasmus Christensen og Karen Jensdatter). En Søn af dem var Rasmus Hartvig Rasmussen, f. 6. April 1805 paa Lundegaard, dbkf. 28. s. M. i Veflinge, exam. jur., se Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen: Cand. og exam. jur., III. Bd., S. 389.

KAREN BLIXEN OG JENS AABEL

AF

KNUD PRANGE

I Karen Blixens fortælling *Storme* er der en af personerne, der beretter en historie om sin farmors farfar, JENS GUTTORMSEN AABEL¹. Det siges at Jens Aabel var en velstående mand og allerede noget til års, da i februar måned år 1717 den store ildebrand om natten udbrød i „vor by“, d.v.s. Christianssand. Karen Blixen fortsætter: „Det var en svær ulykke, mere end tredive huse blev på seks timer lagt i aske. Man berettede at det vældige ildskær på himlen blev set i Lillesand og fra skibe som lå udfør Mandal. Det blæste den nat en storm af nordvest, så at ilden, der først havde fat i Lillegade, løb lige mod min tipoldefaders hus og lagre på Vestergade, og man måtte tro dem ganske fortabt.

Allerede havde Jens Guttormsens husfolk og butikssvende taget fat med at udbære pengekasse og bøger. Mange mennesker havde samlet sig i den anden ende af gaden, og nogle iblandt dem græd for den gode mands skyld som nu skulle se alt hvad han i sit liv havde samlet gøres til intet. Så nær var ilden, har folk fra den tid fortalt mig, at der midt i vinternatten var varmt i gaden som i et bagehus.

Da, min pige, fortsatte den gamle reder, kom Jens Aabel ud af porten med sin vægt i den højre hånd og sit alenmål i den venstre. Han gik frem på gaden og talte med høj stemme så at alle hørte det. „Her står jeg,“ sagde han, „købmand Jens Guttormsen Aabel, med min vægt og med mit mål. Har jeg i mine dage gjort uret brug af nogen af dem, da far storm og ildebrand, frem over mit hus. Men har jeg omgåedes disse retfærdige ting som en retfærdig købmand, da lade I to vilde Guds tjenere huset stå, så at det i kommende år kan tjene mænd og koner i Christianssand som før.“

Og just da, berettede gamle Jochum Hosewinckel, just en kort stund efter at han havde sluttet at tale, da så alle mennesker i gaden

¹ Karen Blixen: *Skæbne-Anekdoter*, 1958, s. 127 ff.

at vinden blafrede og et minut holdt helt inde, så at røg og gnister slog ned over dem. Men straks derpå vendte vinden sig og gik fra nordvest til stik nord, og ildebranden løb uden om Vestergade og ned imod torvet. Jens Aabels hus var da udenfor fare, og man kunde bære de ting ind som man fornylig havde båret ud.“

Der er fortællinger der er så gode, at de fortjener at være sande, og ovenstående fortælling viser sig da også at være det. Den er imidlertid ikke hændt for Jens Aabel i Christianssand, men for købmanden JENS SØRENSEN WINTHER i Aarhus.

I en beretning om sin slægt, skriver RASMUS WINTHER (1680–1767¹), at hans farfar Jens Sørensen Winther „var rådmand i Aarhus og så redelig en handelsmand, at, da der var tændt ild i hans hus, og det havde anseelse, at alting skulle gå under ved brand, lagde han for alles øjne sine hænder sammen og i al ydmyghed bad, at det han ejede af det timelige måtte uden redning brænde, dersom han med sit vidende havde handlet uredelig, så vidt han var en handelsmand, men dersom Guds barmhjertighed havde fundet redelighed i hans handel, bad han at ilden måtte dæmpes, hvilket også skete.“

Der kan næppe være tvivl om, at man i denne korte beretning har råstoffet til Karen Blixens fortælling om Jens Aabel, og det kan derfor have en vis litteraturhistorisk interesse at sammenligne de to skildringer af hændelsen. Det kan tilføjes, at Karen Blixen lader sin købmand bo i Vestergade, mens det ikke fremgår af sammenhængen, hvor Jens Winther boede. Da der blev afholdt skifte efter ham i 1674², hedder det, at skiftet blev afholdt i den afdødes gård og våning på Vestergade her i staden. Man fristes til at spørge, om Karen Blixen ligefrem har foretaget arkivstudier, eller om hun rent tilfældigt er slået ned på det rette gadenavn.

Men nu fortæller forfatterinden jo ikke historien om Jens Winther men om Jens Guttormsen Aabel, så det er naturligt at spørge, hvor har hun dette navn fra, ja har der i det hele taget levet en mand ved navn Jens Aabel?

Det sidste spørgsmål er let at besvare, og svaret er bekræftende. Jens Guttormsen Aabel var købmand i Christianssand, han blev født i 1717 – netop det år, Karen Blixen lader branden foregå – og han døde 1806.³ Der er to grunde til at han optræder i „Storme“, og den første

¹ Præsten i Ørbæk Rasmus Pedersen Winthers beretning om sin slægt og sit liv, udg. af Axel Kofod, Kbh. 1934, specielt s. 26.

² Aarhus bys skifteprotokol 1669–78 fol. 230, Landsarkivet i Viborg, B 56–414.

³ Hartvig Munthe: Aabel, Leigh og Pavels, Christiania 1903, s. 35 ff.

grund kan igen fortælle os lidt om, hvordan Karen Blixen arbejdede som forfatter.

Den person, der i *Storme* får fortalt Jens Aabels historie er novelens hovedperson, MALLI ROSS. Hendes far var en skotsk skibskaptajn, der hed ALEXANDER ROSS, og hvis skib engang led havari på vej til Riga, så at han måtte blive liggende i en lille norsk fjordby sommeren over. Her giftede han sig med en ung pige, men da skibet igen blev klart, sejlede han igen bort, og ingen så siden noget til ham. Byens folk begyndte at tale om, at kaptajn Ross aldrig havde tænkt sig at komme tilbage, og der blev også sagt, at han allerede havde haft en kone hjemme i Skotland.¹

Men lad os vende tilbage til Jens Aabel. Ifølge den trykte stamtavle over slægten havde Jens en søn, JØRGEN JENSEN AABEL. Han var født i Norge, men kom som ung til Sæby, hvor han i efteråret 1777 giftede sig med MAREN SEVERIN SØRENSDATTER. Ifølge stamtavlen havde hun en søn af et tidligere ægteskab, men en håndskreven tilføjelse i det eksemplar af stamtavlen, som findes på Landsarkivet i Viborg oplyser – hvad der iøvrigt kan bekræftes med arkivalisk materiale – at sagen hænger lidt anderledes sammen.

I en indberetning fra Fladstrand (Frederikshavn) toldkammer² hedder det: „at her i Fladstrand d. 16. november (1775) er indstrandet og forulykket kaptajn ANDREAS BEAN fra Skotland i England med en jagt. Er kommet fra Gottenborg (Göteborg) og destineret til bemeldte Skotland med en ladning svensk jern, fyrbord og fyrrerplanker, som alt her er i land bjerget og oplagt her på toldboden. Jagten har de fået ud af grunden igen og oplagt i Sæby å for der at lade den reparere“.

Videre kan man se i Sæbys kirkebog – og det er denne oplysning, der er tilføjet i Landsarkivets eksemplar af Aabel stamtavlen – at d. 24. januar 1777 fremstilledes i kirken Hans Severin. Hans mor var pigen Maren Severin Sørensdatter – der siden blev gift med Jørgen Aabel – og som barnefar blev udlagt en engelsk skibskaptajn Andreas Bind. „Han kom her op til Sæby å med sit ved Fladstrand strandede fartøj og logerede vinteren over 1776 og rejste siden herfra ved påske-tider i samme år hjem igen med sit førende fartøj“. Påskedag det år var d. 7. april.

Her er altså igen et motiv i „*Storme*“, som kan føres tilbage til

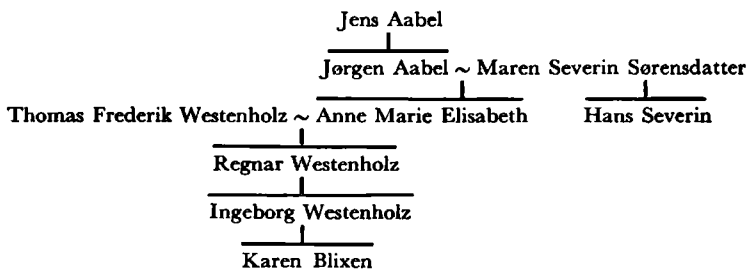
¹ Skæbne-Anekdoter, s. 83 ff.).

² Indberetninger om strandinger 1773, 75, 77-79 og 81, i Aalborghus m. fl. amters arkiv, Landsarkivet i Viborg, Bo. D-243.

en virkelig tildragelse, men hvorfra kender Karen Blixen denne begivenhed, som jo ikke var omtalt i den trykte stamtavle?

Det er nævnt, at den person, der fortæller Jens Aabels historie for Malli, var et barn af Jens Aabels sønnedatteren.¹ Den historiske Jens Aabel havde som omtalt sønnen Jørgen Aabel, hvis datter ANNE MARIE ELISABETH blev gift med byfoged THOMAS FREDERIK WESTENHOLZ. I dette ægteskab fik hun sønnen REGNAR WESTENHOLZ, hvis datter INGEBORG var Karen Blixens mor. Jens Aabel er altså Ingeborg Westenholz' farmors farfar, ligesom novellens Jens Aabel er fortællerens farmors farfar. Når slægtskabets art beskrives så nøjagtigt i „Storme“ – Karen Blixen kunne jo blot have skrevet tipoldefar – betyder det sikkert, at der her meddeles en rent historisk oplysning. Derved identificeres fortælleren og Ingeborg Westenholz, så man må sikkert regne med, at Karen Blixen har fået fortalt historien om den skotske skibskaptajn af sin mor. Kæden er heller ikke længere, end at Ingeborg Westenholz som ung kan have hørt sin farmor berette om tildragelsen. Ingeborg var født 1856, og hendes farmor, der døde i 1880, var just en halvsøster til skibskaptajnens søn i Sæby.

Hermed går puslespillet op. Man ser, hvordan Karen Blixen i novellen bruger stof hun kender fra læsning og udnytter navne og begivenheder i sin egen slægts historie. Men hun kombinerer elementerne frit, og med ordene: farmors farfar angiver hun selv sin kilde.

¹ Jens Aabel var hans farmors farfar.

ANDREAS VON BARBY OG FAURHOLM

1547–1554

AF

ERLING LADEWIG PETERSEN

I den kreds af udlændinge, der i Christian III.s tid var knyttet til dansk udenrigstjeneste, er ANDREAS VON BARBY den mest prominente fra midten af 1540'erne¹. Af fødsel tilhørte han en brandenburgsk adelsslægt, og han havde – efter at have fået en juridisk uddannelse i Wittenberg – gjort tjeneste i hertug Magnus af Sachsen-Mecklenburgs kancelli, indtil han i 1541 blev ansat i det tyske kancelli i Danmark. Barby var kommet til landet efter hertug Magnus', Christian III.s svigerfaders anbefaling, og allerede i 1543 avancerede han til leder af tyske kancelli, en post han beklædte indtil sin død i 1559. Udenrigspolitisk var denne periode særdeles vanskelig; såvel forholdet til den tyske kejsermagt – der jo var knyttet til den fangne Christiern II – som det danske kongehus' intime forbindelser med de protestantiske fyrstehoffer i Nordtyskland og det sårbare forhold til Sverige fordrede megen diplomati for at opretholde den fredelige balance, som både kongen og rigsrådet var indstillet på at opretholde. Gennem sin virksomhed her i landet opnåede Barby i højere grad end nogen anden Christian III.s fortrolighed; der kan næppe være nogen tvivl om, at han i udenrigspolitiske anliggender altid snævert fulgte kongens holdning, og at han selv – den romerretskyndige jurist og kongelige råd – i bedste overensstemmelse med samtidens tyske forbilleder har opfattet sig som fyrstetjener. I kraft af sin stilling optrådte han tilsyneladende konsekvent som talsmand for kongens politiske opfattelse, men uden at der dog foreligger vidnesbyrd om, at han af den grund kom i modsætning til kansleren, JOHAN FRIIS, der synes at have øvet en absolut afgørende indflydelse på tilrettelæggelsen af udenrigspolitiken².

Andreas Barbys personlige stilling til kongemagten hænger naturligvis blandt andet sammen med, at han som indvandret, ikke naturali-

seret adelig savnede enhver baggrund i sit nye milieu. Han ejede ikke som sine danske standsfæller godser i landet, men blev foreløbig aflønnet ved forlening af præbender³. På den anden side er det heller ikke uforklarligt, at Christian III har ønsket at fastholde von Barby og samtidig at vise ham sin taknemmelighed ved at tildele ham jordegods i Danmark. Mest bekendt er det vel, at Christian III i 1547 skænkede ham Faurholm umiddelbart syd for Hillerød. I dagene omkring 1. april havde kongen fra Koldinghus, hvor han opholdt sig, indkaldt „reth jordebog met mantall och renten poo Fawrholm“ fra den hidtidige lensmand, HANS VILLUMSEN JERNKÆG⁴. Men inden han endeligt kunde afhænde godset til Barby måtte han indhente rigsrådets samtykke, således som håndfæstningen fordrede i tilfælde af overdragelse af krongods til udlændinge.

Netop på dette tidspunkt befandt regeringen sig imidlertid i ret spændt forhold til rigsrådet på grund af den skærpede lenspolitik, den havde ført siden 1545, og som navnlig havde ramt de største lensmænd, fortrinsvis rigsrådene og den højadelige kreds, hvoraf dette udgik⁵. I højsommeren 1547 tilspidsedes situationen såvidt, at kongen og Johan Friis fandt sig foranlediget til at sammenkalde et partielt rigsrådsmøde allerede i juli for at få de vigtigste stridsspørgsmål afgjort, selvom der var berammet herredag til slutningen af august. Mod en række vigtige indrømmelser i lenspolitiken opnåede Christian III enkelte mindre fordele, deriblandt også rigsrådets tilslutning til at overlade Barby Faurholm⁶. Men selv denne indrømmelse krævede en modydelse fra kongens side, forsåvidt som rigsrådet forlangte, at Barby skulde afstå en tilsvarende del af de forleninger, der var tilladt ham som aflønning, til den tidligere lensmand på Faurholm, „efterfordi han efter kgl. majestæts begjær har opladt Fauerholm . . . til Andreas van Barbi“⁷. Hele sagen blev da med andre ord en demonstration fra rigsrådets side af lensmændenes principielle rettigheder. Det er påfaldene, at HANS BARNEKOW – en anden indvandret tysk adelsmand – der samtidig modtog Ellingegård (Tudse h.) af kongen, ikke måtte afstå tilsvarende vederlag af sine len. Forskellen beror formodentlig på, at Hans Barnekow allerede stod danske adelskredse nær og samtidig med godsoverdragelsen var blevet naturaliseret⁸. For Andreas Barby fik gaven da udelukkende den værdi, at den gav ham sikrere fodfæste blandt sine danske standsfæller.

Først den 25. september 1547 kunde skødet på Faurholm med mølle, Egespore by (nu Frederiksborg slotssogn) med 10 gårde, 10 gårde i Stenløsemagle (Ølstykke h.) udstedes⁹. Enkelte omstændigheder

tyder dog på, at Andreas Barby har været eller følt sig forfordelt ved dette „mageskifte“-arrangement med Hans Villumsen Jernskæg; i hvert fald måtte rigsrådet i begyndelsen af december tilstå ham yderligere tre gårde, samtidig med at det bekræftede hele ejendomsoverdragelsen, der først da kunne betragtes som afsluttet¹⁰.

Det var selv efter datidens målestok ikke noget synderligt stort gods, Andreas Barby således havde modtaget; det havde foruden hovedgårdstaksten, der på dette tidspunkt næppe har været stor, kun et tilliggende på små 200 tdt. htk. Hovedmassen af det fæstegods, der hørte under hans forleninger, lå dog samlet netop i den samme egn – fra et godsteknisk synspunkt uhyre fordel –, og med Faurholm som centrum indledte han i de følgende år en vis godssamling. 1548, 4. oktober afkøbte han kronen 4 gårde i Skærød (Nr. Herlev s., Try h.)¹¹ og et par år senere, 1550. 20. oktober, atter fra kronen 11 gårde i Hammersholt og Høveltegård (begge i Nr. Herlev s.)¹² I juni 1551 erhvervede han endvidere Æbeltoft klostets gods i Hammersholt^{12a}, og endelig i oktober samme år bortmageskiftede han alle sine gårde i Stenløsemagle mod Nr. Herlev by, som havde tilhørt Esrom kloster¹³.

Dermed ophørte von Barbys godssamling omkring Faurholm imidlertid. På dette tidspunkt ejede han omtrent et halvt hundrede gårde, der alle lå nært samlet omkring hovedgården. Denne konsekvente koncentration af fæstegodset må betragtes som et tidstypisk fænomen; vi befinder os jo netop da i indledningsfaserne til det 16. århundredes voldsomme prisstigninger, som bød den danske godsejer hidtil ukendte indtjeningsmuligheder, muligheder der efter det overmåde spredte materiale, som står til vor disposition, synes at være blevet udnyttet ganske effektivt¹⁴. Denne godskoncentration omkring Faurholm er imidlertid kun een side af von Barbys godsvirksomhed; vender vi os til de få træk, vi iøvrigt kender til hans godskoncentration, vil vi kunne iagttage ganske nye træk. Af det skødebrev, hvormed han i 1554 overdrog rigshofmester PEDER OXE Faurholm gods¹⁵, fremgår det, at landsbyen Skærød, som lå „opp till gamle Faurholms gordt“, var blevet nedlagt, og at dens marker lagt direkte „wnder for^{nc} Faurhoms affuel, medt alle for^{nc} fyre gordes jordt, ager, engg och eyndom oc nw bruges wnder for^{nc} Faurholms gordt“. Samtidig hermed synes Barby at have flyttet hovedgårdens bygninger fra Freerslev til Nr. Herlev sogn, „bygdt paa Oxeholm“¹⁶. Foruden de gamle hovedgårdsmarker og Skærød by omfattede gården enemærkeskove samt eng og mosearealer, Stueholmene og Illesøen. Der er altså tale om en

ganske betragtelig hovedgårdsudvidelse, som tilnærmelsesvis lader sig måle ved at sammenstille hovedgårdstaksterne fra 1547 og 1558, da kronen påny overtog godset; ved overdragelsen skyldte gården sammen med møllen tilsammen 8 pund korn (el. ca. 27 td. htk.), ved mageskiftet mellem Peder Oxe og kronen i 1558 opgives dens hovedgårdstakst til 1 1/2 læst korn (60 td. htk.)¹⁷.

Parallelt hermed følger organisationen af fæstegodset under Faurholm. Ved en sammenligning mellem skøderne 1547-51 med salgsbrevet 1554 er det muligt at få et indblik heri; mest iøjnefaldende er det, at medens landgildeafgifterne i købebrevene tilsyneladende frembyder et broget virvar af ydelser, er dette i skødet til Peder Oxe afløst af gennemført ensartethed. Ensartede landgildesatser har afløst de stadigt varierende species. Der har med andre ord fundet en egalisering af fæstebøndernes afgifter sted, selvom vi ikke længere er i stand til at konstatere, hvorledes reguleringen har fundet sted eller om der i forbindelse hermed også er blevet foretaget omrebnings og udjævning af fæstegårdens marker. Derimod kan vi med sikkerhed fastslå, at der ingen steder ændredes væsentligt på de samlede landgildeydelse, hverken i form af reelle nedsættelser eller forhøjelser. Egalisering af landgilden blev senere i det 16. århundrede en ganske almindelig forteelse¹⁸, men det her foreliggende tilfælde er, såvidt vi overhovedet er i stand til at konstatere det, det tidligste her i landet. Men i forbindelse med de øvrige ændringer af godsets struktur synes at vise, at Andreas Barby bevidst har forsøgt at skabe et storlandbrug efter moderne standard. Man kunde fristes til at pege på, at idéen til disse strukturændringer snarest har været hentet fra det østelske storlandbrug, som Barby må have kendt af selvsyn, og hvis idéer netop synes at være kommet hertil med indvandrende adelsmænd i højere grad end ved naturlig geografisk udbredelse¹⁹.

På denne baggrund er det påfaldende, at Andreas Barbys gods-samling netop ophørte i 1551, og at han allerede i januar det følgende år gjorde tilløb til at afhænde sit gods til sine brødersønner HANS og JAN VON BARBY²⁰. Sagen nåede dog foreløbig ikke længere end til papiret, og den kongelige tilladelse til godsoverdragelsen forblev ubenyttet; men vi tager næppe fejl ved at antage, at incitamentet til dette skridt må søges i den bitre markskelsstrid, han havde ført med sin nabo, HERLUF TROLLE på Hillerødsholm²¹. Konflikten angik skellet mellem Hillerødsholm og Faurholm, om hvorvidt nogle sø- og mosestrækninger, Tranemosen og Illesø med de to stueholme tilhørte den ene eller den anden. Højest sandsynligt er der her tale om områder, der

ikke tidligere havde været tilgængelige eller skiftede; men som tidligere berørt fremgår det af skødet 1554, at de omstridte arealer lå på det nedlagte Skærøds – og altså senere på Faurholm hovedgårds – grund. Det er da overvejende sandsynligt, at det er indordningen af denne landsby under hovedgården, der havde givet anledning til markskelsstriden.

De stridende parter enedes om at lade sagen påkende af fire standsfæller, kansler JOHAN FRIIS, MOGENS GYLDENSTJERNE, BØRGE TROLLE – Herluf Trolles broder – samt PEDER OXE. Endelig udpegede kongen personligt rigshofmester ESGE BILLE og EJLER RØNNOW til opmænd²². Valget af disse mænd beror næppe på nogen tilfældighed, men allerede herved var sagen blevet hævet til et niveau, der åbnede muligheder for udfoldelse af de personlige og politiske modsætningsforhold, der allerede var til stede i den danske højadel. Peder Oxe, Mogens Gyldenstjerne og Trollerne var kendinge fra godsstridigheder i 1540'erne om Mogens Gøyes gods, og de tørnede siden påny sammen i andre godsaffærer. Det må af nærliggende grunde formodes, at Børge Trolle har støttet sin broder, og det samme må antages om Mogens Gyldenstjerne, der på mange måder stod Trollerne nær²³. Omvendt synes Johan Friis og Peder Oxe at have ydet Andreas Barby deres bistand.

Voldgiftskendelsen faldt aldeles ud til Barbys fordel, forsåvidt som han fik tilkendt begge stueholmene og fik trukket skel i moserne, hvorimod man af en eller anden grund – snarest måske fordi Herluf Trolle protesterede mod afgørelsen – undlod at sætte skelsten. Om Andreas Barby allerede da havde sine politiske forbindelser at takke for det gunstige resultat får stå hen; der foreligger intet holdepunkt for en sådan antagelse endnu på dette tidlige tidspunkt af konflikten. Men givet er det omvendt, at Herluf Trolle har følt sig dybt krænket; at han ikke destomindre fulgte med von Barby og de øvrige gode herrer hjem til Faurholm „och bleff ther hoss thennom til mod aftenen“²⁴, betyder dog ikke nødvendigvis – som modparten siden hævdede – at han havde accepteret voldgiftskendelsen. Herluf Trolle hævdede tværtimod senere konsekvent og vistnok med rette, at han straks havde protesteret mod afgørelsen.

Herluf Trolle gav dog aldeles ikke op; han arbejdede tværtimod stadig for at få sin sag genoptaget. Han havde jo straks gjort indsigelse og havde siden oftere klaget overfor kansleren. Måske har vi da lov at formode, at Andreas Barby har kunnet takke sine politiske forbindelser for den inert, der blev lagt for dagen. Først i sommeren 1553 lykkedes

det Herluf Trolle at få markskelsstriden bragt på bane påny. Da Christian III i slutningen af august og begyndelsen af september opholdt sig på Æbelholt kloster, forsøgte han selv, PEDER SKRAM, lensmanden på Københavns slot PEDER GODSKE og øverstesekretær CORFITS ULFELD – den sidste Johan Friis' håndgangne mand – at opnå forlig ved mægling. Man enedes om, at de samme fire voldgiftsmænd som første gang „skulle komme ther offuer igienn“. I sig selv er dette måske ikke nogen helt klar formulering, forsåvidt som den snart efter gav anledning til strid mellem de to parter om, hvorvidt skellet skulde pådømmes påny, således som Herluf Trolle hævdede, eller om de fire mænd blot skulde sætte skelsten, som Andreas Barby og Peder Oxe vilde mene²⁶. Selvom man ikke vilde tage de skriftlige vidnesbyrd, Herluf Trolle senere indhentede fra tilstedeværende fra Æbelholt-mødet til indtægt for rigtigheden af hans opfattelse, taler dog både – som vi senere vender tilbage til – modsigelser i kanslerens vidnesbyrd for rettertinget i efteråret 1554 og selve sprogbugen, der er en ganske normal retsterminus, for at Herluf Trolles standpunkt var korrekt. Sagens politiske aspekter anes påny.

Det er da også helt i overensstemmelse med denne afgørelse, at Herluf Trolle i marts 1554 atter synes at have drevet på for at få sagen taget op „enthenn till minde eller rethe“. Tilsyneladende anfægtede det ham ikke, at Andreas Barby netop da havde vundet en sag mod Viborg by, vistnok med Johan Friis' bistand²⁷, eller at han i februar var blevet naturaliseret dansk adelsmand²⁸. Fra Herluf Trolles synspunkt var tidspunktet nogenlunde gunstigt, forsåvidt som regeringen netop da kæmpede for at tilvejebringe balance i statsfinanserne; kongen måtte selv yde tilskud fra sit eget kammer, militærudgifterne måtte reduceres, og regeringen havde måttet optage lån hos danske adelige, hvor den bedst kunde. Og blandt kreditorerne optræder også Herluf Trolle med et lån på 1.000 d.²⁹. På dette tidspunkt var Andreas Barby dog blevet så træt af striden, at han foretrak at sælge sit gods til Peder Oxe, men han undlod ikke at gøre sin modpart opmærksom på, at „han inthett (skulde) spotte hannem for hann hagde sold sitt gods, och . . . at Herluff var ther en orsagh till“³⁰. Allerede den 31. marts – ti dage efter Peder Oxes hjemkomst fra en diplomatisk mission til Tyskland – havde man udarbejdet en aftale, hvorefter denne skulle overtage Faurholm for en pris af 17.000 joachimsdaler til St. Hans 1554^{30a}. Det er umiddelbart indlysende, at Peder Oxe må have været på det rene med, at han sammen med Faurholm nødvendigvis også

måtte overtage Barbys langtrukne strid med naboen. Det er sandsynligt, at han endnu har kunnet regne Herluf Trolle for politisk harmløs, medens han selv kunde regne med indflydelsesrige hjælpere ved hoffet, Andreas Barby ikke undtaget.

Både skødet i juni 1554 og formodentlig altså også købebrevet i marts havde udtrykkeligt – og med en nøjagtighed, der ikke er helt sædvanlig for breve af denne type – henregnet de omstridte områder under Faurholms hovedgårdsjord, og på dette grundlag begyndte Peder Oxe straks at følge sit nye gods til lås. I realiteten indebærer dette også, at han underkendte sin modparts ret til at få markskellet påkendt påny, men det havde naturligvis kun til følge, at Herluf Trolle straks tog genbrev på Tranemosen, Illesø og Stueholmene³¹, således at sagen måtte pådømmes af rettertinget. Men forinden dette skete kan vi følge, hvorledes Herluf Trolle udfoldede en livlig aktivitet for at fremskaffe bevismateriale for sine påstande. Den 20. april henvendte han sig til en række rigsråder, der var forsamlet på Antvorskov kloster, angående aftalen fra Æbelholt det foregående år³²; straks derefter vendte han tilbage til Kolding, hvor hoffet stadig residerede, og hvor han selv i marts havde opholdt sig, og rettede via to adelige, NIELS PARSBERG og JØRGEN DAA henvendelse til Andreas Barby for at skaffe klarhed over, om denne stadig principielt vilde bestride, at forliget i Æbelholt kloster havde tilsigtet en fornyet voldgiftsavgørelse. v. Barby, der lå syg på dette tidspunkt, synes at have taget ham denne aktion ilde op og henviste blot til Peder Oxe³³. Alt i alt synes der således at have rådet en vis spænding mellem de to parter i april 1554; det er da også påfaldende, at Herluf Trolle netop sidst i måneden pludseligt måtte fratræde Krogens len, som han havde haft siden 1544³⁴. Det er med de foreliggende begivenheder *in mente* ikke ganske usandsynligt, at hans fjernelse kan have været foranlediget af hans personlige fjender ved hoffet, først og fremmest Andreas Barby og Peder Oxe. At Johan Friis, Børge Trolle og Mogens Gyldenstjerne samtidig befandt sig på forhandlingsrejse i Sverige³⁵ og at kongen lå alvorligt syg, kan kun have lettet et sådant forehavende.

Dermed indtrådte der foreløbig stilstand. Den 24. juni udbetalte Peder Oxe efter aftalen Andreas Barby hans 17.000 d., og dagen efter blev skødebrevet udfærdiget. Men inden markskelstrætten i december nåede frem for rettertinget, henvendte Herluf Trolle sig endnu en gang til Peder Skram og Peder Godske, der begge havde været blandt forligsmændene i Æbelholt kloster, og indhentede deres bekræftelse af

rigtigheden af sin opfattelse af forliget³⁶. Derimod opnåede han ingen tilsvarende erklæring af Corfits Ulfeld, skønt denne også havde deltaget i mæglingsaktionen, hvilket næppe er tilfældigt.

Endelig den 13. december 1554 optog rettertinget sagen i Nyborg³⁷. Begge parter redegjorde for dens tidligere faser og fremførte deres synspunkter i ganske uændret skikkelse. Johan Friis, der udover Peder Oxen var den eneste tilstedeværende af de fire voldgiftsmænd, bekræftede Andreas Barbys påstand om, at Herluf Trolle havde accepteret den oprindelige kendelse³⁸. Dette blev afgørende for domskendelsen, idet dommens præmisser henviser hertil, selvom dette vidnesbyrd ganske åbenbart stred mod kanslerens egen forklaring tidligere, hvorved han havde indrømmet Herluf Trolle præcis det modsatte. Retten anerkendte derefter Peder Oxes forfølgning til lås³⁹.

Den trælse strid havde da omsider fundet sin afslutning; men ligesålidt som den første kendelse og Barbys vurdering af den næppe kan antages at have ydet Herluf Trolle fuld retfærdighed, ligesålidt synes rettertingets dom at have været helt forsvarlig. At Herluf Trolle følte sig dybt krænket kan næppe undre, men han måtte dog affinde sig med, at der i juni det følgende år blev sat skelsten i det omstridte område efter Johan Friis' og Børge Trolles anvisning, og at der blev udfærdiget nøjagtig beskrivelse af skellet i henhold til de fire voldgiftsmænds kendelse⁴⁰. Personligt måtte Herluf Trolle nøjes med den ringe triumf det var, at han kunne opsige det lån, han i februar 1554 havde ydet regeringen, således at rentemester ESKILD OXEN måtte bede ham om at lade det blive stående⁴¹.

Den markskelsstrid, der her havde været tale om, var i sig selv ganske ubetydelig; så meget mere påfaldende virker da de heftige personlige modsætninger, der her fandt udløsning, og som også politisk fik en vis rækkevidde. Processen om skellet mellem Faurholm og Hillerødsholm finder dermed sin plads i den lange kæde af brydninger, som i 1557-58 førte frem til Peder Oxes fald og rigsrådsreaktionen⁴². I denne konfliktsituation møder vi påfaldende nok Andreas Barby som medbesøger af herredagsdommen over Peder Oxen i juni 1558⁴³, endskønt denne havde appelleret til ham om støtte. Omvendt udveksler Barby og Mogens Gyldenstjerne omtrent samtidig udenrigspolitiske synspunkter, specielt med henblik på den begyndende konkurrence med Sverige i de baltiske lande⁴⁴. På linie med Christian III og i forståelse med den konservative gruppe i rigsrådet gjorde han sig til talsmand for en forsigtig og tilbageholdende politik. Andreas Barby var ingen *quantité négligéable* i dansk politik; en af hans kolleger

i tyske kancelli fremhævede hans „summa iuditio et in tractandis rebus politicis sapientia“⁴⁶. Først og fremmest var han kongens råd, den der så længe Christian III levede loyalt øvede indflydelse på tilrettelæggelsen af dansk udenrigspolitik efter dennes ønsker. Men indenrigske og udenrigske anliggender var snævert forbundne, og Andreas Barby manøvrerede åbenbart ganske behændigt i dette komplicerede spil.

NOTER

¹ Om Andreas Barby i almindelighed, se H. F. Rørdam: *Kjøbenhavns Universitets Historie 1537-1621* bd. I (Kjhb. 1868-69), 418 ff. og Astrid Friis i *Dansk biografisk Leksikon*, 2. udg. II, 138 f. – ² Det er derimod endnu usikkert, om Barby nogensinde blev tysk kansler som sin forgænger Wulfgang v. Utenhof, selvom det ikke kan udelukkes, at det kan være sket i slutningen af 1550'erne. I dommen over Peder Oxen i juni 1558 benævnes han dog tysk kansler (A. N. Ryge: *Peder Oxes Levnet* (Kjhb. 1765), 124). Normalt fører han titel af kongelig råd. Om Barby som chef for udenrigsdepartementet, se iøvrigt Poul Colding: *Om Andreas von Barbys stilling som leder af Tyske Kancelli* (Til Knud Fabricius 13. august 1945), 44 ff. – Under indflydelse af ændringerne i det 15. århundredes samfundsstruktur og kongemagtens vækst kan man i de tyske territorier iagttage en centraliseringsproces og specialisering af centraladministrationen; romerretskyndige embedsmænd afløste de gejstlige embedsmænd, men i langt højere grad end disse følte de tyske „råder“ sig knyttet til fyrstehænder og forpligtet til at varetage dens tarv; cf. f. eks. F. Rachfahl: *Die Ursprünge der monarchischen Behördenorganisation der Neuzeit* (Jahrb. für Nationalökonomie und Statistik Bd. 105 (1915), 433-82; G. Schmoller: *Die Behördenorganisation in den deutschen Territorien vom 16. bis zum 18. Jahrhundert*. (Jahrb. für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reich Bd. 18 (1894), 695 ff. – Det er karakteristisk, at Christian III i et brev til kurfyrst August af Sachsen i maj 1556 meddeler, at man nu er nået så vidt i Danmark, at alle embeder var besat med danske, fraset udenrigsadministrationen (RA. T.K.U.A. *Ausländ. Reg.* 1556-57, 1556. 3. maj); denne kunde kun bestrides af udlændinge, fordi kun disse besad kundskaber, der opfyldte tidens krav. – ³ 1543 modtog han domprovstiet i Roskilde, St. Laurentii kapel samt 40 rhinske gylden 1545 tillige Clarae kloster i Roskilde (Danske Kancelliregistranter 1535-50 (Udg. af Kr. Erslev og Wm. Møllerup, Kjhb. 1881-82), 279; *Da. Mag.* 4:IV, 326 f.). Endelig modtog han en gård i København som gave af kongen (Københavns Dipolmatarium II (Udg. af O. Nielsen, Kjhb. 1874), no. 310). – ⁴ *Da. Mag.* 4: I, 285. Brevudtoget er udateret, men den nærmest foregående og efterfølgende dato er henholdsvis 28. marts og 7. april. – ⁵ Astrid Friis: *Rigsrådet og statsfinanserne i Christian III.s regeringstid* (Hist. Tidsskr. 10: VI, 1940-42), 8 ff. – ⁶ *Ibid.*, 13 ff. – Barby opholdt sig fra maj til juli i hertugdømmerne, en overgang vistnok konstitueret som kongelig statholder (RA. T.K.U.A. *Inländ. Reg.* 1547, fol. 92 b og 139). – ⁷ *Da. Kanc. reg.* 1535-50, 361 f. – ⁸ *Ibid.*, 363 f.; Kr. Erslev: *Danmarks Len og Lensmænd 1513-96* (Kjhb. 1878), 87; Astrid Friis i *Dansk biogr. Leks.* II, 176. – ⁹ *Da. Kanc. reg.* 1535-50, 358 f.; cf. også ndrf. note 10. Af dette gods hørte de 10 gårde i Stenløsemagle ikke til Hans Villumsen Jernskægs len (cf.

Frederik I.s danske Registranter (Udg. af Kr. Erslev og Wm. Møllerup, Kjbh. 1879-80), Da. Kanc. reg. 1535-50, 361; H. Knudsen: Danmark i Middelalderen (Kjbh. 1834), 23 f., 42), men stammer snarere fra en af Barbys forleninger i Roskilde. – Som kompensation afstod Andreas Barby gods på Sydsjælland tilhørende Claræ kloster (Erslev: Len og Lensmænd, 95). – ¹⁰ Da. Kanc. reg. 1535-50, 367. Der er her tale om to gårde i Rønne (Tjæreby s.) og en enestegård ved navn Ryd (iflg. skødet i Freerslev s.). Det originale skøde (RA. Orig. skødebrev no. 58) omfatter såvel Egespore by og godset i Stenløsemagle som de tre gårde, der først blev overladt von Barby i december 1547, og det er dateret til 22. september (Mauritii dag). Det må derfor antages, at det første skøde, dateret til 25. september (søndag efter Mauritii dag) er blevet sammenarbejdet med skødet på Rønne og Ryd den 7. december, og at det samlede skøde er blevet antedateret; datoen 22. september må være opstået ved forglemmelse af „søndag efter“ i den liturgiske datering. Rigsrådets stadfæstelsesbrev, dateret til 9. december 1547 (RA. Andreas Barbys privatarkiv, no. 5) omfatter ligeledes det samlede gods, hvorimod der ikke længere kendes noget stadfæstelsesbrev fra sommermånederne, da den oprindelige overdragelse fandt sted, udover regesten i kancelliregistranten. – ¹¹ Da. Kanc. reg. 1535-50, 392. – ¹² Ibid., 457 f. – ^{12a} Kirkehist. Saml. 4: I, 485 f. – ¹³ Kancelliets brevbøger 1551-55, 82. – ¹⁴ Jeg håber senere at kunne gøre rede for visse sider af den danske adels økonomiske aktivitet i anden forbindelse. – ¹⁵ RA. Orig. mageskifter, no. 73-74; Kanc. Brevb. 1551-55, 82. – ¹⁶ I skødet 1547 siges gården at ligge i Freerslev s., hvorimod den i skødet til Peder Oxen henføres til Nr. Herlev s. – 1550, 13. november fik Barby tilladelse til at nedbryde St. Martins kapel i Stenløse „oc bruge (materialerne) till sin bognings behoff“ (Da. Mag. 4: VI, 238), og 1553 erhvervede han en lignende tilladelse til at nedbryde et kapel i Lystrup (ved Uvelse; Kanc. Brevb. 1551-55, 211 f.). Disse tilladelser står antagelig i forbindelse med byggearbejderne på Faurholm. – ¹⁷ RA. Orig. mageskifter, no. 73-74. – ¹⁸ cf. H. H. Fussing: Herremænd og fæstebonde (Kbh. 1940), 144 ff.; G. Olsen: Hovedgård og bondegård (Kbh. 1957). – ¹⁹ cf. C. J. Fuchs: Der untergang des Bauernstandes und das Aufkommen der Gutsherrschaften (Strassb. 1888), 67 ff.; G. Olsen: op. cit., 44, 194, 314. – ²⁰ Kanc. Brevb. 1551-55, 110. – ²¹ Striden har tidligere været behandlet af Troels-Lund (Peder Oxen (Kbh. 1906), 58 ff.) og Astrid Friis (Rigsrådet og statsfinanserne, 75 ff.). Begge steder fremhæves med rette den politiske aspekter som led i den række af personlige og politiske sammenstød, der førte frem til Peder Oxens fald i 1558. Vor eneste kilde til oplysning om sagen er rettertingets endelige dom i december 1554 (Orig. i RA. Andreas Barbys privatarkiv; Rigens dombog 1554-56, fol. 8^v-11^v; udførligt referat hos Ryge: Peder Oxen, 83-86). – ²² Rigens dombog 1554-56, fol. 9^r-v. – ²³ cf. P. Colding: Studier i Danmarks politiske historie i slutningen af Christian III.s og begyndelsen af Frederik II.s tid (Kbh. 1939) 14 ff. – ²⁴ Rigens dombog 1554-56, fol. 9^v. Det er ikke længere muligt at datere denne afgørelse; den må have fundet sted inden september 1551, da Esge Bille blev syg og snart efter døde (Wm. Møllerup og F. Meidell: Billeættens Historie I, 707), men efter oktober 1548, da Barby erhvervede Skærød. – ²⁵ Heller ikke denne begivenhed dateres i dommen; men da kongen opholdt sig på Æbelholt kloster i dagene 31. august-7. september 1553, er det sandsynligt at den skal henføres til dette tidspunkt (Kanc. Brevb. 1551-55, 251; Astrid Friis: Rigsrådet og statsfinanserne, 75 note 2). – ²⁶ Rigens dombog 1554-56, fol. 9^r, 10^r, 11^r. – ²⁷ Kanc. Brevb. 1551-55, 291; cf. p. 286. – ²⁸ Ibid., 292 f. – ²⁹ Astrid Friis: Rigsrådet og statsfinanserne, 103 ff.; Kanc. Brevb. 1551-55, 281, 292. Peder Oxen befandt sig endelig samtidig på en

diplomatisk mission i Tyskland og vendte først tilbage til Kolding d. 21. marts 1554 (Ryge: Peder Oxe, 77 ff.; Astrid Friis: Rigsrådet og statsfinanserne, 67 note 2). — ³⁰ Rigens dombog 1554-56, fol. 10^v. — ^{30a} Ryge: Peder Oxe, 82 f. — ³¹ Rigens dombog 1554-56, fol. 8^v-9^r. — ³² Ibid., fol., 9^r-v. — ³³ Ibid., fol. 9^v-10^r. — cf. RA. DA. Kanc. Indkomne breve. Antonius Hanisch til Johan Friis 1554, 18. april, hvoraf det fremgår, at også kongen lå alvorligt syg. — ³⁴ Kanc. Brevb. 1551-55, 311; Erslev: Danmarks Len og Lensmænd, 19. — ³⁵ N. Krag og St. Stephanius: Christian III.s Historie (K bh. 1776), 233 f. — ³⁶ Rigens dombog 1554-56, fol. 10^r-v. — ³⁷ Ibid., fol. 11^v. — ³⁸ Ibid., fol. 9^v. — ³⁹ Ibid., fol. 11^v. — ⁴⁰ Ryge: Peder Oxe, 86 f. — ⁴¹ Kanc. Brevb. 1551-56, 362. — ⁴² Se herom Astrid Friis: Rigsrådet og statsfinanserne, passim. — ⁴³ Ryge: Peder Oxe, 124; Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre I, 430. — ⁴⁴ Ibid. I, 445-50; cf. Wm. Møllerup: Danmarks forhold til Lifland (K bh. 1882), 61; G. Landberg: De nordiska rikena under Brömsebroförbundet (Sthlm. 1925), 195 ff. — ⁴⁵ Caspar Paslichs kalendaranteckningar (Medd. av. O. Walde, Da. Mag. 6: II, 195).

HERMAN FRIIS

11. AUGUST 1892–27. JULI 1962

Den som H. FRIIS-PETERSEN velkendte personalhistoriker, der i en sen alder tog navneforandring til Friis, døde 27. juli 1962 i en alder af 70 år. Han var københavner af fødsel, men havde gennem sin moder Friis-navnet fra den kendte ripensiske slægt, hvis genealogi han behandlede i Familien Friis fra Ribe gennem 400 Aar (1949). 15 år gammel blev han ansat på Ørholm Papirfabrik, hvor han blev kontoruddannet i papirbranchen, 1912 blev han korrespondent på Papirfabrikkernes hovedkontor, hvorfra han 1916 gik over til Jørgen Schjerbeck jr. som afdelingschef, fra 1919 var han forretningsfører i firmaet C. C. Winthers Eftf. i Århus, hvor han forblev, indtil han i 1928 tog grossererborgerskab i Århus og etablerede en selvstændig forretning med kontormaskiner, kontorartikler og -inventar.

Efter at grosserer Friis i en lang årrække havde deltaget aktivt i kristeligt ungdomsarbejde, helligede han sig helt sine personalhistoriske og genealogiske interesser – vel også som erstatning for det familieliv, der var den ugifte mand nægtet. Det var ikke så meget han fik publiceret, det meste af hans livsværk ligger desværre i maskinskrevet skikkelse i bibliotekerne. Trykt blev af stamtavlerne kun Ole Hansen Ravn og hans Efterkommere (1928) og Familien Lylow (Ph. T. 11, V, 137) foruden den før nævnte stamtavle over hans mødrene slægt. Duplikeret er Kannik i Ribe Niels Torkilsen Lyme og hans Efterkommere (1932), Familien Brandt fra Skjolddelev (1944) og tre forskellige slægter Friis (fra Nykøbing F., Ringkøbing amt og Århus, 1945 og 1946).

Hvor fortjenstfuld denne genealogiske virksomhed, der er præget af forfatterens omhu og sporsans, end er, så er det dog på et andet felt, at H. Friis har indlagt sig blivende fortjeneste af dansk personalhistorisk forskning. Hans bosættelse i Århus vakte en særlig interesse hos ham for den lokale personalhistorie, der resulterede i hans samling af Embeds- og Bestillingsmænd i Aarhus (1941, med supplement 1948) og Personalhistoriske Bidrag til Aarhus Katedralskoles

Historie (1939 med supplementer 1941 og 1948), og herfra førtes han ind på arbejdet med studenterne. Han ordnede matriklerne over Københavns Universitets studenter alfabetisk, delt i grupper, der svarer til den trykte matrikels bindinddeling, og udførte et kæmpearbejde med identificering og påføring af litteraturhenvisninger til den enkelte person, suppleret med en tilsvarende fortegnelse over studenterne 1829-80. Dette store arbejde blev beklageligvis ikke trykt, men foreligger maskinskrevet, såvidt vides i tre eksemplarer, hvoraf Det kgl. Bibliotek og Statsbiblioteket i Århus besidder hver et.

I sine senere år gik Herman Friis derefter igang med fortegnelser over danske studerende ved fremmede universiteter, hvoraf en del er trykt i vort tidsskrift.

Den flittige forsker, hvis studentermatrikler er et ypperligt hjælpemiddel i den personalhistoriske forskning, fortjener at hans minde bevares med taknemmelighed.

ALBERT FABRITIUS.

SAMFUNDETS REGNSKAB FOR AARET 1962

INDTÆGTER	Kr. Ø.	UDGIFTER	Kr. Ø.
Saldo overført fra forrige Aar	3.034,40	Trykning af Tidsskriftet	6.353,67
Tilskud fra:		Honorarer for Bidrag til Tidsskriftet	551,00
Undervisningsministeriet, Tilskud fra Tipsmidlerne 1961/62	1.200,00	Porto	148,28
Dansk historisk Fællesfond, Aarsbidrag 1961	900,00	Papir og Tryksager	155,31
Alfred Good's personalhistoriske Fond	200,00	Møder	186,98
Gave fra „Samfundets Venner“	552,00	Diverse Omkostninger	50,90
Anonym Gave	250,00	Saldo overføres til næste Aar	7.450,92
Medlemskontingent	7.689,50		
Salg af ældre Aargange	833,65		
Indvundne Renter	237,51		
	14.897,06		14.897,06

Samfundet ejer:

Kr. 7.450,92 kontant Kassebeholdning
 Kr. 500,00 5% Østifternes Kreditforenings Oblg. 16. Serie II
 Kr. 400,00 4% Husejer Kreditkasse Oblg. 2. Afd. 5. Serie
 Kr. 100,00 4¹/₈% Husejer Kreditkasse Oblg. 2. Afd. 5. Serie
 Kr. 1.000,00 4¹/₈% Kjøbenhavns Kreditforenings Oblg. 8. Serie

Kr. 9.450,92

København, den 28. April 1963.

sign.: **Sven Houmøller.**

Ovennævnte Regnskab er gennemgaaet og sammenholdt med Bilagene. Tilstedevejrelsen af Kassebeholdning og Værdipapier er konstateret.

København, den 30. April 1963.

sign.: **Finn H. Blædel.**

sign.: **Hans F. Randbøll.**

REGISTER

Personerne anføres som hovedregel på deres slægtsnavn, et sådant, der ikke er opstået alene ved at sætte „sen“ til faderens fornavn. Denne skik varer for landboernes vedkommende til ca. 1828, jfr. forordn. af 30. maj s. år. Føres et sådant slægtsnavn ikke, anbringes vedkommende på fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, når han ikke i teksten er nærmere bestemt.

Desuden udelades de personers navne, om hvem intet af videre betydning siges i teksten, f. eks. førere for hærafdelinger, konger og andre, i hvis tjeneste de i teksten nævnte personer står, forfattere, hvis værker citeres o.s.v.

Kvinder anbringes som hovedregel på deres pigenavn, kun undtagelsesvis tillige på mandens navn og i så fald med henvisning fra pigenavnet; er dette ikke noget egentlig slægtsnavn, bliver det eventuelt at udelade.

Er navnene latiniserede bibeholdes denne form i registret, medmindre teksten oplyser, hvorledes de skal gengives på dansk.

Nævnes en person flere gange på samme side, antydes det, hvor sådant anses forødent, i registret ved et mindre tal foroven, til højre for sidetallet.

Fyrster sættes på deres navn, ikke på landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpå.

Sammensatte efternavne f. eks. Lente-Adler, sættes på første dels begyndelsesbogstav altså i det nævnte tilfælde på L.

Partikler som von, de, des, de la, zum o.s.v. ses der bort fra; eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder efternavnet med le eller la, sættes det derimod som regel under L. Er partiklen smeltet således sammen med navnet, at et nyt ord er dannet, f. eks. Dupuy, anbringes navnet på partiklens begyndelsesbogstav, her altså D.

De efter spansk skik sammensatte efternavne (moderens slægtsnavn tilføjet efter faderens) anbringes under det første led.

Lokaliteter og institutioner, hvorom teksten har bemærkninger af særlig betydning, er optaget i registret.

<p>Adelaer, Frederik Christian, gehejmeråd 152. Adeler, Henrik Nielsen, stiftamtmand 149. Adler, Christiane Margrethe g. Næss 174. Ahlefeldt, Christian, stud. 156. – Ditlev, stud. 146. – Godske, stud. 146. – Johan Henrik, godsejer 150. Alardus, Nicolai, præst 164. Albinus, Johannes, præst 139. Alfsen, Peter, læge, lagmd. 26. Anchersen, Morten, stud. 164. Andersen, Anders, stud. 26. – H. C., digter 31, 32. – Karen Margrethe g. Lund 170. – Laurentius, præst 161. – Nicolai, soldat 45. – Tørris, købmand 170. Andersdatter, Boel g. Mogensen 28. – Karen g. Thorngaard 29. – Margrete g. Mistrup 34. – Sille Johanne g. Dede-kam 169.</p>	<p>Andreassen, Bodil (Bolette Dehn) g. Bundsen 168. Andreæ, Diedrich, præst 140. Armstrong, Thomas, planter 14. Arnesen, H. L., overretsprok. 15, 17. Arnkiel, Troels, præst 141. Arnou, Hans Boesen, præst 166. Aslaksson, Cort, stud. 23. Astor, Magdalene g. Bentzon 10, 15. Axen, Johann Adolph, stud. 37. Baggesen, Laurits Jensen, prov. forvalter 163. Bang, Jørgen Jørgensen, præst 166. – Margrethe Olufsdatter g. Arnou 166 Niels Nielsen, skovrider 47. – Oluf Jørgensen, præst 166. Barby, Andreas von, kansler 181–91. Bartholin, Albert Thomsen, borgm. 154. – Johannes Frederik, prof. 154.</p>
--	---

- Bean, Andreas, kaptajn 179.
 Bech, Anne Margrethe Nielsdtr. g. Fæderhof 42. – Carl Henrik, skovrider 50. – Jochum Henrik, skovrider 46, 50.
 Becker, Dierk, diakon 37. – Jacob, diakon 149.
 Behagen, George, planter 15.
 Behmann, Anna Cathrine Henriksdatter g. Lund 167. – Henrik, forpagter 167.
 Bendtsdatter, Karen g. Hallager 28, 33.
 Benners, Adriane Louise g. Eckard 22. – John, planter 14. – Judith Aletta 14, 15, 17.
 Bensen, Johan Lorenz, cancelliråd 151.
 Bentzen, Anders, matros 70.
 Bentzon, Adelgunde Wilhelmine g. Dreyer 19. – Adrian Benjamin 18. – Adrian Benoni, gen.guvernør 9–22. – Adrienne Olympe g. grev d'Aure 12. – Carl Frederik William, bankbogholder 18. – Christian Eckard 18. – Christiane Adelgunde, bogholder 20. – Eliza Dorothea 18. – Eliza Frederika g. Hennecke 16. – Frederik Wilhelm, regeringssekr. 11. – Frederike Wilhelmine Marie Elisabeth g. Kobicke 21. – Henriette Mathilde 18. – Jacobine Wilhelmine Francisca Charlotte g. Knudsen 19. – Julia 21. – Julie Wilhelmine Margrethe, lærerinde 20. – Margrethe, sekr. 20. – Maria Eliza 12, 15. – William Frederik, cand. jur., planter 12, 15, 16.
 Berg, Johan Peter, toldinspektør 82.
 Bergen, Adam Dietrich v., ærkediakon 163.
 Berger, Johan Hartvig Ernst von, kommandørkaptajn 81, 82.
 Bering, Frederik, stud. 151.
 Berner, Magdalene Sybilla g. Behmann 167.
 Beselin, Johann Wilhelm, præst 149.
 Beverhoudt, Rebecca v., husbest. 10.
 Beyer, Otto, stud. 148, 149.
 Bierg, Maren Christensdatter g. Klingenberg 173.
 Bille, Steen, kammerherre 95. – Steen Andersen, kaptajn 62, 63, 64.
 Biørn, Anne Sophie Jørgensdtr. g. Grib 42.
 Blanck, Otto, stud. 147.
 Blank, Caspar, præst 152. – Georg, præst 144.
 Blixen, Karen, forfatterinde 177–80.
 Bloch, Jørgen Nielsen, præst 167. – Niels Sørensen, forpagter 167.
 Boe, Angeneta (Agnete) Hansdatter g. Kingo 168, 173. – Hans Jørgensen, gdr. 172. – Jørgen 172. – Karen Margrethe Hansdatter 173. – Laurids Hansen 173.
 Bonenberg, Simon, præst 146.
 Bonne, Thomas Thomsen, toldbetjent 29, 34.
 Bonnesen, Nis, skræddersv. 49.
 Bonnichsen, Harcke, pr.løjtnant 174.
 Borchers, Johannes Albert Wilhelm, gehejme-regeringsråd 20. – Rolf Norbert Hasso, hütteninsp. 20. – Wilhelmine Sophie Elisabeth g. Grumbrecht 19.
 Bornemann, Frederikke Wilhelmine Charlotte g. Bille 95.
 Boysen, Broder, borgm. 143. – Martin, stud. 162.
 Braem, Johan Frederik, kommandør 52. – Martinus, oberst 52.
 Brandt, Ditlev, murerm. 48. – Johannes, diakon 164. – Johannes Bugislaus, præst 146. – Nicolaus, præst 144. – Niels Christian, skrædderm. 48. – Peder, ærkediakon, 144. – Poul, stadsfysikus 144.
 Brasch, Christian, Frederiksen, stud. 157.
 Bremer, Jørgen Christian, prof. 153.
 Brinck, Hanna g. Andersen 170.
 Brochmand, Hans Rasmussen, borgm. 146.
 Brockdorff, Georg Joachim Ludvig, præst 54, 55. – Henrik Nicolai, skrædderm. 55.
 Brodersen, Jacob, stud. 158.
 Broeschen, Anna Margaretha Dorothea g. Jacobsen 29.
 Brorson, Broder Brodersen, biskop 44. – Broder Brodersen, præst 44.
 Brown, David, guvernør 48.
 Bruhn, Christian, præst 149.
 Brusgaard, Christian, skomagerm. 32.
 Bruun, Anne Holgersdtr. g. Scroxberg 39. – Holger Andersen, præst 39. – Thomas, teatermaler 30.
 Brøgger, Johannes Larsen, stud. 158.
 Brønndorph, Peder Pedersen, stud. 150.
 Buchholtz, Andreas, præst 162. – Paul, præst 159.
 Buchwald, Caspar Henningsen v., stud. 157. – Henrik Henningsen, v., landråd 157.
 Buchwaldt, Friedrich von, stiftamtmand 125.
 Bugge, Christian, sejlmagermester 171. – Johanne Amalie g. Lund 171.
 Bundsen, Peter, købmand 168.
 Büchschensmidt, Heinrich Friedrichsen, præst 143, 144.
 Bähr, Ludolph de, præst 144.
 Bøgelund, Anna Cathrine g. 1° Bonnesen, g. 2° Brandt 49.
 Børglum, Else Kirstine Poulsdtr. g. Fibi-ger 48.
 Calov, Abraham, stud. 141.

- Carlheim, Knud Carolus Holck, postmester 92.
 Castenschiold, Caroline g. von Suckow 93. – Jacob August, kaptajn 93. – Margrethe Wilhelmine g. Holck 65.
 Christensdatter, Ingeborg Cathrine g. Fæderhof 42.
 Christensen, Anders, præst 167. – Christen, prokurator 168. – Laurids, herredsfoged 166. – Peder, forp. 46. – Rasmus, sognefoged 176. – Severin, præst 168.
 Christiani, Frederik, præst 140.
 Christianus, Dethlevus, stud. 37.
 Clausdatter, Birgitte g. Pedersen 174.
 Clausen, Christian Albrecht, kammerråd 156. – Detlev Friedrich, præst 164. – Johannes, præst 161. – Peter, præst 159.
 Clemendot, Marie Virginie g. de Vitry, danserinde 12, 21.
 Clementsen, Chr. N., købmd. 57. – Oscar-Hjalmar, kontorchef 57–60.
 Clerque, Johanne Beate de, g. 1° Lindam, g. 2° Nygaard, g. 3° Nordrup 40.
 Cocher, Harriet, g. Lindam 52.
 Colding, Emilia Andrea Sophia, g. Laub 68. – Frederik Frederiksen, mag. 150.
 Collin, Henriette 31.
 Coppy, Henriette Franciska 10, 12, 15, 16. – Nikolaj Adler, prok. 10, 16.
 Cruciger, Nicolaus, stud. 37.
 Crusenstolpe, J. Fr., konsultssekr. 132.
 Cöln, Detlev v., præst 156.
 Dalby, Christoffer Hansen, præst 25.
 Dalsgaard, Christen Nielsen, købmd. 40.
 Dancheil, Poul Christian, amtsforv. 50.
 Daniel, Hans, forvalter 175, 176. – Nicolai Henrik, landskriver 176.
 Dedekam, Jørgen Otto Tønnesen, skibsreder 169. – Karen, g. Lund 169.
 Degen, Carl Ferdinand, professor 35. – Jens, negotieass. 35. – Søren, fotograf, musiker 31, 34, 35. – Therese Margrethe, g. Hendriksen 35. – Thorkild 35. – Thorkild Brønnum 35.
 Deichmann, Berthel, biskop 153. – Peder Pedersen, læge 154.
 Detlevi, Johannes, diakon 154.
 Ditlevsen, Lars, skoleholder 176.
 Dolmer, Søren Rasmussen, præst 142.
 Dorn, Christian Martin, kgl. råd 140.
 Dreyer, Frederik Christian, købmd. 19. – Peter Albert, garverm. 19.
 Døgen, Mathias, præst 145. – Samuel, præst 140.
 Ebers, Joh. Jak. Heinrich, stud 38
 Eckard, Christian Ditlev, toldintendant 12, 17, 22
 Eddow, Christian, præst 140
 Ehlers, Nicolaus, diakon 146.
 Ehrenhoff, J. M., oberstlt. 131.
 Eichenbroch, Christianus, stud. 37.
 Elers, Heinrich Christian, præst 159.
 Ellbrecht, A. G. von, kontreadmiral 72.
 Ellis, Robert Stevenson, præst 53.
 Elswich, Henrich Christian v., præst 163. – Johan Herman v., præst 163.
 Ernst, Johan Bertram, politimester 150.
 Espe, Christen Andersen, præst 167.
 Eyffler, Christian, præst 160. – Rudolph Diedrich, præst 149.
 Fabricius, Caspar, præst 147. – Johan Christian, præst 147.
 Fabricius Møller, cand. phil. 35.
 Falsen, Enevold, borgm. 33.
 Feachem, Caroline, g. Ellis 54.
 Feddersen, Christian Albert, præst 154.
 Fibiger, Gottfried, by- og herredsskr. 48. – Gottfried, prok. 48, 49.
 Fisker, Friderich Christian, kommandør 98. – Lorents Hendrich, kaptajn 62.
 Fleischer, Esaias Esaiassen, præst 152.
 Flor, Otto, stud. 157. – Urban, præst 151.
 Foss, Laurits Nielsen, forstander 141. – Niels Pedersen, godsejer 157. – Ole Stampe, prok. 15.
 Francke, Wolfgang Christoph, ærkediakon 156.
 Fries, Christian, præst 161.
 Friis, Herman, grosserer, genealog 192–93. – Johan, Kansler 181–91. – Just Jørgensen t. Vadskærgård 26. – Jørgen Larsen, skoleholder og organist 176. – Lars Ditlevsen, se Ditlevsen. – Marie Cathrine Hansdatter, g. Svitser 168.
 Friis-Petersen, Herman, se Friis.
 Frontisteyn, Johannes, stud. 36.
 Fröczel, Ludolphus, stud. 36.
 Funch, Elisabeth Dorothea, frimustice 17.
 Fæderhof, Christiane 42. – Frederik Frederiksen, degn 42.
 Gabrielsen, Niels, avlsbruger 42.
 Gadendorp, Clemens, amtmd. 36.
 Garmann, Christopher Hermansen, præst 141.
 Geist, Christian, organist 40.
 Gierlew, Andreas, skolehldr. 50. – Andreas Nicolaj, rådmd. 50.
 Giese, Joachim, præst 154.
 Gigas, Maria Christiana, g. Kruuse 55.
 Gislinge, Anders Clausen, rektor 25. – Erik Clausen, stud. 25. – Morten Clausen, præst 25.
 Gleerup, Cathrine, g. von Obelitz 93. – Maria, g. 1° Lund, g. 2° Svindt 66.
 Goos, Dorothea, g. Lindam 48.
 Grassau, Christian Kaj, præst 144.
 Gravenhorst, Johanne Marie, g. Christensen 168.
 Greis, Valborg Jensdtr., g. 1° Lohmann, g. 2° Stub 46.

- Grib, Johanne Christiane, g. Lindam 42.
 – Peter Hansen, færgemd. 42.
- Gries, Johan, diakon 145.
- Grot, Johan Joachim, præst 162.
- Groth, Conrad, baccalaur 174. – Dorothea Margaretha, g. Lund 174.
- Grumbrecht, Charlotte Helene Friederike Hilde, g. Borchers 20. – Friedrich Franz Alexander, advokat 18. – Fritz Carl Erdwin, fuldm. 19. – Jacob Elias Franz, købmd. 19. – Johann Friedrich Philipp, borgm. 18. – Julius Carl Friedrich, gymn. elev 19.
- Grüner, Peder Pedersen, stud. 142.
- Grøger, Friderich Carl, maler 128.
- Grønlund, Jens Samuel, apoteker 51.
- Grønnegaard, Margrethe, g. Kühl 169.
- Graah, Christiane, g. Lindam 49.
- Gyldenlund, Maren, g. Michelsen 170.
- Gyllich, Aletta, husholderske, g. Schmendes 21.
- Gødeke, Henrich Albrecht, præst 148.
- Hagge, Joachim, præst 37.
- Hallager, Alexander Sørensen, staldbetj. 33. – Andreas 29. – Andreas 30, 33. – Andreas Simonsen 29. – Andreas Sørensen, musikdirektør, graver 30, 34. – Ane Marie, g. Thorngaard 29, 33. – Anna Marie, g. Mogensen 30. – Anne Kirstine, g. Nørager 29. – Bodil Christina 30. – Bodil (Kirstine), g. Bonne 29. – Bodil Kirstine 30. – Jens 29. – Jens 30, 33. – Jens Giuliani 31. – Jens Simonsen 29. – Johanne Margaretha, g. Jacobsen 29. – Juliane Marie, g. Lund 29. – Samuel Jacob Nicolaj, billedhugger, graver 32, 35. – Simon Sørensen, murersv. 28, 32, 33. – Søren, skomagerm. 28, 33. – Søren Sørensen, murerm. 33. – Søren Sørensen, murersvend 27, 32, 33. – Thora Caroline Andrea, fotograf 31, 32, 34, 35.
- Hammeken, Louis, konsul 73. – Louis Joseph, vicekonsul 73fg.
- Hammer, Karen Andersdatter, g. 1° Møller, g. 2° Hansen 166.
- Hansdatter, Anna Cathrine, g. 1° Mariager, g. 2° Kiær 50. – Anne Kirstine, g. Lundgreen 34. – Cathrine, g. Andersen 45. – Karen, g. Boe 172. – Maria, g. Lund 168.
- Hansen, Christian Frederik, arkitekt 71. – Hans, præst 162. – Jacob, præst 162. – Johannes, præst 151. – Justine, g. Nissen 124. – Karen, g. Schwensen 31. – Laurids, rådmand 166. – Margrethe Cathrine, g. Bugge 171. – Niels, præst 165, 166.
- Haraldus, Magnus, stud. 37.
- Hardenbeck, Engelbrecht, stud. 148.
- Harding, Christian Albrecht, præst 162.
- Hartung, Johan Heinrich, præst 163.
- Hartvigsen, Peder, gdr. 172.
- Hasse, Eggard, præst 155.
- Hassing, Birgitte, g. Brockdorff 55.
- Hatting, Henrik Jørgensen, præst 41.
- Haugen, Karen, g. Gierlew 50.
- Hauschild, Jacob, præst 147.
- Haxthausen, Frederik Julius von, generalmajor 68.
- Heger, Carl, bibliotekar 11.
- Heinemann, Anna Catharina, g. Groth 174.
- Heisler, Hans Hansen, stud. 147.
- Hellesen, Niels Hansen, skipper og købmand 173.
- Helt, Peder Christensen, kancellisekr. 164.
- Hemmer, Jens Peter, planter 14.
- Hendriksen, Rasmus Frederik, xylograf 35.
- Hennecke, Adrian Albert Adolph Erdwin 20. – Bernhard Carl Conrad Wilhelm 20. – Charlotte Wilhelmine Anna 20. – Christiane Friederike Henriette Emma 18. – Elisabeth Christiane Adelgunde Charlotte, g. Grumbrecht 18. – Elsebeth Friederike Wilhelmine Jacobine 19. – Friedrike Wilhelmine Adrienne Elise, g. Henniges 18. – Johann Heinrich, senator, købmd. 16. – Johann Heinrich Erdwin, købmd. 16. – Johann Julius Rudolph Wilhelm, købmd. 18. – Johanne Auguste Marie 18. – Julius Florenz Theodor Heinrich, købmd., fabrikant 18. – Johanne Severine Augusta, adopt. Degen 35.
- Henniges, Georg Adolf Hermann, præst 18.
- Hennings, Johan, præst 158.
- Henrici, Erasmus, stud. 36.
- Henriksdatter, Margrethe, g. Phil 165.
- Herfort, Ester, g. Nathanson 7.
- Hetting, E. F., Sorenskriver 76.
- Heyliger, W. H., planter 15.
- Hie, Peder Pedersen, præst 25.
- Hillebrandt, Ericus, stud. 37.
- Hinricus, Georgius, stud. 37.
- Hirnklow, Ejler Lauritsen, rektor 151.
- Hoffmann, Jacob, præst 140.
- Holck, Andreas Sevald Høyelse, apoteker 95. – Andreas Sevald Høyelse, brygger 89, 92, 95. – Anne Beate, g. Haxthausen 68. – Carl Christian, kommandør 61–129. – Carl Peter 67. – Carl Philip, oberst 61. – Friderich Carl Ferdinand von, oberst 65. – Jacob Elias, kontorchef 68, 92. – Maria Lovise Henriette 68, 110, 111. – Martin Ludvig Georg Ferdinand, fuldm. 67, 68, 70, 96, 97. – Peter Carl Christian, herredsfoged 68,

- 69, 80, 82. – Sophie Charlotte Louise 92. – Ulrica Georgine, g. Meincke 92.
- Holm, Hans Rasmussen, birkedommer 172.
- Holmen, Frederik Otto, skibsfører 171–72.
- Holst, Peter, præst 139.
- Holsten, Fred. Chr., kaptajn 75.
- Holtermann, Cort Paulus, pr.løjtnant 67.
- Hoyer, Johann, præst 147.
- Hudemann, Johann, præst 143.
- Hundrup, Christiane Noline, g. Holck 65.
- Hvalsøe, Anna Paulina, g. 1° Lauridsen, g. 2° Boe, g. 3° Hartvigsen 166, 172. – Hans Jacobsen, præst 166, 172. – Jacob Hansen, degn 166. – Margrethe, g. Schurtz 173.
- Høyer, Anna Hedevig, g. de Jonquières 53. – Frederik Hansen, stud. 151.
- Haarmann, Hedwig, g. Hennecke 18.
- Indebetou, G. A., pr.løjtnant 136, 138.
- Jacobsdatter, Mette 39. – Regitze Sophie 40.
- Jacobsen, Carl Friedrich, murer 29. – Johann Carl Friedrich Andreas, kgl. bygningsinsp. 29.
- Jebsen, Stephan, præst 143.
- Jensdatter, Anne Marie, g. Nørager 33. – Karen, g. Christensen 176. – Kirsten, g. Hallager 28.
- Jensen, Christen, forp. 46. – Rasmus, bryggerkarl 54.
- Jerløw, Maren Madsdatter, g. 1° Nielsen, g. 2° Lycke, g. 3° Sørensen, g. 4° Ottesen.
- Jessen, Daniel, præst 153. – Frederik Christian, overkrigskommissær 71.
- Jonquières, Frédéric Anne de Dompierre de, proprietær 53. – Godefroi Chrétien de Dompierre de, bureauchef, justitsråd 53.
- Juel, Erik t. Alsted 25.
- Juhl, Anna Margrethe, g. Würtzen 51.
- Jungius, Christianus, stud. 37.
- Jørgensdatter, Abalone, g. Ditlevsen 176. – Anna, g. 1° Hansen, g. 2° Christensen, g. 3° Seeblad 166. – Ingeborg, g. Bang 166. – Margrethe, g. Bloch 167.
- Jørgensen, Dorthea, g. 1° Lindam, g. 2° Lund 45.
- Kamphøener, Friedrich, præst 160.
- Keen, Petrus Georg, stud. 37.
- Kenckel, Stephan, tolddirektør 150.
- Kingo, Thomas Didriksen, kap. 168, 173.
- Kizer, Anders Jacobsen, grovsmed 50. – Johannes, præst 50. – Lovise, g. Liebert 31. – Marie Cathrine Mariager, g. Gierlew 50.
- Klaumann, Esais, præst 152.
- Klingenberg, Hans Jørgen 173. – Sora Thomine, g. Knudsen 93.
- Klokke, Kirsten Nielsdr., g. Lassen 51.
- Knudsen, Adrian Benoni Bentzon, overlæge 19, 22. – Christian, deputeret 93. – Herman Georg 20. – James Peter William, toldfuldm. 19. – Peter Adolf, præst 22. – William Benoni 20.
- Knudt, Jacob, præst 159.
- Knölke, Melchior, præst 142.
- Kobicke, Frederik August, købmd. 21.
- Koefoed, G. A., kommandør 72 flg.
- Kolvig, Caroline, g. 1° Lassen, g. 2° Brockdorff 55. – Johan Christian, te- og porcelænshdl. 54.
- Krebs, Marie Elisabeth, g. 1° Lindom, g. 2° Kolvig 54, 55.
- Kreyer, Lorents, assessor 153.
- Krieger, Johannes, kommandørkaptajn 70, 71, 72, 98.
- Krogstrup, Anna, g. Ebers 38.
- Kruise, Johan Henrik, stenhuggerm. 55.
- Krömmelbein, Anna Maria, g. Bentzon 19. – Johan Henrik, konsumptionsbetjent 19.
- Kühl, Claus Frederiksen, præst 169. – Frederik, kateket 169.
- Køning, Engel Jacobsdr., g. Svane 40.
- Kaas, Gertrud Birgitte, g. Ulrich 72.
- Lamper, Jacob, typograf 37.
- Lange, Hans, landsdommer 147. – Peder, stiftprovst 147.
- Langelott, Christian Joel, stud. 37.
- Langemack, Johan, diakon 153. – Johan, præst 146.
- Langøe, Tønnes Sørensen, skibskapt. 48.
- Laub, Adelaide Emilie Caroline, g. Holck 68. – Georg, major 68.
- Laurentii, Gotthard, adjunkt 156.
- Laurentius, Thomas, medikus 155.
- Lauridsen, Laurids, gdr. 166, 167, 172.
- Lassen, Caroline Abigael Elisabeth 55. – Johan Bernhardt, kirurg 55. – Laurentius, godsejer 51. – Lorentz t. Kongsdal 51.
- Leben, Louise Sophia von, g. Holck 61.
- Leergaard, Christian Hansen, kancellisekr. 153.
- Leidesdorf, Levin Nathan, købmd. 7.
- Leidesdorff, Alexander, dyrlæge 14.
- Lejel, Dankert, læge 26.
- Lemming, Anna, g. Daniel 176.
- Leth, Jørgen Hansen, præst 153. – Niels Hansen, etatsråd 150. – Oluf Pedersen, klokke 163.
- Liebert, Gotlieb, skibstømmer 31. – Karen Johanne Noline, g. 1° Hallager, g. 2° Lundgreen 31, 34.
- Lindam, Adam Frederik Grib 53. – Ana, g. Christensen 46. – Anna 50. – Anna,

- g. Brorson 44. - Anna, g. Mølleschou 45. - Anne, g. Fæderhof 42. - Anne Marie, g. Bang 47. - Anne Sophie, g. Fibiger 48, 49. - Barbara Medilla 46. - Birgitte 45. - Carl Christian 54. - Carl Hedeveg, birkedommer 41. - Carl Iver Andreas 52. - Caroline Christiane 52. - Christian 47. - Christian, stud. 47. - Christian Arsløben, brygger 46. - Christian Frederik 54. - Christian, Jacobsen, forv., insp. 41. - Christiane, g. Fibiger 48, 49. - Emma, g. Ellis 53. - Engelke 45. - Fanny 54. - Frederik 51. - Frederikke 47. - Gertrud 50. - Gotfredine Christiane 53. - Hans 45. - Hans, forv. 45. - Hans Mathiasen, bogbinder 54. - Harriet, g. de Jonquieres 53. - Hedeveg Katrine Zütphen 52. - Holger, stud. 44. - Holger Jacobsen, præst 39. - Jacob, degn 45. - Jacob, prok. 43. - Jacob, prok. 49. - Jacob Holgersen, forv. 41. - Jan Larsen, matros 54. - Johan Christopher Heinrich 52. - Jørgen, rytter 54. - Jørgen (Georg), pr.øjtn. 43. - Karen, g. Brandt 48. - Karen, g. 1° Meizler, g. 2° Gabrielsen 42. - Kirstine, g. Jensen 54. - Kristen Olesen 54. - Ludvig Ditlev 49. - Manonna (Marie) Dorothea 52. - Martha Catharina 49. - Mette 43. - Mette Cathrine, g. 1° Mølleschou, g. 2° Gierlew 45, 50. - Morten Rasmussen, kusk 54. - Nicolai Christian, exam. jur. 49. - Niels 43. - Niels 45. - Niels Jacobsen, konsumtionsforp. 40. - Ole Jacob (James Oliver), oberstløjtn. 52. - Otto, birkedommer 44. - Peder Holger, faktor 47. - Petrine Holgerine Agathe 52. - Regitze Sophie 42. - Robert 53. - Serene Margrethe, g. Braëm 52. - Simon 48. - Sofie Magdalene, g. Bech 50. - Sophie Hedeveg, g. 1° Werning, g. 2° Lykke 42. - Søren, rgm.kvarterm. 43. - Søren, skibsdreng 49. - Valborg, g. Würtzen 51. - Vilhelm Jacobsen, præst 40. - Vilhelmine Caroline, g. Lassen 51.
- Lindholm, Hans, kontreadm. 95.
Lindholtz, Otto Nicolai, stud. 146.
Lindom, Jens Pedersen, høker 54. - Anna Marie, g. 1° Kruise, g. 2° Brockdorff 54.
Lillieskiold, Hans Hansen, se Schmidt. - Jonas Hansen, se Schmidt.
Lodberg, Jens Christensen, læge 161.
Lohmann, Frederik Frederiksen, kromd. 46. - Hanna Bartholina, g. Lindam 46.
Lorentzen, Gjøde, præst 158.
Lorenzen, Nicolaus, præst 155.
Losecken, Andreas Georg, stud. 37.
Lowsen, Jørgen Jørgensen, farver 40.
Lugge, Søren Sørensen, præst 163.
Luja, Laurits Christensen, prof. 155.
Lund, Anna Bolette Jacobsdatter 176. - Anna Jacobsdatter, g. 1° Ottesen, g. 2° Mathiesen 175. - Anna Lauridsdatter, g. 1° Bloch, g. 2° Espe 167. - Anna Margrethe, g. Klingenberg 173. - Anna Maria Pedersdatter 174. - Anna Maria Pedersdatter 174. - Anna Paulina Hartvigsdatter, g. Friis 176. - Axel Georg 170. - Axel Georg, købmand 171. - Axel Lauridsen, præst 167. - Berthe Lauridsdatter, g. Hellesen 173. - Bolette Henriche Margrethe, g. Holck 66-129. - Carl, skibsfører 171. - Carl Ludvig, handelsfuldm. 171. - Catharina Cecilia, g. 1° Stoud, g. 2° Michelsen 170. - Cathrine Cecilia 171. - Cathrine Lucia Pedersdatter 174. - Cathrine Maria Pedersdatter, g. Næss 174. - Christian, købmand 170. - Christian Bugge 172. - Christian Schurtx Jacobsen 175. - Christian Schurtx Jacobsen 175. - Christiana Margareta Jacobsdatter, g. Daniel 175. - Christiane Mathilde, g. Rude 172. - Dorothea Pedersdatter, g. Bonnichsen 174. - Dorthe (Elisabeth) Axelsdatter, g. Kühl 169. - Elias, forv. 46. - Frederik, skibsreder 171. - Frederik Axelsen, præst 169. - Frederikke Axelsdatter, g. Christensen 168. - Friedrich Ernst August Emil, kontreadm. 138. - Georgine Amalie, g. Holmen 171. - Gunder Andersen, pramm. 30. - Hanna Theresia 171. - Hans Jacobsen, farver 176. - Hans Lauridsen, præceptor 172. - Hans Pedersen, forvalter 173, 174. - Hans Rommel Lauridsen, skoleholder 168. - Hartvig Pedersen, forvalter 174. - Hedvig Sybille Axelsdatter, g. Bundsen 168. - Helvig Lauridsdatter 172, 173. - Henriche Axelsdatter, g. Tschierscke 169. - Henrik Axelsen 169. - Jacob Lauridsen, farver 173. - Johan Ludvig Gebhard, historiemaler 126. - Johan Matthias Brinck, købmand 171. - Juliane Sophie 171. - Karen, g. Poulsen 171. - Knud Jacobsen 175. - Lars Axelsen, prokurator 169. - Laurids Jacobsen, faktor 175. - Maren Axelsdatter, g. Møller 169, 170. - Maren Lauridsdatter, g. Kingo 168, 173. - Margrethe Cathrine, g. Watne 171. - Mette Petrea Hartvigsdatter, g. Rasmussen 176. - Niels Gundersen, teatermaler 30, 34. - Peder, prokurator 66. - Peter Hartvig Hartvigsen 176. -

- Philip Hinrich, præst 164. – Thomas, diakon 152.
- Lundbye, Henrik Wilhelm, digter 98.
- Lundgreen, David Petersen, arbejdsmd. 34. – Peter, sejmagersv. 34.
- Luteus, Dethlevus, stud. 36.
- Luther, Theodor, præst 143.
- Lycke, Jacob Pedersen, bager 175.
- Lykke, Peder 42.
- Lütken, Antoinette Dorothea, g. Hammeken 73. – Chr., kommandør 73.
- Laasby, Jens Jensen, præst 157.
- Madsen, Maren, g. Sunddahl 34.
- Malmø, Peter, præst 156.
- Mariager, Christen Thomsen, grovsmed 50. – Marie Cathrine, se Kiær.
- Mathiesen, Henrik Molrath, købmand 175. – Johan Jacob, konsumsbetj. 175.
- Meincke, Johan Henrich, værksejer 92.
- Meitzler, Lars Christiansen, møller 42.
- Melchior, Joh. Leo, stud. 38. – Leo, kgl. minister 38.
- Melville, Andrew, professor 23, 24.
- Messner, Benedict, præst 150.
- Metcalf, Eliab, maler 12.
- Meyer, David Amsel, købmd. 7, 8.
- Michelsen, Carl Frederik, læge 170. – Hans, inspektør 170.
- Miller, Susan Elisabeth, g. Knudsen 19.
- Mistrup, Erich Jensen, konsumsbetj. 34. – Maren Erichsdatter, g. Bonne 34.
- Mogensen, Jens, husmd. 28. – Jørgen, degn 30. – Diderich Herlov, værtshushdr. 30, 34.
- Moldenit, Christian Friedrich, rådmænd 141. – Erasmus, præst 139.
- Monrad, David, etatsråd 10.
- Mortensen, Mogens, stud. 25.
- Moss, Laurits Pedersen, trælasthdl. 159.
- Moth, Poul, amtmand 152.
- Mouritz, Henriette Marie, g. Ulrich 72.
- Mouritzen, Maria Elisabeth, g. Lindam 48.
- Mule, Anna Pedersdatter, g. Wichmand 166. – Erik Mogensen, konrektor 154. – Hans Christensen, præst 143.
- Munck, Hans, pr.øjtnant 62.
- Mutzenbecker, Frederik Gerhard, præst 160.
- Müller, Henrik, hører 147. – Johan, dr. jur. 139. – Nicolai, stud. 153. – Otto Frederik, stud. 159.
- Mynster, J. P., biskop 11.
- Møller, Johan, rektor 147. – Nicolai, præst 161. – Peder, købmand 170. – Wilhelmine Ernestine, g. Jessen 71.
- Mølleschou, Andreas, provst 45, 50.
- Nansen, Evert Hansen, stud. 141.
- Nassen, Genete Sorensdr., g. Nyegaard 45.
- Nathanson, Mendel Levin, grosserer, redaktør 1–8.
- Nedergaard, Emmiche Andersen, præst 141.
- Neve, Peter, stiftamtmd. 37.
- Nicolai, Johan Samuel, diakon 159.
- Nielsdatter, Cathrine, g. Nørager 29. – Mette, g. Bruun 39.
- Nielsen, Bendt, husmd. 28. – Caroline Wilhelmine 35. – Søren, bager 175. – Søren, byfoged 40.
- Niemann, Nicolai, præst 156.
- Niese, Catharina Elisabeth, g. Grumbrecht 18.
- Nissen, C. C., kaptajn 124. – Nicolai Christian, konsul 124.
- Nobel, Martha, g. Nørager 44.
- Noodt, Israel, diakon 158.
- Nordrup, Hans Hansen, præst 40.
- Normalander, Daniel, stud. 37.
- Nyegaard, Gertrud Magdalene, g. Lindam 45. – Thor Andersen, brygger 45.
- Nygaard, Christen Andersen, præst 40.
- Næss, Hans Pedersen, arkitekt 174.
- Nørager, Mathias Christensen, brbr. 29. – Niels Mathiesen, bødkersv. 29.
- Nørager, Christian Nielsen, tolder, rådmænd 44. – Frederikke, g. Lindam 44.
- Obelitz, Ove von, kommandørkaptajn 93.
- Ocksen, Johannes Thomsen, præst 150.
- Oehlschläger, Adam, digter 11.
- Oldenburg, Jacob, præst 156.
- Olrik, Anne Margrethe 69. – Christian Magnus, hospitalsforstander 69.
- Oldsatter, Inger, g. Petersen 34.
- Opitius, Josias Henrik, præst 163.
- Ottesdatter, Birgitte, g. Nielsen 40.
- Ottesen, Hans Jørgen, købmand 175.
- Ouwmann, Nicolaus, præst 142.
- Oxe, Peder, rigshofmester 183–91.
- Paisley, Rosa Mathilda, g. Lund 172.
- Palludan, Rasmus, kancelliråd 93.
- Pape, Henrik, diakon 156.
- Paysen, Peter, kancellist 23.
- Pedersdatter, Ane, g. Jensen 46. – Cathrine FASTERLING, g. Bloch 167. – Kirsten, g. Hallager 27. – Kirsten, g. Nielsen 28.
- Pedersen, Peder, gårdmand 174.
- Pencke, Carl Ludvig 16. – Georg Heinrich, skibsreder 16. – George 16. – Julie Helene Therese 17. – Julie Helene Therese, g. Bentzon 15, 16. – Maria Elisa 16. – Petronella Louise 17. – Sophia Emilia 17.
- Petersen, Hanna Dorothe, g. Rude 172. – Hans, arbejdsmd. 34. – Heinrich, præst 161. – Jens, præst 154. – Peter, præst 146. – Philip, præst 146.
- Petreus, Joannes Christianus, stud. 37.

- Petri, Andreas, stud. 36.
 Petrus Magnus, stud. 25.
 Peträus, Caspar, præst 150.
 Pflug, Hartvig, præst 147.
 Phil, Anna Helvig Axelsdatter 167. – Axel Jensen, gdr. 165, 167. – Birgitte (Berthe) Jensdatter, g. 1° Hansen, g. 2° Hvalsoe 166, 172. – Christence Ingeborg Jensdatter, g. Bang 166. – Gertrud Jensdatter, g. Trane 165. – Jens Axelsen 167. – Jens Pedersen, gdr. 165. – Knud Axelsen 167.
 Picknernell, Lucie, g. Lund 171.
 Pintzfeldt, Frederik, sekr. 41. – Mette Marie, g. 1° Lindam, g. 2° Hatting 41.
 Piper, Frederik Philip, præst 152.
 Ploeyn, Frederik Adeler, legationsråd 93.
 Polt, Magdela (Mectile) Maria Nielsdatter, g. Lund 175.
 Pougdal, Bodil Nielsdatter, g. Christensen 168.
 Poulsen, Anders, stud. 24, 26. – Johannes, købmand 171.
 Poulson, Joachim, godsejer 162.
 Primo, Olinto dal Borgo di, legationsråd 126.
 Pritzbuer, Joachim, stiftamtmd. 41.
 Probst, Lucie Martha Otilie, g. Borchers 20.
 Pøhl, Jacob Sørensen, univ.tjener 39. – Karen Jacobsdatter, g. Lindam 39.
 Qualen, Claus v., amtmd. 26.
 Rahbek, Anna Margrethe, g. Hansen 71.
 Rasmussen, Marie Sophie Nielsdtr., g. Brandt 48. – Rasmus, gårdmand 176. – Rasmus Hartvig, exam. jur. 176.
 Rechel, Caspar, præst 151.
 Regel, Mogens Andersen, præst 149.
 Reich, Joachim, amtsforvalter 143.
 Reimers, Detlev, præst 152.
 Reitzer, Stephen, prof. 156.
 Resen, Karen, g. Stoud 170.
 Reventlow, Johan Ludvig, greve 125.
 Rhode, Christian Detlev, præst 144.
 Richardsen, Bertel, præst 141.
 Ridgway, Anna Carolina 11. – Joseph, konsul 11.
 Riese, Antonette Margarethe Christiansdtr., g. Brorson 44.
 Rode, Johan, læge, filolog 25. – Johan Henning, præst 155.
 Roleff, Christophorus, stud. 37.
 Rommel, Hans Juliussen, præst 165. – Helvig Hansdatter, g. 1° Wichmand, g. 2° Phil, g. 3° Lauridsen 165, 166.
 Rosendal, Ingeborg Margrethe, g. 1° Harringe, g. 2° Pintzfeldt 41.
 Rosted, Sophie Petersen, g. Degen 35.
 Rude, Gerhard Christian, dampskibs-
 expeditør 172. – Jens Essendrop, overtoldbetjent 172.
 Rumohr, Hans, godsejer 158.
 Ryberg, Lovise Vilhelmine, g. Mogensen 30.
 Sagittarius, Johann, stud. 37.
 Sarchou, Karen Madsdtr., g. 1° Pøhl, g. 2° Dalsgaard 39.
 Schatz, Adele Christiane, g. Hennecke 18.
 Scheel, Martin, ærkediakon 150.
 Schimmelmann, Ernst, greve, statsminister 125, 126. – Louise von, g. di Primo 126.
 Schinkel, Charlotte Amalie, g. Braëm 52.
 Schønning, oldermd. 33.
 Schjelderup, Peder Jensen, stud. 142.
 Schlambusch, Marie Diderike, g. Dreyer 19.
 Schlenitz, Zacharias, stud. 36.
 Schligting, Jacobus, stud. 37.
 Schmedes, Adrian Benjamin Bentzon 21. – William, skomager 21.
 Schmidt, Anna Marie, g. 1° Grønlund, g. 2° Würtzen 51. – Hans Hansen, adlet Lillianskiold, amtmand 142. – Jonas Hansen, adlet Lillianskiold, amtmand 142.
 Schreiber, Carolus Fridericus, stud. 37. – Gabriel, stud. 37. – Mathias, præst 160.
 Schröder, Gerhard Hermansen, kancelliråd 143. – Johannes Hansen, præst 147.
 Schubart, Charlotte, g. Schimmelmann 125. – Herman, gesandt 125, 126, 127. – Sibylla, g. Reventlow 125.
 Schult, Antoni, møller 41.
 Schumacher, Jochum, rektor 155. – Wilhelm Henrich, præst 154.
 Schurtz, Birgitta Kirstine, g. Lund 173. – Christian Urban, farver 173.
 Schwendi, Anders, kannik 24.
 Schwensen, Asmus Christian, forgylder 31. – Juliette Wilhelmine Charlotte, g. Hallager 31, 35.
 Schøller, Herman, justitsråd 152.
 Schönheyder, Peter Gottlieb, orlogskaptajn 138.
 Scroxberg, Jacob Nielsen, provst 39.
 Sebothe, Johanne Henriette Christiane, g. Hennecke 16.
 Seeblad, Jacob Anthonisen, rådmænd 166.
 Seerup, Bagge Sørensen, cand. theol. 163.
 Seidelin, Peter Anton, kommandør 138.
 Seierdahl, Anne Cecilie, g. Lundgreen 34.
 Seiersted, Johs. Klingenberg, generaløjtnant 71.
 Seydlitz, Louise Maria, g. Lindam 43.
 Sibbersen, Peter, diakon 162.
 Sieverts, Johan Rudolph, præst 151. – Peter August, præst 151. – Siegfried, præst 148.

- Simonsdatter, Maren, g. Rommel 165.
 Sinklar, Jakob Andersen, officer 26.
 Skeel, Christen Jørgensen, stiftsbefalingsmand 165.
 Skive, Niels Villadsen, rektor 153.
 Slange, Niels Pedersen, konferensråd 147.
 Smed, Niels Pedersen, biskop 146.
 Smidt, Peder Hersleb, kommandør 138.
 Smith, William, planter 13.
 Sommer, Johan Mathias, præst 158.
 Sothmann, Ursula Christiane, g. Grønlund 51.
 Sperling, Otto, læge 24.
 Spiesmacker, Johan Friedrich, præst 163.
 Sporon, Frederik Gottlieb, højesterets-assessor 95.
 Steenbuch, Hans Christensen, prof. 154.
 Steinfeldt, Karen, g. Brorson 45.
 Steenløs, Severin Samuelsen, diakon 161.
 Steffensdatter, Kirsten, g. Sørensen 47.
 Steffens, Marcus, præst 147.
 Steinbrecher, Christophorus, stud. 37. – Paulus, stud. 37.
 Stemann, Johan Valentin, kancellisekr. 150.
 Stenersen, Christopher Moe, fænrik, exam. jur. 82.
 Stoltze, Jokum Levin, skytte 50.
 Stoud, Andreas Ludvig, foged 170. – Jens, amtmand 170.
 Stevens, Edward, læge 13, 22. – William, læge 13.
 Stub, Laurentius, Lauridsen, provst 46. – Niels Kjeldsen, præsident 142.
 Stürup, Johan Ernst, løjtn. 16. – Marie Helene, frimustice 16.
 Stöcken, Johannes Henricus a, stud. 37.
 Stökken, Christianus de, stud 37.
 Suckow, Frederik Gustav Jacob von, oberst 93.
 Sunddahl, Anne Margrethe, g. Degen 34. – Ole Terkelsen, brbr. 34.
 Svane, Frederik, godsejer 148. – Hans Pedersen, provst 40. – Mette Cathrine Hansdr., g. Lindam 40.
 Svindt, Caspar Peter, lærer 66, 68.
 Svitzer, Christian, vinhandler 168.
 Sætherberg, Herman, læge, digter 136.
 Sørensdatter, Cathrine Marie 28. – Elisabeth, g. 1° Wædeleé, g. 2° Hartvigsen, g. 3° Holm 172. – Johanne Margrete 28. – Karen, g. Lindam 40. – Maren, g. Lund 30. – Maren Severin, g. Aabel 179, 180.
 Sørensen, Christian, bager 175. – Jonas, lektor 25. – Niels, kromd. 47. – Søren 28. – Søren 33. – Søren, arbejdsmd. 33.
 Tetens, Martin, præst 160.
 Terkelsdatter, Maria, g. Hvalsøe 166.
 Thomasdatter, Kirsten, g. Lindam 54.
 Thomsen, Broder, præst 155.
 Thorngaard, Andreas Christian 33. – Christen Andersen, høker 29. – Dorte Cathrine 33. – Marie Kirstine 33. – Peder Christensen, skomagerm. 29, 33.
 Thue, Katrine Davidsdr., g. 1° Stoltze, g. 2° Bech 50.
 Thulstrup, Magnus Christian, kommandør 138.
 Toft, Anna, g. Clementsen 57.
 Trane, Kjeld Pedersen, gdr. 165.
 Trelund, Johannes, biskop 157.
 Trogillus, Peter, præst 139.
 Trojel, Peder, høker 150.
 Trolle, Herluf, admiral 184–91.
 Tschierscke, Georg, hofgartner 169. – Georg Diedrik, arkitekt 169.
 Tychsen, Tycho Thomæus, præst 144.
 Ubrich, Georg Frederik, kaptajn 71, 72, 123, 125, 126, 127.
 Varberg, Jørgen Clausen, cand. theol. 158.
 Vendelboe, Didrik Mathiesen, kancellibud 168.
 Vette, Eberhard, præst 157. – Joachim, præst 151.
 Vitry, Antoine Louis Marquis de 12.
 Vodder, Christiane, g. Krömmelbein 19.
 Volckhard, Christian Albrecht, præst 161.
 Wacker, Samuel, diakon 159.
 Wandal, Johan Ernst, præst 152. – Nicolaus, stud. 154.
 Watne, Edvard Hjeronymus Bassøe, sagsfører 171.
 Weigberg, Frederik, diplomat 152.
 Werning, Andreas 42.
 Wesselhøft, Louise, adlet von Schimmelmann, g. di Primo 126.
 Westen, Louisa von, g. Castenschiold 93.
 Westenholtz, Ingeborg, g. Dinesen, 180. – Regnar 180. – Thomas Frederik, byfoged 180.
 Westhoff, Leopold, præst 157.
 Wichmand, Knud Jacobsen, præst 166, 167.
 Widing, Johan Jacobsen, præst 158.
 Wieling, Jacoba Elisabeth van, g. Schubarth 125.
 Wilde, Johan, præst 148. – Johan, ærke-diakon 160. – Otto Alexander Klemme, kommandør 138.
 Wilhadus, Andreas, kap. 147.
 Wilkens, Johan Herman, præst 149.
 Wilster, Carl Heinrich, højesteretsadv. 93.
 Winde, Anna Juul, g. 1° Wilster, g. 2° Palludan 93.
 Winther, Jens Sørensen, købmand 178. – Rasmus Pedersen, præst 178.
 Wipperling, Johanne Henriette Margarethe, g. Hennecke 18

- Woldenberg, Jacob, fysikus 145.
Worm, Ole Villumsen, prof. 154. – Sille
Lambertsdatter, g. Vendelboe 168.
Würffel, Peter, præst 155.
Würzen, Carl Gottfried, oberst 51. –
Christian Heinrich, proviantförv. 51.
Wædeleé, Hans Henriksen, forpagter 172.
Ziegler, Jensine Christiane, g. Lassen 51.
- Zimmer, Gregers Hansen, præst 154.
Zoega, Christian, præst 150.
Aabel, Anne Marie Elisabeth, g. Westen-
holz 180. – Jens Guttormsen, købmand
177–80. – Jørgen Jensen 179, 180.
Aarsleb, Christen Nielsen, præst 40. –
Karen de Clerque Christensdr., g.
Lindam 40.

	Bind III—VI (1888—1891)	udsolgt.		Bind V (1932)	
				Hefte 1	11 ekspl.
				- 2	8 -
Række 3.	Bind I—VI (1892—97).	udsolgt.		- 3—4	11 -
				Bind VI (1933)	
				Hefte 1—2	28 ekspl.
Række 4.	Bind I—VI (1898—1903).	udsolgt.		- 3—4	34 -
			Række 10.	Bind I (1934)	
				Hefte 1—2	21 ekspl.
Række 5.	Bind I (1904)	udsolgt.		- 3—4	11 -
	Bind II (1905)			Bind II (1935)	
	Hefte 1	89 ekspl.		Hefte 1	17 ekspl.
	- 2—3	udsolgt.		- 2	38 -
				- 3—4	36 -
	Bind III—VI (1906—09)	udsolgt.		Bind III (1936)	
				Hefte 1	22 ekspl.
Række 6.	Bind I—VI (1910—15).	udsolgt.		- 2	38 -
				- 3—4	38 -
				Bind IV (1937)	
Række 7.	Bind I—VI (1916—21).	udsolgt.		Hefte 1	28 ekspl.
				- 2	38 -
				- 3—4	27 -
Række 8.	Bind I—VI (1922—1927).	udsolgt.		Bind V (1938)	
				Hefte 1	33 ekspl.
				- 2	45 -
Række 9.	Bind I (1928).			- 3—4	udsolgt.
	Hefte 1-3	udsolgt.		Bind VI (1939)	
	- 4	2 ekspl.		Hefte 1	36 ekspl.
				- 2	26 -
Række 9.	Bind II—IV (1929—31).	udsolgt.		- 3—4	23 -

Af de endnu på lager værende årgange kan medlemmer erhverve enkelte årgange før 1940 for en pris af 4 kr. pr. årgang; enkelte hefter sælges for 1 kr. pr. stk. Ved køb af et enkelt sæt af de på lager værende årgange leveres disse for 30 kr. — For ikke-medlemmer er prisen hhv. 7 kr. og 50 kr. — Årgangene 1940—57 koster 15 kr. pr. årgang, 1958—62 20 kr. pr. årgang, 1963 fig. 25 kr. pr. årgang, enkelte hefter sælges ikke. — Bestillinger sendes til sekretæren, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Sdr. Fasanvej 46, København Valby.

Indholdsfortegnelse til de første 50 årgange er udsolgt, hvorimod indholdsfortegnelse for 1930—1945 kan fås for 2 kr.

Abonnement på Personalhistorisk Tidsskrift kan kun tegnes ved indmeldelse i Samfundet. Henvendelse herom sker direkte til Samfundets sekretær, afdelingsbibliotekar *Sven Houmøller*, Søndre Fasanvej 46, København Valby. Foreninger og biblioteker har adgang til at blive medlemmer af Samfundet.

PUBLIKATIONER

udgivet af

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie

- Kr. Erslev: Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1660. 1885.. Kr. 1,00
Henry Bruun: Danmarks Amtsforvaltere 1660-1848. 1919..... - 3,25
Fritz Jürgensen West: De kongelige Amtmænd i Hertugdømmet
Slesvig 1660-1864. 1921..... Udsolgt
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrifts første 50
Bind. Ved H. Hjorth-Nielsen. 1930..... Udsolgt
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1930-45. Ved
Albert Fabritius. 1946..... Kr. 2,00
Perlestikkerbogen. Ved Hans Knudsen og Albert Fabritius. 1954. - 37,50
indb. - 48,00
- Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 28,00, indb. kr. 36,00.
- Albert Fabritius: Giertrud Birgitte Bodenholfs mysterium og
gravrøverierne på Assistens kirkegård. 1955..... Kr. 2,75
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 2,00.
- Knud Prange: Heraldisk nøgle til Nyt dansk Adelslexikon. 1959 - 27,00
indb. - 32,00
- Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 16,00, indb. kr. 19,00.
- Alfred Larsen: Lolland-Falsters degne og skoleholdere. 1960. indb. - 75,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 50,00.

Samfundet ejer oplaget af

- Fredrik Nielsen, A. Olrik og J. Steenstrup: Dansk Navneskik. 1899. Kr. 1,00
- Kristian Carøe: Den danske Lægestand I-V.
- I. Doktorer og Licentiat 1479-1788. 1909..... Udsolgt
II. Kirurger 1738-1785. 1906..... Udsolgt
III. Den danske Lægestand 1786-1838. 1905..... Kr. 2,00
IV. Den danske Lægestand. Supplementbind til 7. Udg. (Læger,
der har taget Eksamen efter 30. Januar 1838 og er døde inden
1. Januar 1901). 1904..... Udsolgt
V. Supplementbind. 1922..... Kr. 2,00

*Henvendelse til sekretæren, afdelingsbibliotekar Sven Houmøller,
Sdr. Fasanvej 46, København Valby.*